

Programmabegroting 2019

Waar geeft gemeente Buren in 2019 haar geld aan uit? En wat wil ze daarmee bereiken? Dat zijn de belangrijkste vragen waar deze begroting antwoord op moet geven. De gemeenteraad vergadert op dinsdag 23 oktober (voorberekening) en dinsdag 6 november (besluitvormend) over de begroting.

Inhoudsopgave

Programmaplan

Aanbiedingsbrief

1. Algemene beschouwingen	5
2. Financiële beschouwingen	7

Thema's

Wat is een thema?	12
1. Klimaat en duurzaamheid	13
2. Kerngericht werken	14
3. Regionale economie	15

Programma's (inclusief taakvelden)

1. Inwonerszaken	17
2. Ruimte	42
3. Bedrijfsvoering	70

Paragrafen

1. Lokale heffingen	88
2. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	92
3. Onderhoud kapitaalgoederen	99
4. Financiering	110
5. Bedrijfsvoering	115
6. Verbonden partijen	121
7. Grondbeleid	141
8. InterBestuurlijk Programma	144

Financiële begroting

1. Overzicht van baten en lasten in de begroting	146
2. Overzicht nieuw beleid 2019 – 2022	148
3. Overzicht vervangingsinvesteringen 2019 - 2022	168
4. Overzicht reserves en voorzieningen 2019 – 2022	169
5. Financiële analyse	170
6. Balans begroting 2019 - 2022	174
7. Berekening EMU-saldo	175
8. Algemene uitkering	176
9. Subsiestaat 2019 – 2022	182
10. Specificatie overhead	183
11. Overzicht economische categorieën 2019 - 2022	184
12. Uitgangspunten begroting 2019	186

Programmaplan

Inleiding

Algemene beschouwingen

Algemene beschouwingen

Een nieuwe raad, een nieuwe coalitie en dus een nieuw geluid: "Samen, proactief en kerngericht". Deze trefwoorden uit ons coalitieprogramma hebben we vertaald naar de begroting die voor u ligt. In deze algemene beschouwing vatten we de speerpunten voor u samen.

Samen: van visie tot uitvoering

De relatie tussen gemeenten en de samenleving is veranderd. In de gemeenschap zit kennis, ervaring en ambitie en de wens om te participeren. Meedenken, meedoen, en daar waar het kan laten we inwoners, ondernemers, verenigingen en maatschappelijke partijen ook mee beslissen. Daarmee starten we al tijdens trajecten van visievorming.

Zo presenteren wij u dit jaar een visie op burgerparticipatie en een visie op duurzaamheid. De 'visie op het Burense kind' werken we met alle betrokkenen uit naar plannen en in 2019 starten we met de ontwikkeling van een nieuw veiligheidsbeleid. Een ander onderwerp dat we in dit kader in 2019 oppakken is het opstellen van een plan van aanpak fraude & zorg in het sociaal domein. Daarnaast actualiseren we het beleid op ruimtelijk toezicht & handhaving. 2019 is een jaar dat in het teken staat van opbouwen. Samen visies en beleid ontwikkelen, plannen concreet maken en processen inrichten zodat we onze ambities in de jaren hierna waar kunnen maken.

Pro actief: uitwerken van de thema's

'Regeren is vooruitzien' zegt de bekende uitdrukking. Vooruitkijken naar de toekomst, over beleidsterreinen heen. In de begroting hebben we thema's benoemd waar we ons de komende jaren op richten. Ze geven ons de mogelijkheid pro actief te anticiperen op ontwikkelingen. De thema's zijn:

- Samen aan de slag voor het klimaat en duurzaamheid;
- Kerngericht werken (Krachtige kernen)
- Samen sterk in de Regio (De regionale economie als versneller).

In de begroting zijn de thema's uitgewerkt naar speerpunten, taakvelden en prestaties. In de vernieuwde tweemaandelijksse rapportages brengen we u op de hoogte van de voortgang van de activiteiten. We laten vaker van ons horen volgend jaar. Niet alleen richting u als raad maar vooral ook richting inwoners. We laten beter zien en horen wat we doen en waar we mee bezig zijn.

Kansen van de groeiende economie benutten

Ook de economische groei geeft mogelijkheden om pro actief te acteren. Doen en kunnen we verder ontwikkelen. Voor het versterken van de lokale economie stellen we een economische agenda op. Daarbij stellen we onszelf de vraag: "Wat voor een gemeente willen wij voor ondernemers zijn?" We zetten daarbij in op de regionale speerpunten recreatie & toerisme, logistiek en Agribusiness.

Pro activiteit verwachten wij ook van onze omgeving. Wij nodigen raadsleden, inwoners, verenigingen, ondernemers en maatschappelijke partners uit initiatieven te ontwikkelen en aan de gang te gaan met maatschappelijke vraagstukken. We stellen in 2019 een leefbaarheidsbudget per kern beschikbaar waarmee inwoners ook daadwerkelijk initiatieven kunnen realiseren.

Kerngericht werken: op maat en aansluitend bij behoeftes

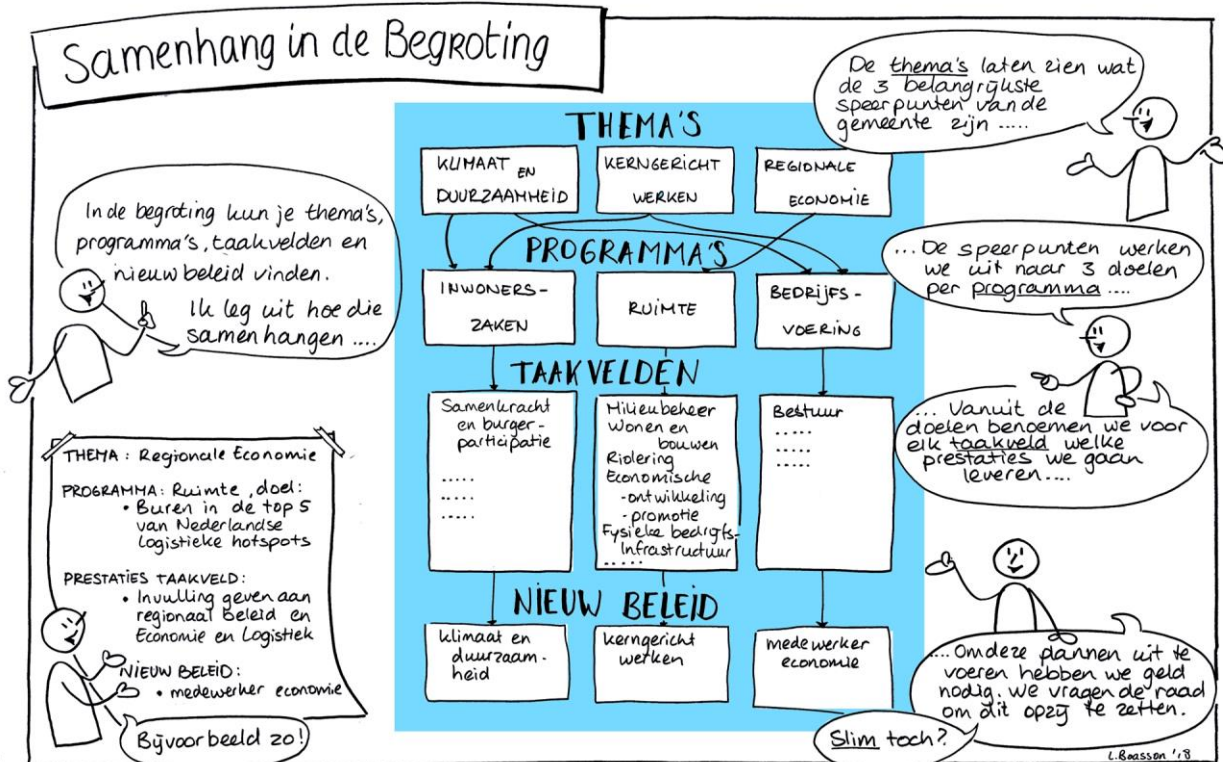
Al onze kernen zijn uniek en verschil mag er zijn. In 2019 ontwikkelen we een visie waarin we aangeven hoe we maatwerk per kern kunnen leveren. Leefbaarheid, veiligheid, wonen en voorzieningen spelen daarin een belangrijke rol. We kijken samen met inwoners welke behoeftes er zijn in hun kern, of we functies kunnen combineren en wat inwoners zelf kunnen doen om hun kern leefbaar te houden.

Met subsidie van de provincie voeren we in 2019 een pilot kerngericht werken uit in drie kernen. We gaan daarbij werken met kernteams op locatie, bestaande uit tenminste een contactpersoon per kern. Ook gaan we na of we de zorg vanuit het STIB kerngericht kunnen opzetten. Iedere kern heeft haar eigen lokale problemen die vragen om een eigen aanpak.

Leeswijzer: samenhang in de begroting

De programmabegroting 2019 bestaat uit 3 thema's, 3 programma's en 48 taakvelden. Per thema benoemen we speerpunten voor de komende jaren. Vanuit de speerpunten benoemen we per programma 3 doelen. De prestaties nemen we op in de taakvelden. De prestaties die we verrichten voor de thema's zijn uitgewerkt in 8 taakvelden. Om de speerpunten op te pakken is geld nodig voor nieuw beleid.

Schematisch geeft dit het volgende beeld:

Het laatste onderdeel van de Programmabegroting 2019 is de financiële begroting. Hier vindt u naast diverse financiële overzichten ook onder andere het totaaloverzicht met voorstellen nieuw beleid, meerjarig overzicht reserves en voorziening, vervangingsinvesteringen, subsidies en de financiële mutaties ten opzichte van de stand van de kadernota 2019.

Tot slot

Samen is hét sleutelwoord voor de komende jaren. En zo starten we samen met onze inwoners begin 2019 ook met de festiviteiten rond "Buren 625 jaar stadsrechten". Dit doen we met de première van een nieuwe voorstelling van het BurenToenTheater als opening van de festiviteiten rond dit "KROONJAAR" van ons Oranje stadje Buren.

Wat wonen we toch in een prachtige gemeente!

College van Burgemeester en Wethouders

Maurik, oktober 2018

Financiële beschouwingen

Financiële beschouwingen

We bieden u een sluitende Programmabegroting 2019 aan. Net als vorig jaar is de septembercirculariteit verwerkt in deze meerjarenbegroting. De financiële uitwerking van het coalitieakkoord vormde de basis van de Kadernota 2019. In de kadernota zijn naast de ontwikkelingen van bestaand beleid uit de tweemaandsrapportages nog een aantal ontwikkelingen opgenomen: circulariteit en prijs- & loonindexering, één voorstel wettelijk verplicht nieuw beleid en er is geld voor overige (belangrijke) ontwikkelingen opgenomen. Voor de volledigheid ging het om:

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Garantiebanen	10	10	10	10
Verzelfstandiging buitensport	100	100	100	100
Onderhoud 't Klokhuis	50	0	0	0
Reservering opgave InterBestuurlijk Programma	0	490	1.015	1.300
<i>Organisatieontwikkeling:</i>				
- formatie bedrijfsvoering	100	100	0	0
- formatie regionale economie (thema regionale economie)	50	50	50	50
Implementatie Omgevingswet	310	360	285	0

De financiële uitwerking van de Kadernota 2019 is verwerkt in het saldo van de meerjarenbegroting 2019-2022. Het saldo van de meerjarenbegroting 2019-2022 is als volgt:

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Saldo meerjarenbegroting 2019 - 2022	+ 476	+ 384	+ 203	- 165

Hoe dit financiële beeld tot stand kwam na de behandeling van de Kadernota 2019 leest u in de [financiële analyse](#). Hier leest u ook meer over de budgetaanpassingen die we verwerkten tijdens de begrotingsvoorbereiding. In de financiële analyse geven we dus alle ontwikkelingen weer die hebben geleid tot dit meerjarenperspectief.

Nieuw ten opzichte van de begroting 2018 is een toelichting op de afwijkingen tussen de verschillende jaren. Hiervoor verwijzen we naar het desbetreffende taakveld. Tot slot nam u in september jl. het besluit over de Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland. De afgesproken financiële bijdrage is verwerkt in bovenstaand saldo. In de paragraaf [InterBestuurlijk Programma](#) leest u meer over dit onderwerp.

Voorstellen nieuw beleid

Als voorstel bij deze begroting doen we u 17 voorstellen voor nieuw beleid. Het betreft vier voorstellen structureel nieuw beleid, waarvan twee met dekking. Twee zijn er eveneens wettelijk verplicht. Verder betreft het 13 voorstellen incidenteel nieuw beleid. Om al deze voorstellen uit te voeren brengen we de meeste voorstellen ten laste van het begrotingssaldo 2019. Verder stellen we voor om € 100.000,- eenmalig te onttrekken uit de algemene reserve en eenmalig € 100.000,- te onttrekken uit de reserve Sociaal domein.

In de toelichting op de voorstellen van [nieuw beleid](#) vindt u hierover meer informatie. Hieronder geven we het totaalbeeld weer uitgesplitst in structureel en incidenteel nieuw beleid.

Overzicht (structurele lasten) nieuw beleid (x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Wettelijk nieuw beleid				
E-facturering	10	10	10	10
Dekking reserve informatie- & automatiseringsplan 2017-2021	- 10	- 10	- 10	- 10
Algemene Verordening Gegevensbescherming	20	20	20	20
Noodzakelijk nieuw beleid				
Formatie-uitbreiding Ruimtelijke Ontwikkeling	91	91	91	91
Formatie-uitbreiding Zorg en veiligheid	75	75	75	75
Dekking reserve Sociaal domein t/m 2021. Structurele budgetverlaging vanaf 2022	- 75	- 75	- 75	- 75
Wenselijk nieuw beleid				
Geen	-	-	-	-
Saldo structurele lasten nieuw beleid	111	111	111	111

Overzicht (incidentele lasten) nieuw beleid (x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Wettelijk nieuw beleid				
Geen	-	-	-	-
Noodzakelijk nieuw beleid				
Thema Kerngericht werken	50			
<i>Dekking Algemene reserve</i>	- 50			
Thema Klimaat en duurzaamheid	40			
<i>Dekking Algemene reserve</i>	- 40			
Gemeentelijk groen- en bomenbeleidsplan	25			
<i>Gedeeltelijke dekking Algemene reserve</i>	- 10			
Stimuleren asbestvrije daken	23	21		
Actualisatie archeologiebeleid	30			
Doorontwikkeling fietsroutenetwerk Rivierenland	33			
Inkoopadviseur	60	80		
Duurzame instandhouding klompenpaden	16	16		
Leefbaarheidsbudget	30	30		
Kerngerichte zorg	50	50		
<i>Dekking reserve Sociaal domein</i>	- 50	-50		
Uitwerkingsprogramma Burense visie op het kind	40	40		
Formatie-uitbreiding Beleidsmedewerker groen	78	78		
Wenselijk nieuw beleid				
Sportverenigingen ontwikkelen naar open clubs	25			
Saldo incidentele lasten nieuw beleid	350	265		

Als u besluit alle voorstellen nieuw beleid over te nemen dan heeft dit het volgende effect op het saldo van de meerjarenbegroting 2019-2022:

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Saldo meerjarenbegroting 2019 - 2022 exclusief nieuw beleid	+ 476	+ 384	+ 203	- 165
Structureel nieuw beleid	- 111	- 111	- 111	- 111
Incidenteel nieuw beleid	- 350	- 265	-	-
Saldo meerjarenbegroting 2019 - 2022 inclusief nieuw beleid	+ 15	+ 8	+ 92	- 276
Structurele verlaging reservering InterBestuurlijk Programma				+ 280
Saldo meerjarenbegroting 2019 - 2022 inclusief nieuw beleid en dekking	+ 15	+ 8	+ 92	+ 4

Toets toezichthouder

Het saldo van de meerjarenbegroting 2019-2022 is voor de eerste drie jaar positief. De toezichthouder hanteert echter een andere toets. De toezichthouder toetst ([artikel 203 Gemeentewet](#)) namelijk of de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Dit betekent: zijn de structurele baten hoger dan de structurele lasten en zijn de geraamde budgetten volledig, realistisch en haalbaar? Wanneer wij de incidentele posten uit de begroting halen, ontstaat het volgende beeld:

(x € 1.000)

2019	2020	2021	2022
+ 633	+ 779	+ 788	- 341

Wanneer u besluit alle voorstellen nieuw beleid en de voorgestelde dekkingsmaatregel over te nemen dan ontstaat het volgende beeld:

(x € 1.000)

2019	2020	2021	2022
+ 522	+ 668	+ 677	- 172

Met bovenstaande uitkomst verwachten wij onder repressief toezicht te vallen. Dat is de lichtste en normale vorm van toezicht en dat betekent dat wij de begroting direct uit kunnen voeren.

Verdere relevante (financiële) ontwikkelingen

Wegvallen precario-inkomsten

De inkomsten precariobelasting vervallen vanaf 2022. Dat betekent dat 2021 het laatste jaar is dat we deze precariobelasting mogen heffen. In de vorige begroting deden we een eerste aanzet om alternatieve dekking te vinden. In de nu voorliggende meerjarenbegroting 2019-2022 is de alternatieve dekking, zoals al bij de Kadernota 2019 voorgeteld, vanaf 2022 100% gerealiseerd.

Ontwikkeling financiële positie

In de aangeboden Programmabegroting 2019 is ruimte voor incidenteel nieuw beleid. In principe is er geen ruimte voor structureel nieuw beleid. Vanwege het wettelijk verplichte of noodzakelijke karakter stellen we u toch vier voorstellen voor.

De voorgeschreven kengetallen in de paragraaf [weerstandsvermogen en risicobeheersing](#) tonen aan dat het financiële beeld van onze gemeente voor 2019 positief is. Alleen het structurele exploitatiesaldo staat nog onder druk (mede door het wegvallen van de inkomsten precariorechten). De netto schuldquote en de solvabiliteit laten een kleine negatieve ontwikkeling zien, maar zijn nog wel voldoende.

In het geblokkeerde deel van de algemene reserve is op dit moment € 2,75 miljoen gereserveerd voor risico's. Op basis van een actualisatie van de risico's voor 2019 stellen we voor het weerstandsvermogen bij te stellen naar € 2,8 miljoen (+ € 45.000,-).

In 2019 is naar verwachting de financieringsbehoefte gelijk aan de kasgeldlimiet. We gaan er vanuit uit dat we in 2019 geen langlopende geldleningen hoeven aan te trekken.

Glasvezel

De besluitvorming rondom het oprichten van een Gemeenschappelijke Regeling is uitgesteld. De financiële effecten voor het weerstandsvermogen verwerken we bij de eerstvolgende actualisatie van het weerstandsvermogen na besluitvorming.

Op basis van de huidige risico-inschatting moeten we voor dit onderwerp circa € 275.000,- reserveren binnen het weerstandsvermogen. Bij een positief besluit onttrekken we dit bedrag uit de vrije algemene reserve.

Gemeentefonds en onderdeel uitname BTW-compensatiefonds

Een onderdeel van het gemeentefonds is een voorschot (inkomst) in welke mate gemeenten BTW declareren bij het BTW compensatiefonds. Het voorschot is een geschatte berekening dat 'het plafond' wordt genoemd. Declareren gemeente minder BTW dan het plafond dan volgt een extra uitkering. Declareren gemeenten meer BTW dan volgt een korting op het gemeentefonds.

Er was grote twijfel over de juistheid van de inschatting. Er komt daarom een andere regeling. Met ingang van 2019 is er geen sprake meer van een voorschot. In de toekomst wordt jaarlijks op basis van de laatste inzichten bij de septembercirculaire van het jaar pas een voorschot gegeven voor het betreffende jaar. Dat voorschot wordt vervolgens afgerekend bij de meicirculaire in het volgende jaar.

Al met al een flinke aderlating, want dit betekent een financieel nadeel van € 550.000,- in 2019 oplopend naar € 930.000,- in 2022. Vanwege de grote financiële gevolgen vroegen we de provincie naar hun standpunt hierin. Hoewel er geen sprake meer is van een voorschot, ontvangen we achteraf wel een bijdrage. Het standpunt van de provincie is een voorschot van maximaal 100% van de korting 2019 met daarbij een voorzichtigheidsprincipe van 50%. In de meerjarenbegroting 2019-2022 houden we rekening met het volgende voorschot:

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Voorschot in €	183	231	260	275
Voorschot uitgedrukt in % ten opzichte van totale korting 2019	33%	42%	47%	50%

Vennootschapsbelasting (VPB)

De afgelopen maanden zijn de uitgangspunten die belangrijk zijn voor het vaststellen van de VPB-plicht afgestemd met de belastingdienst. Het komt erop neer dat we voorlopig geen aanslag voor de VPB ontvangen. De belangrijkste oorzaak is het verlies op bedrijventerrein Doejenburg II. In september 2018 dienen we bij de belastingdienst over 2016 een nihil-aangifte in.

Jaarlijks beoordelen we of we belastingplichtig zijn. Mocht blijken dat de verkopen op Doejenburg II aantrekken en we het 'on hold' gedeelte ook gaan verkopen dan zullen we zeer waarschijnlijk VPB moeten gaan betalen.

Hondenbelasting

In de nu voorliggende begroting zijn de tarieven voor de hondenbelasting gehandhaafd op het niveau van 2018. Er is geen indexering toegepast zoals opgenomen bij de uitgangspunten van de Kadernota 2019.

Vertaald in euro's is een verhoging van € 4.750,- niet doorgevoerd.

Reserves en voorzieningen

Voor het meerjarig verloop verwijzen we naar het totaaloverzicht van alle [reserves](#) en [voorzieningen](#) in de financiële begroting. Ook nemen we in de programma's [Inwonerszaken](#), [Ruimte](#) en [Bedrijfsvoering](#) een meerjarig overzicht op met reserves die horen bij dat programma.

Aanbevelingen

Aanbevelingen Rekenkamercommissie

Ons voornemen is om te blijven sturen op de innovatie van de P&C-cyclus. In 2019 volgt een verbeterplan P&C en houden we een screening van de budgetten in de begroting op oud beleid. Dit wordt voorgelegd bij de Kadernota 2020.

Verder is de Programmabegroting compact, actueel en toegankelijk en sluit zo veel mogelijk aan op de wensen van de raad en de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie. We hebben de lay-out, opbouw en formulering zo helder en overzichtelijk mogelijk gemaakt. De indicatoren per taakveld zijn makkelijk vindbaar.

We hebben een begroting gemaakt die Smart, Leesbaar, Informatief en Mogelijk is. Vanaf deze begroting gaan we verder werken aan de ontwikkeling van de begroting en de andere instrumenten van de P&C- cyclus. Het doel is dat we documenten maken die de besluitvorming over beleid en de uitvoering daarvan transparant maken. Want dat is wat de samenleving van ons verlangt.

Thema's

Wat is een thema?

Een thema in de begroting is een meerjarige programma-overstijgende opgave. Een thema wordt uitgewerkt in speerpunten, doelen per programma en prestaties in de taakvelden. De raad heeft een uitgesproken ambitie ten aanzien van een thema en wil deze sturen en monitoren. Een thema is een opgave die in de schijnwerpers wordt gezet. Voor de begroting van 2019 heeft de raad de volgende thema's benoemd:

- Klimaat en duurzaamheid
- Kerngericht werken
- Regionale economie

Thema Klimaat en duurzaamheid

In een notendop

Wij willen bijdragen aan een aantrekkelijke, leefbare wereld. Nu en ook voor toekomstige generaties. We gaan aan de slag met duurzaamheid en klimaat. Dit doen we door schone energie uit Buren op te wekken en het besparen van energie te stimuleren. Ook willen we zorgen dat Buren klaar is voor de veranderende weersomstandigheden. Als gemeente willen we daarbij zelf het goede voorbeeld geven en we willen meer bewustzijn creëren bij onze inwoners.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

1. Energie

Wij willen energie neutraal zijn in 2050. We willen de visie op klimaat en duurzaamheid vaststellen. De doelen die we in het Gelders Energie Akkoord hebben afgesproken zijn hierbij leidend.

2. Klimaatadaptatie

De gevolgen van klimaatverandering zijn ook in Buren merkbaar. Extreme weersomstandigheden komen steeds vaker voor. In 2019 onderzoeken we welke gevolgen deze extremen hebben voor ons gebied en welke maatregelen nodig zijn.

3. Verduurzaming van gemeentelijke vastgoed en de interne bedrijfsvoering

In 2019 willen we bij onderhoud van gemeentelijke gebouwen vanuit onze eigenaars rol duurzaamheid als kwaliteitscriterium toevoegen. Ook in onze interne bedrijfsvoering willen we duurzaamheid mee laten wegen bij het maken van keuzes.

Welke taakvelden horen bij dit thema?

Hoofdtaken

- [Milieubeheer](#)
- [Wonen en bouwen](#)
- [Riolering](#)

Relatie met de taakvelden:

- [Verkeer en vervoer](#)
- [Openbaar groen en \(openlucht\)recreatie](#)
- [Beheer overige gebouwen en gronden](#)
- [Afval](#)
- [Sportaccommodaties](#)
- [Samenkracht en burgerparticipatie](#)
- [Overhead](#)
- [Economische ontwikkeling](#)

Welke prestaties horen bij dit thema?

Bestuurlijke prestaties

1. Klimaatvisie is vastgesteld.

Zie hiervoor ook het voorstel nieuw beleid: [Thema Klimaat en duurzaamheid](#)

Operationele prestaties

1. Uitwerkingsprogramma's klimaatvisie;
2. Onderzoek naar verduurzaming gemeentelijk vastgoed;
3. Onderzoek naar effecten van klimaatverandering op de fysieke leefomgeving.

Thema Kerngericht werken

In een notendop

We willen samen met onze inwoners werken aan de leefbaarheid in de verschillende kernen. Dat doen we al een aantal jaren en we bereiken mooie resultaten. We willen hier verder aan bouwen. Kerngericht werken vraagt om een open houding van de gemeente en om goede communicatie. De komende jaren willen we ons hierin verder ontwikkelen.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

1. Actief en betrokken gemeente

We willen een uitnodigende, actieve, betrokken en open organisatie zijn, waar inwoners zich gehoord, gezien en erkend voelen.

2. Maatwerk in de verschillende kernen

We willen maatwerk in de verschillende kernen leveren. Samen met inwoners denken we na over veranderingen en ontwikkelingen in hun directe omgeving.

3. Lerende organisatie

We halen informatie op uit de samenleving om de dienstverlening te verbeteren. We onderzoeken behoeften van onze burgers en passen de dienstverlening daar op aan. We denken van buiten naar binnen.

Welke taakvelden horen bij dit thema?

Hoofdtakveld

- [Samenkracht en burgerparticipatie](#)

Relatie met de taakvelden:

- [Onderwijsbeleid en leerlingenzaken](#)
- [Wijkteams](#)
- [Verkeer en vervoer](#)
- [Beheer overige gebouwen en gronden](#)
- [Openbaar groen en \(openlucht\) recreatie](#)
- [Economische ontwikkeling](#)
- [Milieubeheer](#)
- [Afval](#)
- [Ruimtelijke ordening](#)
- [Openbare orde en veiligheid](#)
- [Wonen en bouwen](#)
- [Overhead](#)
- [Bestuur](#)

Welke prestaties horen bij dit thema?

Bestuurlijke prestaties

1. Visie kerngericht werken en inwonersparticipatie is vastgesteld.

Operationele prestaties

1. Start pilot kerngericht werken in drie kernen om werkwijzen kerngericht werken en inwonersparticipatie in de praktijk te onderzoeken;

Zie hiervoor ook het voorstel nieuw beleid: [Thema Kerngericht werken](#)

2. Invoering leefbaarheidsbudget voor inwonersinitiatieven;

Zie hiervoor ook het voorstel nieuw beleid: [Leefbaarheidsbudget](#)

3. Helderheid over de verwachtingen en wensen van de gemeenteraad op het gebied van kerngericht werken en inwonersparticipatie (door verdiepend gesprek).

Thema Regionale economie

In een notendop

De gemeente Buren gaat uit van eigen kracht in bestuur en haar organisatie en zet in op het behoud van de eigen identiteit. Tegelijkertijd werken we samen in de regio als dit bijdraagt aan de kwaliteit van de dienstverlening en/of het verkleinen van de kwetsbaarheid. Wij stellen ons daarbij proactief en open op. We zijn als gemeente gericht op resultaten op de langere termijn.

Ondernemers en inwoners reiken met hun (bedrijfs)activiteiten verder dan de gemeentegrens. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de regio. In dat licht ziet Buren de regionale economie als versneller van de eigen economie. We faciliteren de regionale speerpunten Economie & Logistiek, Agribusiness, Recreatie & Toerisme en maken zo groei, ontwikkeling en innovatie maken.

Wat willen we bereiken en hoe gaan we dat bereiken?

Speerpunten

We volgen de speerpunten uit het regionale Ambitiedocument 2016 - 2020:

1. Economie en Logistiek

We blijven binnen de top 5 van logistieke hotspots. Wij zetten gericht capaciteit in om de promotie en marketing voor gemeente Buren te realiseren en sluiten actief aan bij de regionale overleggen over economie en logistiek.

2. Agribusiness

Onze tuinbouw wordt nóg meer toonaangevend in Europa. De tuinbouw in Rivierenland met fruitteelt, paddenstoelteelt, glastuinbouw en boomteelt ontwikkelt en vernieuwt zich voortdurend. We zetten daarbij in op duurzaam gebruik van het Riviereengebied en de ruimte.

3. Recreatie en Toerisme

Binnen het beleid van onze ruimtelijke ontwikkelingen zetten wij in op het aantrekkelijk maken van onze gemeente en dragen wij bij aan de omzetgroei van 5%.

Welke taakvelden horen bij dit thema?

Hoofdtaken

- [Bestuur](#)
- [Economische ontwikkeling](#)
- [Economische promotie](#) (vrijtijdseconomie, recreatie & toerisme)
- [Fysieke bedrijfsinfrastructuur](#)

Relatie met de taakvelden

- [Ruimtelijke ontwikkeling](#)
- [Musea](#)
- [Cultureel erfgoed](#)
- [Openbaar vervoer](#)
- [Openbare orde en veiligheid](#)
- [Milieubeheer](#)
- [Overhead](#)

Welke prestaties horen bij dit thema?

Bestuurlijke prestaties

1. De rolverdeling van de taken van de gemeenteraad en het college van burgemeester en wethouders maken we helder. Daarbij realiseren we een stevige, transparante samenwerking;
2. De informatie(plicht) bij samenwerkingsverbanden geven we structureel vorm door in politieke vergaderingen een vast agendapunt op te nemen voor het gesprek over de samenwerkingsvorm. We organiseren werkbezoeken aan samenwerkingsverbanden.

Operationele prestaties

1. Tweejaarlijks stellen we de monitor ontwikkeling vrijetijdseconomie Rivierenland op, eerstvolgende in 2019;
2. Tweejaarlijks herijken we de Regionale Programmering Bedrijventerreinen eerstvolgende in 2020;
3. We richten een regionaal ontwikkelbedrijf op;
4. We heroverwegen de positionering van het Regionaal Acquisitie Punt uitgifte bedrijventerrein;
5. We verlenen budget voor de doorontwikkeling van het Fietsrouten netwerk Rivierenland.

Programma's

Programma Inwonerszaken

Het programma Inwonerszaken gaat over dienstverlening aan inwoners en alles wat te maken heeft met de sociale aspecten van wonen, werken en leven in de gemeente Buren. Elke inwoner heeft af en toe de gemeente nodig. Bijvoorbeeld voor een paspoort, een huwelijksvoltrekking of aangifte van een geboorte. Op deze momenten krijgen inwoners te maken met onze dienstverlening.

Dit programma gaat ook over de manier waarop wij bijdragen aan de zelfredzaamheid van alle inwoners. We ondersteunen (tijdelijk) waar dat nodig is. Zo bieden we hulp bij opgroeien & opvoeden, wonen, werken, gezond leven, het huishouden voeren, rondkomen met geld, leren, zorgen en het onderhouden van sociale contacten. Daarnaast vinden we het belangrijk dat iedereen kan meepraten, meedenken en meedoen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we hiervoor doen?

Doelen en prestaties

1. Bij beleid, uitvoering en in projecten sluiten we aan bij de behoeften en mogelijkheden van inwoners. We laten ze participeren. We houden rekening met verschillen tussen de kernen en kijken wat er nodig is om (kwetsbare) inwoners te ondersteunen.

Om inzicht te krijgen in rollen en verantwoordelijkheden tussen gemeente, inwoners, maatschappelijke organisaties en de markt voeren we in 2019 pilots uit in drie kernen. Ook kijken we hoe we maatwerk kunnen leveren per kern.

Om zorg en ondersteuning beter vorm te geven voor onze inwoners versterken we de regiefunctie van Stib. De organisatie en samenwerking binnen Stib passen we hierop aan.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen:

- [Samenkracht en burgerparticipatie](#)
- [Wijkteams](#)

2. Inwoners zijn - en voelen zich - betrokken bij hun sociale- en fysieke leefomgeving.

We gebruiken een afwegingskader om te bepalen welke maatschappelijke functies en -accommodaties in een kern gewenst zijn. In 2019 kijken we of het afwegingskader nog voldoet. Als het nodig is passen we het aan.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen.

- [Samenkracht en burgerparticipatie](#)

3. Inwoners zijn zo veel mogelijk economisch zelfstandig en benutten hun eigen kracht.

We vinden het belangrijk dat onze inwoners regie hebben over hun eigen leven en daar hun eigen beslissingen in (kunnen) nemen. Als zij daar (tijdelijk) niet toe in staat zijn, dan ondersteunen we ze daarbij. We helpen mensen hun eigen netwerk te benutten, we streven naar zelfstandigheid en stimuleren daarbij "eigenaarschap".

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen.

- [Arbeidsparticipatie](#)
- [Inkomensregelingen](#)
- [Begeleide participatie](#)
- [Wijkteams](#)

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen?

Zorg en veiligheid

Iedere gemeente staat voor de opgave een sluitend vangnet te realiseren. Ieder mogelijk probleem op het snijvlak van zorg en veiligheid moeten we als gemeente oplossen. Samen met onze (zorg) partners moeten we werken aan integrale oplossingen. We investeren in het maken van goede en soms nieuwe verbindingen. Op ambtelijk niveau hebben we de afgelopen jaren de eerste stappen gezet in de samenwerking. In 2019 bedden we dit in de ambtelijke organisatie.

Transformatie sociaal domein

De transitie in het sociaal domein zijn achter de rug. Dat was de eerste stap in het proces. De grote uitdaging is nu om het werk daadwerkelijk anders te gaan doen dan voorheen. De bedoeling was immers dat zorg en dienstverlening dichtbij, passend en betaalbaar uitgevoerd zou worden. Daarin zijn nog de nodige stappen te zetten.

Omgevingswet

De nieuwe Omgevingswet en de manier van werken die daarbij hoort, heeft impact op de processen en de communicatie met de omgeving. Inwonersparticipatie speelt hierbij een belangrijke rol. Door de Omgevingswet is er meer aandacht voor het thema gezondheid bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Wat mag het kosten?

Hieronder vindt u het financieel overzicht voor dit programma. U vindt hier de totale lasten en baten van het programma in een meerjarig perspectief. Ook kunt u de lasten en baten van de taakvelden openen. Verder vindt u de incidentele lasten en baten horende bij dit programma en een overzicht van de reserves die aan dit programma zijn gekoppeld.

Tabel 1: de lasten / baten van het programma

Wat kost programma Inwonerszaken

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	21.210	21.315	21.631	21.357	21.085	21.075
Baten	-4.953	-4.831	-5.303	-5.154	-5.103	-5.103
Saldo programma	16.257	16.484	16.328	16.203	15.982	15.972

Tabel 2: de incidentele lasten en baten van het programma

(€ x 1.000,-)

	Begroot 2019		Begroot 2020		Begroot 2021		Begroot 2022	
	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel
Verkiezingen		68				37		37
Dekking tekort jeugd/wmo		168		182				
Saldo lasten programma	21.395	236	21.175	182	21.048	37	21.038	37
<i>Niet van toepassing</i>								
Saldo baten programma	- 5.303	0	- 5.154	0	- 5.103	0	- 5.103	0
Onttrekking reserve Sociaal domein		- 168		- 182				
Mutatie reserve	0	- 168	0	- 182	0	0	0	0

Tabel 3: de reserves die horen bij het programma

(€ x 1.000,-)

Stand reserves per 31/12	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Maatschappelijke investeringen	110	110	110	110	110	110
Deelfonds Sociaal domein	3.152	2.581	2.269	2.065	2.065	2.065

Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. We starten in 2019 pilots in drie verschillende kernen om participatie en kerngericht werken in de praktijk te brengen en te onderzoeken. We gaan daarbij werken met kernteams op locatie. Deze bestaan uit tenminste één (contact)ambtenaar per kern. De ervaring die we opdoen verwerken we in werkwijzen om kerngericht werken mogelijk te maken in alle kernen.
2. Het voorzieningenbeleid voor maatschappelijke functies en -accommodaties benaderen we kerngericht. We bepalen in hoeverre de functiekring past bij de kerngerichte werkwijze. Hierbij sluiten we aan bij de pilots kerngericht werken.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.404	1.310	1.410	1.410	1.410	1.410
Baten	-7	-70	-35	-35	-35	-35
Saldo taakveld	1.397	1.240	1.375	1.375	1.375	1.375

(x € 1.000,-)

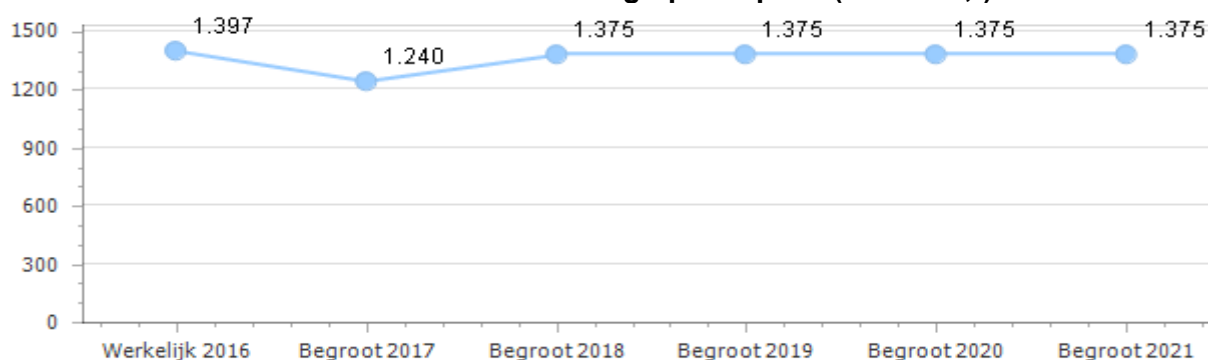
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Samenkracht en burgerparticipatie	2019	2020	2021	2022
Extra kosten regiotaxi door aanpassing tarieven	+ 40	0	0	0
Aanpassing subsidiebudgetten voor versterken nulde/eerste lijn	+ 51	0	0	0
Compensatie OZB aan verenigingen	+ 9	0	0	0
De budgetten zijn geïndexeerd op basis van contractafspraken	+ 35	0	0	0
Totaal	+ 135	0	0	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Samenkracht en burgerparticipatie (x € 1.000,-)

Taakveld Wijkteams

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. We verbeteren de laagdrempelige toegang voor zorg- en dienstverlening. Inwoners van onze gemeente weten van het bestaan van Stib, weten met welke vragen ze zich daar kunnen melden. Ze weten Stib te vinden wanneer dat nodig is. Medewerkers van Stib zijn ook buiten het gemeentehuis (meer) zichtbaar. We zoeken naar nieuwe manieren om daaraan invulling te geven. Waar mogelijk sluiten we aan bij de pilots kerngericht werken.
2. We verbeteren de samenwerking binnen de keten van zorg- en dienstverlening (kerngerichte ketenzorg). Stib werkt nauw samen met andere professionals en organisaties binnen het sociaal domein. Er zijn korte lijnen met huisartsen en praktijkondersteuners, maar ook met leerkrachten, vrijwilligersorganisaties, jeugdverpleegkundigen, dorpsverenigingen etcetera. Hulpverleners verwijzen niet naar elkaar door, maar stemmen samen af. Stib vervult de rol van casusregisseur.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

De maatschappij wordt steeds ingewikkelder en er wordt steeds meer van mensen verwacht. Daardoor hebben sommige mensen moeite om zich staande te houden en/of behoefte aan (tijdelijke) ondersteuning. Daarvoor kunnen zij terecht bij ons gebiedsteam Stib. We zien dat steeds meer mensen Stib weten te vinden, en hun vragen aan Stib zijn steeds complexer. Er is behoefte aan vernieuwing van het zorg- en ondersteuningsaanbod. Dat vraagt om verdere ontwikkeling van Stib.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.224	1.023	1.044	1.044	1.042	1.042
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	1.224	1.023	1.044	1.044	1.042	1.042

(x € 1.000,-)

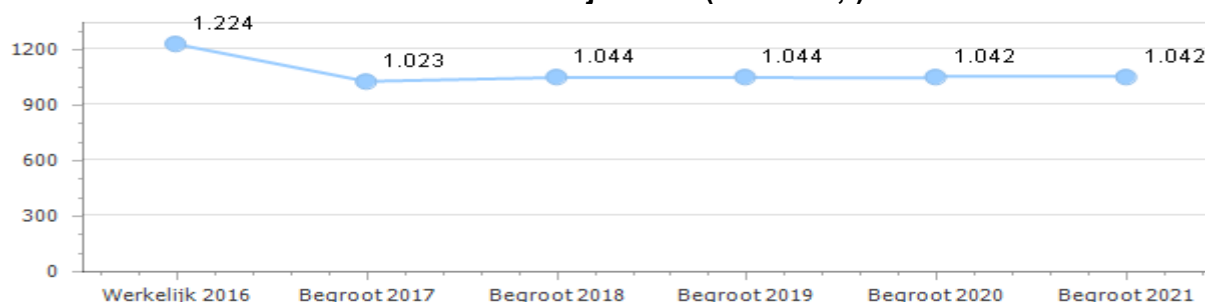
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Wijkteams	2019	2020	2021	2022
De budgetten zijn geïndexeerd op basis van contractafspraken	+ 21	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	0	0	- 2	0
Totaal	+ 21	0	- 2	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Wijkteams (x € 1.000,-)

Taakveld Sportbeleid en activering

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. Sportverenigingen maken in 2019 een plan om inwoners en scholen actief te betrekken bij bewegingsactiviteiten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Sommige accommodaties zijn gedateerd en/of niet goed onderhouden. Dat beperkt het gebruik en ook de samenwerking (tussen sportverenigingen onderling en tussen verenigingen en onderwijs).

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht gemeenten beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Voor dit taakveld zijn dat: percentage en aantallen Niet-Sporters:

- Landelijk: 48,7% in 2016
- Buren: 57,1% in 2016

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

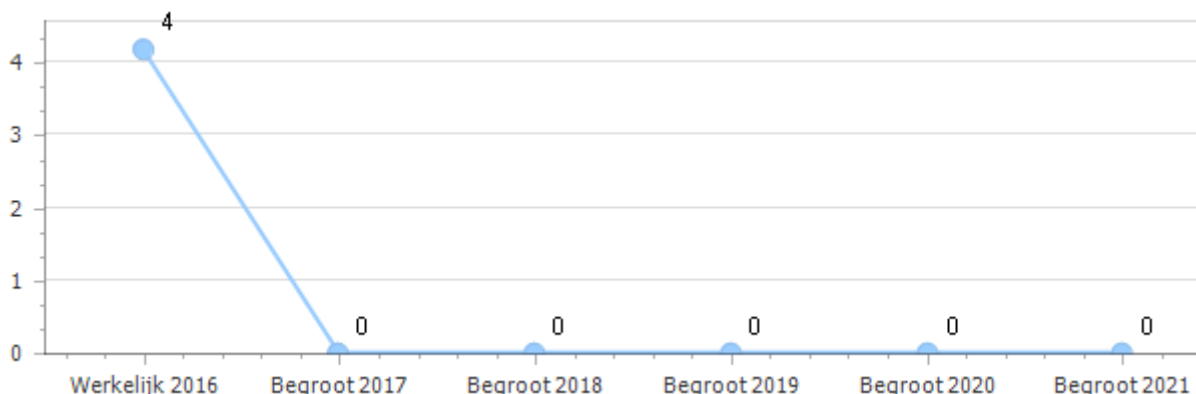
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	4	0	0	0	0	0

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)				
Mutatie taakveld Sportbeleid en activering	2019	2020	2021	2022
Voorheen alleen urentoerekening	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Sportbeleid en activering (x € 1.000,-)

Taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. Inwoners met beperkingen kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen, zijn zo lang mogelijk mobiel en in staat om sociale contacten te onderhouden
 - We bieden kwalitatief goede voorzieningen en diensten aan voor inwoners die dit nodig hebben. We leveren zoveel mogelijk maatwerk.
 - We investeren in voorlichting en preventie en in het aanbod van algemeen toegankelijke (collectieve) voorzieningen. We werken daarin samen met onze maatschappelijke partners.
 - We meten de resultaten van onze prestaties met ervaringsonderzoeken onder cliënten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er is een verbinding met het taakveld [Samenkracht en burgerparticipatie](#) als het gaat om de ontwikkelingen rondom de basismobiliteit. De keuzes die hierin worden gemaakt hebben effect op het verstrekkingenbeleid voor vervoersvoorzieningen.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Cliënten met een maatwerkarrangement WMO(per 1.000 inwoner)

- Landelijk: 57 in 2017
- Buren: 20 in 2017

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

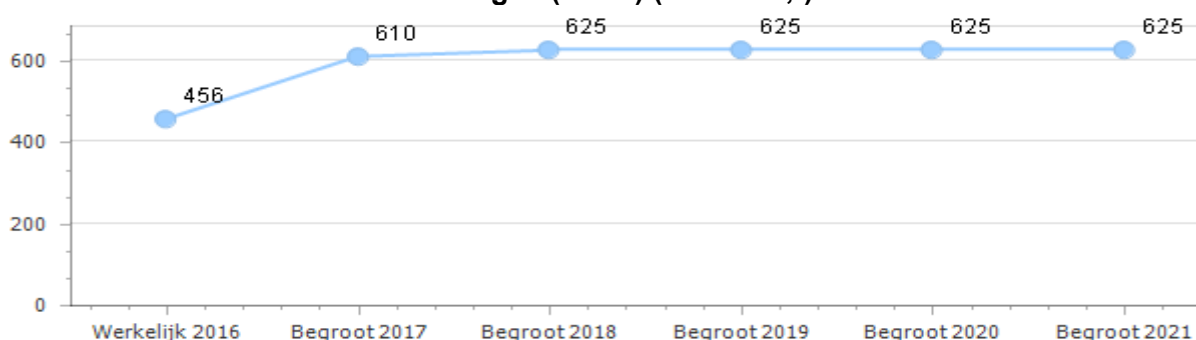
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	462	610	625	625	625	625
Baten	-6	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	456	610	625	625	625	625

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)				
Mutatie taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO)	2019	2020	2021	2022
Mutaties toerekening uren	+ 15	0	0	0
Totaal	+ 15	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Maatwerkvoorzieningen (WMO) (x € 1.000,-)

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18-

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. We bieden kinderen ondersteuning op maat. En wij organiseren de hulp zo dichtbij als mogelijk, door onder andere de inzet van Praktijkondersteuner Huisarts Jeugd op de huisartspraktijken en jongerencoaching.
2. We stemmen beter af met verschillende organisaties zoals onderwijs, leerplicht, arbeidstoeleiding, vrijwilligerswerk, Veilig Thuis, gezondheidszorg en schuldhulpverlening.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Huisartsen behouden het recht om bepaalde vormen van jeugdhulp te indiceren. Het is daarom belangrijk dat we goede samenwerkingsafspraken met hen maken.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) gemeenten beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Het aantal jongeren met jeugdhulp(% van alle jongeren tot 18 jaar):

- Landelijk: 9,7% in 2017
- Buren: 8,6%

Het aantal kinderen in een uitkeringsgezin:

- Landelijk: 6,58% in 2015
- Buren: 2,52% in 2015

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4.826	4.048	4.623	4.623	4.390	4.379
Baten	-189	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	4.637	4.048	4.623	4.623	4.390	4.379

(x € 1.000,-)

Verschillenanalyse

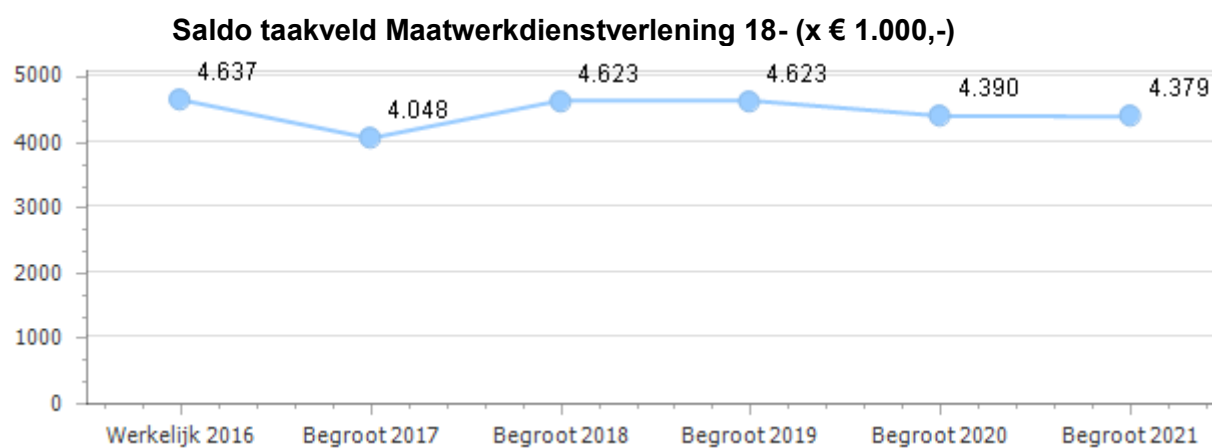
	2019	2020	2021	2022
Mutatie taakveld Maatwerkdienstverlening 18-				
Toename kosten jeugdzorg individuele begeleiding o.b.v. doorrekening kosten 2017/2018; in lijn met het tekort in de jaarrekening 2017	+ 617	0	0	0
Verschuiving PGB naar Zorg in natura	- 100	0	0	0
Toename kosten Landelijk Transitie Arrangement o.b.v. doorrekening kosten 2017/2018	+ 85	0	0	0
Verlaging door maatregelen beperking zorgkosten	0	0	- 233	- 11
Overige kleine afwijkingen	- 17	0	0	0
Totaal	+ 575	0	- 233	- 11

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

In lijn met het tekort op de jeugdzorg en een overschot op de Wmo uit de jaarrekening 2017 hebben we budgetten verschoven binnen vijf taakvelden: [volksgezondheid](#), [maatwerkdienstverlening 18+](#), [maatwerkdienstverlening 18-](#), [geëscaleerde zorg 18-](#) en [geëscaleerde zorg 18+](#).

Voor een nadere toelichting op de totale mutatie binnen Jeugdzorg en Wmo verwijzen we naar de [financiële analyse](#).

Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. Gemeente, scholen en kinderopvangorganisaties (kernpartners) starten in 2019 met een aanbod voor kinderen op het gebied van talentontwikkeling.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Als gemeente hebben wij een faciliterende rol bij het realiseren van passend onderwijs. Die rol bestaat met name uit het organiseren van vervoer. We onderzoeken of we combinaties kunnen maken tussen leerlingenvervoer en basismobiliteit. Het uitvoeren van deze taak vraagt om zorgvuldige afstemming met de verschillende scholen. In 2019 zoeken we samenwerking tussen Stib en de scholen.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) gemeenten om beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Het percentage achterstandsleerlingen (4-12 jaar):

- Landelijk: 8,1% in 2015
- Buren: 3,93% in 2015

Het percentage vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie:

- Landelijk: 1,7% in 2016
- Buren: 1,2% in 2016

het aantal leerlingen dat verzuimt van school (per 1.000 leerlingen):

- Landelijk: 26,58 in 2017
- Buren: 9,04 in 2017

Het aantal leerplichtigen dat niet op een school staat ingeschreven(per 1.000 leerlingen):

- Landelijk: 1,82 in 2017
- Buren: 4,99 in 2017

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

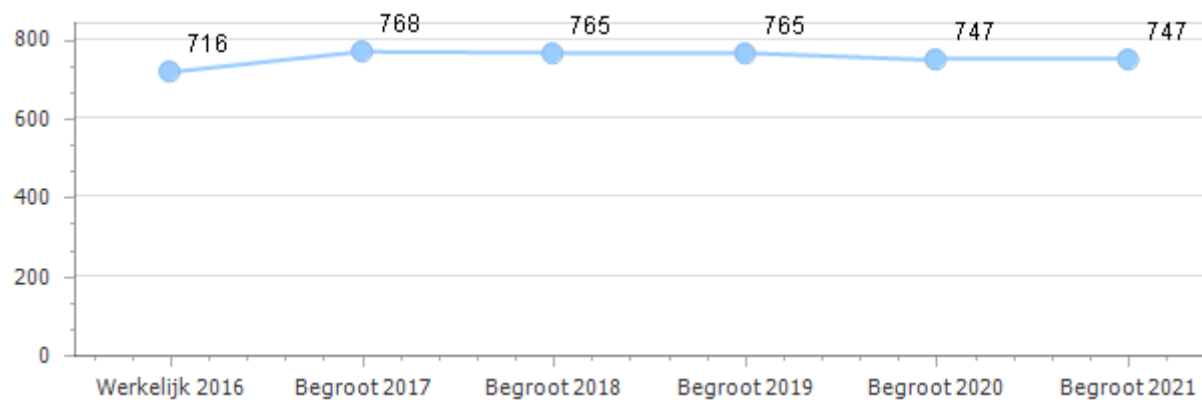
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	759	813	811	810	792	792
Baten	-43	-45	-45	-45	-45	-45
Saldo taakveld	716	768	765	765	747	747

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)				
Mutatie taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	2019	2020	2021	2022
Aanpassing voorschoolse voorzieningen voor peuters conform bijstelling algemene uitkering	0	0	- 18	0
Overige kleine afwijkingen	- 3	0	0	0
Totaal	- 3	0	- 18	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (x € 1.000,-)

Taakveld Burgerzaken

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc

Prestaties

1. We zorgen ervoor dat inwoners zaken als aangifte geboorte, overlijden, huwelijk, verhuizing, verklaringen naamgebruik en geheimhouding, diverse uittreksels, vergunningen en ontheffingen digitaal kunnen regelen.
2. We bezorgen reisdocumenten thuis tegen een tarief dat de kosten dekt. Het ondertekenen van akten bij geboorte doen we in 2019 aan huis. We bieden actief "huisbezoeken" aan als inwoners slecht mobiel zijn.
3. In maart 2019 zijn er verkiezingen voor de Provinciale Staten en het Waterschap. In mei zijn er verkiezingen voor het Europees parlement. We zorgen voor een goede organisatie en het vaststellen van correcte uitslagen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Digitalisering blijft een belangrijke ontwikkeling en biedt onze inwoners meer keuzevrijheid. Dit vraagt wel om blijvende investeringen in apparatuur, nieuwe werkwijzen en communicatie. De komende 5 jaar heeft iedere gemeente ook te maken met de zogenoemde documentendip. Het aantal aanvragen reisdocumenten neemt in deze jaren aanzienlijk af.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	930	663	982	846	858	858
Baten	-543	-468	-464	-315	-265	-265
Saldo taakveld	388	195	518	531	593	593

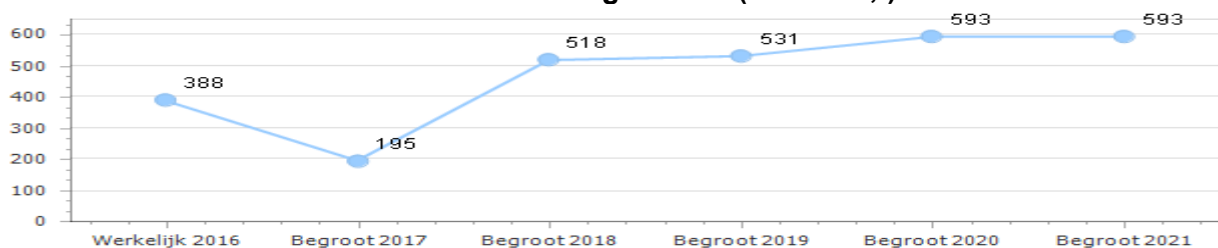
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Burgerzaken	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren	+ 293	0	0	0
Extra kosten verkiezingen (2 verkiezingen in plaats van 1)	+ 13	0	0	0
Babsen (ten onrechte niet opgenomen in 2018)	+ 10	0	0	0
Geen verkiezingen in 2020; wel in 2021/2022	0	0	+ 37	0
Seizoenspatroon reisdocumenten na de aanpassing van de geldigheidsduur van 5 jaar naar 10 jaar	0	0	+ 25	0
Overige kleine aanpassingen	+ 7	+ 13	0	0
Totaal	+ 323	+ 13	+ 62	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Burgerzaken (x € 1.000,-)

Taakveld Maatwerkdienstverlening 18+

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. We bieden zorg en ondersteuning aan inwoners die dat nodig hebben. Inwoners kunnen terecht bij Stib met vragen over (ondersteuning in) zorg en welzijn. Stib zorgt voor adequate ondersteuning en een samenhangende aanpak van de problemen. We leveren zoveel mogelijk maatwerk. Inwoners met schulden krijgen begeleiding bij het oplossen van de schuldenproblematiek. We proberen nieuwe betalingsachterstanden te voorkomen.
2. We investeren in preventie. Waar mogelijk signaleren we tijdig en kunnen we met de inzet van lichte zorg voorkomen dat problemen (onbedoeld) groter worden. Zo beperken we de zorgkosten. Als het nodig is zetten we vanzelfsprekend zware en dure zorg in. We verbeteren de zorgketen zodat op- en afschalen soepel(er) verloopt.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

We willen de ondersteuning aan onze inwoners nog beter organiseren. De doorontwikkeling van Stib is daarbij een belangrijk. Daarbij ligt de focus op samenwerking, preventie en het bieden van maatwerk. We gaan kerngericht werken, dat wil zeggen dat we inspelen op de specifieke problematiek in (een cluster van) kernen. Het verbeteren van de samenwerking met onze maatschappelijke partners is daarbij van groot belang.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.968	2.995	2.460	2.465	2.457	2.458
Baten	-288	-347	-273	-273	-273	-273
Saldo taakveld	1.680	2.648	2.187	2.192	2.184	2.185

(x € 1.000,-)

Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Maatwerkdienstverlening 18+	2019	2020	2021	2022
Afname kosten Wmo individuele begeleiding en dagbesteding inclusief vervoer o.b.v. doorrekening kosten 2017/2018; in lijn met het overschot in de jaarrekening 2017	- 512	0	0	0
Verschuiving PGB naar Zorg in Natura	- 25	0	0	0
Verlaging opbrengsten eigen bijdrage i.v.m. terug dringen stapeling	+ 75	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	+ 1	+ 5	- 8	+ 1
Totaal	- 461	+ 5	- 8	+ 1

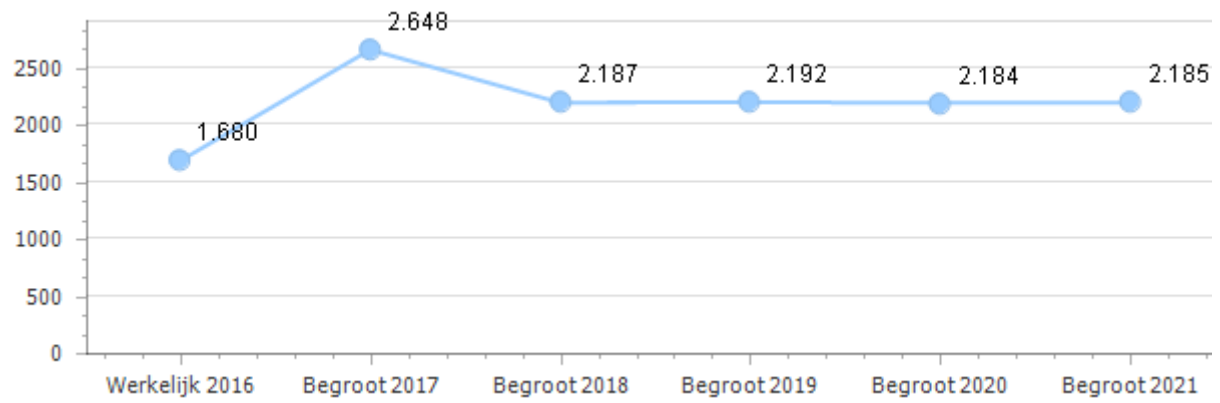
(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

In lijn met het tekort op de jeugdzorg en een overschot op de Wmo uit de jaarrekening 2017 hebben we budgetten verschoven binnen vijf taakvelden: [volksgezondheid](#), [maatwerkdienstverlening 18+](#), [maatwerkdienstverlening 18-](#), [geëscaleerde zorg 18-](#) en [geëscaleerde zorg 18+](#).

Voor een nadere toelichting op de totale mutatie binnen Jeugdzorg en Wmo verwijzen we naar de [financiële analyse](#).

Saldo taakveld Maatwerkdienstverlening 18+ (x € 1.000,-)

Taakveld Geëscaleerde zorg 18-

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. We werken nauw samen met partners om te zorgen dat jeugdigen veilig opgroeien en als dat nodig is de juiste zorg en ondersteuning krijgen.
2. We nemen deel aan een regionaal project Samen werken aan een sluitend vangnet kwetsbare jongeren. Met dit project helpen wij kwetsbare jongeren beter op weg naar zelfstandigheid.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Het Rijk ontvangt het regionaal projectplan Samen werken aan een sluitend vangnet kwetsbare jongeren in het najaar van 2018. De goedkeuring daarvan volgt uiterlijk begin 2019.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Jongeren met jeugdreclassering (% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar)

- Landelijk: 0,4 % in 2017
- Buren: 0,3% in 2017

Jongeren met jeugdbescherming (% van alle jongeren tot 18 jaar)

- Landelijk: 1,0% in 2017
- Buren: 0,8% in 2017

Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen)

- Landelijk: 1,45% in 2017
- Buren: 1,0% in 2017

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	618	439	442	442	442	442
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	618	439	442	442	442	442

Verschillenanalyse

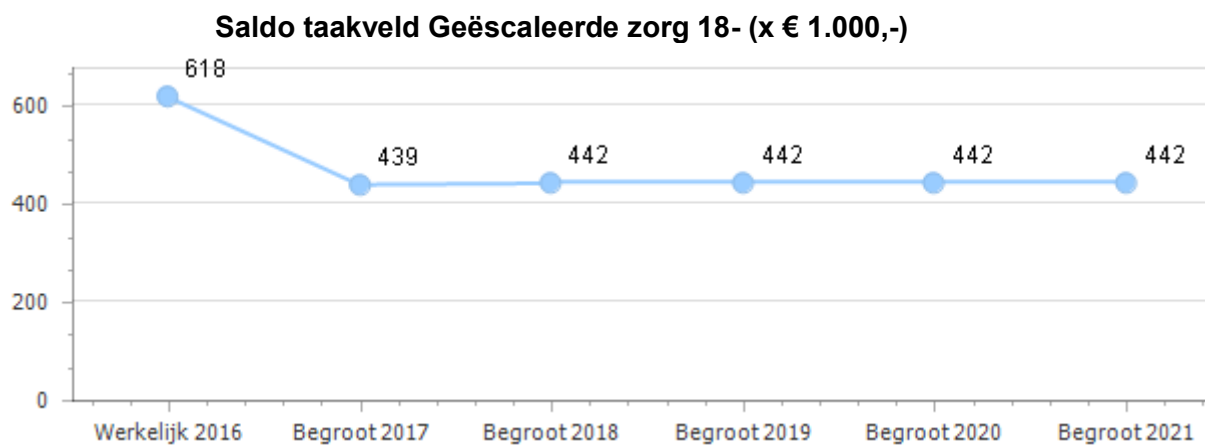
(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Geëscaleerde zorg 18-	2019	2020	2021	2022
Overige kleine afwijkingen	+ 3	0	0	0
Totaal	+ 3	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

In lijn met het tekort op de jeugdzorg en een overschot op de Wmo uit de jaarrekening 2017 hebben we budgetten verschoven binnen vijf taakvelden: [volksgezondheid](#), [maatwerkdienstverlening 18+](#), [maatwerkdienstverlening 18-](#), [geëscaleerde zorg 18-](#) en [geëscaleerde zorg 18+](#).

Voor een nadere toelichting op de totale mutatie binnen Jeugdzorg en Wmo verwijzen we naar de [financiële analyse](#).

Taakveld Inkomensregelingen

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. We verstrekken een uitkering aan inwoners die (tijdelijk) niet in staat zijn in hun eigen bestaan te voorzien. Inwoners en hun kinderen, die afhankelijk zijn van een laag inkomen kunnen extra geld krijgen voor bijzondere en noodzakelijke kosten.
2. Aan een beginnende of een gevestigde zelfstandige geven we onder bepaalde voorwaarden bijstand voor levensonderhoud en/of bedrijfskapitaal.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

We verwachten dat het aantal uitkeringen stijgt. Oorzaken hiervan zijn:

- Jongeren met een beperkt arbeidsvermogen worden niet meer toegelaten tot de Wet arbeidsongeschikten jonggehandicapten (Wajong). In plaats daarvan doen zij nu een beroep op de Participatiewet;
- De Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is niet meer toegankelijk voor nieuwe deelnemers. Deze groep kan in plaats daarvan aanspraak maken op de Participatiewet;
- We huisvesten de laatste jaren meer statushouders (vluchtelingen met een verblijfsvergunning) dan daarvoor. Inmiddels bestaat ruim een derde van ons "klantenbestand" uit statushouders die in de gemeente Buren zijn komen wonen. Zij zijn pas bemiddelbaar naar duurzaam werk als zij hun inburgeringstraject hebben afgerond.

Het Rijksbudget voor 2019 is nog niet bekend. Wij verwachten dat dit meebeweegt met de stijging van het aantal uitkeringen.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Huishoudens met bijstandsuitkeringen (% t.o.v. totaal huishoudens)

- Landelijk: 5,6% in 2017
- Buren: 2,1% in 2017

Werkloze jongeren (%)

- Landelijk: 1,52% in 2015
- Buren: 1,41% in 2015

Personen met een bijstandsuitkering(per 1.000 inwoners 18+)

- Landelijk: 41,9 in 2017
- Buren: 14,4 in 2017

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4.872	4.826	5.004	5.004	4.982	4.982
Baten	-3.874	-3.900	-4.485	-4.485	-4.485	-4.485
Saldo taakveld	998	926	519	519	497	497

(x € 1.000,-)

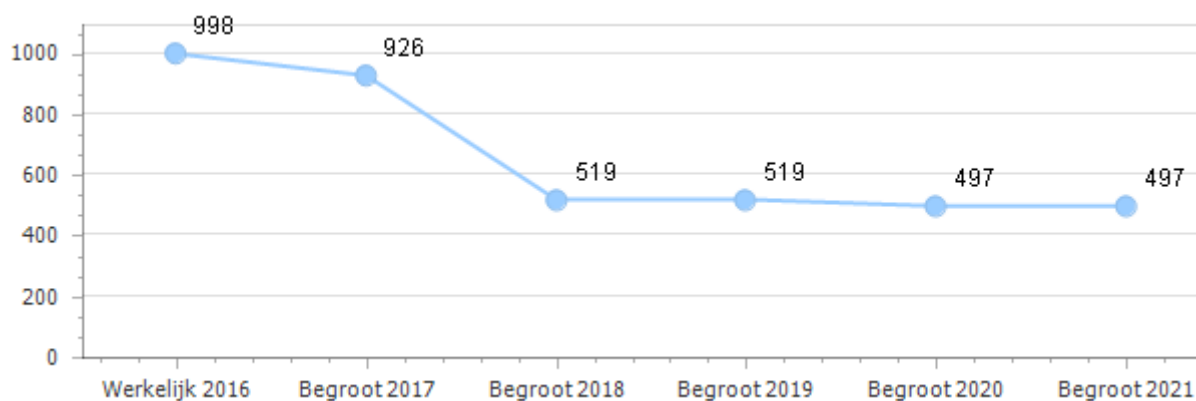
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Inkomensregelingen	2019	2020	2021	2022
De budgetten onder inkomensregelingen zijn gebaseerd op de voorlopige verdeling van de gebundelde uitkering over 2018 (Rijksbijdrage) is meer gestegen dan de toename van het aantal en de hoogte van de te verstrekken uitkeringen Participatie Wet, IOAW en IOAZ.	- 407	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	0	0	- 22	0
Totaal	- 407	0	- 22	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Inkomensregelingen (x € 1.000,-)

Taakveld Volksgezondheid

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. We gebruiken in 2019 data gedreven sturing om risicogroepen op te sporen. Op basis van een gerichte probleemanalyse ontwikkelen we een gerichte aanpak. Ook binnen ons gezondheidsbeleid kiezen we voor een kerngerichte werkwijze, die we in 2019 verder invulling geven.
2. In de tweede helft van 2019 onderzoekt de GGD de gezondheid van jongeren (13-19 jaar).

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

- Uit de gezondheidsonderzoeken van de GGD blijkt dat de gemiddelde gezondheid van onze inwoners verbetert. Het aantal mensen dat een chronische ziekte heeft, is wel gestegen;
- We verwachten op lange termijn een stijging van het aantal mensen met dementie en jongeren met psychische klachten;
- Uit onderzoek blijkt dat mensen met een lage opleiding minder oud worden en vaker gezondheidsklachten hebben;
- De meeste gezondheidswinst is te halen in preventiemaatregelen vooral op het gebied van roken, overmatig alcoholgebruik en obesitas;
- Kinderen in de Betuwe eten relatief weinig fruit.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

U kunt de gezondheidsrapportages van de GGD alvast raadplegen via onderstaande links:

- [monitor in de leeftijdscategorieën 19-65 jaar en 65+;](#)
- [monitor in de leeftijdscategorieën 0-12 jaar](#) (de nieuwe monitor verschijnt in oktober 2018 op de site van onze GGD);
- [monitor in de leeftijdscategorieën 12-19 jaar.](#)
- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.043	1.096	1.171	1.171	1.171	1.172
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	1.043	1.096	1.171	1.171	1.171	1.172

Verschillenanalyse

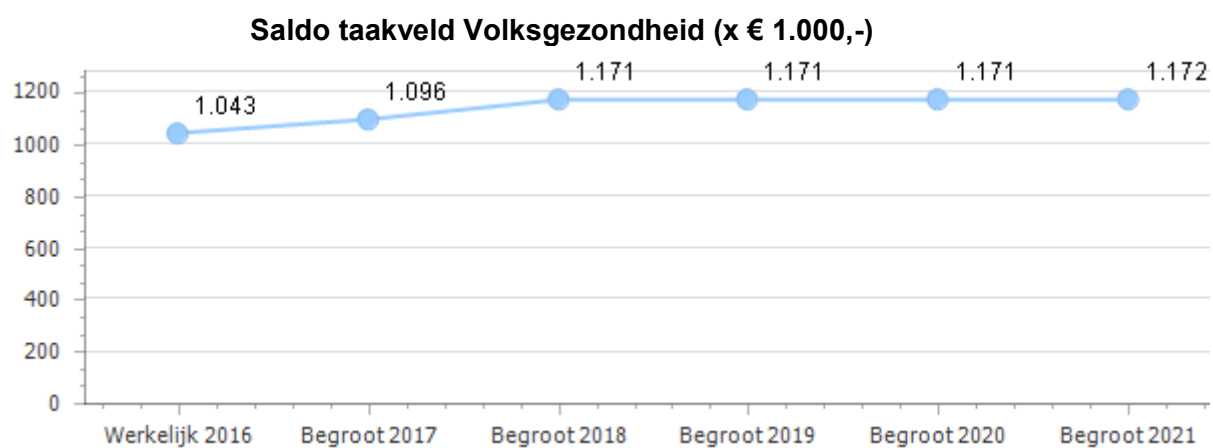
(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Volksgezondheid	2019	2020	2021	2022
Verhoging bijdrage gemeenschappelijke regeling op basis van vastgestelde begroting 2019 GGD	+8	0	0	0
Indexering bijdrage aan STMR voor 0-4 jarigen	+14	0	0	0
Overkomst Rijksvaccinatieprogramma (budgetneutraal via verhoging Algemene Uitkering)	+50	0	0	0
Overige kleine aanpassingen	+3	0	0	+1
Totaal	75	0	0	1

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

In lijn met het tekort op de jeugdzorg en een overschot op de Wmo uit de jaarrekening 2017 hebben we budgetten verschoven binnen vijf taakvelden: [volksgezondheid](#), [maatwerkdienstverlening 18+](#), [maatwerkdienstverlening 18-](#), [geëscaleerde zorg 18-](#) en [geëscaleerde zorg 18+](#).

Voor een nadere toelichting op de totale mutatie binnen Jeugdzorg en Wmo verwijzen we naar de [financiële analyse](#).

Taakveld Cultuurpresentatie, -productie & -participatie

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. Kinderen in armoede doen mee aan activiteiten op het gebied van kunst en cultuur door de inzet van het Jeugdsport- en Cultuurfonds.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Verenigingen zijn niet altijd in staat om actief deel te nemen aan het maken en uitvoeren van programma's voor kinderen.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

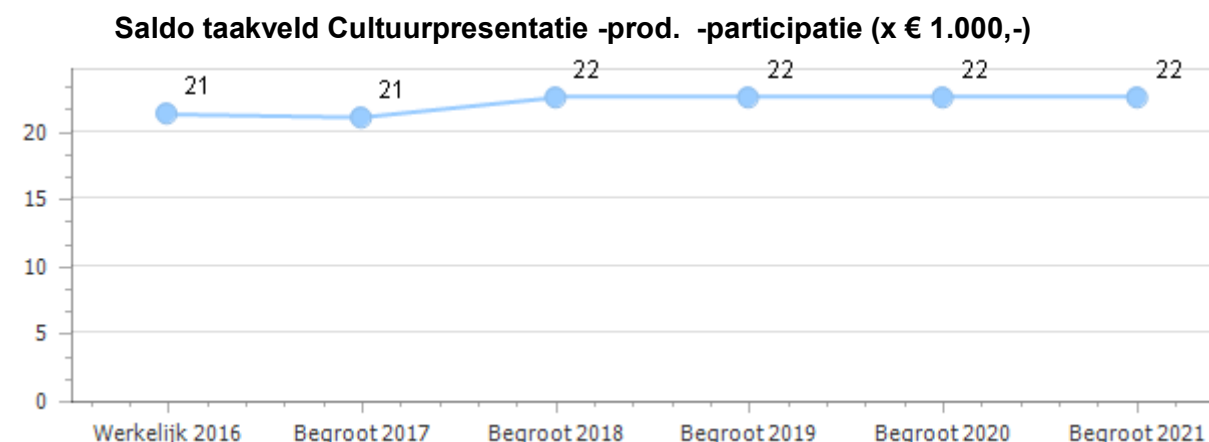
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	24	21	22	22	22	22
Baten	-3	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	21	21	22	22	22	22

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Cultuurpresentatie -prod. -participatie	2019	2020	2021	2022
Overige kleine aanpassingen	+ 1	0	0	0
Totaal	+ 1	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Arbeidsparticipatie

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. Zoveel mogelijk mensen met een arbeidsbeperking en/of een achterstand op de arbeidsmarkt vinden weer werk. Daarnaast ontwikkelen langdurig werkzoekenden hun vaardigheden; wij ondersteunen hen daarbij.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Jongeren met een beperkt arbeidsvermogen worden sinds 2015 niet meer toegelaten tot de Wet arbeidsongeschikten jonggehandicapten (Wajong). Ook de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) is niet meer toegankelijk voor nieuwe deelnemers. Deze inwoners maken in plaats daarvan nu aanspraak op de Participatiewet. Het kost daarom mogelijk meer inspanning om inwoners aan het werk te helpen.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn:

Netto arbeidsparticipatie

- Landelijk: 66,7% in 2017
- Buren: 68,1% in 2017

Banen(per 1.000 inwoners)

- Landelijk: 758,2
- Buren: 487,3 in 2017

Lopende re-integratievoorziening(per 1.000 inwoners 15-64 jaar)

- Landelijk: 17,1 in 2017
- Buren: 7,6 in 2017
-

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

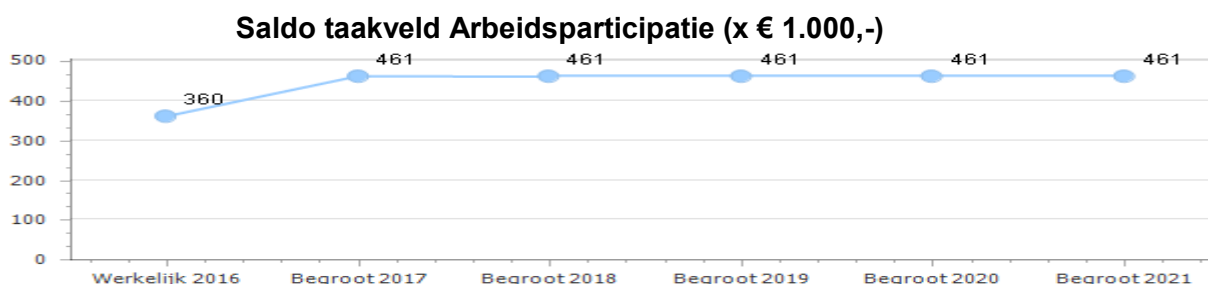
De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	360	461	461	461	461	461
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	360	461	461	461	461	461

Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Arbeidsparticipatie	2019	2020	2021	2022
Geen mutaties	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Media

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestaties

1. Met een permanente communicatiecampagne organiseren we het hele jaar aandacht voor leesstimulering en laaggeletterdheid en de vier leerpunten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Inwoners moeten zelf de keuze maken om gebruik te maken van het aanbod op het gebied van leesstimulering en laaggeletterdheid.

Voor het bereik van laaggeletterden zijn we afhankelijk van onze maatschappelijke partners.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

Klik [hier](#) voor de Beleidsnotitie Laaggeletterdheid en leesstimulering: RV/18/00829

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	139	189	148	148	148	148
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	139	189	148	148	148	148

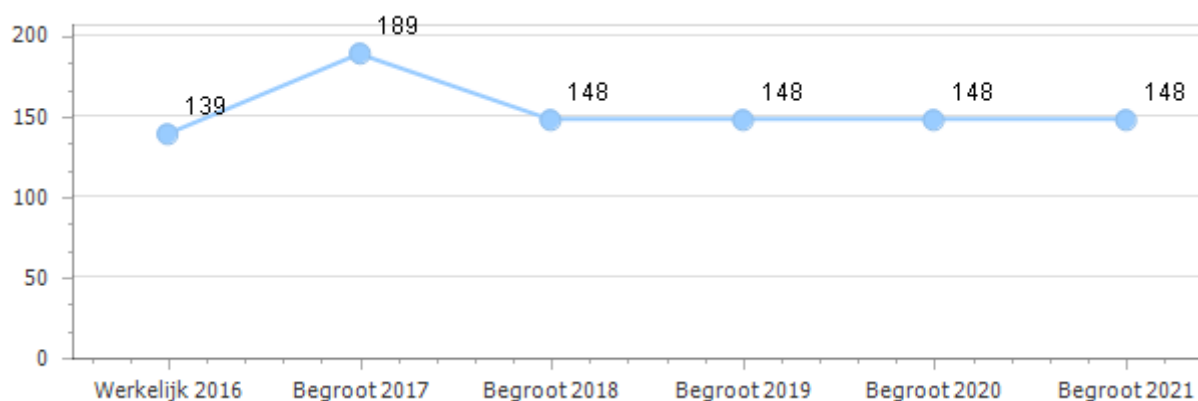
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Media	2019	2020	2021	2022
Incidenteel budget in 2018 voor leesstimulering (project appel, peer, kers)	- 35	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	- 6	0	0	0
Totaal	- 41	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Media (x € 1.000,-)

Taakveld Begeleide participatie

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestatie

1. Inwoners met een lichamelijke, psychische of verstandelijke beperking kunnen werken.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Werkzaam Rivierenland voert de WSW voor ons uit. Het bedrag dat we ramen voor de financiering hiervan verlagen we in 2019 naar € 2.082.000,-. Deze cijfers komen uit de begroting 2019 van de Werkzaam. We financieren hiermee het WSW-subsidietekort en de bedrijfsvoeringskosten van de Werkzaam. De daling wordt veroorzaakt door de WSW-subsidies die we ontvangen van het Rijk, de prestaties van de Werkzaam en mogelijke landelijke herverdeling in 2019 en volgende jaren van het deelfonds Sociaal Domein.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

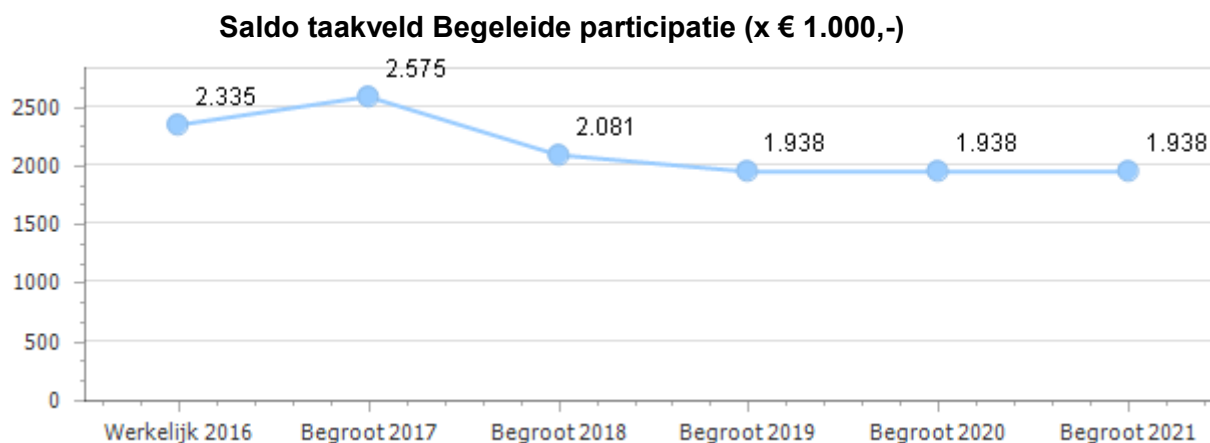
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.335	2.575	2.081	1.938	1.938	1.938
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	2.335	2.575	2.081	1.938	1.938	1.938

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Begeleide participatie	2019	2020	2021	2022
Aanpassing bijdrage aan de Werkzaam op basis van de vastgestelde begroting 2019 van de Gemeenschappelijke Regeling (de begroting 2018 wordt bijgesteld in de vijfde tweemaandelijks rapportage 2018)	- 494	- 143	0	0
Totaal	- 494	- 143	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Geëscaleerde zorg 18+

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestatie

1. We realiseren een sluitend vangnet van zorg en ondersteuning. Zo zorgen we ervoor dat ook kwetsbare mensen onderdeel kunnen zijn en blijven van onze maatschappij en dat zij een zo normaal mogelijk leven kunnen leiden. Ze wonen zo lang mogelijk zelfstandig, eventueel met begeleiding en ondersteuning aan huis.
2. We investeren in projecten op het snijvlak van zorg & veiligheid, om complexe (veiligheids)vraagstukken op te lossen. We maken een verbinding tussen het sociale en het veiligheidsdomein.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn veel (psychisch) kwetsbare mensen in onze samenleving. Zij doen soms een beroep op (professionele) ondersteuning of maken gebruik van een vorm van Maatschappelijke Opvang of Beschermd Wonen. Inwoners van de gemeente Buren wonen of verblijven nu nog vaak noodgedwongen buiten onze gemeente, omdat de meeste voorzieningen in Nijmegen en Tiel zijn. Vanaf 2020 verandert dat. We bereiden ons daarop voor door te werken aan een vangnet van zorg en ondersteuning, zodat ook kwetsbare mensen in hun vertrouwde omgeving kunnen blijven wonen. We hebben daarbij ook oog voor de aspecten "huisvesting", "een zinvolle daginvulling" en "sociale contacten & ontmoeting".

Het belangrijkste risico is dat mensen er ook met zorg en ondersteuning niet in slagen om zich te handhaven in de maatschappij. Dit kan gevolgen hebben als toenemende problematiek, eenzaamheid, vervuiling, overlast et cetera.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld..

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	243	246	347	347	347	347
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	243	246	347	347	347	347

Verschillenanalyse

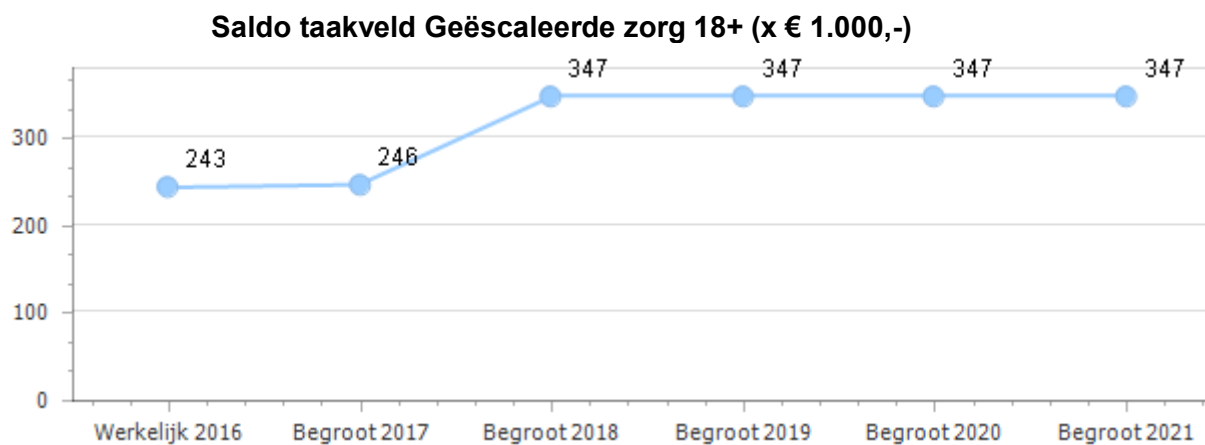
(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Geëscaleerde zorg 18+	2019	2020	2021	2022
Verhoging bijdrage Veilig Thuis op basis van vastgestelde begroting 2019	+ 97	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	+ 4	0	0	0
Totaal	+ 101	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

In lijn met het tekort op de jeugdzorg en een overschot op de Wmo uit de jaarrekening 2017 hebben we budgetten verschoven binnen vijf taakvelden: [volksgezondheid](#), [maatwerkdienstverlening 18+](#), [maatwerkdienstverlening 18-](#), [geëscaleerde zorg 18-](#) en [geëscaleerde zorg 18+](#).

Voor een nadere toelichting op de totale mutatie binnen Jeugdzorg en Wmo verwijzen we naar de [financiële analyse](#).

Programma Ruimte

Het programma Ruimte richt zich op de fysieke leefomgeving van onze inwoners. Daarbij proberen we zoveel mogelijk tegemoet te komen aan de individuele wensen van bedrijven en inwoners. Waar nodig zorgen we voor een goede afweging tussen individuele en collectieve belangen.

De fysieke leefomgeving gaat zowel over de gebouwde omgeving zoals wegen, woningen, voorzieningen en bedrijven als over de groene leefomgeving. Samen met onze inwoners en maatschappelijke partners, zijn we verantwoordelijk voor een goede inrichting van de leefomgeving. Dit programma gaat dus niet alleen over de gemeentelijke keuzes die we nemen maar ook over de manier waarop we onze inwoners en maatschappelijke partners betrekken en ondersteunen.

Binnen het programma werken we met de thema's Regionale economie, Kerngericht werken en Klimaat en duurzaamheid. Daarmee geven we invulling aan de wens om voor nu en in de toekomst te zorgen voor een gemeente waarin het prettig wonen, werken en recreëren is.

Wat willen we bereiken en wat gaan we hiervoor doen?

Doelen en prestaties

1. We bepalen in 2019 hoe we de doelen uit het energieakkoord om kunnen zetten naar een visie en beleid. Hieruit volgen de maatregelen die we nemen om de doelen te halen.

Het klimaat verandert. In 2019 vertalen we het Energieakkoord naar ambities, een visie en een beleid op lokaal niveau. In het tweede kwartaal leggen we de raad een ambitedocument voor. In het vierde kwartaal leggen we een visie- en beleidsdocument voor.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen:

- [Milieubeheer](#)
- [Wonen en bouwen](#)
- [Beheer overige gebouwen en gronden](#)

2. In 2019 brengen we in beeld hoe de inrichting en het gebruik van de openbare ruimte kan bijdragen aan klimaat en duurzaamheidsdoelstellingen.

Om de 4 jaar stellen we het beleid voor de openbare ruimte vast. Hierin nemen we het aspect duurzaamheid expliciet mee. In het vierde kwartaal 2019 leggen we de raad het Integraal Beleid Openbare Ruimte voor waarin de uitgangspunten van klimaat/duurzaamheid zijn opgenomen.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen:

- [Openbaar groen en \(openlucht\)recreatie](#)
- [Verkeer en vervoer](#)
- [Riolering](#)
- [Beheer overige gebouwen en gronden](#)
- [Wonen en bouwen](#)

3. We behoren tot de top 5 van de landelijke logistieke hotspots in 2019.

We stimuleren en faciliteren de lokale (vrijtijds)economie door aan te sluiten bij regionale ontwikkelingen. We willen voor de vrijetijdseconomie een jaarlijkse omzetgroei van 5% realiseren. Hiervoor werken we plaatselijk en regionaal plannen uit die aansluiten op de regionale speerpunten.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen:

- [Fysieke bedrijfsinfrastructuur](#) (Bedrijventerrein Doejenburg II)
- [Economische ontwikkeling](#)

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen?

Omgevingswet

Op 1 januari 2021 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt de regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving en het omgevingsrecht. In het coalitieakkoord is in de meerjarenbegroting tot en met 2021 € 1.030.000 opgenomen voor de implementatie van de Omgevingswet.

Invloed klimaat op de openbare ruimte

Het klimaat verandert. Dat vraagt om aanpassingen. We maken inzichtelijk wat we redelijkerwijs in de openbare ruimte kunnen doen om schade die hevige regen kan veroorzaken zoveel mogelijk te beperken. We moeten weten wat er op ons afkomt. Een van de richtlijnen daarbij is het nationale Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. In het kader daarvan brengen we globaal de zwakke punten op het gebied van Hitte, Droogte, Hoogwater en Wateroverlast in de gemeente in beeld.

Wat mag het kosten?

Hieronder vindt u het financieel overzicht voor dit programma. U vindt hier de totale lasten en baten van het programma in een meerjarig perspectief. Ook kunt u de lasten en baten van de taakvelden openen. Verder vindt u de incidentele lasten en baten horende bij dit programma en een overzicht van de reserves die aan dit programma zijn gekoppeld.

Tabel 1: de lasten / baten van het programma

Wat kost programma Ruimte

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	31.992	20.553	22.017	21.146	20.892	20.496
Baten	-10.707	-7.117	-8.814	-7.905	-7.854	-7.789
Saldo programma	21.285	13.436	13.203	13.241	13.039	12.707

Tabel 2: de incidentele lasten en baten van het programma

(€ x 1.000,-)

	Begroot 2019		Begroot 2020		Begroot 2021		Begroot 2022	
	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel
Inhuur omgevingswet ¹		95		95				
Onderhoud 't Klokhuis		53						
Onvoorziene kosten Brede school Maurik		8		8				
Energiekloket ¹		20						
Implementatiekosten omgevingswet		310		360		285		
Saldo lasten programma	21.530	486	20.683	463	20.607	285	20.496	0
Opbrengst verkoop panden/gronden		- 55		- 30		- 30		- 30
Bijdrage andere gemeente inhuur omgevingswet ¹		- 30		- 30				
Saldo baten programma	- 8.729	- 85	- 7.845	- 60	- 7.824	- 30	- 7.759	- 30
Onttrekking algemene reserve ¹		- 63		- 43				
Onttrekking reserve sociaal domein ¹		- 22		- 22				
Mutatie reserve	0	- 85	0	- 65	0	0	0	0

¹ Betreft nieuw beleid 2018

Tabel 3: de reserves die horen bij het programma

(€ x 1.000,-)

Stand reserves per 31/12	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Omgevingsgerichte uitgaven en bovenplanse verevening	893	893	893	893	893	893
Beheer oppervlaktewater	32	32	32	32	32	32
Beheer en onderhoud Tollewaard	1.397	1.397	110	80	60	50
Heractivering riolering ¹	1.160	1.043	929	817	704	592
Afbouw verplichtingen sport en dorpshuizen ¹	80	60	42	25	8	4
Kapitaallasten IHP 2007-2016 ¹	674	650	625	600	576	551

¹ Betreft een reserve ter dekking van afschrijvingslasten. De omvang van de reserve is gelijk aan alle toekomstige afschrijvingen.

Taakveld Grondexploitatie (niet bedrijven)

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

1. We brengen het bestemmingsplan Teisterbant in procedure. Daarna start de bouw van +/- 40 woningen. Dit is een exploitatie van gemeente Buren.
2. We nemen klimaat- en duurzaamheidsaspecten mee in al onze woningbouwprojecten die we nieuw opstarten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

De woningbouw voor het plan Teisterbant vindt plaats op grond van de gemeenten. De visie op de planontwikkeling ging over een groter gebied. De geplande 40 woningen zijn opgenomen in de woningbouwprogrammering. Eerder onderzoek gaf echter aan dat de behoefte aan woningbouw voor de eigen bewoners beperkt is. Op basis van het raadsbesluit over de variantenkeuze voeren we het plan uit.

Het project kan vertraging oplopen als we niet op tijd een overkomst met partijen kunnen afsluiten. In dat geval zijn er meer uren ambtelijke inzet nodig. Dat leidt tot een overschrijding van de kosten.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.423	211	1.168	206	196	630
Baten	-1.419	-56	-1.005	-41	-41	-486
Saldo taakveld	4	155	163	165	155	144

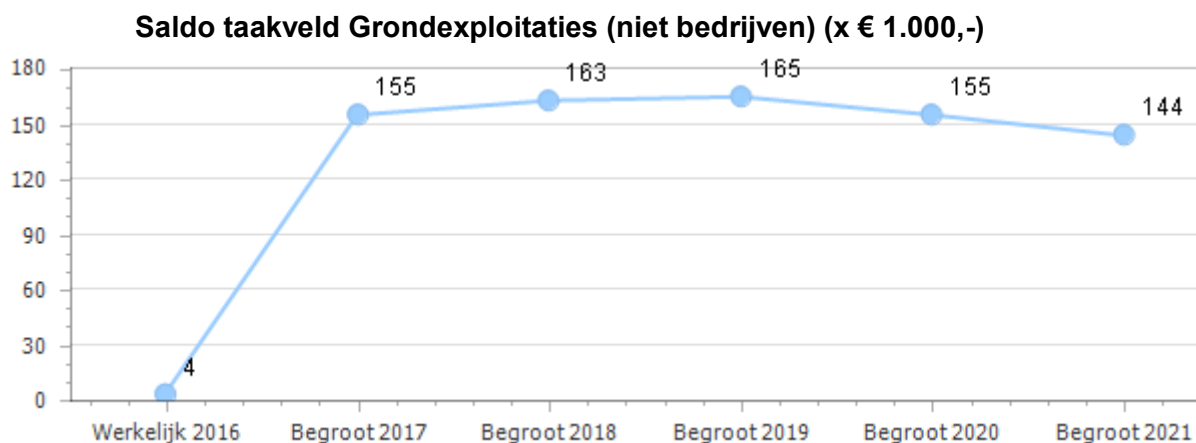
(x € 1.000,-)

Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Grondexploitatie (niet bedrijven)	2019	2020	2021	2022
Overige kleine afwijkingen	+ 8	+ 2	- 10	- 11
Totaal	+ 8	+ 2	- 10	- 11

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Onderwijshuisvesting

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. In 2019 stellen we een integraal huisvestingsplan (IHP) op.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Risico's zijn er op het gebied van draagvlak en financiën. Er zijn bij het IHP veel partijen betrokken die soms tegengestelde belangen hebben. Het is niet reëel te veronderstellen dat iedereen het eens zal zijn met de inhoud van het IHP. De financiële consequenties van het IHP zijn op dit moment nog lastig te overzien.

Kengetallen en indicatoren

Vaststelling van het IHP door de raad in de 2e helft van 2019.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.152	1.121	960	1.001	970	961
Baten	-241	-89	-46	-33	-33	-33
Saldo taakveld	911	1.032	915	968	937	929

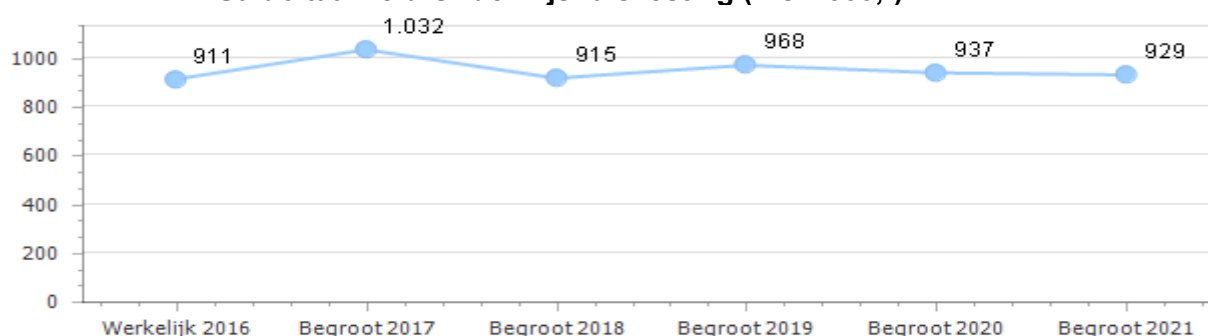
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Onderwijshuisvesting	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren	+ 25	0	0	0
Lagere rente op eerdere investeringen als gevolg van aanpassing rekenrente van 1% naar 0,5%	- 68	+ 2	+ 2	+ 3
Vrijval exploitatiekosten gymzaal Eck en Wiel	0	- 34	0	0
Afgeschreven investering OBS Rijswijk	0	0	- 17	0
Correctie eenmalige onderhoudskosten 2018 Brede school Maurik	- 62	0	0	0
Afschrijvingslasten sporthal Maurik	0	+ 90	0	0
Overige kleine afwijkingen	- 12	- 5	- 16	- 11
Totaal	- 117	+ 53	- 31	- 8

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Onderwijshuisvesting (x € 1.000,-)

Taakveld Wonen en bouwen

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

1. Voor 2019 zetten we de beschikbare capaciteit aan woningen in voor nieuwe ontwikkelingen die op basis van behoefte, ruimtelijke invulling en financiën een meerwaarde opleveren. Daarnaast werken we verder aan onze ambities op het gebied van duurzaamheid. Met verschillende partijen zoals de corporaties, initiatiefnemers en onze inwoners bekijken we op welke manier we onze ambities om kunnen zetten in acties.
2. In 2018 zijn we gestart met het beleid van de huisvesting van buitenlandse arbeidskrachten. We doen dat als pilot in het kader van de Omgevingswet. In 2019 gaan we in overleg met de agrariërs in de gemeente. We komen tot een aanpak waarin we zorgen voor een veilige en gezonde leefomgeving voor buitenlandse arbeidskrachten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Beperkte invloed op de woningvoorraad

Het grootste deel van de woningvoorraad in de gemeente Buren is van particulieren. De bestaande woningvoorraad beweegt daardoor slechts beperkt mee met de veranderende vraag. In de toekomst zijn er mogelijk onvoldoende woningen die geschikt zijn voor onze oudere inwoners. Daarnaast zijn we voor een deel van onze werkzaamheden afhankelijk van de afspraken die we daarover (kunnen) maken met de regio en de provincie. Zo mogen we slechts beperkt nieuwe woningen toevoegen.

Risico's van de ODR

- Het is onmogelijk met beschikbare middelen en menskracht alles op het gebied van bouwen en milieu te handhaven. Dit brengt risico's met zich mee. In het handhavingsbeleid brachten we de grootste risico's in kaart. Daarop laten we de ODR handhaven.
- De verrekening op basis van outputfinanciering was in 2018 nieuw. In 2018 monitoren we de systematiek en stellen we het bij waar dat nodig is.
- Outputfinanciering moet zorgen voor efficiencywinst. Er is echter sprake van een overgangsmodel waarbij de budgetten nog grotendeels vastliggen. We blijven overigens ook mede-eigenaar van de ODR en dragen in die hoedanigheid ook verantwoordelijkheid voor een financieel gezond bedrijf.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Nieuw gebouwde woningen(aantal per 1.000 inwoner)

- Landelijk: 7,2 in 2016
- Buren: 8,8 in 2016

Demografische druk

- Landelijk: 69,6% in 2018
- Buren: 72,7% in 2018

Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden

- Landelijk: € 649,- in 2018
- Buren: € 767,- in 2018

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

- Landelijk: € 721,- in 2018
- Buren: € 803,- in 2018

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.443	2.332	2.536	2.536	2.536	2.536
Baten	-1.194	-1.037	-1.037	-1.037	-1.037	-1.037
Saldo taakveld	1.249	1.296	1.499	1.499	1.499	1.499

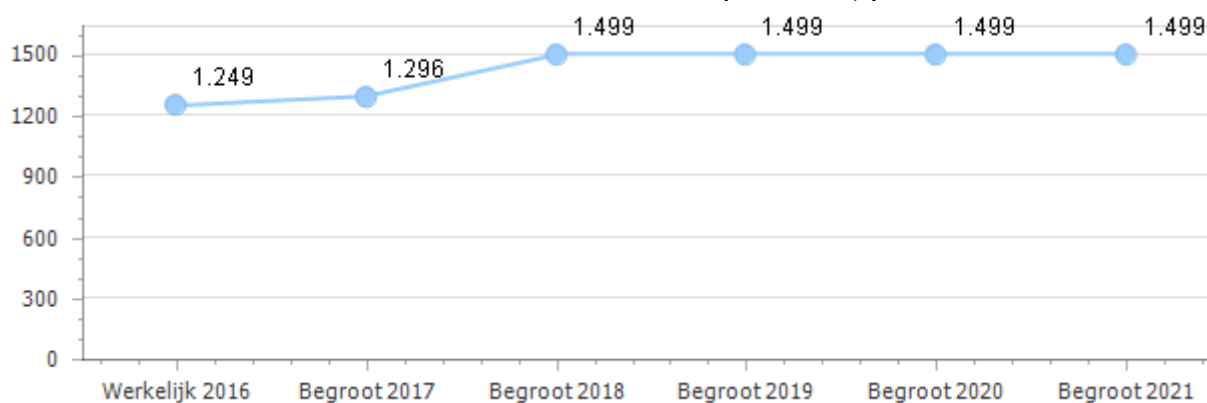
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Wonen en bouwen	2019	2020	2021	2022
Mutatie toegerekende uren	+ 122	0	0	0
Aanpassing bijdrage OmgevingsDienst Rivierenland	+ 92	0	0	0
Visie Wonen en zorg (nieuw beleid 2018)	- 10	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	- 1	0	0	0
Totaal	+ 203	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Wonen en bouwen (x € 1.000,-)

Taakveld Economische ontwikkeling

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

1. We herijken de Regionale Programmering Bedrijventerreinen (RPB) in regioverband. Hierbij zetten wij in op de uitgave van meer lokale bedrijfskavels. Dit heeft een directe relatie met het bedrijventerrein Doejenburg II.
2. We geven invulling aan het regionale beleid voor de drie speerpunten Economie & Logistiek, Agribusiness en Recreatie & Toerisme.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

De vaststelling Regionale Programmering Bedrijventerreinen 2018 (RPB) noodzaakt ons om gemiddeld 1,5 hectare per jaar aan bedrijfskavels op Doejenburg II uit te geven. De herijking van het RPB geeft ons kansen voor ontwikkeling van de overige 6 hectare op dit bedrijventerrein die nu 'onhold' staan.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeenten beleidsindicatoren op te nemen. Voor deze taakvelden zijn dat:

Functiemening

- Landelijk: 52,4% in 2017
- Buren: 44,3% in 2017

Vestigingen (van bedrijven per 1.000 inwoners leeftijd 15-64 jr.)

- Landelijk: 139,7 in 2017
- Buren: 170,7 in 2017

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

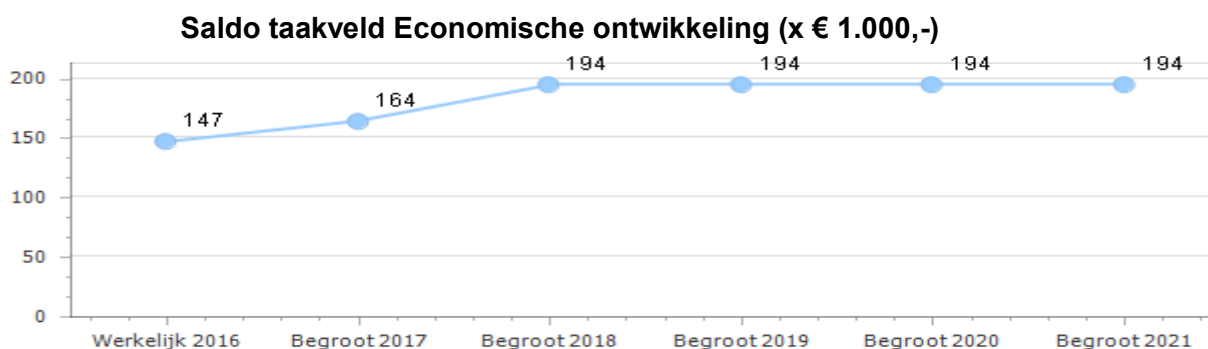
De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	147	164	194	194	194	194
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	147	164	194	194	194	194

Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Economische ontwikkeling	2019	2020	2021	2022
Mutatie toegerekende uren	+ 30	0	0	0
Totaal	+ 30	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. We onderzoeken in 2019 mogelijkheden om CO2 uitstoot en gebruik van energie te verlagen. Dit heeft betrekking op duurzaamheid bij aannemers en het gebruik van materialen.
2. In 2019 actualiseren we het gemeentelijk verkeer- en vervoerplan (GVVP). Hierin nemen we ook de veranderende klimaataspecten op. In dit plan sluiten we aan op de [regionale mobiliteitsagenda](#). Deze prestatie draagt ook bij aan thema Regionale economie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Het baggeren van de watergangen door het waterschap Rivierenland levert schade op aan de taluds. Deze worden steiler waardoor in sommige gevallen de wegen dreigen te verzakken. Hierop nemen we maatregelen en door het plaatsen van beschoeiingen. De verwachting is dat dit in 2019 een financieel risico gaat opleveren.

Kengetallen en indicatoren

Document met huidige stand van zaken omtrent duurzame aannemers. (0-meting)

Document huidige stand van zaken met betrekking tot duurzame materialen (0-meting)

Een actueel Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP)

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Ziekenhuisopname na verkeersongeval met een motorvoertuig:

- Landelijk: 8% in 2015
- Buren: 9% in 2015

Overige vervoersongevallen met een gewonde fietser:

- Landelijk: 9% in 2015
- Buren: 8% in 2015

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

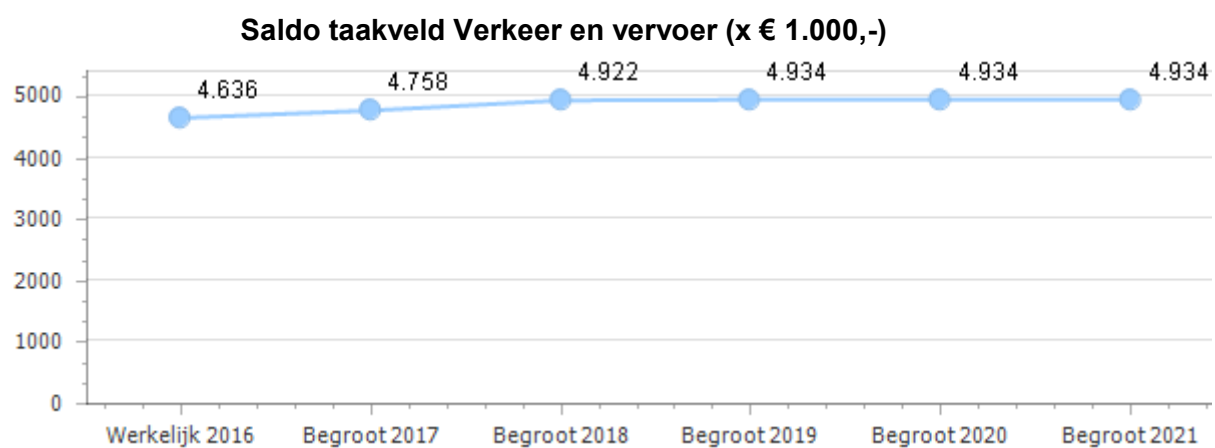
De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	4.788	4.839	5.003	5.015	5.015	5.014
Baten	-152	-81	-81	-81	-81	-81
Saldo taakveld	4.636	4.758	4.922	4.934	4.934	4.934

Verschillenanalyse

	2019	2020	2021	2022
Mutatie taakveld Verkeer en vervoer				
Mutatie toegerekende uren	- 66	0	0	0
Verhoging watersysteemheffing (zie ook financiële analyse)	+ 60	0	0	0
Verhoging storting voorziening Wegen, Openbare verlichting, Civiele kunstwerken als gevolg van areaal en prijsindex	+ 141	0	0	0
Afschrijvingslasten als gevolg van rehabilitatie wegen	0	+ 11	0	0
Bijdrage Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland	+ 26	0	0	0
Overige kleine mutaties	+ 3	+ 1	0	0
Totaal	+ 164	+ 12	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Sportaccommodaties

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. We ronden het proces van privatisering met de koepel van Burense voetbalverenigingen (BVV) af.
2. We starten met de realisatie van een nieuwe sporthal in Maurik.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

In de tweede helft van 2019 willen we het privatiseringsproces met de voetbalverenigingen afronden. Er is een financieel risico met betrekking tot herstel of afkoop van het achterstallige onderhoud bij de voetbalverenigingen. Ook is er een financieel risico door de snel stijgende kost- en onderhoudsprijzen.

De intentie is om de nieuwe sporthal te Maurik in het 3e kwartaal van 2019 op te leveren. Voor de bouw van de sporthal in Maurik is er een financieel risico aanwezig zolang er nog geen sprake is van een gesloten contract. De contractonderhandelingen met de aannemer ronden we eind 2018 af.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeenten beleidsindicatoren op te nemen. Deze is:

Niet sporters (% Niet-sporters)

- Landelijk: 48,7%
- Buren: 57,1%

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

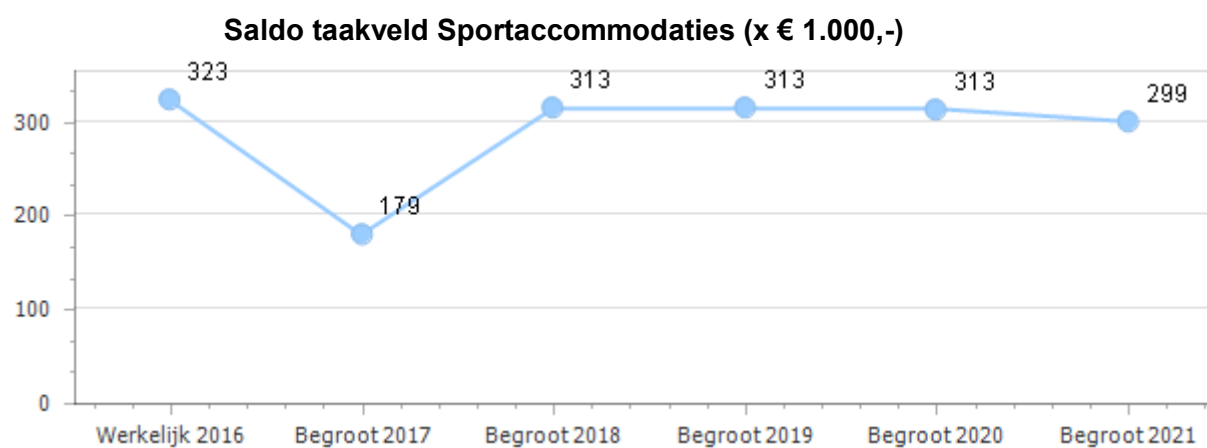
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	354	179	313	313	313	299
Baten	-32	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	323	179	313	313	313	299

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Sportaccommodaties	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren	+ 58	0	0	0
Extra bijdrage sportkoepel BVV (uitwerking coalitieakkoord) <i>In totaal is € 100.000 toegevoegd vanaf 2019. Bij de jaarstukken 2017 is eenmalig € 40.000 overgeheveld naar 2018. Om deze reden is de afwijking € 60.000.</i>	+ 60	0	0	0
Afschrijvingslasten kunstgras Beusichem	+ 17	0	0	0
Diverse afgeschreven investeringen	0	0	0	- 14
Overige kleine mutaties	- 1	0	0	0
Totaal	+ 134	0	0	- 14

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. In de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Avri nemen we klimaat en duurzaamheidsaspecten op.
2. In het nieuwe groen- en bomenbeleidsplan nemen we uitgangspunten op die rekening houden met oprukkende landelijke bomenziektes door klimaatverandering.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.599	2.132	1.823	1.822	1.809	1.793
Baten	-39	-43	-8	-8	-8	-8
Saldo taakveld	1.560	2.089	1.815	1.814	1.801	1.785

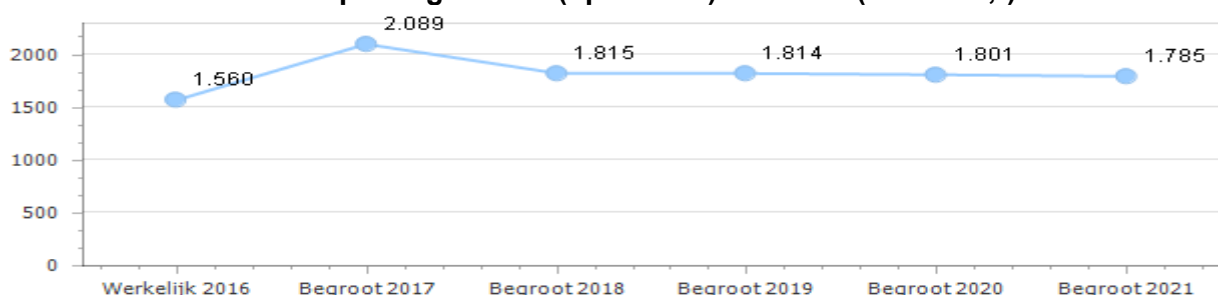
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Openb. groen en (openlucht) recreatie	2019	2020	2021	2022
Eenmalig budget 2018 voor maatregelen waterplan. (Is onderdeel van de overheveling bij de jaarrekening 2017)	- 82	0	0	0
Eenmalig budget 2018 voor landschapsontwikkeling. (Is onderdeel van de overheveling bij de jaarrekening 2017)	- 116	0	0	0
De begroting Integraal beheer Openbare Ruimte 2019 Avri is naar beneden bijgesteld.	- 71	0	0	0
Afname beheerkosten Essentaksterfte	0	0	- 9	- 16
Overige kleine afwijkingen	- 5	- 1	- 4	0
Totaal	- 274	- 1	- 13	- 16

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Openb. groen en (openlucht) recreatie (x € 1.000,-)

Taakveld Beheer overige gebouwen/gronden

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. In 2019 voeren we een onderzoek uit naar mogelijke duurzaamheidsmaatregelen in de gemeentelijke panden. In het eerstvolgende nieuwe MJOP (planning: 2021; cyclus 4 jaar) nemen we zeer nadrukkelijk het aspect 'duurzaamheid' (DMJOP) ofwel mogelijkheden tot verduurzaming van de gemeentelijke panden mee. Bij regulier/gepland onderhoud voeren we de werkzaamheden zoveel mogelijk duurzaam uit.
2. In 2019 onderzoeken we in het kader van kerngericht werken wat de behoefte en het aanbod is van gemeenschappelijke voorzieningen/-gebouwen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Bij het verduurzamen van de gemeentelijke panden zijn naar verwachting forse investeringen gemoeid. Bij het opstellen van het DMJOP maken we inzichtelijk hoeveel geld nodig is voor duurzaamheidsmaatregelen. In de (meerjaren)begroting zijn geen middelen gereserveerd. In 2021 bieden we u ter vaststelling een Duurzaam MeerjarenOnderhoudsPlan aan.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	931	1.287	662	605	605	605
Baten	-401	-183	-186	-161	-161	-161
Saldo taakveld	530	1.104	477	444	444	444

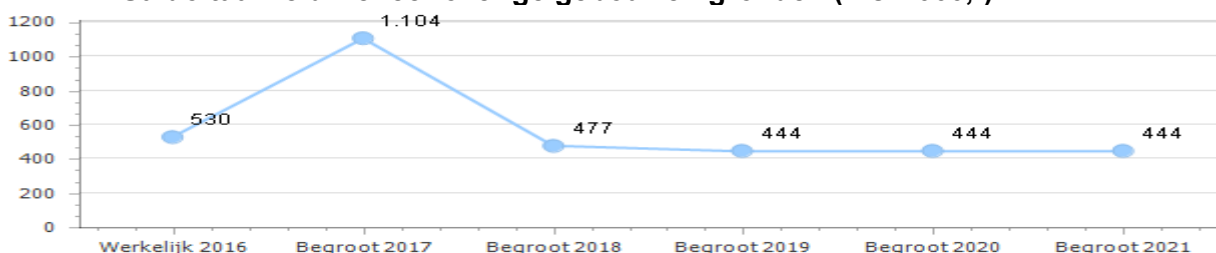
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Beheer overige gebouwen/gronden	2019	2020	2021	2022
Mutatie toegerekende uren	- 138	0	0	0
In 2018 is eenmalig budget beschikbaar voor de Vastgoednota	- 310	0	0	0
In 2018 is eenmalig geld beschikbaar voor de sloop van 't Klokhuis	- 190	0	0	0
In 2018 is eenmalig geld beschikbaar voor voorbereidingskosten verkoop	- 33	0	0	0
In 2019 is eenmalig geld beschikbaar voor onderhoud 't Klokhuis (uitwerking coalitieakkoord)	+ 50	0	0	0
Verlaging budget opbrengst verkopen	0	- 25	0	0
Overige kleine afwijkingen	- 6	- 8	0	0
Totaal	- 627	- 33	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Beheer overige gebouwen/gronden (x € 1.000,-)

Taakveld Ruimtelijke Ordening

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

1. Voor de Omgevingswet gaan we aan de slag met de voorbereidingen voor een Omgevingsvisie en Omgevingsplan. Vooruitlopend hierop gaan we aan de slag met de actualisatie van bepaalde onderdelen van ons beleid zoals bijvoorbeeld: mini-campings, VAB of Bed and Breakfast. Aparte actualisaties van bijvoorbeeld het buitengebied pakken we niet meer op.
2. Planologische procedures
 - 2.1. We begeleiden de planologische procedures voor Het Binnen (Lienden), Hooghendijk, Teisterbant, FruitNI en Sebava.
 - 2.2. We begeleiden de planologische procedure voor het woningbouwproject Nieuwenhuizen en woningbouwproject Hoekenburg op basis van de in 2017 vastgestelde uitgangspunten.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Externe factoren zoals bezwaren, wijzigingen op verzoek van partners of raad/college en economische ontwikkelingen in de regio beïnvloeden de voortgang van projecten en ontwikkelingen. Hiermee is het risico aanwezig dat projecten en ontwikkelingen een langere looptijd krijgen wat ook weer financiële gevolgen met zich meeneemt.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	660	797	1.062	1.097	927	642
Baten	-371	-155	-155	-155	-125	-125
Saldo taakveld	289	642	907	942	802	517

(x € 1.000,-)

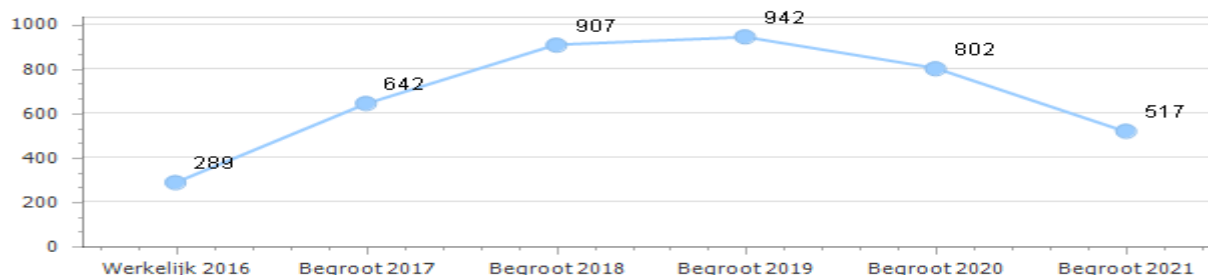
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Ruimtelijke Ordening	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren	+ 32	0	0	0
Extra budget Omgevingswet	+ 310	+ 50	- 75	- 285
Vervallen budget inhuur Omgevingswet (nieuw beleid 2018)	0	0	- 65	0
In 2018 is eenmalig budget beschikbaar voor externe adviezen	-95	0	0	0
Actualisatie 4-jaarlijkse woonvisie	+ 15	- 15	0	0
Overige kleine afwijkingen	+ 3	0	0	0
Totaal	+ 265	+ 35	- 140	- 285

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Ruimtelijke Ordening (x € 1.000,-)

Taakveld Openbare orde en veiligheid

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc

Prestaties

1. We actualiseren het Integraal Veiligheidsplan 2019-2023. Hierbij betrekken we de ondermijningsagenda, en leggen we de verbinding met zorg/leefbaarheid. Ook onderzoeken we de toezicht- en handhavingsmogelijkheden in de openbare ruimte (de kleine ergernissen).
2. We houden een peiling onder inwoners (veiligheidsmonitor) omdat we graag weten wat inwoners van de veiligheid en leefbaarheid in hun eigen omgeving vinden. Ook proberen we een duidelijker beeld te krijgen van ondermijning in onze gemeente (ondermijningsbeeld).

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Iedere gemeente staat voor de opgave een sluitend vangnet te realiseren. Ieder mogelijk probleem op het snijvlak van zorg en veiligheid moeten we als gemeente oplossen. Samen met onze (zorg) partners moeten we werken aan integrale oplossingen. We investeren in het maken van goede en soms nieuwe verbindingen.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze zijn:

Verwijzingen Halt (aantal per 10.000 inw. 12-17jr):

- Landelijk: 131 in 2017
- Buren: 75 in 2017

Harde kern jongeren(aantal per 10.000 inw. 12-14jr):

- Landelijk: 1,3 in 2017
- Buren: 0,0 in 2017

Winkeldiefstallen (aantal per 1.000 inwoners):

- Landelijk: 2,2 in 2017
- Buren: 0,4 in 2017

Diefstallen uit woning (aantal per 1.000 inwoners):

- Landelijk: 2,9 in 2017
- Buren: 1,5 in 2017

Geweldsmisdrijven (aantal per 1.000 inwoners):

- Landelijk: 5,0 in 2017
- Buren: 2,7 in 2017

Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte):

- Landelijk: 4,8 in 2017
- Buren: 2,9 in 2017

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

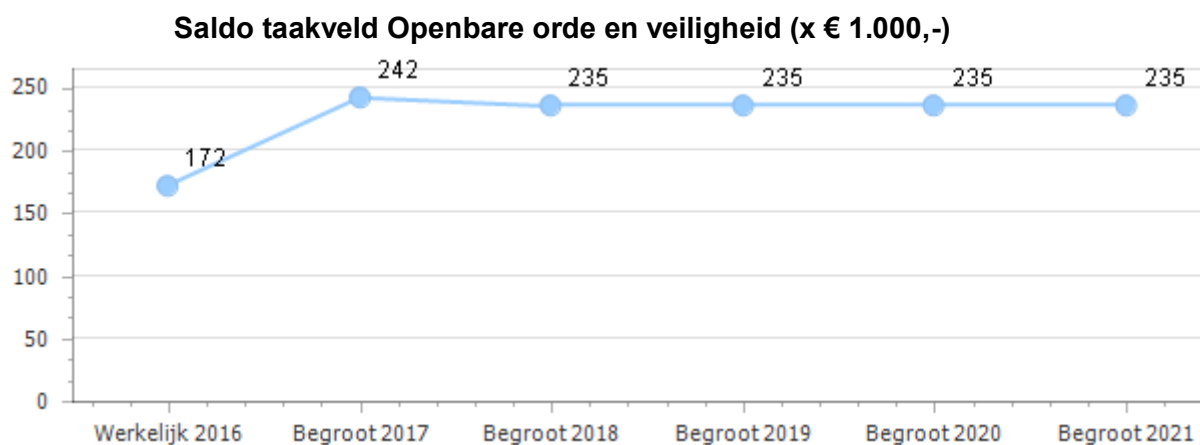
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	223	271	264	264	264	264
Baten	-51	-29	-29	-29	-29	-29
Saldo taakveld	172	242	235	235	235	235

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Openbare orde en veiligheid	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren	+ 20	0	0	0
Overheveling vanuit de jaarrekening 2017: eenmalig budget voor toezicht de drank en horeca-wet	- 29	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	+ 2	0	0	0
Totaal	- 7	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Economische promotie

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

- In 2019 stellen we samen met de belanghebbenden een recreatief - toeristische visie voor de stad Buren op voor de korte en middellange termijn.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	89	134	109	109	109	109
Baten	-209	-188	-188	-188	-188	-188
Saldo taakveld	-120	-54	-79	-79	-79	-79

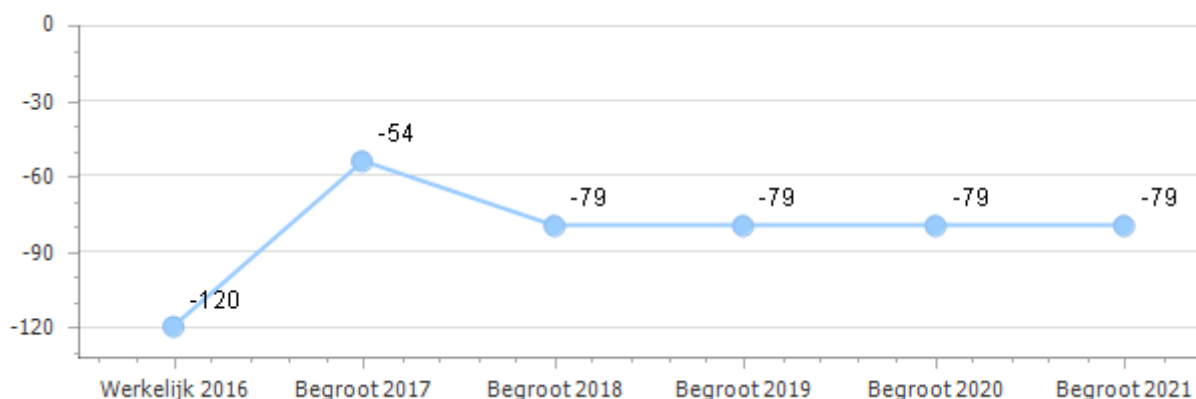
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Economische promotie	2019	2020	2021	2022
Mutatie toegerekende uren	+ 30	0	0	0
Visie recreatie - toerisme (nieuw beleid 2018)	- 25	0	0	0
Buren 625 jaar (nieuw beleid 2018)	- 35	0	0	0
Overige kleine mutaties	+ 5	0	0	0
Totaal	- 25	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Economische promotie (x € 1.000,-)

Taakveld Musea

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. We zetten ons huidige beleid voort. In 2019 stellen we, net als voorgaande jaren, het oude gemeentehuis in Buren ter beschikking van het museum Buren en Oranje en de synagoge.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	12	11	12	12	12	12
Baten	-4	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	8	11	12	12	12	12

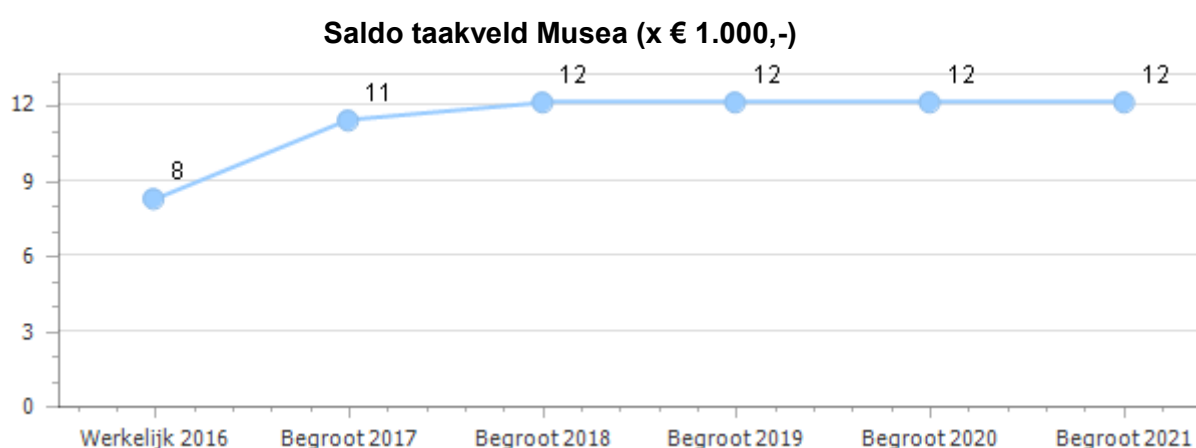
(x € 1.000,-)

Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Musea	2019	2020	2021	2022
Overige kleine afwijkingen	+ 1	0	0	0
Totaal	+ 1	0	0	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Cultureel erfgoed

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

We zetten ons huidige beleid voort.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	228	188	191	191	191	191
Baten	-85	-76	-67	-67	-67	-67
Saldo taakveld	143	112	124	124	124	124

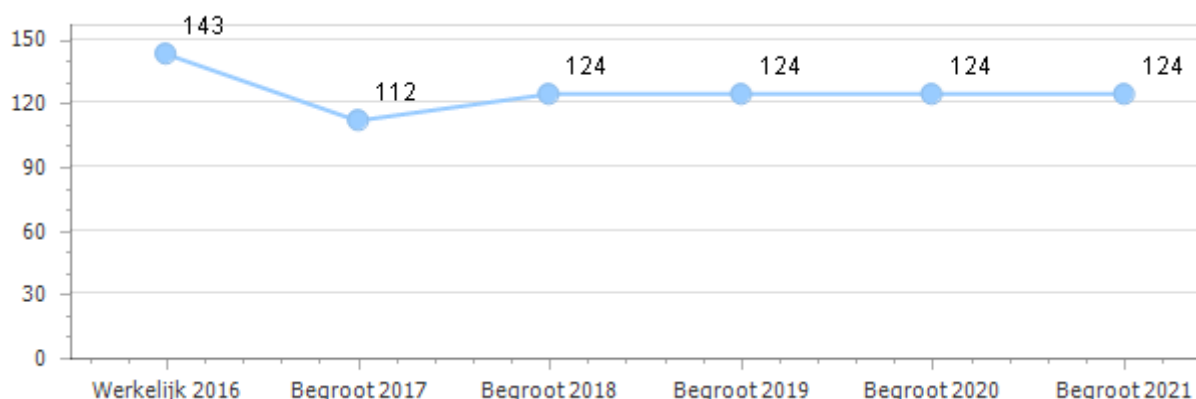
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Cultureel erfgoed	2019	2020	2021	2022
Overige kleine mutaties	+ 12	0	0	0
Totaal	+ 12	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Cultureel erfgoed (x € 1.000,-)

Taakveld Begraafplaatsen

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestaties

1. In december 2018 stelt de raad beleidskeuzes vast. In 2019 berekenen we de implementatie van de keuzes van de raad door.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	561	342	347	345	344	343
Baten	-578	-377	-389	-388	-387	-385
Saldo taakveld	-18	-34	-43	-43	-43	-43

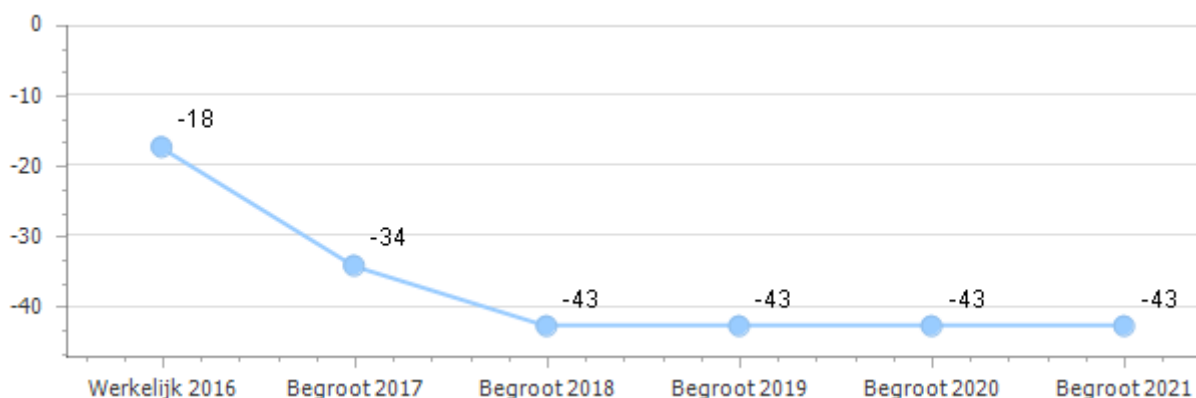
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Begraafplaatsen	2019	2020	2021	2022
Mutatie toegerekende overheadkosten	- 9	0	0	0
Totaal	- 9	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Begraafplaatsen (x € 1.000,-)

Taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

- In 2019 zetten we volledig in op de verkoop van de kavels. De verkaveling op het bedrijventerrein is een flexibel. Dit betekent dat we de verkaveling op de wens van de koper kunnen afstemmen.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

In 2020 wordt de Regionale Programmering Bedrijfsterrein (RPB) opnieuw bekeken. De voorbereiding daarvoor is eind 2018 gestart. De gemeente Buren moet daarbij met name aantonen dat in 2020 de eerste 6 hectaren van bedrijfsterrein Doejenburg II zijn verkocht. De overige 6 ha die "on hold" staan, kunnen we daarna uitgeven.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	11.223	390	959	993	773	255
Baten	-1.364	-153	-799	-842	-631	-109
Saldo taakveld	9.859	238	160	151	143	146

(x € 1.000,-)

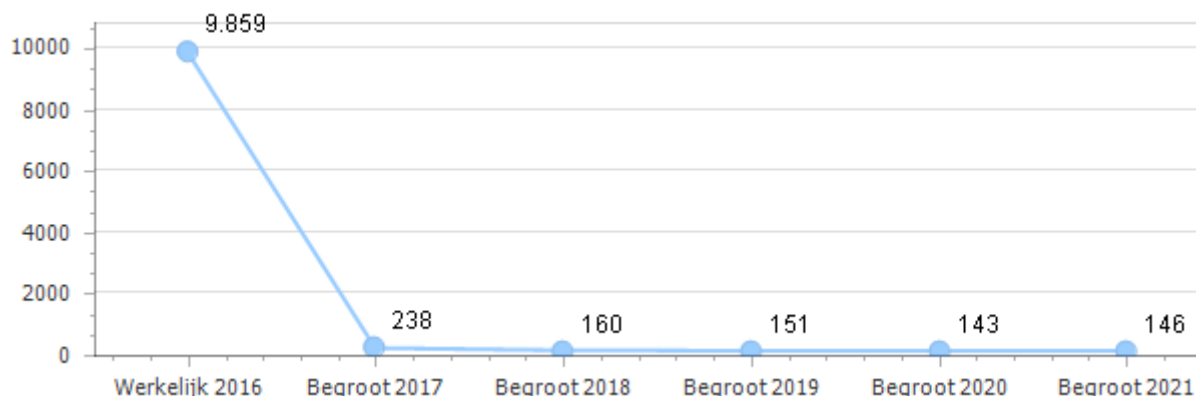
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren / overhead	- 12	0	0	0
Vervallen incidenteel budget verkoop stimulerende maatregelen	- 40	0	0	0
Inkomsten gronden uitgegeven in erfpacht	- 19	0	0	0
Overige kleine mutaties	- 7	- 9	- 8	+ 3
Totaal	- 78	- 9	- 8	+ 3

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Fysieke bedrijfsinfrastructuur (x € 1.000,-)

Taakveld Afval

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestatie

1. We voeren in 2019 het nieuwe inzamelsysteem omgekeerd inzamelen in.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Het nieuwe inzamelbeleid heeft een aantal merkbare gevolgen voor onze inwoners:

- Het serviceniveau verandert. Inwoners brengen in 2019 het restafval naar ondergrondse containers;
- De communicatie richt zich nog sterker op het verminderen en scheiden van afval;
- De grondstofprijzen zijn afhankelijk van wereldwijde ontwikkelingen en schommelen sterk. Met de verschuiving van afval naar grondstoffen nemen de financiële risico's voor de Avri toe;
- Als er eind 2018 gekozen wordt voor actief toezicht en handhaving op zwerfafval en illegale dumping van afval, brengt dit kosten met zich mee;
- Door dit systeem hoopt de gemeente de hoeveelheid restafval terug te brengen van 120 naar 60 kilo restafval per inwoner per jaar.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze is:

Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner)

- Landelijk: 189 kg in 2016
- Buren: 118 kg in 2016

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.652	1.730	1.788	1.788	1.788	1.788
Baten	-1.874	-1.964	-2.012	-2.012	-2.012	-2.012
Saldo taakveld	-221	-234	-224	-224	-224	-224

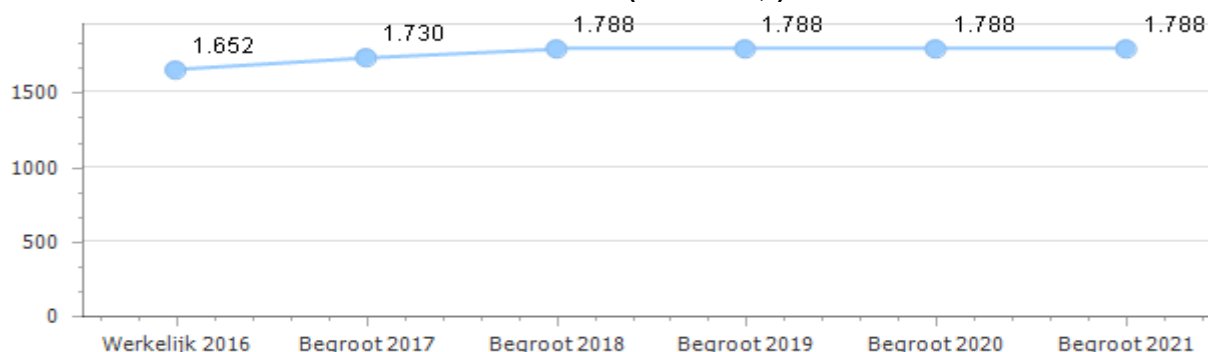
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Afval	2019	2020	2021	2022
Overige kleine afwijkingen	+ 10	0	0	0
Totaal	+ 10	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Afval (x € 1.000,-)

Taakveld Crisisbeheersing en Brandweer

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc

Prestatie

We garanderen de bezetting, opleiding en de crisisoefeningen van en door de functionarissen binnen de regionale crisisbeheersing.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Binnen het werkgebied van de veiligheidsregio is de brandweezorg risico- gestuurd ingericht. Hiermee is het uitgangspunt dat de inwoner de snelste hulp krijgt tijdens een incident gegarandeerd.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.907	1.923	2.058	2.058	2.058	2.058
Baten	-14	-20	-20	-20	-20	-20
Saldo taakveld	1.892	1.903	2.038	2.038	2.038	2.038

(x € 1.000,-)

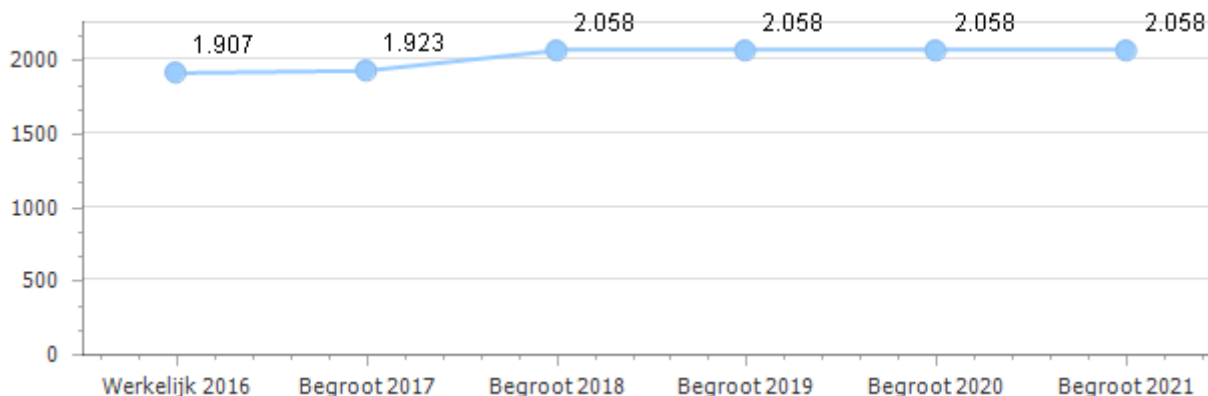
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Crisisbeheersing en Brandweer	2019	2020	2021	2022
Hogere bijdrage aan de Veiligheidsregio VRGZ	+ 121	0	0	0
Toename onderhoud kazerne Buren	+ 10	0	0	0
Overige kleine afwijkingen	+ 4	0	0	0
Totaal	+ 135	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Crisisbeheersing en Brandweer (x € 1.000,-)

Taakveld Openbaar vervoer

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestatie

1. In 2019 nemen we ontwikkelingen over openbaar vervoer op in het gemeentelijk verkeer en vervoerplan.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	13	4	3	3	3	3
Baten	-17	-17	-17	-17	-17	-17
Saldo taakveld	-3	-13	-13	-13	-13	-13

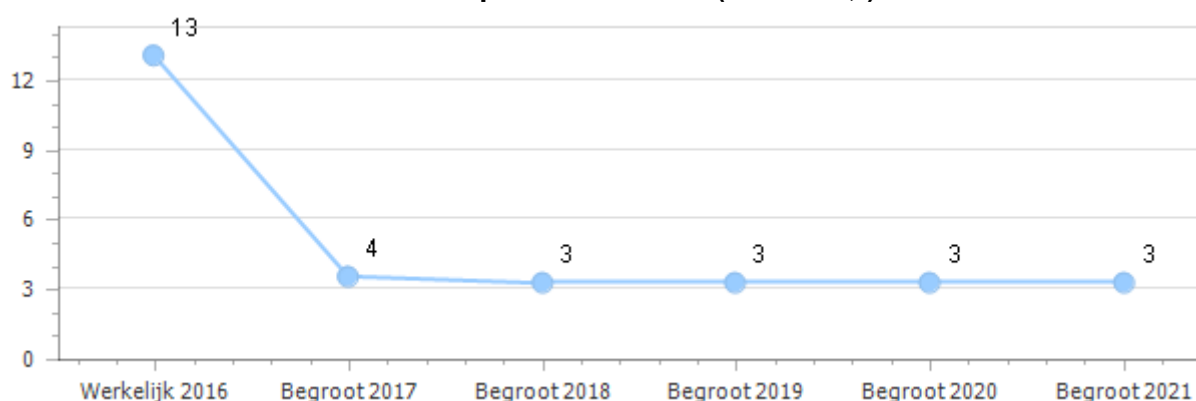
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Openbaar vervoer	2019	2020	2021	2022
Geen mutaties	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Openbaar vervoer (x € 1.000,-)

Taakveld Riolering

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestatie

1. Het klimaat verandert. Dit merken we in hitte, droogte en wateroverlast. In 2019 doen we een onderzoek naar de zwakke plekken in onze gemeente.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Door de klimaatontwikkeling moeten we anders omgaan met de openbare ruimte. We kunnen niet eindeloos technische oplossingen treffen, maar moeten de ruimtelijke inrichting aanpassen om ons voor te bereiden op hitte, droogte, en wateroverlast. Hiermee sluiten we aan op het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie. Voor wateroverlast houdt dat in dat de wegen een functie zullen krijgen in de waterafvoer bij hevige hoosbuien. Maar daarbij willen we schade aan particuliere eigendommen voorkomen. In 2018 begonnen we met de uitvoering van globale regiobrede stresstesten. Daarnaast bouwden we een model om fijnmazig te kunnen rekenen aan wateroverlast bij hoosbuien. In 2019 stellen we een maatregelenprogramma op.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	2.481	2.247	2.372	2.424	2.615	2.629
Baten	-2.601	-2.597	-2.721	-2.773	-2.964	-2.978
Saldo taakveld	-120	-350	-349	-349	-349	-349

(x € 1.000,-)

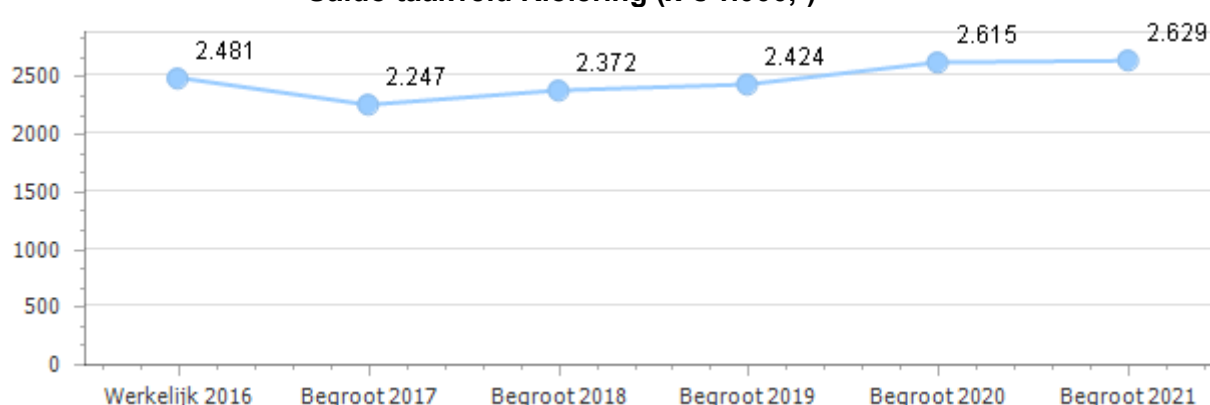
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Riolering	2019	2020	2021	2022
Mutatie toegerekende overheadkosten	+ 1	0	0	0
Totaal	+ 1	0	0	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Riolering (x € 1.000,-)

Taakveld Milieubeheer

Portefeuillehouder D.J. Russchen

Prestatie

1. In 2019 komt er een klimaatvisie. Bij het opstellen van de klimaatvisie betrekken we inwoners en ondernemers.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

We pakken het thema energie regionaal op. In juni 2019 moet er een Regionale Energie Strategie zijn waar alle gemeenten in regio Rivierenland mee instemmen. Deze kunnen de opgave groter maken.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn doelstellingen geformuleerd op het gebied van energie. Zo heeft Buren zich gecommitteerd aan doelstellingen 16% hernieuwbare energie in 2023 en een besparing van 1,5% energie per jaar. Buren heeft deze doelstelling in 2018 gehaald met 23,16%.

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze is:

Hernieuwbare elektriciteit

- Landelijk: N.B.
- Buren: 23,6% in 2016

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	105	215	191	171	171	171
Baten	-62	-55	-55	-55	-55	-55
Saldo taakveld	43	160	136	116	116	116

(x € 1.000,-)

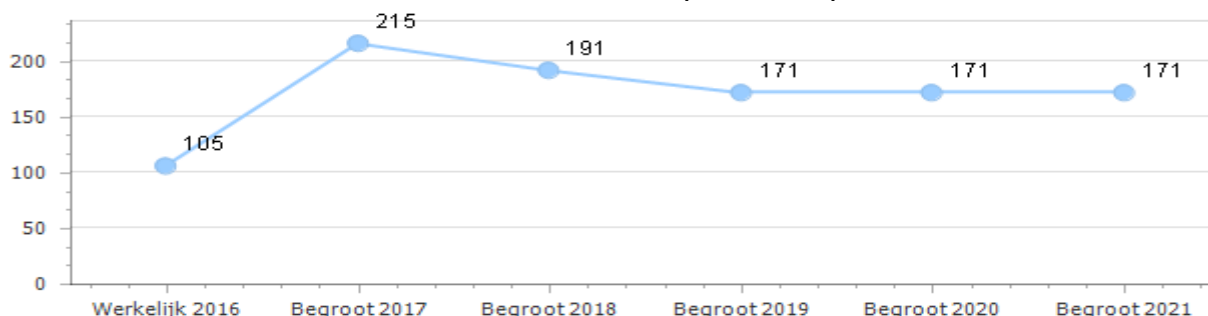
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Milieubeheer	2019	2020	2021	2022
Mutaties toegerekende uren	- 18	0	0	0
Vrijval eenmalig budget programma voor de leefomgeving	- 20	0	0	0
Aanpassing (incidenteel) budget energieloket (nieuw beleid 2018)	+ 6	- 20	0	0
Overige kleine afwijkingen	+ 8	0	0	0
Totaal	- 24	- 20	0	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Milieubeheer (x € 1.000,-)

Taakveld Parkeren

Portefeuillehouder G.J. Keller

Prestatie

2. In 2019 nemen we ontwikkelingen over parkeren op in het gemeentelijk verkeer en vervoerplan.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	0	36	1	1	1	1
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	0	36	1	1	1	1

(x € 1.000,-)

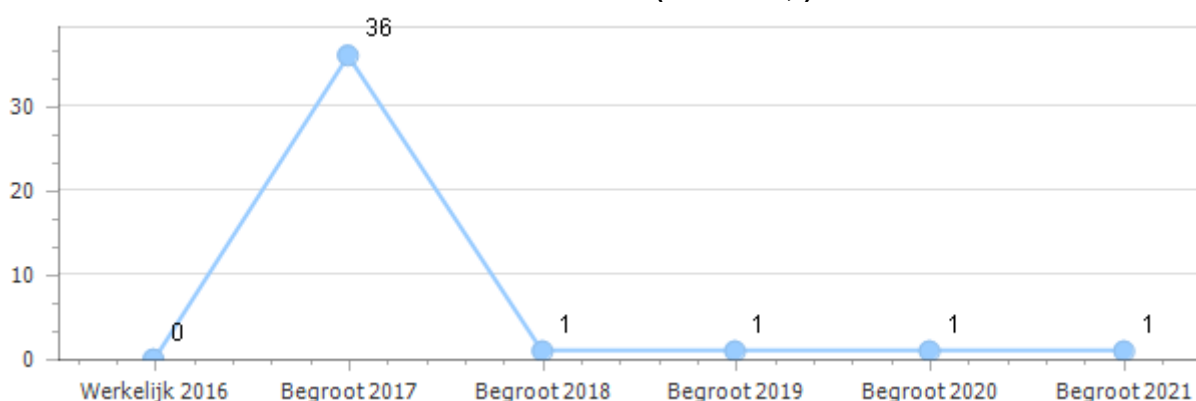
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Parkeren	2019	2020	2021	2022
In 2018 is eenmalig budget beschikbaar voor parkeermaatregelen in het stad Buren	- 35	0	0	0
Totaal	- 35	0	0	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Parkeren (x € 1.000,-)

Programma Bedrijfsvoering

Het programma Bedrijfsvoering ondersteunt het bestuur van de gemeente en de ambtelijke organisatie. Daarnaast bedient Bedrijfsvoering inwoners en ondernemers vanuit Juridische Zaken. Bedrijfsvoering verleent ook ICT-diensten aan de Omgevingsdienst Rivierenland.

De doelstelling is om een volwaardige partner voor het bestuur en de ambtelijke organisatie te zijn. Bedrijfsvoering levert toegevoegde waarde aan het primaire proces.

In 2017 is een duidelijke uitspraak gedaan over de toekomst van Buren: we blijven een zelfstandige gemeente. De organisatie ontwikkelt zich door, vooral op de aspecten kwaliteit, kwetsbaarheid en kosten. Deze drie k's vormen het uitgangspunt bij gemeentelijke samenwerking in de regio.

De vergaande digitalisering van de samenleving vraagt om een andere rol van de gemeente in de benadering van haar klanten. Bedrijfsvoering faciliteert hierin door de diensten van de gemeente zoveel mogelijk digitaal te verlenen.

Wat willen we bereiken en wat gaan we hiervoor doen?

Doelen en prestaties

1. In 2019 willen we de samenwerking tussen interne- en externe partijen verbeteren.

Door samen te werken bereik je vaak meer. De basis voor samenwerking kan liggen in politiek/maatschappelijke motieven. Samenwerking is ook nodig met het oog op financiële belangen en om mogelijke risico's te beperken bij de uitvoering van onze taken. Samenwerking gaat ook over samenwerking tussen de raad, het college en de ambtelijke organisatie.

We verbeteren de samenwerking op drie gebieden:

1. Raad, college en organisatie;
2. Participatie;
3. Samenwerkingsvormen.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen.

- [Bestuur](#)

2. In 2019 nemen we als gemeente een voorbeeldfunctie op het gebied van klimaat en duurzaamheid.

In 2019 kopen we in op basis van de kaders die we opgenomen hebben in het inkoop- en aanbestedingsbeleid 2018. Bij het taakveld overhead benoemen we 3 concrete voorbeelden.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen.

- [Overhead](#)

3. We brengen de dialoog tussen de gemeente en inwoners op gang door actief in gesprek te gaan over beslissingen in de directe omgeving van inwoners.

In het laatste kwartaal van 2018 stellen wij het Strategisch communicatiebeleid vast. Onderdeel hierin is participatie met onze inwoners. Bij de ontwikkeling van visies, beleid, projecten en werkzaamheden bepalen we op welke manier inwoners en andere partijen kunnen participeren. Iedereen in de organisatie heeft hierin een belangrijke en actieve rol. De communicatie adviseurs ondersteunen hierbij. Dit is een belangrijke basis voor kerngericht werken.

In onderstaande taakvelden leest u wat we hiervoor in 2019 doen.

- [Overhead](#)

Wat zijn de belangrijkste ontwikkelingen?

Verdergaande digitalisering

Digitalisering gaat over dienstverlening aan onze externe klanten en interne dienstverlening.

Externe dienstverlening

Inwoners hebben 24/7 en via diverse kanalen contact met de gemeente. ICT en innovatie spelen in de dienstverlening een steeds belangrijke rol want steeds meer diensten kunnen online gedaan worden. In 2019 stellen we een dienstverleningsvisie vast. Met deze visie vertellen we inwoners en bedrijven wat ze van ons mogen verwachten. Verbeteren van de dienstverlening zorgt voor tevreden inwoners én draagt bij aan een betere beeldvorming van de gemeente.

Interne dienstverlening

We genereren digitale sturingsinformatie. Denk hierbij aan documenten uit de Planning & Control cyclus. Doordat we onze processen digitaal vastleggen zijn ze inzichtelijk voor onder andere het bestuur en de accountant.

Privacy

Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)

BIO is de opvolger van de Baseline Informatieveiligheid Gemeente (BIG) en is per 1 januari 2020 verplicht. De gedachte achter de BIO is dat gemeenten meer vanuit risicomanagement gaan werken. De BIO onderstreept het belang van een actuele en complete procesinrichting en –registratie.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

Het landelijke rapportage instrument ENSIA is in 2017-2018 voor het eerst gebruikt. Voor 2018-2019 is het grotendeels vernieuwd. Het bevat wederom een externe audit op informatieveiligheid van onze kernapplicaties en een rapportage aan de raad in het tweede kwartaal van 2019.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG vervangt sinds mei 2018 de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Binnen het jaar voldoen we aan de belangrijkste eisen. Een belangrijk aandachtsgebied is het sociaal domein. Om goede zorg te bieden, willen we integraal werken. De privacywetgeving belet dat. We zoeken naar de beste manier om daar mee om te gaan. Bij het actualiseren van processen in het sociaal domein kijken we gericht naar de AVG vereisten.

In 2019 maken we alle medewerkers (verder) bewust van de (on-) mogelijkheden van de AVG. De Functionaris Gegevensbeheer (FG) heeft een controlerende en adviserende rol.

Informatievoorziening

Aansluiting op het VNG programma "Samen organiseren"

In 2017 is het nieuwe I&A-beleid vastgesteld. Een meer open architectuur vormt de basis van dit nieuwe beleid. Landelijk krijgt dit ook steeds meer aandacht en het VNG programma "Samen organiseren" is hier op gericht. Op het VNG-congres in 2018 is dan ook besloten om via het Fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (Fonds-GGU) in 2019 ruim 60 miljoen te investeren in een gezamenlijke aanpak.

Voor de gemeente Buren staat 2019 dan ook in het teken van de aansluiting op deze landelijke ontwikkelingen. In 2018 hebben we de samenwerking opgezocht bij het doorontwikkelen van het Open Webconcept (onze website en intranet). In 2019 verbreden we dit naar deze landelijke ontwikkelingen binnen de VNG.

Wat mag het kosten?

Hieronder vindt u het financieel overzicht voor dit programma. U vindt hier de totale lasten en baten van het programma in een meerjarig perspectief. Ook kunt u de lasten en baten van de taakvelden openen. Verder vindt u de incidentele lasten en baten horende bij dit programma en een overzicht van de reserves die aan dit programma zijn gekoppeld.

Tabel 1: de lasten / baten van het programma

Wat kost programma Bedrijfsvoering

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	15.660	12.222	12.860	11.863	12.321	11.795
Baten	-53.203	-42.141	-42.391	-41.307	-41.341	-40.473
Saldo programma	-37.542	-29.920	-29.531	-29.444	-29.020	-28.679

Tabel 2: de incidentele lasten en baten van het programma

(€ x 1.000,-)

	Begroot 2019		Begroot 2020		Begroot 2021		Begroot 2022	
	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel	Struc- tureel	Inciden- teel
Versterken P&O ¹		89		8				
Verbeteren controlfunctie ¹		65		17				
Burgerpeiling		16				16		
Bijdrage levensloop- regeling voormalig personeel		28		14				
Wachtgelden voormalig wethouder		22						
ODR ICT		215		215		215		215
Saldo lasten programma	10.682	435	10.965	254	11.407	231	11.725	215
Onttrekking voorziening wachtgelden (incl. vrijval)		- 37						
Bijdrage levensloop- regeling voormalig personeel		- 28		- 14				
Bijdrage ODR ICT		- 418		- 418		- 418		- 418
Saldobaten programma	-39.878	- 483	-40.385	- 432	-40.717	- 418	- 39.874	- 418
Storting algemene reserve		1.247		240		460		
Storting reserve		20		20		20		20
Overlopende posten								
Onttrekking algemene reserve ¹		- 77		- 25				
Onttrekking reserve sociaal domein ¹		- 122						
Onttrekking I&A-plan	- 103		- 17		- 15		- 15	
Onttrekking OBRB Gemeentehuis ²	- 31		- 16		- 16		- 16	
Onttrekking OBRB Heractivering Riolerings ²	- 113		- 113		- 113		- 112	
Onttrekking OBRB Sport en dorpshuizen ²	- 17		- 17		- 17		- 4	
Onttrekking OBRB IHP ²	- 25		- 25		- 25		- 25	
Onttrekking reserve Tollewaard	- 40	- 1.247	- 30		- 20		- 10	
Mutatie reserve	- 329	- 179	- 218	235	- 206	480	- 182	20

¹ Betreft nieuw beleid 2018² Betreft een reserve ter dekking van afschrijvingslasten. De reserve is voldoende om alle toekomstige verplichtingen te dekken.

Tabel 3: de reserves die horen bij het programma

(€ x 1.000,-)

Stand reserves per 31/12	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Algemene reserve	2.885	1.738	2.844	3.041	3.501	3.501
Algemene reserve (geblokkeerde gedeelte weerstandsvermogen)	2.948	2.750	2.750	2.750	2.750	2.750
Egalisatie accres algemene uitkering	100	0	0	0	0	0
Informatie- & automatiseringsplan 2017 - 2021	417	374	271	253	237	222
Overlopende posten	791	748	768	788	808	828
Gemeentehuis ¹	221	191	160	144	128	112

¹ Betreft een reserve ter dekking van afschrijvingslasten. De omvang van de reserve is gelijk aan alle toekomstige afschrijvingen.

Taakveld Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

1. De rijksoverheid bekijkt de komende jaren de verdeling van de algemene uitkering aan gemeenten opnieuw. Deze veranderingen gaan naar verwachting in per 2021. We volgen en monitoren deze ontwikkelingen en waar nodig melden we veranderingen in de tweemaandelijksse rapportage.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er kan een andere verdeling van de algemene uitkering komen die positief of negatief uitvalt voor de gemeente.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	5	2	3	3	3	3
Baten	-29.200	-30.495	-32.112	-32.643	-32.979	-33.337
Saldo taakveld	-29.195	-30.493	-32.110	-32.640	-32.977	-33.335

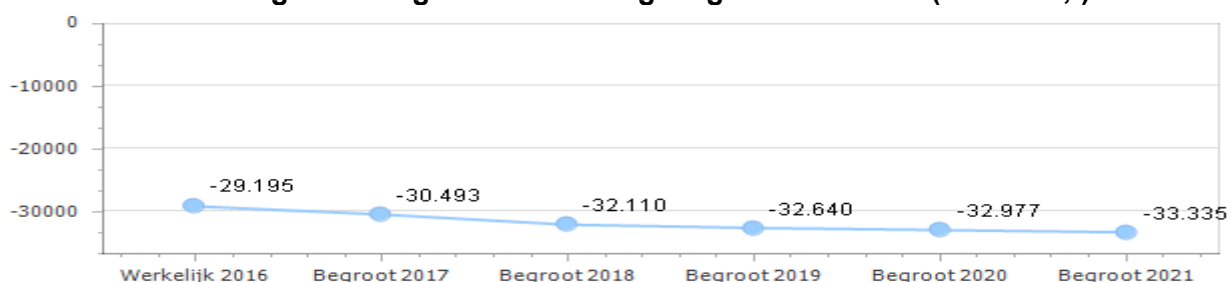
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Alg uitkering en ov. uitk. gemeentefonds	2019	2020	2021	2022
Het gemeentefonds kent drie soorten uitkeringen: de algemene uitkering, de integratie-uitkering Sociaal domein en de decentralisatie- & (overige) integratie uitkeringen. De mutatie tussen de jaren is een opstelling van meerdere circulaire's over de afgelopen jaren bij elkaar. Voor een toelichting op de laatste mutatie tussen de septembercircular 2018 en de meicircular 2018 verwijzen we naar de financiële analyse	+1.617	+ 530	+ 337	+ 358
Totaal	+1.617	+ 530	+ 337	+ 358

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Alg. uitkering en ov. uitkeringen. gemeentefonds (x € 1.000,-)

Taakveld Overhead

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc / G.J. Keller / S.T. Klein - De Jong / D.J. Russchen

Prestaties

- Uitgangspunt bij strategische communicatie is het denken van buiten naar binnen:
 - we versterken kerngericht werken en lobby en branding;
 - we zorgen dat communicatie is afgestemd op de doelgroepen. Dit doen we door het maken van omgevings- en krachtenveldanalyses. De communicatieadviseurs ondersteunen hierin;
 - we monitoren de ervaringen en zorgen als lerende organisatie dat we continue verbeteren.
- We nemen onze voorbeeldfunctie serieus op het gebied van klimaat en duurzaamheid
 - we kopen als organisatie zoveel mogelijk duurzaam in;
 - we werken duurzaam door middel van flexwerken, digitaal werken en stimuleren bewustwording bij ons personeel.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Per 1 oktober 2018 werkt de gemeente met een andere organisatiestructuur, teams en teammanagers. In 2019 werken we verder aan de ontwikkeling van de organisatie en haar medewerkers. Dit vraagt aandacht, tijd en inzet van management en medewerkers wat kan leiden tot het stellen van prioriteiten in planning en/of uitvoering.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk verplicht de gemeente beleidsindicatoren op te nemen in de begroting. Deze zijn op het gebied van bestuur en ondersteuning:

- Formatie per 1.000 inwoners (eigen berekening): 5,04 Fte (2018 5,15 fte)
- Bezetting per 1.000 inwoners (eigen berekening): 4,70 Fte (2018 4,7 fte)
- Apparaatskosten in euro per inwoner (eigen berekening): € 515,-
- Externe inhuur als % van totale loonsom (eigen berekening): 2,5% (2018 2,5%)
- Overhead als % van de totale lasten (eigen berekening): 15,74% (2018 16,41%)

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](http://www.waarstaatjegemeente.nl/) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

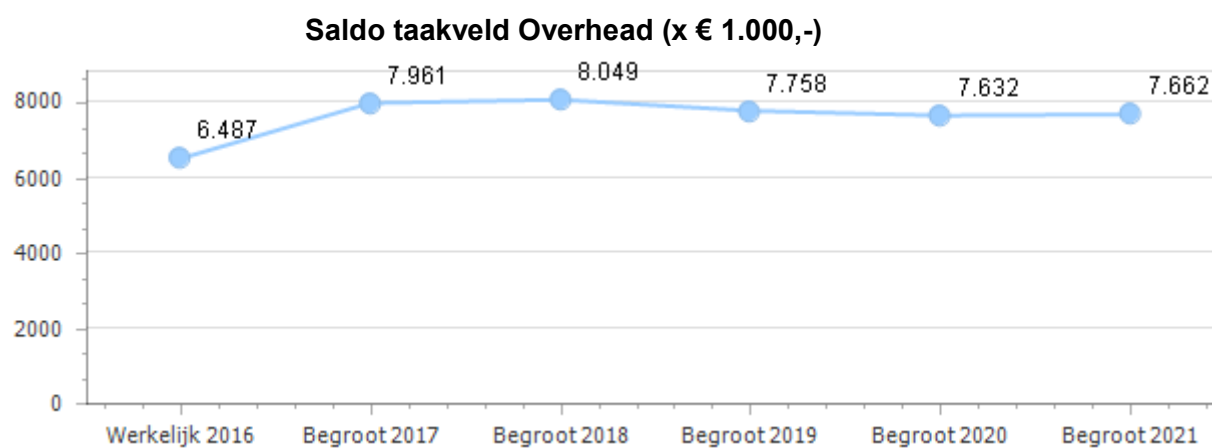
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	8.022	8.545	8.901	8.576	8.436	8.466
Baten	-1.536	-584	-851	-818	-804	-804
Saldo taakveld	6.487	7.961	8.049	7.758	7.632	7.662

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Overhead	2019	2020	2021	2022
Eenmalig budget 2018 voor doorontwikkeling organisatie. <i>Dit bedrag is onderdeel van de overheveling bij de jaarrek. 2017</i>	- 61	0	0	0
Juridische zaken	- 4	- 20	0	0
Personeel, organisatie, communicatie (POC)	+ 41	- 1	0	0
Documentatie Informatie Voorziening (DIV)	+ 31	+ 9	+ 8	+ 8
Financiën	+ 6	-153	- 126	+ 1
Automatisering <i>De mutaties op dit onderdeel worden gecompenseerd door een tegen mutatie uit de reserve I&A-plan</i>	+ 112	- 104	- 25	+ 22
Facilitaire zaken	- 37	-22	+ 17	- 1
Totaal	+ 88	- 291	- 126	+ 30

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Belastingen overig

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

- In 2019 zetten we de prestaties binnen het huidige beleid voort. Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen we u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	49	60	70	70	70	70
Baten	-1.399	-1.406	-1.400	-1.400	-1.400	-202
Saldo taakveld	-1.350	-1.346	-1.330	-1.330	-1.330	-132

(x € 1.000,-)

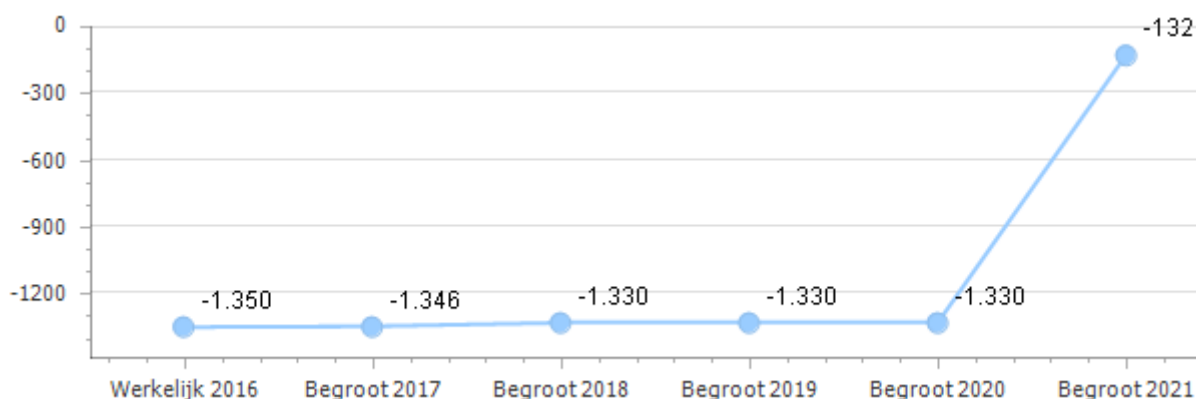
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Belastingen overig	2019	2020	2021	2022
Vervallen precariobelasting per 2022	0	0	0	- 1.198
Overige kleine afwijkingen	- 16	0	0	0
Totaal	- 16	0	0	- 1.198

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Belastingen overig (x € 1.000,-)

Taakveld OZB Woningen

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

- In 2019 zetten we de prestaties binnen het huidige beleid voort. Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen we u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Het Rijk [verplicht](#) de gemeente beleidsindicatoren in de begroting op te nemen. Deze is:

Gemiddelde WOZ-waarde van woningen

- Landelijk: € 230.000,- in 2018
- Buren: € 284.000,- in 2018

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	315	310	323	323	323	323
Baten	-3.794	-3.836	-3.970	-3.970	-3.970	-3.970
Saldo taakveld	-3.479	-3.525	-3.647	-3.647	-3.647	-3.647

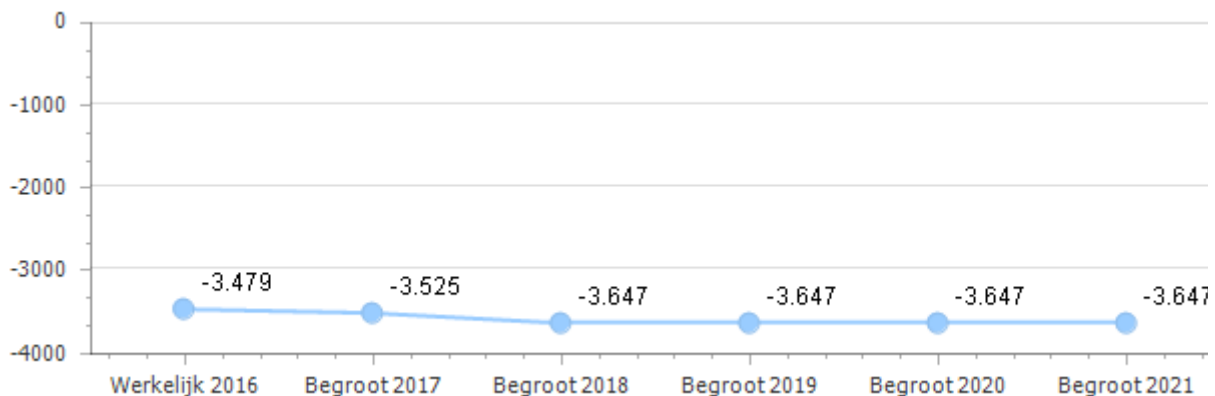
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld OZB Woningen	2019	2020	2021	2022
Aanpassing belastingopbrengsten met index 2,4%	- 122	0	0	0
Totaal	- 122	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld OZB Woningen (x € 1.000,-)

Taakveld OZB niet-woningen

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestaties

- In 2019 zetten we de prestaties binnen het huidige beleid voort. Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen we u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's of belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	32	47	50	50	50	50
Baten	-1.742	-1.713	-1.754	-1.754	-1.754	-1.754
Saldo taakveld	-1.710	-1.666	-1.703	-1.703	-1.703	-1.703

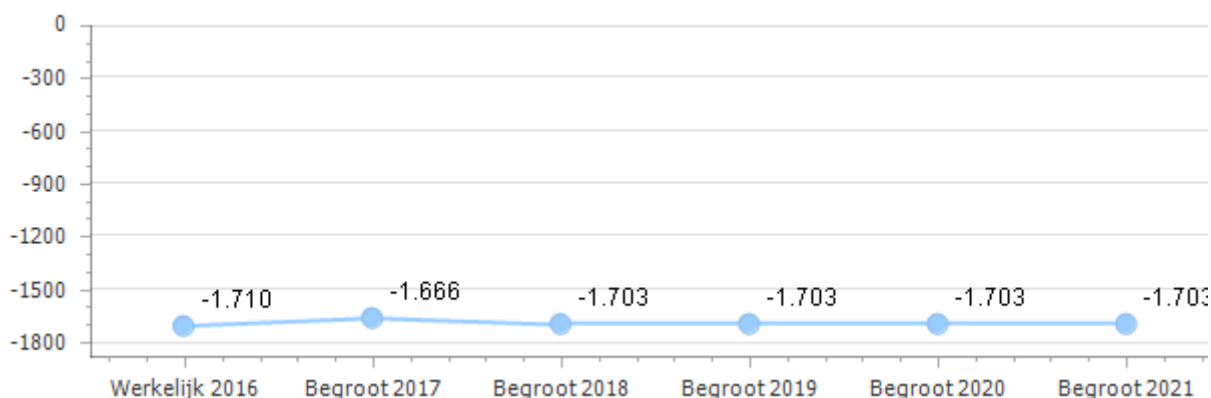
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld OZB niet-woningen	2019	2020	2021	2022
Aanpassing belastingopbrengsten met index 2,4%	- 37	0	0	0
Totaal	- 37	0	0	0

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld OZB niet-woningen (x € 1.000,-)

Taakveld Bestuur

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc / S.T. Klein - De Jong

Prestatie

1. In 2019 gaat de regiegroep besturingsfilosofie verder met het voorbereiden van het herijken van taken, rollen en de werkwijze van organisatie, college en gemeenteraad. Dit geldt ook voor de samenwerkingsvormen. Het gaat over de volgende thema's:

Thema 1. Omgang gemeenteraad, college en organisatie

We gaan het bestuurlijke proces monitoren en evalueren aan de hand van Burense ervaringen. De focus is hierbij niet alleen gericht op de structuren, maar ook op de bestuurscultuur. Deze zaken houden we tegen het licht en waar mogelijk verbeteren we ze.

Thema 2. Participatie

De raad bepaalt zijn rol bij participatie en geeft hieraan uitvoering.

Thema 3. Samenwerkingsvormen

De raad heeft in 2019 een duidelijk beeld op alle samenwerkingsvormen, bepaalt de ambities en is in staat hierop te sturen. Voor alle belangrijke onderwerpen brengen we duidelijk in beeld voor welke realisatie van opgaven we afhankelijk zijn van andere partijen en wat de gemeente zelfstandig kan. Dit leggen we vast in een sturingskader van de raad.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Deze besturingsfilosofie geeft aan op welke wijze de gemeente Buren wil besturen en hoe de gemeentelijke organisatie daarbij ondersteunt. Het gaat om besturing, aansturing en samenwerking. De te maken bestuurlijk-politieke keuzes zijn bepalend voor de verdere uitwerking.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

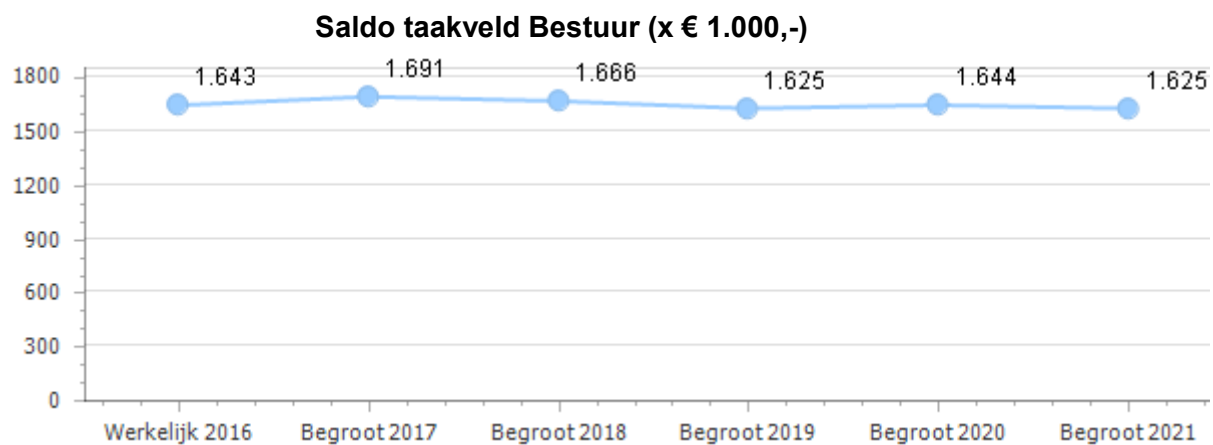
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.643	1.691	1.666	1.625	1.644	1.625
Baten	-293	-167	-136	-99	-99	-99
Saldo taakveld	1.350	1.523	1.531	1.526	1.545	1.526

Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Bestuur	2019	2020	2021	2022
Lagere kosten college B&W: inhuur begeleiding verkiezingen	- 20	0	0	0
Hogere bijdrage Regio Riv. land (wegvallen huisvestingsvoordeel)	+ 43	0	0	0
Burgerpeiling om de 2 jaar: in 2019 en 2021 is er een burgerpeiling	0	- 16	+ 16	- 16
Correctie onttrekking voorziening wachtgelden wethouders	- 14	+ 14	0	0
Overige kleine afwijkingen	- 1	- 3	+ 3	- 3
Totaal	+ 8	- 5	+ 19	- 19

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Taakveld Treasury

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestatie

1. Gedurende de periode van deze meerjarenbegroting betalen we jaarlijks de aflossingstermijn op onze langlopende schulden. De tijdelijke financieringsbehoefte blijft naar verwachting in 2019 binnen de mogelijkheden van onze kasgeldlimiet.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

De rente is op dit moment erg laag. Een stijging van de rente heeft effect op onze kosten.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	-134	-264	-208	-204	-189	-183
Baten	-168	-140	-138	-133	-128	-126
Saldo taakveld	-302	-405	-346	-337	-318	-309

(x € 1.000,-)

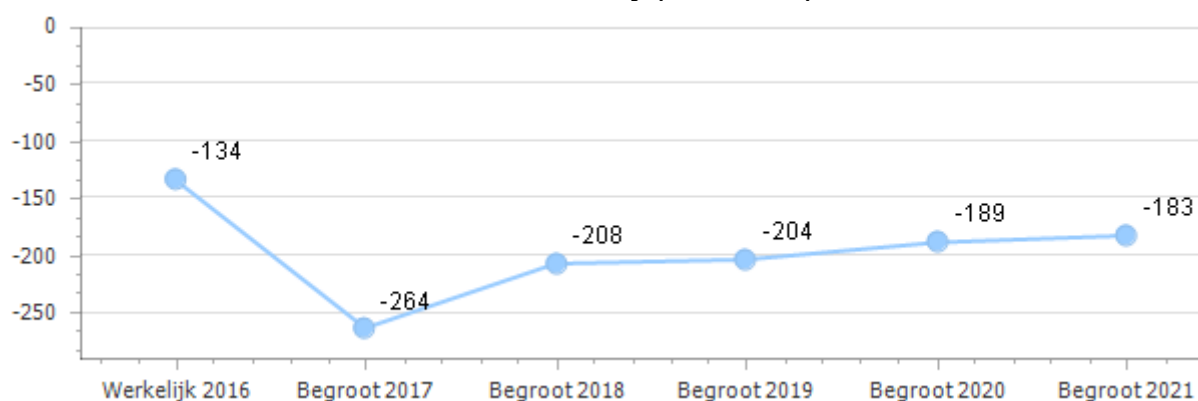
Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Treasury	2019	2020	2021	2022
Rente kortlopende geldleningen	- 55	0	0	0
Rente langlopende geldleningen	- 45	0	0	0
Minder doorberekende rente naar taakvelden (van 1% naar 0,5%)	+151	+14	+ 25	+15
Overige kleine verschillen	+ 8	- 5	- 6	- 6
Totaal	+ 59	+ 9	+ 19	+ 9

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Treasury (x € 1.000,-)

Taakveld Overige baten en lasten

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestatie

1. De gereserveerde gelden van het Interbestuurlijk Programma staan in dit taakveld. De komende jaren krijgt het IBP meer vorm. Als we in 2019 een beroep doen op dit budget leggen we een besluit voor aan de gemeenteraad.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er is een risico dat de opgaven die we voor het IBP moeten doen niet in relatie staan tot het beschikbaar gestelde budget.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	828	532	312	776	1.301	1.586
Baten	-163	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	665	532	312	776	1.301	1.586

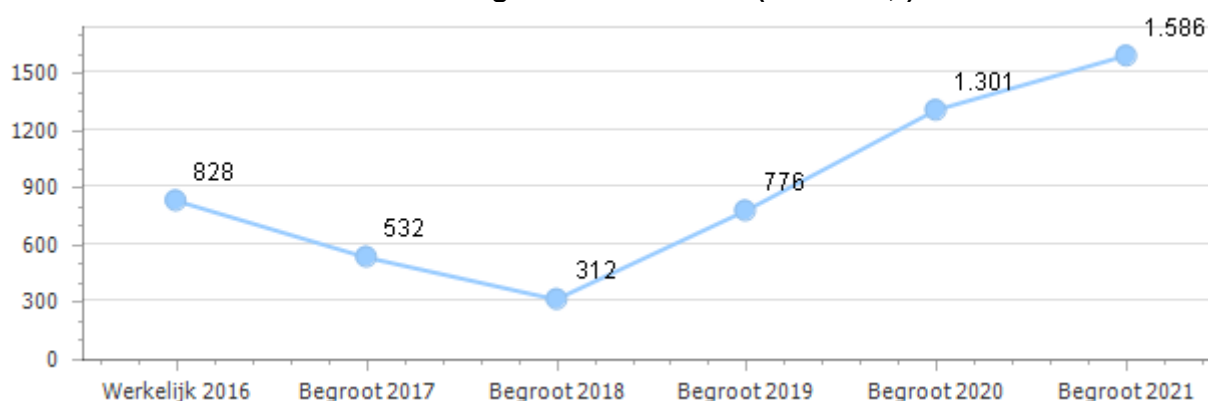
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Overige baten en lasten	2019	2020	2021	2022
Eenmalige inzet restant salariskosten jaarrekening 2017 in 2018 voor inhuur personeel van derden	- 250	0	0	0
Toename stelpost inhuur personeel	+ 30	0	0	0
Interbestuurlijk Programma: reservering middelen t.b.v opgave IBP	0	+ 464	+ 525	+ 285
Totaal	- 220	+ 464	+ 525	+ 285

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Overige baten en lasten (x € 1.000,-)

Taakveld Mutaties reserves

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestatie

- In 2019 zetten we de prestaties binnen het huidige beleid voort. Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen wij u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	3.437	1.507	1.267	260	480	20
Baten	-14.909	-3.801	-2.029	-490	-206	-182
Saldo taakveld	-11.472	-2.294	-762	-230	274	-162

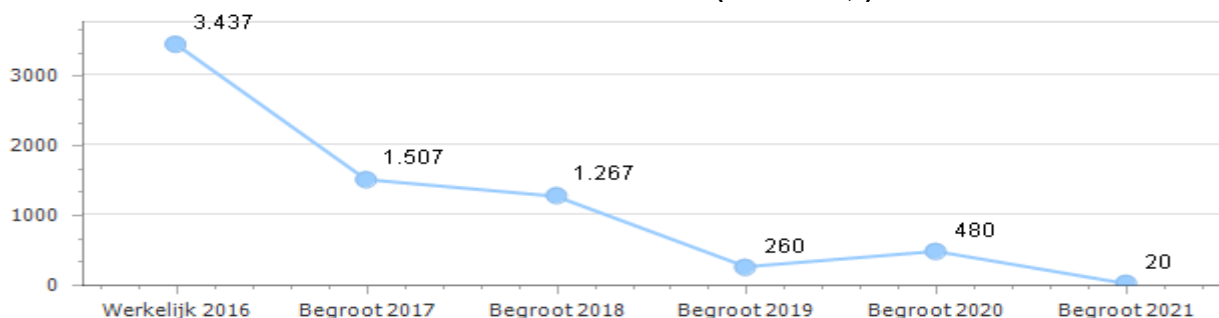
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Mutaties reserves	2019	2020	2021	2022
Storting in algemene reserve	+ 587	- 1.007	+ 220	- 460
Storting OBR overlopende posten	- 826	0	0	0
Onttrekking Algemene reserve	+1.666	+ 72	+ 68	0
Onttrekking algemene reserve geblokkeerd	+ 198	0	0	0
Onttrekking OBR deelfonds sociaal domein	+ 258	+ 108	+ 204	0
Onttrekking OBR Tollewaard	- 1.286	+1.257	+ 10	+ 10
Onttrekking I&A-plan 2017-2021	- 60	+ 86	+ 2	0
Onttrekking OBRB gemeentehuis	0	+ 15	0	0
Onttrekking OBRB heractivering riolering	+ 3	+ 1	0	+ 1
Onttrekking OBRB afb. verplichtingen sport en dorpshuizen	+ 3	0	0	+ 13
Onttrekking OBRB kapitaallasten IHP	0	0	0	0
Onttrekking egalisatiereserve algemene uitkering	+ 100	0	0	0
Onttrekking OBR overlopende posten	+ 889	0	0	0
Totaal	+1.532	+ 532	+ 504	- 436

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Mutaties reserves (x € 1.000,-)

Taakveld Resultaat van de rekening baten en lasten

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestatie

- In 2019 zetten we de prestaties binnen het huidige beleid voort. Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen wij u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Er zijn geen risico's en belangrijke ontwikkelingen te melden.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	1.464	-207	476	384	203	-165
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	1.464	-207	476	384	203	-165

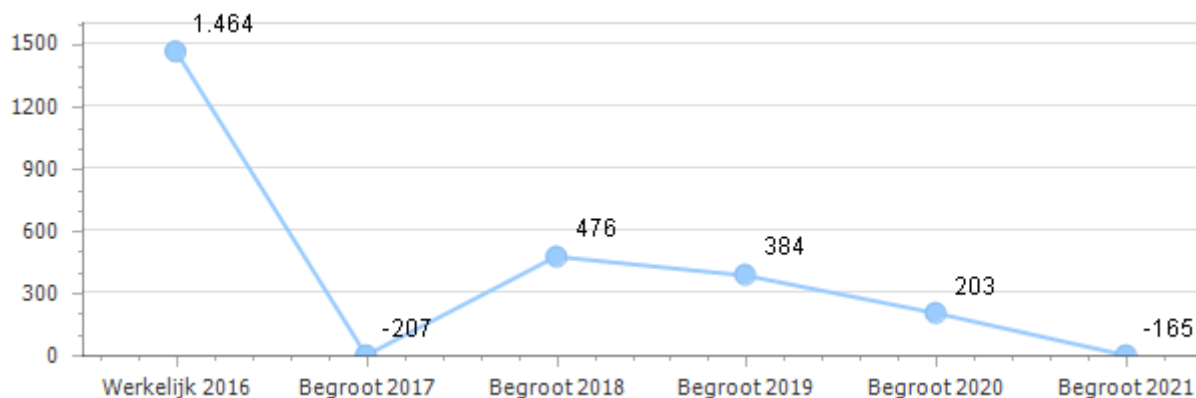
Verschillenanalyse

(x € 1.000,-)

Mutatie taakveld Resultaat v.d. rekening baten en lasten	2019	2020	2021	2022
Saldo van baten en lasten meerjarenbegroting 2019-2022	+ 683	- 92	- 181	- 368
Zie de verschillenanalyse in deze begroting				
Totaal	+ 683	- 92	- 181	- 368

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld Resultaat v.d. rekening baten en lasten (x € 1.000,-)

Taakveld Vennootschapsbelasting (VpB)

Portefeuillehouder S.T. Klein - De Jong

Prestatie

1. In 2019 zetten we de prestaties binnen het huidige beleid voort. Voor een inhoudelijke toelichting op de prestaties verwijzen wij u naar de basisinformatie in de link bij de achtergrondinformatie.

Risico's en belangrijke ontwikkelingen

Als de grondexploitatie winstgevend worden, moeten we VPB gaan betalen. In de begroting is hiervoor geen budget opgenomen.

Kengetallen en indicatoren

Er zijn geen kengetallen en indicatoren weer te geven.

Achtergrondinformatie

- Klik [hier](#) voor meer cijfers over dit taakveld (bron: <http://www.waarstaatjegemeente.nl/>)
- U vindt [hier](#) wat de gemeente nu al doet voor dit taakveld.

De lasten / baten van het taakveld

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Lasten	0	0	0	0	0	0
Baten	0	0	0	0	0	0
Saldo taakveld	0	0	0	0	0	0

(x € 1.000,-)

Verschillenanalyse

Mutatie taakveld Vennootschapsbelasting (VpB)	2019	2020	2021	2022
Geen mutaties	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0

(x € 1.000,-)

De mutaties geven we weer ten opzichte van het vorige jaar. Dus 2019 ten opzichte van 2018, 2020 ten opzichte van 2019 enz.

Saldo taakveld (x € 1.000,-)

Paragrafen

Paragraaf Lokale Heffingen

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

In deze paragraaf geven we inzicht in de ontwikkeling van onroerende zaakbelasting (OZB), riool- en afvalstoffenheffing, precario-, honden- en toeristenbelasting en leges. Ook geven we inzicht in de opbouw van de kostendeckende tarieven.

Het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) schrijft vanaf 2017 voor dat de paragraaf lokale heffingen informatie bevat over de opbouw van de verschillende tarieven. In de alinea leges en kostentoerekening vindt u hierover meer informatie, met name over de toerekening van de overhead. De werkwijze waaraan de raad haar voorkeur geeft, nemen we op in de financiële verordening.

Ontwikkelingen

We mogen het tarief van de precariobelasting vanaf 2016 niet verder verhogen. Bij de andere belastingen en leges is geen sprake van ontwikkelingen.

Risico's

Er zijn geen risico's te melden.

Uitleg belastingen en rechten

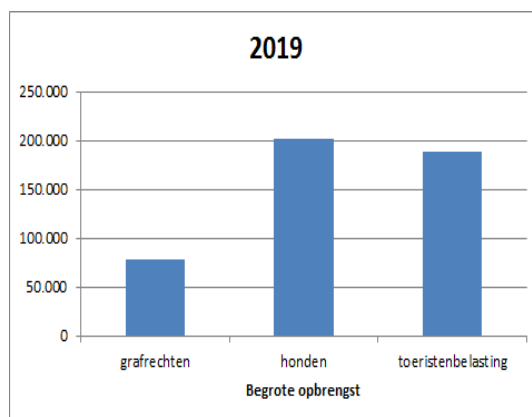
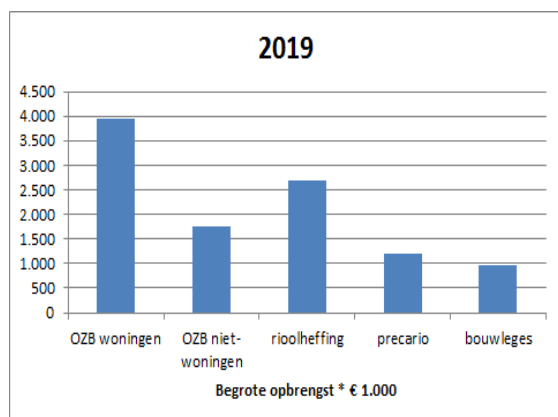
Volgens de Gemeentewet kan de gemeente belastingen en rechten heffen. Er bestaat een verschil tussen belastingen en rechten. Bij een belasting mag de gemeente het tarief en de opbrengst zelf bepalen. De onroerende zaakbelasting (OZB) is in Buren de belangrijkste lokale belasting. Daarnaast heeft Buren toeristenbelasting, hondenbelasting, rioolheffing en via de AVRI de afvalstoffenheffing.

De gemeente heft tot 2021 ook precariobelasting op kabels en leidingen die in gemeentegrond liggen. De netbeheerder betaalt deze belasting. Inwoners krijgen hier geen aanslag voor van de gemeente. Na 2020 mag deze belasting niet meer geheven worden.

Bij de zogenaamde rechten is de gemeente niet helemaal vrij in het bepalen van het tarief. Het tarief van een recht mag maximaal kostendeckend zijn. Tegenover de betaling van rechten staan rechtstreekse diensten. Er mag dus niet bewust winst op worden gemaakt. De kostendeckering wordt beoordeeld op basis van de begrote inkomsten en uitgaven. Wij kennen begrafenisrechten, rioolrechten en de leges voor bijvoorbeeld paspoorten, rijbewijzen en vergunningen.

Bij de leges past de gemeente Buren op verordeningenniveau kruissubsidiëring toe; de benoemde activiteiten worden gedekt door de gezamenlijke baten uit de te heffen leges. Een verwacht overschot bij de ene activiteit gebruiken we voor de dekking van een verwacht tekort bij een andere activiteit.

Inkomsten, belastingen en rechten

Tarievenbeleid

Bij de honden- en toeristenbelasting passen we de tarieven jaarlijks aan op basis van inflatiecorrectie. De tarieven van de rioolheffing worden conform het Gemeentelijk RioleringsPlan (GRP) vastgesteld. De gemeenteraad bepaalt ieder jaar (vooraf) hoe hoog de totale OZB-opbrengst moet zijn.

Tabel: Ontwikkeling tarieven en inkomsten

	2017 (realisatie)	2018 (raming)	2019 (raming)	% stijging / daling 2019 t.o.v. 2018
Tarief OZB woningen (%)	0,1320	0,1313	nog niet bekend	nog niet bekend
Totaal WOZ waarde van woningen x 1.000	2.836.333	2.852.411		
Inkomsten OZB woningen (€) x 1.000	3.769	3.820	3.940	
Tarief OZB niet-woningen eigendom (%)	0,2460	0,2385	nog niet bekend	nog niet bekend
Tarief OZB niet-woningen gebruik (%)	0,1926	0,1832		
Totaal WOZ waarde niet-woningen x 1.000	462.329	447.971		
Inkomsten OZB niet-woningen (€) x 1.000	1.742	1.713	1.754	
Tarief toeristenbelasting (€)	1,22	1,23	1,24	0,8%
Aantal losse overnachtingen	52.500	52.500	52.500	
Aantal vaste standplaatsen	1.200	1.200	1.200	
(niet in gebruik door inwoners van Buren)				
Inkomsten toeristenbelasting (€) x 1.000	208	188	188	
Tarief hondenbelasting (per hond)	63,75	64,65	64,65	0,0%
Tarief hondenbelasting (kennel)	349,05	353,95	353,95	
Aantal geregistreerde honden	ca. 3.100	ca. 3.300	ca. 3.100	
Aantal geregistreerde kennels	12	12	12	
Inkomsten hondenbelasting (€) x 1.000	201	207	202	
Tarief precariobelasting (€)	5,00	5,00	5,00	0,0%
Aantal strekkende meter kabels/leidingen	239.649	239.649	239.649	
Inkomsten precariobelasting (€) x 1.000	1.197	1.198	1.198	
Tarief rioolheffing woningen (€)	217,00	217,00	225,00	3,7%
Tarief rioolheffing niet-woningen (€)	434,00	434,00	450,00	
Aantal woningen met rioolaansluiting	10.278	10.200	10.273	
Aantal niet-woningen met rioolaansluiting	790	796	796	
Inkomsten rioolheffing (€) x 1.000	2.573	2.560	2.677	
Tarief onderhoudsrecht graven (€)	123,00	125,50	128,51	2,4%
<i>graf met persoon vanaf 12 jaar</i>				
Kindergraf > 1 / 12 < jaar	0	0	64,26	
Kindergraf 0 < 1 jaar	0	0	32,15	
Aantal graven met jaarlijks onderhoudsrecht	641	658	658	
Inkomsten onderhoudsrecht graven (€) x 1.000	78	82	79	
Totaal inkomsten Belastingen en rechten (€) x 1.000	9.768	9.710	10.038	

Leges en kostentoerekening

Opbouw hoogte overhead

Op basis van de nieuwe BBV-regelgeving, maken we in de paragraaf lokale heffingen inzichtelijk welk deel van de overhead we toerekenen aan de belangrijkste leges en heffingen. De basis voor de toerekening is het totaal aan directe salarislasteren en directe inhuurbudgetten voor alle taakvelden, exclusief de overhead. De overheadtoerekening vindt plaats op basis van de verhouding van directe lasten van dat specifieke taakveld in het totaal aan directe salaris en inhuurlasten.

Opbouw overhead toerekening	2019
Salarislasteren directe taakvelden	€ 7.850.586
Inhuurlasteren directe taakvelden	€ 134.403
Grondslag voor overhead toerekening	€ 7.984.989

Toerekening op basis van aandeel in de totale lasten

Voor de verschillende leges en heffingen verwijzen wij u naar het tabblad tarievenbeleid en naar de betreffende verordening.

Opbouw rioolheffing	2019
Directe uitgaven taakveld	€ 2.528.150
Directe uitgaven overige taakvelden	-
Totaal	€ 2.582.150
Toegerekende overhead	€ 149.350
Totale uitgaven	€ 2.677.500
Totale inkomsten	€ 2.677.500
Percentage kostendeckendheid	100,0

Opbouw bouwleges	2019
Directe uitgaven taakveld	€ 891.350
Directe uitgaven overige taakvelden	-
Totaal	€ 891.350
Ambtelijke uren gemeente op heffing	1.020
Toegerekende overhead	€ 67.500
Totale uitgaven	€ 958.850
Totale inkomsten	€ 956.750
Percentage kostendeckendheid	99,78

* De berekening van de leges ODR is exact gelijk aan de opzet van vorig jaar. We zijn momenteel bezig om de kengetallen en onderliggende berekeningen in het kader van de kostendeckendheid te harmoniseren met andere gemeenten. Dat kon niet afgerond worden voor deze begroting, maar nemen we indien mogelijk mee in een totaalvoorstel voor de outputfinanciering.

Opbouw begraafplaatsen	2019
Directe uitgaven taakveld	€ 313.750
Directe uitgaven overige taakvelden	-
Totaal	€ 313.750
Toegerekende overhead	€ 42.750
Totale uitgaven	€ 356.500
Totale inkomsten	€ 356.500
Percentage kostendeckendheid	100,0

Belastingdruk

Vergelijken belastingdruk

[Waarstaatjegemeente - belastingdruk](#)

Vergelijken belastingcapaciteit

[Financieel Toezicht Gemeenten - belastingcapaciteit](#)

Kwijtschelding

Als inwoners de gemeentelijke belasting niet kunnen betalen, kunnen zij de gemeente vragen om kwijtschelding. Om te bepalen of zij voor kwijtschelding in aanmerking komen, kijken wij onder andere naar het vermogen en de inkomsten en uitgaven die inwoners moeten doen. De gemeente kent kwijtschelding bij OZB en onder voorwaarden ook bij lijkbezorgingsrechten.

Waardering WOZ

Volgens de wet WOZ moet de gemeente elk jaar de waarde vaststellen van allerlei soorten onroerende zaken, waaronder alle woningen, niet-woningen en percelen (bouw)grond. Onder niet-woningen verstaan we de kantoor-, winkel-, horeca- en bedrijfspanden.

We taxeren vrijwel alle woningen via een rekenmodel waarbij we rekening houden met onderlinge verschillen in bijvoorbeeld soort woning, grootte van het perceel, inhoud van de woning, bijgebouwen en de ligging. Op het taxatieverslag van woningen kan een inwoner zien met welke andere verkochte woningen zijn of haar woning is vergeleken.

Bezwaar en beroep WOZ

Naar aanleiding van de aanslagen gemeentelijke belastingen ontvangt de gemeente bezwaarschriften en kwijtscheldingsverzoeken. Als een inwoner het niet eens is met de uitspraak op het bezwaarschrift dan kan hij beroep aantekenen bij de rechtbank of hoger beroep bij het gerechtshof.

Tabel: Aantallen bezwaar en beroep

	2017 werkelijk	2018 (raming)	2019 (raming)
Kwijtscheldingsverzoeken	9	10	10
Bezwaarschriften WOZ	212	185	185
Beroepsschriften	5	5	5
Hoger beroepsschrift	0	0	0

Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

Deze paragraaf geeft aan hoe de financiële positie van de gemeente zich verhoudt tot de risico's. Om dat te kunnen beoordelen, geven we inzicht in de risico's. Het daarvoor benodigde weerstandsvermogen zetten we vervolgens af tegen de aanwezige weerstandscapaciteit.

Ontwikkelingen / totaalbeeld

Risico inventarisatie	2018 (begroot)	2019 (benodigd)
1. Aansprakelijkheid	375.000	375.000
2. Rampen en calamiteiten	160.000	160.000
3. Verbonden partijen	140.000	140.000
4. Open einde regelingen / decentralisaties	440.000	440.000
5. Grondexploitaties	1.260.000	1.000.000
6. Uitname BTW-Compensatiefonds	-	-
7. Maatschappelijke risico's en veiligheid	340.000	340.000
8. Overige risico's	295.000	350.000
Totaal risico's	3.010.000	2.795.000
Vrijval in 2018:	215.000	
Totaal risico's	2.795.000	

Bij de actualisatie van het weerstandsvermogen bij de jaarrekening 2017 is deze aangepast naar € 2.749.500,-. Voorgesteld wordt om € 44.500,- extra te reserveren voor het weerstandsvermogen ten laste van het vrij beschikbare deel van de Algemene Reserve.

Incidentele weerstandscapaciteit

Op basis van de actuele risico-inventarisatie is de benodigde incidentele weerstandscapaciteit voor 2019 een bedrag van € 2.795.000,-. Belangrijk is hier te melden dat de aparte Reserves Sociaal Domein en de Grondexploitaties zijn bedoeld om de risico's bij open-einde-regelingen en de grondexploitaties (BT Doejenburg II) op te vangen.

Economische ontwikkelingen

Wat betreft de gevolgen van de economische ontwikkelingen verwachten we dat de investeringen van bedrijven stijgen. Dit zal zich echter niet direct vertalen in een verhoogde afname van ruimte op onze bedrijventerreinen. Hiervoor moeten we met name bij de grondexploitaties een bedrag reserveren.

Omgevingswet

De invoering van de Omgevingswet is uitgesteld tot het jaar 2020 of 2021. Het is een wetswijziging die vergelijkbaar is met de decentralisaties in het sociaal domein. Vooralsnog denken we de wijzigingsoperatie binnen de huidige begrotingsbezetting en middelen uit te kunnen voeren. Er bestaat echter een risico dat we hiervoor in de komende jaren extra middelen nodig hebben. Mocht dit nodig zijn, dan komen we hier in 2018 bij de raad op terug. We reserveren vooralsnog geen bedrag hiervoor in het weerstandsvermogen in 2018.

Invoering vennootschapsbelasting

De invoering van de vennootschapsbelasting leidt tot een verhoogde administratieve last en eventueel tot het betalen van belasting. Over de hoogte van de aanslag in 2017 en 2018 is nog geen duidelijkheid. We zijn nog in gesprek met de belastingdienst over een aantal standpuntbepalingen; binnenkort zal over 2016 een nihil-aangifte worden gedaan.

We reserveren geen apart bedrag in het weerstandsvermogen voor de vennootschapsbelasting, maar nemen deze belasting op in onze begroting, zodra er meer duidelijkheid is. Via een tweemaandelijks rapportage wordt u hierover in de loop van 2019 geïnformeerd.

Risicomanagement in organisatie

In de nota weerstandsvermogen en risicomanagement is medio 2017 vastgelegd dat we alle mogelijke risico's inventariseren en analyseren met een risicomanagementmodule. Daarnaast zijn er regels geformuleerd om tot een onderbouwd risicoprofiel én een onderbouwde berekening van de benodigde weerstandscapaciteit te komen.

Risico's

Voor het begrotingsjaar 2018 hebben we een aantal structurele of incidentele risicogroepen benoemd in het weerstandsvermogen. Hieronder vindt u de verwachte ontwikkeling en doorwerking in 2018.

1. Aansprakelijkheid

De gemeente voert veel taken uit en loopt daarbij risico's. Bij het uitvoeren van taken is de gemeente aansprakelijk voor een tijdige en correcte uitvoering. Inwoners en belanghebbenden kunnen de gemeente aansprakelijk stellen als de gemeente deze taken niet goed uitvoert. De wettelijke regelingen zoals de Wet Dwangsom, de Wet Nadeelcompensatie en Schadevergoeding bij onrechtmatige overheidsbesluiten en het Burgerlijk Wetboek (onrechtmatige daad) zijn drie belangrijke grondslagen voor het aansprakelijk stellen van de gemeente.

Ook wordt informatieveiligheid en beveiliging steeds belangrijker. De Algemene Verordening Gegevensbescherming die in 2018 in werking is getreden, schrijft een privacyfunctionaris voor. En bij verkeerd gebruik van persoonsgegevens moet een data-lek op grond van de Wet Datalekken gemeld worden. Daarnaast gelden er voorwaarden vanuit de BIG (Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten) waar risico's aan vast zitten.

De risico's worden beperkt door het beschrijven van de processen en daarin maatregelen op te nemen. Verder zijn verzekeringen afgesloten tegen de financiële consequenties van mogelijke gebreken in de uitvoering van een taak. Bij grondexploitaties sluiten we overeenkomsten met de ontwikkelaars van gronden af om onder andere planschade af te dekken.

Wij stellen voor om voor de financiële effecten van alle aansprakelijkheidsrisico's in 2019 een bedrag van € 375.000 te reserveren.

2. Opvang bij rampen en calamiteiten

Landelijk is de [Handreiking "Regionaal Risicoprofiel"](#) opgesteld. De [Wet op de Veiligheidsregio's](#) verplicht de uitwerking van verschillende risicoprofielen. Dit profiel brengt de risico's van alle gemeenten in de regio Gelderland-Zuid duidelijk in kaart. De betreffende risico's voor onze gemeente blijven ten opzichte van voorgaande jaren ongeveer hetzelfde. Het gaat hierbij om risico's ten gevolge van rampen, calamiteiten, klimaatveranderingen en besmettelijke ziektes die de volksgezondheid bedreigen.

Wij stellen voor om voor de financiële effecten van de risico's voor de opvang bij rampen en calamiteiten in 2019 een bedrag van € 160.000 te reserveren.

3. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie of de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft. We benoemen in de paragraaf [verbonden partijen](#) van onze begroting een aantal risico's daarvoor. De deelnemende gemeenten delen de financiële gevolgen van de verbonden partijen.

De laatste jaren houden de verbonden partijen steeds vaker zelf een buffer aan om eventuele tegenvallers op te vangen. Via de paragraaf weerstandsvermogen en risicomanagement reserveren ze in hun begroting geld voor eventuele tegenvallers. Ook houden ze grotere algemene reserves aan. De kans dat ze een financieel beroep doen op de gemeenten is daarmee de afgelopen jaren kleiner geworden.

Bij de verbonden partij de AVRI is het risico op hogere kosten in 2019. Dit gaat om het eventueel in rekening brengen van mogelijk hogere onderhoudskosten van de begraafplaatsen. Op dit moment wordt die kostenopbouw onderzocht. Daarnaast is het risico van de bestaande achtervangregeling via het [Waarborgfonds Sociale Woningbouw](#) voor een tweetal leningen van corporaties in de gemeente Buren nihil.

Wij stellen voor om voor de financiële effecten van de risico's voor verbonden partijen in 2019 een bedrag van € 140.000 te reserveren.

4. Open-einde-regelingen / decentralisaties

Het gaat bij de open-einde-regelingen met name om regelingen als de [Participatiewet](#), [Leerlingenvervoer](#) en [Maatschappelijke Ondersteuning](#). Daarnaast zijn de transities van overheidstaken in 2015 ingezet. Hierdoor hebben de gemeente een veel groter takenpakket gekregen met een open-einde-karakter en daardoor met meer risico's. Het gaat dan vooral om de transities in de uitvoering van de nieuwe [Wet Maatschappelijke Ondersteuning](#) en de [Jeugdwet](#).

In de loop van 2017 werden de financiële effecten van de transities steeds meer duidelijker. Het bleek dat in de jaren 2015 tot en met 2017 de verhoogde risicoreserve niet ingezet hoefde te worden. Voor de begroting 2019 is voor de kosten voortvloeiend uit de decentralisaties een deel van de hiervoor gevormde reserve ingezet.

We stellen voor om voor de financiële effecten van de risico's voor de open-einde-regelingen en decentralisaties ongewijzigd een bedrag van € 440.000 te reserveren.

5. Grondexploitaties

Bij het opstellen van de grondexploitaties worden de risico's voor dat specifieke project geschat en in de grondexploitatie meegenomen. Is een geraamd bedrag niet nodig omdat het risico zich niet voordoet, dan valt het bedrag vrij ten gunste van het resultaat van het plan. Daarnaast kunnen zich externe ontwikkelingen voordoen die niet project-specifiek zijn en buiten de invloed van de gemeente liggen. Dit zijn de algemene risico's waar de grondexploitatieberekeningen niet of ten dele in voorzien.

Een belangrijk risico is een onverwachte en onvoorziene kostenstijging over de nog te maken kosten voor bouw- en woonrijp maken door de gemeente. Als de verkopen vervolgens vertraging oplopen, heeft dat hogere rentelasten als gevolg. Door de economische ontwikkeling en de bijstelling van de grondexploitaties moesten wij de afgelopen jaren risicobedragen in het weerstandsvermogen opnemen en de verliezen daaruit dekken, met name voor Doejenburg II. Na verwerking van deze onttrekkingen uit het weerstandsvermogen is in 2017 structureel een lager risicobedrag nodig binnen het weerstandsvermogen.

In 2017 is voor de financiële effecten van de risico's voor grondexploitaties een bedrag van € 1.260.000,- gereserveerd. Op dit bedrag is in 2017 aanspraak gemaakt. Er is € 62.000,- onttrokken uit het weerstandsvermogen, vanwege de verwachte verliezen Doejenburg II (RV17/00818). In de ontwikkelingen voor de begroting 2018 kan dit bedrag worden verlaagd met € 260.000,- naar het bedrag van € 1.000.000,-.

Wij stellen voor om voor de financiële effecten van de grondexploitatie-risico's in 2019 een bedrag van € 1.000.000 te reserveren.

6. Gemeentefonds en onderdeel uitname BTW-Compensatiefonds

Een onderdeel van het gemeentefonds is een voorschot (inkomst) in welke mate gemeenten BTW declareren bij het BTW compensatiefonds. Het voorschot is een geschatte berekening dat 'het plafond' wordt genoemd. Declareren gemeente minder BTW dan het plafond volgt een extra uitkering. Declareren gemeenten meer BTW dan volgt een korting op het gemeentefonds.

Er was grote twijfel over de juistheid van de inschatting. Er komt daarom een andere regeling. Met ingang van 2019 is er geen sprake meer van een voorschot. In de toekomst wordt jaarlijks op basis van de laatste inzichten bij de septembercirculaire van het jaar pas een voorschot gegeven voor het betreffende jaar. Dat voorschot wordt vervolgens afgerekend bij de meicirculaire in het volgende jaar.

Wij stellen voor om voor de financiële effecten van de uitname BTW-Compensatiefonds voor 2019 nog niet te reserveren.

7. Maatschappelijke risico's en veiligheid

Als eigenaar zijn we verantwoordelijk voor het in stand houden van onze eigendommen. Bijvoorbeeld voor gebouwen, groenvoorzieningen, wegen en bruggen lopen we grotere risico's door onduidelijkheid over de onderhoudsstatus of door incidentele tegenvallers zoals kapotgevroren wegen. Mocht er sprake zijn van gebrekkig of achterstallig onderhoud, dan wordt de gemeente aansprakelijk gesteld als daardoor (letsel-)schade ontstaat. Dit risico is niet verzekeraar.

Wij stellen voor om voor de financiële effecten van de maatschappelijke risico's en veiligheid in 2018 een bedrag van € 340.000 te reserveren.

8. Overige risico's

Het gaat hierbij om een verscheidenheid aan risico's van calamiteiten, automatisering, stagnering economie, grondsanering, personeelsrisico's, klimaatveranderingen, vergrijzing, het niet tijdig actualiseren van bestemmingsplannen, regels die wijzigen of anders geïnterpreteerd moeten worden zoals precario, openbare orde, besmettelijke ziektes, etc. Dergelijke risico's worden waarschijnlijker en groter aangezien de samenleving hogere eisen stelt en complexer wordt.

Hieronder vallen ook risico's die het gevolg zijn van Europees, nationaal, provinciaal en regionaal beleid dat gemeenten verplichtingen oplegt. Dit zijn daarmee financieel budgettaire risico's. Voor de overige diverse risico's gaat het om een tiental benoemde risico's. De belangrijkste daarvan zijn voor calamiteiten, ruimtelijk beheer, de ontwikkeling van de algemene uitkering en precario.

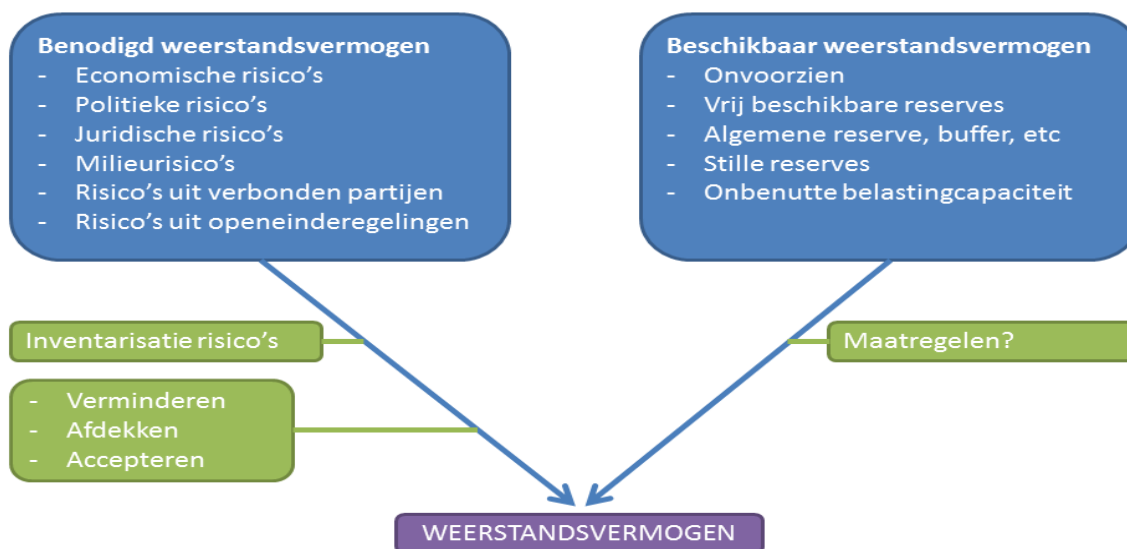
Daarnaast is Breed in Rivierenland mogelijk een toekomstige nieuwe risico's. Dit is een ontwikkeling die voorafgaand aan het nieuwe begrotingsjaar nadrukkelijk de aandacht vraagt. In samenwerking met regiogemeenten willen we als gemeente Buren deelnemen aan een GR die deze investering namens gemeenten op zich neemt. Daarbij is naar verwachting een garantstelling van maximaal € 11 miljoen noodzakelijk. In de komende periode wordt de business case door de gemeente beoordeeld. Uiteindelijk mondt dit uit in een separaat raadsvoorstel waarin we alle aspecten afwegen.

Weerstandsvermogen

De definitie van weerstandsvermogen is: *“het vermogen van de gemeente Buren om ook in ongunstige tijden de incidentele financiële risico's op te kunnen vangen om zo haar taken ongewijzigd te kunnen voortzetten”*.

Onder een risico verstaan we het gevaar voor financiële schade of verlies als gevolg van interne en/of externe omstandigheden. Het risico heeft dan betrekking op het samenvallen van die bepaalde omstandigheden (de kans) en de negatieve gevolgen (de schade).

Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Naast de risico's zijn ook andere factoren van invloed op het weerstandsvermogen, zoals:

- het aanpassingsvermogen van de organisatie
- de kans dat tegenslagen zich gelijktijdig voordoen
- de risico-cultuur van de organisatie.

Belangrijk daarbij is, dat de wetgever op diverse plaatsen aangeeft dat gemeenten ten aanzien van het nemen van financiële risico's terughoudend moeten zijn. Dit is dan ook een leidend beginsel voor onder andere het treasurybeleid, zoals dat in het treasurystatuut naar voren komt. Bij een gezond weerstandsvermogen is het mogelijk een niet voorziene financiële tegenvaller te betalen door de algemene reserve aan te spreken. Wanneer er onvoldoende weerstandsvermogen is, moeten wellicht activiteiten worden uitgesteld om tegenvallers op te vangen.

Beschikbaar weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen vinden we zowel in de exploitatie als in het vermogen. Binnen de exploitatie gaat het voornamelijk om de onbenutte belastingcapaciteit. De stelpost onvoorziene uitgaven is nihil. Bij de onbenutte belastingcapaciteit gaat het om de eigen inkomstenbronnen van een gemeente voor zover deze nog niet "maximaal" of kostendekkend zijn. Bij de onbenutte belastingcapaciteit gaat het met name om de OZB. Het betreft hier een inkomstenbron die niet direct beschikbaar is. De hoogte is het verschil tussen de feitelijke OZB en de normhoogte van de OZB in het kader van artikel 12.

In de vermogenssfeer bestaat de weerstandscapaciteit uit het vrij besteedbare en het geblokkeerde gedeelte van de algemene reserve (weerstandsvermogen) en de stille reserves. Een stille reserve is de theoretische berekening van het waardeverschil tussen de boekwaarde en de overwaarde van met name onze gemeentelijke panden of aandelen. Bij de stille reserves gaat het om de inzet van bezittingen als onroerend goed e.d. Om over deze ruimte te kunnen beschikken is politiek draagvlak nodig en zijn we, in geval van verkoop, afhankelijk van de markt. Dat betekent dat er enige tijd overheen gaat voordat het daadwerkelijke bedrag bekend is en we het geld daadwerkelijk contant kunnen maken. Het gaat dan bijvoorbeeld om de overwaarde op aandelen en andere gemeentelijke eigendommen van waarde die niet op de balans staan. Gelet op het onzekere karakter, laten we dit bedrag buiten de berekening van het weerstandsvermogen.

De opbouw van onze beschikbare weerstandscapaciteit per 1 januari 2019 ziet er momenteel als volgt uit:

Weerstandsvermogen in de exploitatie (x € 1.000,-)	
Stelpost onvoorzien	0
Onbenutte belastingcapaciteit OZB	1.842
Totale weerstandscapaciteit in de exploitatie	1.842
Weerstandsvermogen in het eigen vermogen	
Algemene reserve - vrij besteedbaar gedeelte in begroting (stand jaarrekening 2017)	1.742
Algemene reserve - weerstandsvermogen (<i>geblokkeerde gedeelte</i>)	2.750
Totale weerstandscapaciteit in het eigen vermogen	4.487

Risico's en het weerstandsvermogen

Een deel van de algemene reserve wordt structureel geblokkeerd. Het weerstandsvermogen (geblokkeerd gedeelte) van de algemene reserve berekenen we tweemaal per jaar opnieuw. Bij de begroting en de jaarstukken. Dat bedrag is bedoeld voor het opvangen van de benoemde en onbenoemde risico's en calamiteiten. Het vrij besteedbare gedeelte van de algemene reserve, is het incidentele eigen vermogen. Hieraan wordt jaarlijks het exploitatieresultaat toegevoegd of onttrokken en wijzigt dus mee naar aanleiding van het exploitatieresultaat.

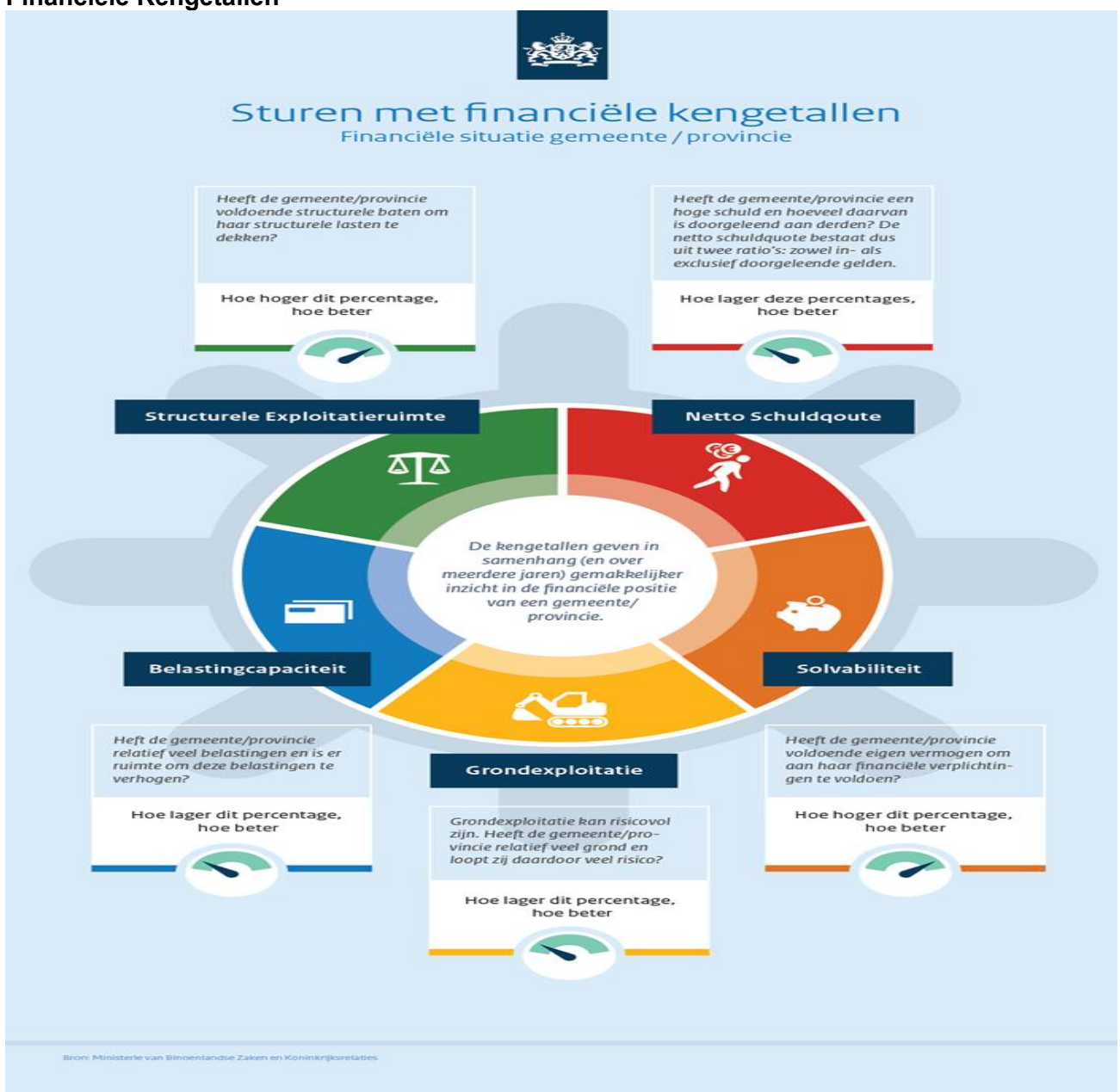
De actualisatie van de risico-inventarisatie stelt ons in staat tot een analyse van de risico's te komen. Er is voor de bestaande risico's een financiële vertaling opgesteld op basis van objectieve normeringen of door "professional judgement" met een kansinschatting en rekening houdend met een gemiddeld financieel effect bij het zich voordoen van een incident. Zo ontstaat per risico(-gebied) een financiële risicoraming. Bij de inschatting van de financiële effecten is uitgegaan van een gedeeltelijke dekking van alle risico's. Dit omdat niet alle risico's zich (tegelijk) zullen voordoen. Daarnaast bepalen we het noodzakelijke weerstandsvermogen op het bedrag dat valt binnen een bandbreedtes (hoogste - laagste bedrag) van de 2 risicosimulatiemodellen. De 2 gebruikte risicosimulatiemodellen zijn [Monte Carlo](#) en [Normaal verdeling](#).

Op basis van de meest actuele inventarisatie stellen wij voor om het begrote en benodigde weerstandsvermogen aan te passen naar € 2.795.000. Voor de onderliggende verdeling wordt verwezen naar de tabel hieronder.

Tabel:

Risico inventarisatie	2018 (begroot)	2019 (benodigd)
1. Aansprakelijkheid	375.000	375.000
2. Rampen en calamiteiten	160.000	160.000
3. Verbonden partijen	140.000	140.000
4. Open einde regelingen / decentralisaties	440.000	440.000
5. Grondexploitaties	1.260.000	1.000.000
6. Uitname BTW-compensatiefonds	-	-
7. Maatschappelijke risico's en veiligheid	340.000	340.000
8. Overige risico's	295.000	350.000
Totaal risico's	3.010.000	2.795.000

Financiële Kengetallen

Kengetal	2017		2018		2019		2020	2021	2022
	Jaarrekening		Begroting		Begroting		Meerjarig		
Structurele exploitatieruimte	0,4%	+/-	-3,0%	-	0,1%	-	0,7%	3,1%	-0,3%
Netto schuldquote	20%	+	38%	+	27%	+	23%	17%	10%
Netto schuldquote gecorrigeerd	19%	+	39%	+	27%	+	23%	17%	10%
Solvabiliteitsratio	31%	+/-	42%	+/-	31%	+/-	32%	36%	40%
Belastingcapaciteit (lokale lasten)	109%	-	103%	+/-	110%	-	110%	110%	110%
Grondexploitatie	17%	+	47%	+	12%	+	9%	3%	0%

beoordeling bovenstaande:

+ = weinig tot geen risico

+/- = beperkt, matig risico

- = (mogelijk) risicovol

Beoordeling kengetallen

Structurele exploitatieruimte

Hier laten we zien hoever de structurele baten voldoende zijn om de structurele lasten te dekken. Hiervoor scoort de Gemeente Buren geen voldoende. Dit houdt in dat er weinig tot geen ruimte is voor structurele tegenvallers of extra nieuw beleid.

Netto (gecorrigeerd) schuldquote

Hier laten we zien hoeveel schuld de gemeente heeft ten opzichte van de jaarlijkse inkomsten. Hiervoor scoort de Gemeente Buren goed.

Solvabiliteit

Hier laten we zien of de gemeente voldoende eigen vermogen heeft om aan de verplichtingen te voldoen.

Hiervoor scoort de Gemeente Buren een voldoende.

Belastingcapaciteit (lokale lasten)

Hier laten we zien hoeveel de woonlasten voor een gezin zijn ten opzichte van het landelijk gemiddelde.

Hiervoor scoort de Gemeente Buren een voldoende.

Grondexploitatie

Hier laten we zien hoe hoog het risico is op gronden in eigendom.

Hiervoor scoort de Gemeente Buren goed.

U vindt [hier](#) een nadere technische toelichting op bovenstaande kengetallen.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

In deze paragraaf geven we het beleidskader voor het onderhoud van de kapitaalgoederen en de vertaling van de financiële consequenties naar de begroting aan. Per kapitaalgoed gaan we in op het beleidskader, de middelen, de begroting en de stand van de voorziening.

Ontwikkelingen

In 2019 actualiseren we het integrale beleid van de openbare ruimte. We leggen deze aan u voor zodat u deze opnieuw kunt vaststellen.

In 2018 is er een start gemaakt om het beheer meer te integreren, het Integrale Beheer van de Openbare Ruimte. Deze aanpak is, naast een financiële exercitie, vooral een nieuwe manier van werken. Dit jaar staat in het teken van de nieuwe manier van werken.

Risico's

Avri is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderhoud van de openbare ruimte. De uitvoering bleef het afgelopen jaar binnen de vastgestelde beeldkwaliteit. Het is een aandachtspunt voor Avri om de werkzaamheden binnen het vastgestelde budget uit te voeren.

Wegen

Algemeen

Op basis van meerjarenplannen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan de wegen. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het beheerplan wegen 2016-2045.

Beleid

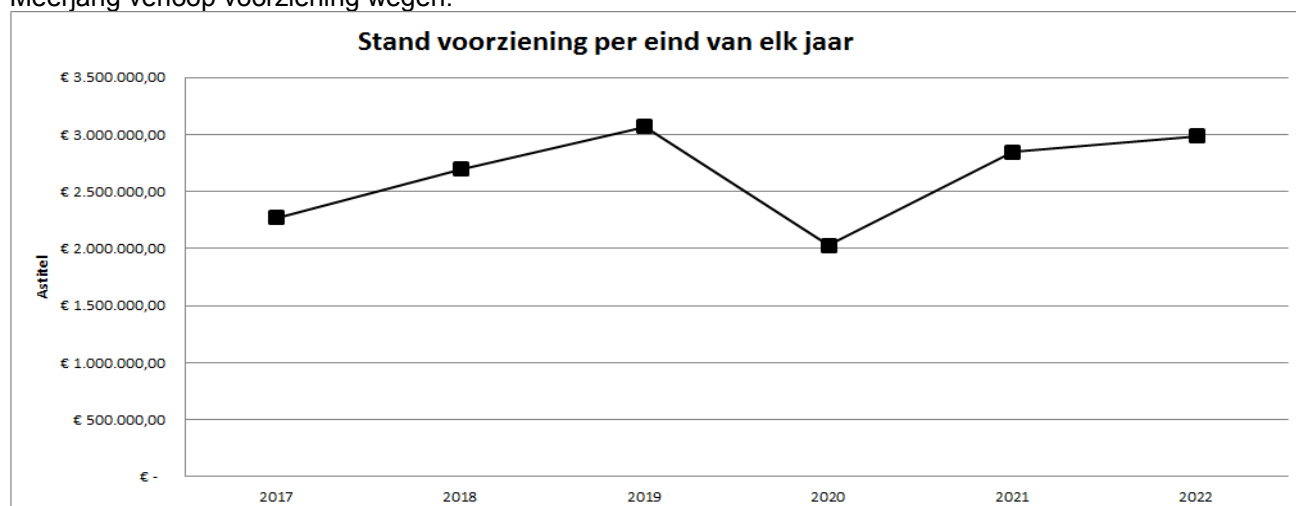
De actuele beleidskaders staan in het [Integraal beleidsplan openbare Ruimte](#). Het beheerplan wegen 2016-2045 is één van de onderdelen van het integrale uitvoeringsplan openbare ruimte. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op Basis.

Financiële middelen

- In de begroting voor 2019 nemen we voor de wegen een bedrag van € 2.682.708,- (inclusief index en areaaluitbreiding) op. De uitvoering van het onderhoud bekostigen we uit de voorziening wegen.
- Via een jaarlijkse inspectie van de wegen bepalen we aan welke wegen onderhoudswerkzaamheden moeten plaatsvinden. Omdat de uitgaven per jaar fluctueren, gebruiken we de voorziening wegen als egalisatievoorziening.
- De voorziening is op korte en middellange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.
- Het betreft alleen groot onderhoud.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Grafiek

Meerjarig verloop voorziening wegen:

Risico's

- De prijzen van grondstoffen, waaronder olie, fluctueren sterk.
- Het onderhoudsniveau is afhankelijk van het beschikbare budget.
- In het beheerplan wegen houden we geen rekening met rehabilitatiekosten. Bij veranderingen van het verkeersaanbod (verhoogde aslast) is de draagkracht van de fundering onvoldoende. De restlevensduur van de weg zal dan sterk verminderen. De kosten van de te nemen onderhoudsmaatregel zal hoger zijn. Uit de inspectie zal blijken welke wegen vanaf 2020 voor rehabilitatie in aanmerking komen.
- Door veranderingen in het klimaat staan we voor nieuwe uitdagingen. Bij een te veel aan regenwater verzadigd de fundering en bij langdurige droogte gaat de ondergrond van klei scheuren. Nieuwe schadebeelden treden op zoals het reflecteren van verzakkingen en/of scheurvorming.
- De voorziening is op langere termijn niet toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau te garanderen. Er is een tekort in de jaren 2024 tot en met 2032. Daarna is de voorziening weer toereikend. In 2019 starten we een onderzoek om de kostendekkendheid te herberekenen.

Openbare verlichting

Algemeen

Op basis van meerjarenplanningen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan de openbare verlichting. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en de randvoorwaarden, die vastliggen in het beleidsplan openbare verlichting.

Beleid

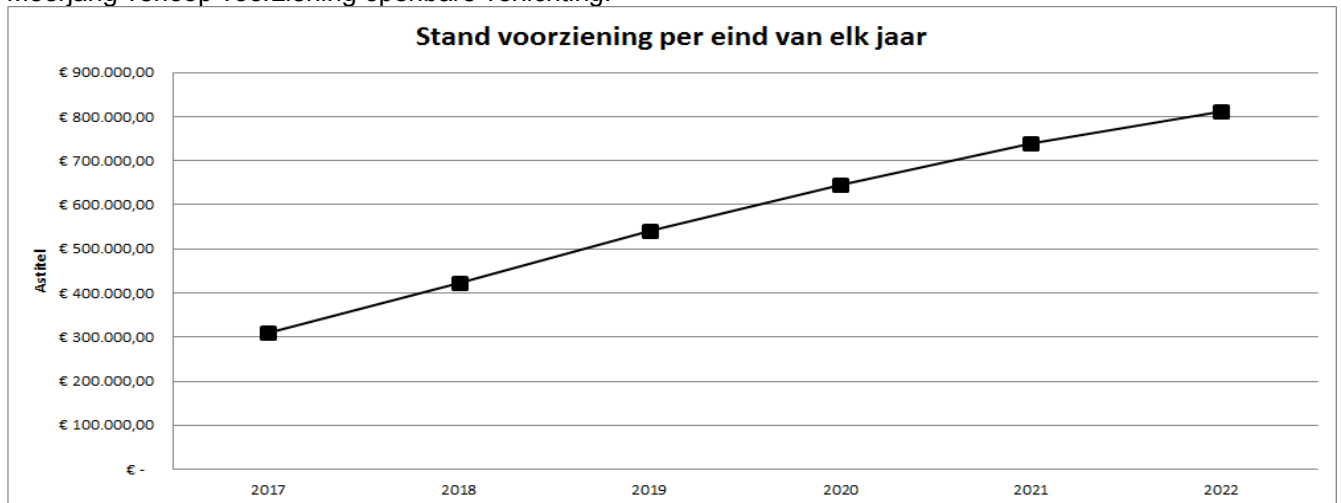
De actuele beleidskaders staan in het [Integraal beleidsplan openbare Ruimte](#). Openbare verlichting 2013-2018 is één van de onderdelen van het integrale uitvoeringsplan openbare ruimte. We onderhouden de openbare verlichting op het niveau Normaal. In het beleidsplan is opgenomen dat we de conventionele verlichting vervangen door LED verlichting.

Financiële middelen

- In de begroting voor 2019 nemen we voor de openbare verlichting een bedrag van € 298.250,- (inclusief index en de areaaluitbreiding) op. Dit bedrag is zonder de kosten van energie. Het budget voor de uitvoering van het onderhoud komt uit de voorziening openbare verlichting.
- Via de jaarlijkse inspectie van de openbare verlichting bepalen we op welke lichtmasten en armaturen de komende jaren onderhoudswerkzaamheden moeten plaatsvinden. Omdat de uitgaven per jaar fluctueren, gebruiken we de voorziening openbare verlichting als egalisatievoorziening.
- De voorziening is op korte en lange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Grafiek

Meerjarig verloop voorziening openbare verlichting:

Risico's

- De stijging van de prijzen van onder andere staal en aluminium kan hoger zijn dan begroot.

Civiltechnische kunstwerken

Algemeen

Op basis van meerjarenplannen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden uit aan civiltechnische kunstwerken. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het beheerplan infrastructurele kunstwerken.

Beleid

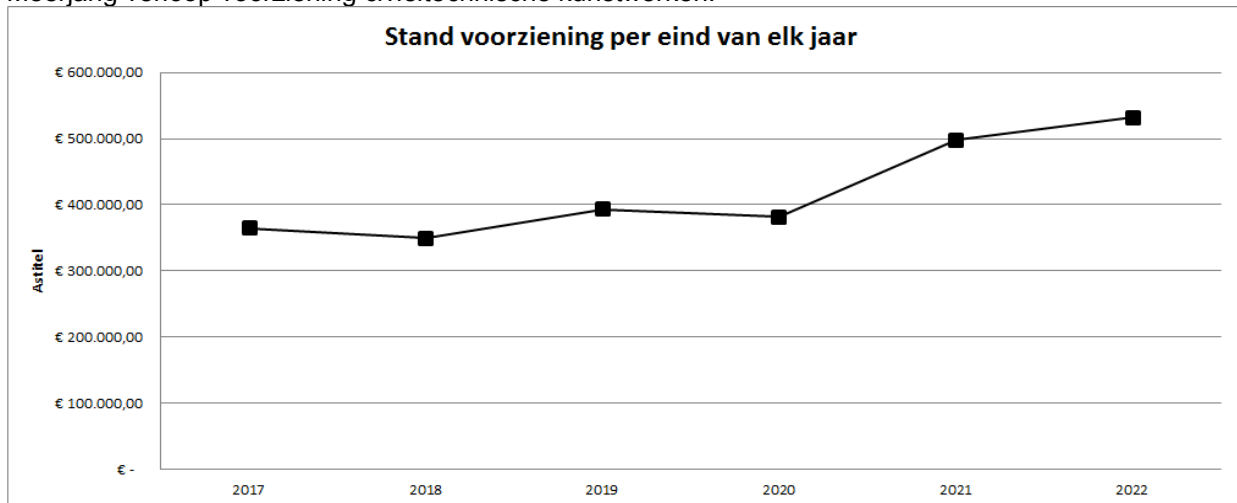
De actuele beleidskaders staan in het [Integraal beleidsplan openbare Ruimte](#). Het beheerplan infrastructurele kunstwerken 2016-2025 is één van de onderdelen van het integrale uitvoeringsplan openbare ruimte. Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op Basis.

Financiële middelen

- In de begroting van 2019 nemen we voor de civiltechnische kunstwerken een bedrag op van € 314.250,- inclusief index en inclusief de areaaluitbreiding). Het budget voor de uitvoering van het onderhoud komt uit de voorziening civiltechnische kunstwerken.
- Via een vijfjaarlijkse inspectie van de civiltechnische kunstwerken bepalen we aan welke kunstwerken de komende jaren onderhoudswerkzaamheden moeten plaatsvinden. De uitgaven zijn per jaar wisselend. We gebruiken de voorziening civiltechnische kunstwerken als equalisatievoorziening.
- De voorziening is op korte en lange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.
- In het beheerplan zijn vervangingen van civiltechnische kunstwerken niet opgenomen. De vervanging nemen we op in het overzicht vervangingsinvesteringen. Deze leggen we u ter besluitvorming voor bij de begrotingsbehandeling. In 2019 staat er een vervanging van een brug gepland.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Grafiek

Meerjarig verloop voorziening civieltechnische kunstwerken:

Risico's

- Door zwaarder en breder verkeer op de wegen wordt de berm zwaarder belast wat een verzakking van het talud (de berm) van de watergangen kan betekenen. Om de fundatie van de wegen in stand te houden moet er meer en hogere beschoeiing worden geplaatst. Dit brengt extra aanleg- en beheerskosten met zich mee.
- Door onderhoudswerkzaamheden aan watergangen (baggeren) storten steeds vaker bermen in. Dit ondervangen we door het plaatsen van beschoeiingen. Dit brengt extra aanleg- en beheerskosten met zich mee.
- Bij vervanging van duikers wordt door het waterschap een grotere diameter geëist, wat extra aanleg- en beheerskosten met zich mee brengt.

Riolering

Algemeen

Riolering omvat meer dan alleen buizen onder de grond. Het gaat om het geheel aan voorzieningen waarmee de gemeente zorgt voor de volksgezondheid en droge voeten. Hiervoor hebben we drie wettelijke zorgplichten, namelijk voor afvalwater, hemelwater en grondwater.

Beleid

De beleidskeuzes staan in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). We streven ernaar om ons beleid regionaal te harmoniseren. Komend jaar willen we daarom ons GRP aanpassen. Tegelijkertijd stemmen we de uitvoering af op het integraal beheer openbare ruimte.

Het kwaliteitsniveau is functioneel vastgesteld. Daarmee garanderen we een doelmatige werking.

Financiële middelen

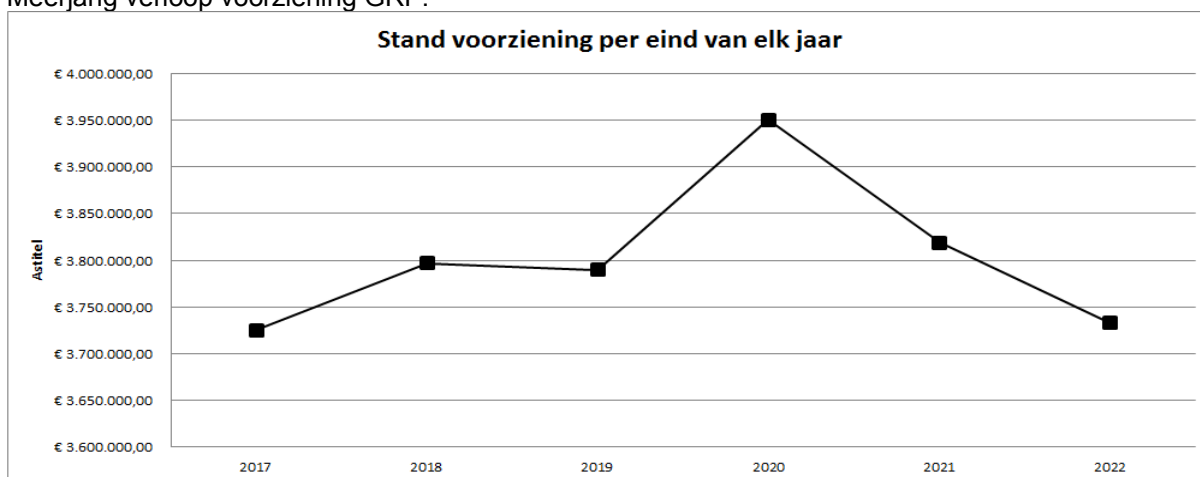
Riolering betalen we kostendekkend uit de rioolheffing. Het gaat om een jaarlijks bedrag van ongeveer 2,675 miljoen euro. Naast de exploitatie voeren we hiermee de volgende drie voorzieningen.

1. Voorziening GRP (Gemeentelijk RioleringsPlan): met deze voorziening zorgen we voor een gelijkmatige ontwikkeling van het tarief van de rioolheffing.
2. Voorziening Vervanging Riolering: met deze voorziening sparen we voor toekomstige rioolvervanging. We verwachten dat we pas vanaf 2021 uit deze voorziening hoeven te putten. Door te sparen voor toekomstige rioolvervangingen voorkomen we (hoge) rentelasten.
3. Voorziening Onderhoud Riolering (gemalen): deze voorziening gebruiken we voor klein en groot onderhoud van de rioolgemaal. Hiermee verevenen we de jaarlijkse lasten voor de begroting.
4. Het taakveld Riolering sluit met een batig saldo van € 349.352,-. € 200.000,- is het gevolg van uw besluit in 2017 om BTW op de exploitatiekosten van het riool te verrekenen in het riooltarief. € 149.352,- betreft de bijdrage in de overheadkosten.

Alle voorzieningen zijn op korte en lange termijn toereikend om het vereiste onderhoud uit te voeren. We streven naar een kleine buffer in alle voorzieningen.

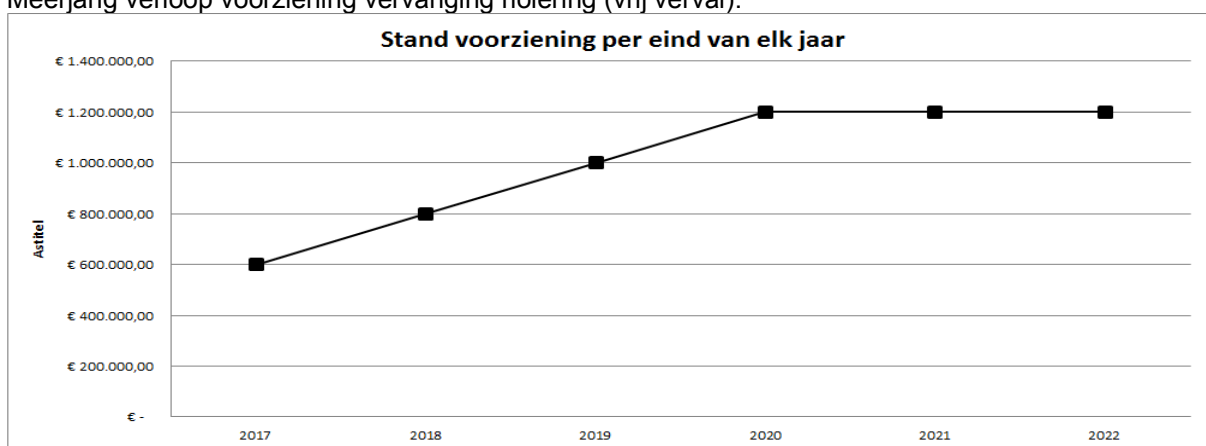
Grafiek

Meerjarig verloop voorziening GRP:

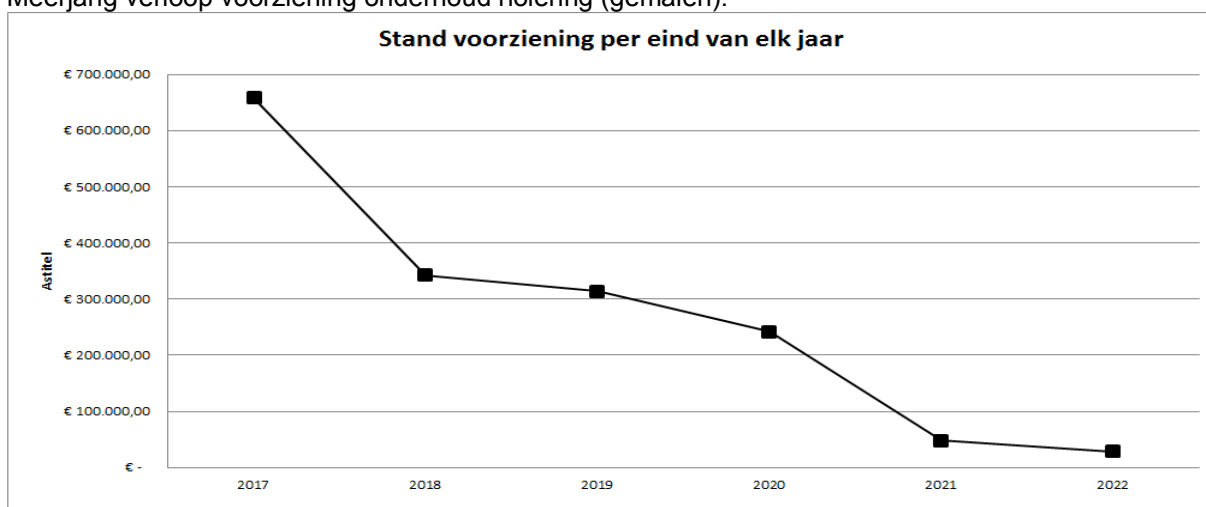

Bovenstaande grafiek is inclusief de geplande investeringen voor verbetering. De investeringen voor vervanging gaan we vanaf 2021 betalen uit de voorziening vervanging riolering (vrij verval). Het verloop van deze voorziening hangt samen met de ontwikkeling van de rioolheffing.

Meerjarig verloop voorziening vervanging riolering (vrij verval):

Meerjarig verloop voorziening onderhoud riolering (gemalen):

Risico's

We voorzien voor 2019 en later geen specifieke risico's.

Water

Algemeen

Het oppervlaktewatersysteem kent vele beheerders. Het waterschap Rivierenland beheert het regionale watersysteem (A-status). Perceeleigenaren beheren de kleine watergangen (B en C status), de haarvaten van het systeem. De gemeente heeft veel van die kleine watergangen. De wettelijke zorgplicht is vastgelegd in de Keur. Dat is de grondslag waarop het waterschap handhaaft.

Beleid

In 2009 stelden we met het waterschap Rivierenland een waterplan op. In het waterplan legden de we de visie vast. We willen een gezond, veerkrachtig, kwalitatief, goed, aantrekkelijk en op de toekomst berekend watersysteem. Het kwaliteitsniveau wordt bepaald door de eisen van het waterschap. Watergangen moeten voldoende diep zijn (Baggeren) en vrij van begroeiing (Groen). In het waterplan voorzagen we een aantal maatregelen om bestaande knelpunten op te lossen. Het waterplan had een looptijd tot en met 2017. In 2019 wordt het beleid geactualiseerd met de actualisatie van het Integrale Beleid Openbare Ruimte (IBOR)

Financiële middelen

Jaarlijks is € 3.000,- nodig voor onvoorziene zaken. Ieder jaar blijkt, vooral na hoosbuien of langdurig natte perioden, dat we kleine knelpunten moeten oplossen.

Grafiek

Dit kapitaalgoed kent geen egalisatievoorziening.

Risico's

Binnen het oppervlaktewatersysteem voorzien we geen risico's. Deze watergangen worden alleen gebruikt voor het aan- en afvoer van water. We beheren ook de watergangen op het woongebied Lingemeer. Het water is voor recreatief gebruik van de bewoners. Door een dalende waterstand zijn er veel klachten. In principe zoeken we een oplossing binnen het uitvoeringsplan baggeren.

Baggeren

Algemeen

We hebben de verplichting om gemeentelijke watergangen langdurig op diepte te houden. Daarom baggeren we planmatig, volgens een meerjarig uitvoeringsplan baggeren. We baggeren niet jaarlijks.

Beleid

Het actuele beleidskader stelde u vast via raadsvoorstel Beheerplan baggeren, gedeeltelijke aanpassing hoofduitgangspunten ([RV/15/00583](#)). U besloot aan te sluiten op de baggerplanning van het waterschap, preventief te baggeren, alle gemeentelijke watergangen te baggeren die niet baggerschoon zijn en perceeleigenaren aan de andere zijde van de watergangen uitsluitend te betrekken als dit economisch voordelig is.

Qua kwaliteitsniveau moeten we voldoen aan de schouw van het waterschap. De waterdiepte mag door aanwezigheid van bagger niet verder beperkt worden dan, afhankelijk van de breedte van de watergang op zomerpeilhoogte:

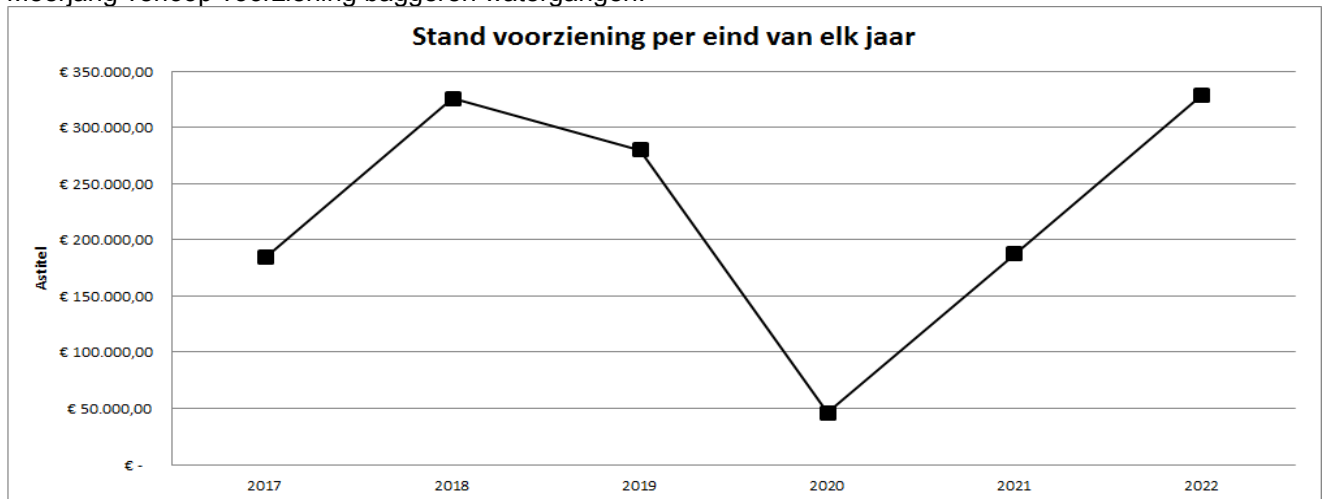
- Breder dan 2 m: 0,50 m ten opzichte van zomerpeil.
- Breder dan 1 m en smaller dan 2 m: 0,40 m ten opzichte van zomerpeil.
- Smaller dan 1 m: 0,30 m ten opzichte van zomerpeil.
- C-water: Voor C-watergangen gelden geen diepte-eisen, we gaan uit van een diepte van 20cm.

Financiële middelen

- Vanaf 2018 hebben we € 141.250,- beschikbaar gesteld. De uitvoering van het onderhoud bekostigen we uit de voorziening baggeren watergangen.
- Omdat de uitgaven per jaar fluctueren, gebruiken we de voorziening baggeren watergangen als egalisatievoorziening.
- De voorziening is op de korte en middellange termijn toereikend om het onderhoudsprogramma uit te voeren.
- Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Grafiek

Meerjarig verloop voorziening baggeren watergangen:

Risico's

- Er zijn veel klachten over de waterdiepte van de watergangen Lingemeer. We zijn in overleg met de Belangenvereniging Villapark Lingemeer om een gedragen voorstel voor te bereiden om de beschikbare beheergelden optimaal in te zetten.

Groen

Algemeen

Op basis van meerjarenplanningen voeren we jaarlijks onderhoudswerkzaamheden aan de openbare groenvoorzieningen uit. Bij de uitvoering hanteren we de uitgangspunten en randvoorwaarden die vastliggen in het groenbeheerplan 2010. In 2019 wordt dit beheerplan geactualiseerd.

Door de essentaksterfte moeten een groot aantal bomen gekapt worden. Er is beleid nodig voor de herplant, een bomenbeleidsplan.

Het ambitieniveau voor het beheer is vertaald in een Integraal Beeldkwaliteitsplan voor de openbare ruimte. Hierin is het beeld vastgelegd waar het dagelijks onderhoud van verharding, straatmeubilair en riolering opgenomen aan moet voldoen. Het onderhoud wordt vanaf maart 2012 uitgevoerd door de Avri.

Beleid

De actuele beleidskaders staan in het [Integraal beleidsplan openbare Ruimte](#). Het beheerplan groen 2010 is één van de onderdelen van het integrale uitvoeringsplan openbare ruimte. Het kwaliteitsniveau is als volgt vastgesteld: binnen de bebouwde kom B, buiten de bebouwde kom C.

Financiële middelen

- Met ingang van 2018 rekenen we in de begroting met een structurele jaarlijkse onderhoudslast voor het onderdeel groen van € 1.353.000,-.
- Het beschikbaar gestelde budget is op korte en middellange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.

Grafiek

We maken geen gebruik van een egalisatievoorziening.

Risico's

- Er is een inspectie geweest op de fysieke kwaliteit van het openbaar groen. Naar aanleiding van dit onderzoek hebben we nieuwe beleid voorgesteld voor de benodigde vervanging van het openbaar groen.
- In de bestrijding van de Japanse duizendknoop volgen we de regio in het op te stellen beleid. Deze exoot is in onze gemeente nog geen urgent probleem en staat (nog) niet op de landelijke lijst van de te bestrijden planten.

Begraafplaatsen

Algemeen

In 2018 zijn de grafrechttermijnen aangepast: naast 30 jaar kan ook een termijn van 20 jaar worden afgesloten. Voor urnen is zelfs een grafrechttermijn van 10 jaar mogelijk. Ook is het mogelijk een naastliggend graf te reserveren, desgewenst per jaar. Daarmee wordt beoogd meer inwoners te bewegen hun dierbaren op één van de gemeentelijke begraafplaatsen te begraven.

Beleid

De actuele beleidskaders staan in het [Integraal Beleid Openbare Ruimte](#). Het kwaliteitsniveau is vastgesteld op A+.

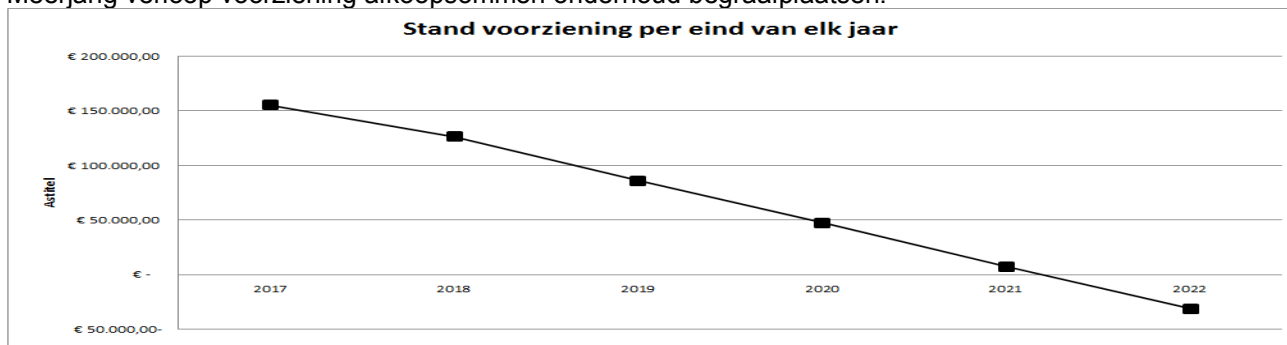
Vanaf 2009 hanteren we het eenmalige recht voor het onderhouden van begraafplaatsen per grafruimte. Het jaarlijks innen van de onderhoudsrechten van voor 2009 loopt langzaam af. Een aantal inwoners koos in plaats van een jaarlijkse betaling om over te gaan tot afkoop. Daarnaast verminderen de jaarlijkse onderhoudsaanslagen doordat rechthebbenden afstand doen van een graf na afloop van de grafrechttermijn. Alle inkomsten vanuit grafrechten en onderhoud worden voor een langere termijn afgekocht. We maken hierbij gebruik van de voorziening "Afkoopsommen onderhoud graven" en de voorziening "Afkoopsommen grafrecht". Alle afkoopsommen voor het onderhoud en het grafrecht voegen we toe aan de voorziening. De kosten voor het ruimen van graven en het onderhouden van de begraafplaatsen verrekenen we met deze voorzieningen.

Financiële middelen

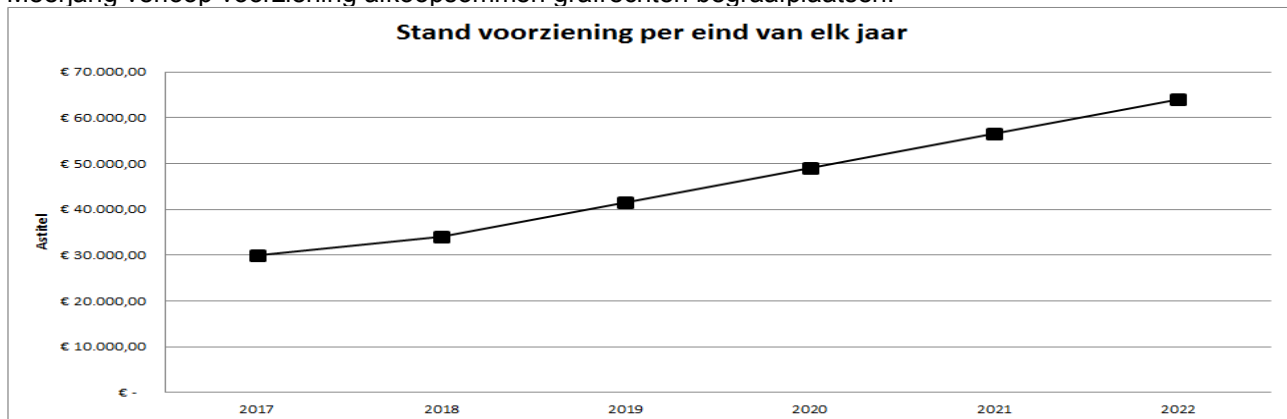
De afgelopen jaren is de voorziening aangesproken vanwege de uitgevoerde ruiming. We onttrokken meer dan we toevoegden. In 2018 boden we u een raadsvoorstel aan met meerdere scenario's om meerjarig kostendekkend te zijn. Uitgangspunt is, dat op termijn de begraafplaatsen kostendekkend zijn door het genereren van meer inkomsten door een hoger percentages grafuitgiftes, urnennissen, urnengraven en asverstrooiingen. Daarvoor zullen de vastgestelde verbeterplannen worden uitgevoerd.

Grafiek

Meerjarig verloop voorziening afkoopsommen onderhoud begraafplaatsen:

Meerjarig verloop voorziening afkoopsommen grafrechten begraafplaatsen:

Risico's

- We hebben geen invloed op het aantal uit te geven graven en de bijbehorende inkomsten. Dit aantal fluctueert per jaar.
- Uit landelijk onderzoek blijkt dat de keuze voor cremeren toe neemt. Gemiddeld zijn er 100 bijzettingen per jaar, waarvan slechts 40-45 nieuwe graven betreffen.
- Om op termijn kostendekkend te kunnen werken is het noodzakelijk, dat het uitgiftepercentage nieuwe graven van 45% tot 55% stijgt. Dit kan ook worden bereikt door een groter aandeel in urnbijzettingen. Ook in onze gemeente neemt het aantal crematies (in onder andere Tiel) toe.
- Door de verlaging van tarieven voor asbestemmingen wordt op termijn verwacht dat er meer gebruik gemaakt wordt van deze voorzieningen.

Gebouwen

Algemeen

Op 23 mei 2017 stelde u de Meerjarenonderhoudsplanung (MJOP) gemeentelijk vastgoed vast. Daarmee is de basis gelegd voor het professioneel beheer en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed voor de komende vier jaar. Na vier jaar stellen we weer een nieuw MJOP op. In 2019 zullen wij u een 5-jarenplan voorleggen met betrekking tot de vastgoedportefeuille van de gemeente. Per pand doen we u een voorstel om het te behouden of af te stoten.

Beleid

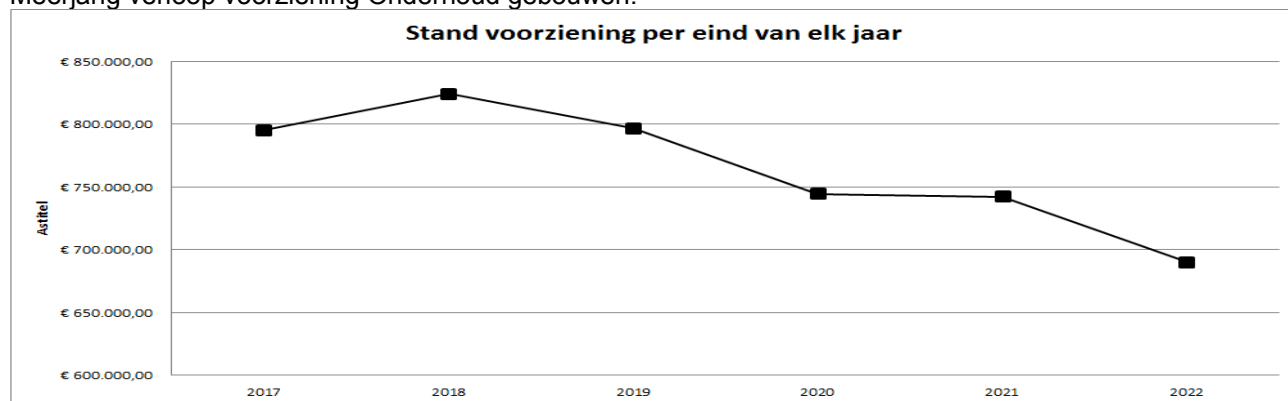
1. Het hebben van vastgoed is geen doel op zich. Vastgoed is een middel en ondersteunend aan maatschappelijke/ gemeentelijke beleidsdoelstellingen.
2. De vraag is leidend, niet het aanbod. Er wordt een functiescheiding gehanteerd tussen centraal vastgoedmanagement (portefeuillebeheer) en sociaal-, maatschappelijk- en ruimtelijk beleid waar de vastgoedvraag bepaald wordt.
3. Vastgoed blijft uitsluitend in eigendom als dit van strategisch belang is en/of bijdraagt aan een gemeentelijke beleidsdoelstelling; het overige vastgoed wordt verkocht tegen marktconforme prijs of gesloopt.
4. Het gemeentelijk vastgoed wordt onderhouden op het kwaliteitsniveau 3. Dit wil zeggen dat de gemeente haar panden in sobere maar doelmatige staat in stand houdt.
5. Eens per vier jaar stellen we een nieuw meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor gebouwen op. Het huidige MJOP (2017) wordt jaarlijks geactualiseerd. De kosten voor het uitvoeren van groot-/planmatig onderhoud zijn opgenomen in een voorziening.
6. In het eerstvolgende nieuwe MJOP (planning: 2021) zal zeer nadrukkelijk het aspect 'duurzaamheid' ofwel mogelijkheden tot verduurzaming van de gemeentelijke panden worden meegenomen. In 2021 zal derhalve een zogenaamd DMJOP worden opgesteld en voorgelegd aan de raad.
7. Bij nieuwe of actualisatie van bestaande huur- of gebruikersovereenkomsten zal bij de demarcatie van eigenaars- en gebruikersonderhoud het model van de Raad van Onroerende Zaken (ROZ) als uitgangspunt worden gehanteerd.
8. Voor gebruik van gemeentelijk vastgoed wordt een marktconforme, minimaal kostprijsdekkende huur (kpdh) gehanteerd. Een en ander conform de verplichtingen vanuit de Wet markt en overheid. In uitzonderingsgevallen kan de gemeenteraad door middel van een zogenaamd 'algemeen belang besluit' hiervan afwijken en aan specifieke gebruikers of doelgroepen een lagere of zelfs geen huurprijs in rekening brengen. Het raadsbesluit van 9 december 2014 is in dit geval nog steeds van toepassing. Bij dit raadsbesluit zijn de navolgende economische activiteiten aangewezen als activiteiten die plaatsvinden in het algemeen belang:
 - exploitatie binnen- en buitensportaccommodaties;
 - exploitatie (verhuur) maatschappelijk vastgoed;
 - faciliteren van speeltuinvoorzieningen;
 - verhuur van grond (volkstuinten);
 - verhuur woningen en woonwagens/standplaatsen;
 - erfpacht- en opstalrechten;
 - verhuur ruimten gemeentehuis (fractievergaderingen en exposities);
 - antikraak panden.
9. Voor het berekenen van de kpdh wordt de Discounted Cashflow-methode (DCF-methode), ook wel de netto contante waardemethode genoemd, toegepast.
10. Voor het bepalen van de marktconforme huur geldt de grondprijzenbrief die het college jaarlijks vaststelt dan wel een taxatie van een onafhankelijke makelaar/taxateur.
11. Bij renovatie, vervanging en nieuwbouw wordt het gemeentelijk vastgoed zo toegerust dat dit kan voldoen aan de actuele wettelijke en gemeentelijke energie- en duurzaamheidsnormen.

Financiële middelen

- Op basis van het Meerjarenonderhoudsplan 2017 – 2031 is de structurele onderhoudslast bepaald. Ter dekking is een voorziening beschikbaar en hiervoor is in de begroting een structureel budget opgenomen van € 501.000,-.
- In 2019 is eenmalig extra totaal € 77.500 beschikbaar voor 't Klokhuis en de gymzaal in Eck en Wiel.
- Het beschikbaar gestelde budget is op korte en lange termijn toereikend om het vastgestelde onderhoudsniveau uit te voeren.

Grafiek

Meerjarig verloop voorziening Onderhoud gebouwen:

Risico's

In de onderhoudsvoorziening is geen dekking opgenomen voor renovatie, vervanging, uitbreiding van de panden en eventuele nieuwbouw. Noch is dekking opgenomen voor extra (bovenwettelijke) duurzaamheidsmaatregelen. Om dit risico enigszins te beheersen, onderzoeken we of we een bestemmingsreserve kunnen instellen. Exploitatievoordelen en verkoopopbrengsten met betrekking tot het gemeentelijk vastgoed komen ten gunste van deze bestemmingsreserve en zijn bedoeld om toekomstige renovatie, vervanging, nieuwbouw, uitbreiding, verbetering en/of verduurzaming van maatschappelijke accommodaties (gedeeltelijk) te kunnen financieren.

Hierbij wordt een uitzondering gemaakt voor de gevallen waarbij het gemeentelijk vastgoed onderdeel uitmaakt van een gemeentelijke grondexploitatie. In dit geval is namelijk sprake van een 'gesloten' financiering.

Kengetallen

Overzicht gebouwen	Aantal per 31-12-2017 (werkelijk)	Aantal per 31-12-2018 (begroting bijgesteld)	Aantal per 31-12-2019 (begroot)
Eigen huisvesting: gemeentehuis	1	1	1
Woningen	5	5	5
Gemeentewerf: Lienden	1	0	0
Brandweerkazerne: Buren	1	0	0
Dorpshuizen:			
• in volle eigendom: Lienden, Maurik, Beusichem, Ravenswaaij en Rijswijk ¹	5	5	4
• uitgegeven in erfpacht /vestiging recht van opstal: Asch, Erichem, Kerk-Avezaath en Zoelen	4	4	4
Kleine verenigingsgebouwen: De Breipot (Ommeren), voormalige Jeugdsoos (Maurik), Het Binnen (Lienden)	3	3	3
Gymzalen: (waarvan twee bij een dorpshuis)	9	9	9
Sportvelden: acht voetbalverenigingen, één korfbalclub, drie tennisclubs (erfpacht).	12	12	12
<i>Gebouwen niet van de gemeente, alleen Maurik is eigendom gemeente</i>			
Commercieel: Poortgebouw en 't Heerenlogement	2	2	2

Overzicht gebouwen (vervolg)	Aantal per 31-12-2017 (werkelijk)	Aantal per 31-12-2018 (begroting bijgesteld)	Aantal per 31-12-2019 (begroot)
Bijzondere objecten: Museum, Synagoge	2	2	2
Begraafplaats: aula's en bergingen	12	12	12
Kerktorens: (inclusief aantal torens alleen uurwerken)	13	13	13
Monumenten: • twee molens, kanonnen, dorpspompen, stadswallen, historische muren in Buren	8	8	8
Overige: • drie muziektenten (Ingen, Beusichem en Eck en Wiel) • één garagebox • twee schuurtjes (Ravenswaaij / Zoelmond bij Kerk)	8	6	6
Schoolgebouwen ²	15	15	13

¹ Er is overeenstemming over de verkoop van de Hoekenburg te Rijswijk, doch deze kan pas worden geëffectueerd nadat het bestemmingsplan is aangepast en onherroepelijk is (planning: 2019)

² De voormalige school De Kastanjeboom te Erichem staat te koop. De voormalige school te Asch is met ingang van schooljaar 2018/2019 leeg gekomen.

Paragraaf Financiering

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de financieringsactiviteiten en de beleidsvoornemens ten aanzien van risicobeheer van de financieringsportefeuille. Het vermijden en beheersen van risico's op het gebied van financiering vormen een verplicht begrotingsonderdeel op basis van de [Wet Fido](#). De nadruk ligt op het bieden van inzicht in de uitvoering van de treasuryfunctie. De belangrijkste onderdelen daarvan zijn de financiering van het gemeentebestuur en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn.

Ontwikkelingen

De wettelijke kaders voor beheersing van de financiële risico's uit de Wet Fido zijn verder uitgewerkt in het gemeentelijke uitvoeringsbesluit, het Treasurystatuut.

Vanaf 2017 worden alle rentebaten en lasten gepresenteerd onder het taakveld [Treasury](#). Het saldo op dit taakveld is in 2019 € 346.000 positief.

Op basis van de nieuwe BBV-regels uit de Notitie Rente houden we in 2018 het gemiddelde rentetarief van 0,5% aan als rentelast (omslagrentepercentage) over de investeringen. Het gemiddelde rentetarief wordt berekend over de te verwachten rente over de kort- en langlopende leningen in 2019.

Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond. Het omslagrentepercentage wordt bij de begroting berekend door de werkelijk aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa.

Het omslagrentepercentage moet op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage.

De financieringsbehoefte neemt de komende jaren af. In samenhang daarmee neemt de langlopende leningportefeuille af. De verwachting is dat de werkelijke rentetarieven voor langlopende leningen in 2019 iets zullen gaan stijgen.

Risico's

Renterisico

Het grootste risico op het gebied van financiering is het renterisico. Dit renterisico lopen we bij het aantrekken (en eventueel uitzetten) van langlopende geldleningen. De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Hoe meer de aflossing van de schuld in de tijd wordt gespreid, hoe minder gevoelig de begroting wordt voor renteschokken bij de herfinanciering.

Kasgeldlimiet

Ook moeten we voldoen aan de wettelijke kasgeldlimiet. We mogen niet meer kasgeld opnemen dan 8,5% van het bedrag van de exploitatielasten in de begroting. Voor het jaar 2019 is de kasgeldlimiet € 4,8 miljoen.

Liquiditeitsrisico

We lopen geen [liquiditeitsrisico](#) omdat we als gemeente voldoende leningen aan kunnen trekken waarmee we tijdig aan onze betalingsverplichtingen kunnen voldoen.

Treasurybeleid

Eind 2015 is het treasurybeleid vastgesteld middels het Treasurystatuut. Hierbij is gebruikgemaakt van de [Handreiking Treasury 2015](#) van het Ministerie van Financiën. In het statuut hebben we de wettelijke kaders voor beheersing van de financiële risico's uit de Wet Fido verder uitgewerkt. We hebben de gemeentelijke doelstellingen, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en de administratieve organisatie van het beheer van liquiditeiten op korte en lange termijn beschreven. Met het vernieuwde BBV staan in de [Notitie Rente 2017](#) de nieuwe verantwoordingsregels voor het taakveld Treasury

In de inleiding zijn de belangrijkste treasuryfuncties aangegeven: de financiering van het gemeentebestuur en het uitzetten van geldmiddelen die niet direct nodig zijn. De Wet Fido heeft deze functies aan strenge regels gebonden door de invoering van het [schatkistbankieren](#) in 2012.

Totaal financiering en rentekosten

De gemeente Buren werkt vanuit totaal financiering. Dat wil zeggen dat de aangetrokken leningen niet een op een gekoppeld zijn aan de investeringsprojecten of verstrekte leningen. We bundelen schulden en tegoeden. We salderen alle gemeentelijke kastekorten en -overschotten voordat we ons op de kapitaalmarkt begeven.

Het omslagrentepercentage wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa. Welke integraal zijn gefinancierd (zie: [BBV Notitie Rente 2017](#)). Dit rentepercentage mag een afronding van 0,5% hebben. Voor de afronding wordt gekeken naar een mix van de (voor)gecalculeerde kosten voor aangetrokken langlopende en kortlopende leningen. Het resultaat van de omslagrente komt in de exploitatie op het taakveld Treasury tot uitdrukking.

Het BBV biedt voorts nog de mogelijkheid om een rentevergoeding of inflatievergoeding over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en door te belasten aan de taakvelden. De Commissie BBV adviseert vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet meer toe te passen. Dit advies hebben wij vanaf 2017 overgenomen.

In 2019 gelden voor onze begroting de volgende uitgangspunten die rekening houden met de nieuwe BBV-regelgeving:

- Een omslagrentepercentage van 0,5%;
- De 0,5%-omslagrente wordt gehanteerd bij de kapitaalrentelasten;
- In het BBV wordt er aanbevolen om geen rente toe te rekenen aan het eigen vermogen. Daarom rekenen wij geen rentevergoeding over het eigen vermogen (de reserves) en de voorzieningen;
- Een uitzondering op de omslagrente van 0,5% bij de geldt voor de investeringen in grondexploitaties Doejenburg, Hooghendijk en Teisterbant. Hier rekenen we met een percentage van 0% volgens het daarover genomen raadsbesluit (15/00539). Dat blijven we zo doen omdat we daarmee zeer waarschijnlijk voorkomen dat toegerekende rente later weer afgeboekt moet worden als verlies. We wijken hiermee gemotiveerd af van de uitspraak van de commissie BBV om niet per investering of taakveld te variëren in het toe te rekenen rentepercentage.

Risicobeheer

Een belangrijke doelstelling van de treasuryfunctie is het voeren van een risicomijdend treasurybeleid. Om dit te realiseren is in het Treasurystatuut vastgelegd dat de gemeente alleen leningen aan derden mag verstrekken voor de uitoefening van haar publieke taak. Ook het aantrekken van gelden moet risicomijdend zijn.

Naast risicomijdend gedrag bij het aantrekken en uitzetten van gelden is het ook van belang dat we renteschommelingen oftewel renterisico's voorkomen. Het renterisico wordt in beeld gebracht met behulp van de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. Beide instrumenten gebruikt de provincie bij het uitoefenen van haar toezichthoudende taak.

Saldobeheer

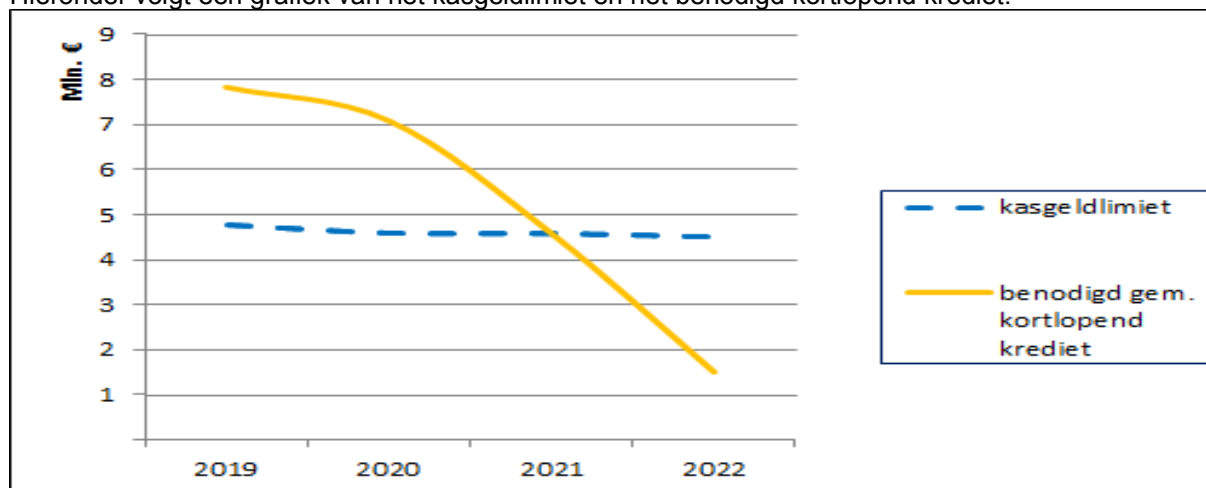
Sinds 2013 zijn alle decentrale overheden verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren. Schatkistbankieren wordt door het Ministerie van Financiën uitgevoerd. Dit houdt in dat via een rekening courant bij de BNG het overschotsaldo (geld en vermogen) wordt afgeroomd naar deze rekening bij het Rijk.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente maximaal met rood-staan en kortlopende geldleningen mag financieren. Deze limiet is 8,5% van het bedrag van de exploitatielasten in de begroting.

Op basis van de huidige financieringsbehoefte verwachten we dat we in 2019 geen nieuwe geldleningen hoeven aantrekken.

Hieronder volgt een grafiek van het kasgeldlimiet en het benodigd kortlopend krediet:

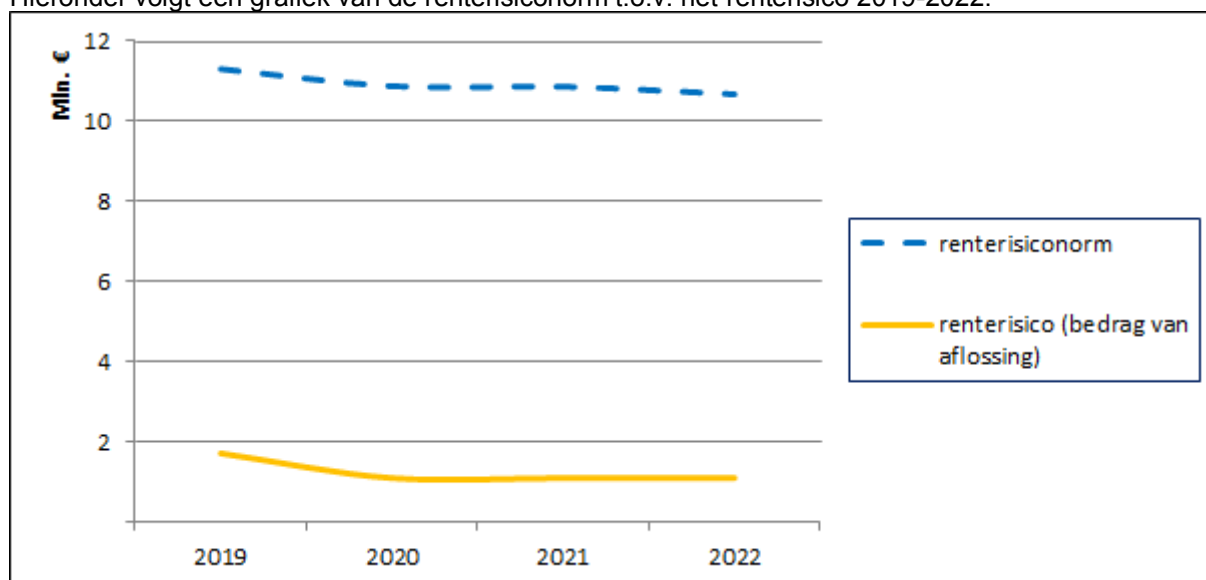
Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Deze norm is bedoeld om door de jaren heen tot een goede opbouw van de leningenportefeuille te komen. Door een goede opbouw wordt het renterisico door renteaanpassingen en herfinanciering van de leningen van jaar tot jaar voldoende beperkt. Het renterisico wordt bepaald op basis van de aflossingsbedragen van onze leningen in de toekomstige jaren. Deze moeten (her-)gefinancierd worden tegen het dan geldende rentepercentage, indien de kasgeldlimiet wordt overschreden.

De renterisiconorm is gebaseerd op de verwachte meerjarige begrotingscijfers. Door maximaal 20% van het begrotingstotaal per jaar af te lossen vermijden we te grote renteschommelingen op de langlopende leningen. De rentelasten leggen beslag op de begrotingsruimte en zijn nadelig voor onze gemeentelijke financiële positie.

De rente op langlopende leningen staat voor langere tijd vast en daarmee wordt het renterisico sterk beperkt.

Hieronder volgt een grafiek van de renterisiconorm t.o.v. het renterisico 2019-2022:

De gemeente Buren blijft de komende jaren ruim onder de gestelde renterisiconorm van 20% van het begrotingstotaal. Het bijbehorende normbedrag is in 2019 7,8 miljoen euro. Het bedrag dat we moeten herfinancieren omdat we lopende leningen aflossen, is ongeveer 1,7 miljoen euro.

Leningen- en aandelenportefeuille

Aangetrokken leningen

We hebben 4 langlopende geldleningen aangetrokken waarvan de stand per 1-1-2019 als volgt is (in euro's):

Oorspronkelijk bedrag	Geldgever	Laatste jaar aflossing	Rentepercentage	Leningbedrag per 1-1-2019	Rente 2019
5.513.430	BNG	2019	4,48%	275.672	137
6.806.703	BNG	2019	4,48%	340.335	169
8.000.000	BNG	2024	0,93%	4.800.000	44.371
3.000.000	BNG	2026	0,53%	2.400.000	11.511
Totaal:				7.816.006	56.189

Bovenstaand overzicht is op basis van de werkelijk afgesloten leningen t/m 30-09-2018.

Aandelen en uitgezette leningen

De gemeente bezit 23.953 aandelen van de Bank Nederlandse Gemeenten. In 2019 verwachten we over 2019 een dividenduitkering van € 60.000,- te ontvangen. Dit is conform 2018. Daarnaast heeft de gemeente Buren een achtergestelde lening uitgegeven aan Vitens. Vitens betaalt ons jaarlijks een aflossing op deze lening van ongeveer € 100.000,-. Daarnaast bezit de gemeente 24.035 aandelen Vitens en verwachten we in 2019 een dividenduitkering Vitens van € 70.000,- (over 2018).

Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte geeft aan of we geld nodig hebben of geld uit kunnen zetten. In 2019 is er nog steeds een tekort aan financieringsmiddelen. De verwachting is wel dat de werkelijke uitgaven in de periode 2019-2022 de inkomsten niet of nauwelijks zullen overstijgen.

Tabel: Financieringsbehoefte voor de periode 2019 - 2022

(x €1.000.000,-)

Financieringsbehoefte	2019	2020	2021	2022
Materiële vaste activa	32	31	30	30
Financiële vaste activa	1	1	1	0
Boekwaarde grondexploitaties	7	5	2	0
Totale behoefte	40	37	33	30

De bedragen hierboven betreffen de verwachte boekwaarden op 1 januari van het genoemde kalenderjaar. De boekwaarden grondexploitaties zijn gecorrigeerd met de berekende boekverliezen.

Tabel: Financieringsmiddelen voor de periode 2019 - 2022

(x €1.000.000,-)

Financieringsmiddelen	2019	2020	2021	2022
Reserves en voorzieningen	24	24	23	24
Langlopende geldleningen	8	6	5	4
Uitgezette middelen	-0	-0	-0	-0
Totaal beschikbare middelen	32	30	28	28

Tabel: Financieringsoverschot of -tekort voor de periode 2019-2022

(x €1.000.000,-)

Benodigde financieringsmiddelen	2019	2020	2021	2022
Financieringsbehoefte	40	37	33	30
Financieringsmiddelen	32	30	28	28
Totaal tekort aan middelen	8	7	5	2
Kredietlimiet kortlopend	5	5	5	5
Benodigde financieringsmiddelen (vooralsnog kort)	3	2	0	-3

Relatiebeheer

De huisbankier van de gemeente Buren is de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Deze relatie is vastgelegd in een zogenaamde raamovereenkomst. Hierin zijn onder andere afspraken met betrekking tot de rentepercentages van in rekening-courant geleende gelden vastgelegd. De raamovereenkomst is in 2015 voor het laatst geactualiseerd.

Tabel: Rentekosten en -opbrengsten 2018 en de verwachtingen voor 2019-2022

(x €1.000,-)

Rentekosten en - opbrengsten	Werkelijk 2018	Verwacht 2019	Verwacht 2020	Verwacht 2021	Verwacht 2022
Toegerekende rentelasten aan reserves en voorzieningen	0	0	0	0	0
Te betalen rente voor kortlopende leningen	0	0	0	0	0
Te betalen rente voor langlopende geldleningen		56	47	38	29
Te ontvangen rente over kortlopende leningen	0	0	0	0	0
Te ontvangen rente over langlopende leningen		-1	-1	-1	-1
Totale rentelasten		55	46	37	28

N.B. Bovenvermelde meerjarencijfers van de te betalen rente voor langlopende leningen zijn gebaseerd op basis van de huidige leningenportefeuille.

Indicatoren en kengetallen

- Klik [hier](#) voor cijfers over de netto schuldquote (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)
- Klik [hier](#) voor cijfers over de netto schuld per inwoner (bron: www.waarstaatjegemeente.nl)

Paragraaf Bedrijfsvoering

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

Deze paragraaf geeft inzicht in de voornaamste ontwikkelingen voor de organisatie en bedrijfsvoeringen in 2019. We geven de lijnen weer waarlangs de organisatie zich het komende jaar ontwikkelt. In deze paragraaf gaan we ook in op de afronding van de vernieuwde P&C-cyclus. Verder gaan we in op informatieveiligheid. Ook de samenwerking met andere gemeenten en organisaties komt aan bod. Tot slot besteden we net als voorgaande jaren aandacht aan de voortgang op de aanbevelingen uit de nog lopende rekenkamerrapporten.

Ontwikkelingen

We willen samen met onze inwoners werken aan de leefbaarheid in de kernen. Dat stelt nieuwe eisen aan de hele organisatie: een open houding, goede communicatie en een klantvriendelijke instelling. Elementen die passen bij de organisatieontwikkeling die we nu doormaken.

Risico's

Al met al is er dit moment geen beeld te geven hoe de opgaven uit het InterBestuurlijk Programma (IBP) concreet voor Buren uit gaan werken. De recente septembercirculaire geeft ook geen verdere invullingen aan de IBP-thema's. Als er "zware" landelijke realisatie plannen of verwachtingen komen, dan heeft dat uiteraard impact op de noodzakelijke personele inzet en budgettaire ruimte binnen het nu gereserveerde IBP budget.

Participatie en kerngericht werken

We willen een uitnodigende, actieve, betrokken en open organisatie zijn, waar inwoners zich gehoord, gezien en erkend voelen. We betrekken inwoners en ondernemers actief om mee te denken over veranderingen en ontwikkelingen in hun omgeving.

We willen samen met onze inwoners werken aan de leefbaarheid in de verschillende kernen. Dat stelt nieuwe eisen aan de hele organisatie: flexibiliteit, een open houding, goede communicatie en een klantvriendelijke instelling. Elementen die passen bij de organisatieontwikkeling die we nu doormaken.

Al onze kernen zijn uniek en verschil mag er zijn. Via verschillende informatiebronnen (big data) zijn gegevens beschikbaar die ons inzicht geven in de verschillen. We kunnen deze gebruiken om maatwerk per kern te leveren. In 2019 zetten we verdere stappen in de doorontwikkeling van data gedreven werken.

Innoveren van onze dienstverlening

Ook in 2019 zetten wij in op het digitaliseren van de online dienstverlening. Dat doen we vanuit het open webconcept. Daardoor zijn we minder afhankelijk van een specifieke marktpartij en krijgen we meer innovatiekracht. We werken met meerdere gemeenten en de VNG samen om vanuit dit open webconcept onze website uit te bouwen met de benodigde bouwstenen voor een digitale overheid.

Naast deze activiteiten bouwen we ook door aan het vereenvoudigen en digitaliseren van onze werkprocessen. We volgen landelijke standaarden om bijvoorbeeld aansluiting met "Mijn Overheid" mogelijk te maken. Dat geeft inwoners inzicht in de status van lopende aanvragen. Ook is het dan mogelijk om het versturen van berichten naar "mijn berichtenbox" uit te breiden. We beginnen met de WOZ-beschikkingen als pilot.

De processen bij Werk- en Inkomen en STIB maken we in 2019 volledig digitaal. Ook in de rest van de organisatie werken we in 2019 verder aan procesmanagement. Daarmee kunnen we de Lean aanpak uitbouwen.

Omgevingswet en impact op de organisatie

Op 1 januari 2021 wordt de Omgevingswet ingevoerd. De Omgevingswet bundelt en vereenvoudigt de regelgeving op het gebied van de fysieke leefomgeving en het omgevingsrecht. Hierdoor is het straks makkelijker om bouwprojecten te starten.

De nieuwe Omgevingswet en de manier van werken die daarbij hoort, heeft impact op de processen en de communicatie met de omgeving. Zo heeft de invoering van de Omgevingswet grote invloed op inwonersparticipatie. De verandering in werken die de Omgevingswet met zich meebrengt sluit goed aan bij onze organisatieontwikkeling. In het najaar van 2018 starten een aantal werkgroepen die ervoor zorgen dat we de nieuwe wet in 2021 succesvol in kunnen voeren.

Organisatieontwikkeling

Sinds oktober 2018 werken we in de nieuwe organisatiestructuur. In de nieuwe organisatie bouwen we verder aan vertrouwen. We werken aan een open cultuur in een wendbare organisatie met medewerkers die vanuit betrokkenheid en eigenaarschap samenwerken. We denken en werken van buiten naar binnen.

Dat doen we vanuit de kernwaarden nabij, samen en deskundig.

Twee directieleden en negen teammanagers geven leiding aan de ambtelijke organisatie. De leidinggevenden volgen een leiderschaps- en teamcoachingstraject om de organisatieontwikkeling verder vorm te geven.

De formatie:

Bij de Kadernota 2019 is zowel incidenteel als structureel geld beschikbaar gesteld voor een medewerker economische zaken en voor werkzaamheden binnen personeelszaken/ financiën. Het beschikbaar gestelde budget zit wel in de begroting 2019, maar omdat deze functies nog niet daadwerkelijk zijn ingevuld, heeft er nog geen vertaling naar fte's plaatsgevonden. Verder ontvangt u vier voorstellen nieuw beleid met formatie-uitbreiding. Omdat u over de voorstellen nog moet beslissen hebben we de fte's en het geld niet verwerkt in de begroting. Deze twee ontwikkelingen zijn nog van invloed op het aantal fte's.

Hieronder is een tabel opgenomen met het huidige aantal fte's en de uitbreiding van het aantal fte's bij de Kadernota 2019 en de begroting 2019 (nieuw beleid):

Omschrijving	fte's
Opgenomen formatie in de begroting 2019	132,84
beschikbaar gestelde extra formatie bij de Kadernota 2019	1,73
voorgesteld nieuw beleid in deze begroting (uitbreiding personeel)	3,90
Totaal na invulling vacatures Kadernota + fte's nieuw beleid	138,47

Sommige functie-uitbreidingen zijn incidenteel. Op de korte termijn is uitbreiding zeker nodig. Bij de ontwikkeling van de teams de komende maanden gaan we na of we deze tijdelijke invulling ook daadwerkelijk structureel door moet voeren. Verder besteden we in 2019 aandacht aan kwetsbare functies zoals de zogenaamde éénpitters. Ook nemen we eerder gesignaleerde knelpunten mee. In 2019 stellen we een strategische personeelsplanning op.

Samenwerking

Buren blijft een zelfstandige gemeente. Om onze kwetsbaarheid te verminderen, kosten te kunnen delen of een betere kwaliteit te leveren, werken we samen met de regio en andere gemeenten. Dit doen we veelal in de bekende gemeenschappelijke regelingen. U vindt ze in de begroting terug bij 'verbonden partijen'.

We werken mee aan de regionale strategische agenda. Door regionaal samen te werken op de thema's Economie & Logistiek, Agribusiness en Recreatie & Toerisme staan we sterker. We ontwikkelen samen een ruimtelijke strategische visie op mobiliteit. Verder ondersteunen we de lopende initiatieven Fruitpact, Laanboomteelt en het Regionaal Energieloket.

Dienstverlening door Buren

Buren verzorgt ICT diensten voor de ODR en West Maas en Waal. De overeenkomst met de ODR is voor de komende jaren verlengd. We werken ook op diverse terreinen samen met Neder-Betuwe. Naast onze dienstverlening voor de Participatiewet, werken we met Neder-Betuwe samen op het gebied van verzekeringen, de Functionaris Gegevensbeheer (FG) en Personeel & Organisatie (P&O). We verkennen of we ook voor de invoering van de Omgevingswet kunnen samenwerken.

We zijn als college alert op ontwikkelingen in de regio en bij buurgemeenten en staan open voor nieuwe samenwerkingen.

Digitale veiligheid

We actualiseren in 2018/2019 het Informatiebeveiligingsbeleid. Dit doen we om de ontwikkelingen rond de AVG, BIO en de organisatie goed in te bedden en te borgen. In het Informatiebeveiligingsbeleid hebben we ook aandacht voor bewustzijn en integriteit. Uit onderzoek blijkt dat gedrag van mensen een groter risico vormt bij informatieveiligheid dan bewuste en gerichte aanvallen van buiten. Ook leveren 'schaduw-bestanden' zoals het gebruik van usb-sticks, privé-mail en dropbox veiligheidsrisico's met zich mee. In 2019 actualiseren we dan ook onze interne regels voor het gebruik van dit soort tools.

Baseline Informatieveiligheid Overheden (BIO)

BIO is de opvolger van de Baseline Informatieveiligheid Gemeente (BIG) en is per 1 januari 2020 verplicht. De gedachte achter de BIO is dat gemeenten meer vanuit risicomanagement gaan werken. De BIO onderstreept het belang van een actuele en complete procesinrichting en –registratie.

Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA)

Het landelijke rapportage instrument ENSIA is in 2017-2018 voor het eerst gebruikt. Voor 2018-2019 is het grotendeels vernieuwd. Het bevat wederom een externe audit op informatieveiligheid van onze kernapplicaties en een rapportage aan de raad in het tweede kwartaal van 2019.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

De AVG vervangt sinds mei 2018 de Wet Bescherming Persoonsgegevens. Binnen het jaar voldoen we aan de belangrijkste eisen. Een belangrijk aandachtsgedebiet is het sociaal domein. Om goede zorg te bieden, willen we integraal werken. De privacywetgeving belet dat. We zoeken naar de beste manier om daar mee om te gaan. Bij het actualiseren van processen in het sociaal domein kijken we gericht naar de AVG vereisten. In 2019 maken we alle medewerkers (verder) bewust van de (on-) mogelijkheden van de AVG. De Functionaris Gegevensbeheer (FG) heeft een controlerende en adviserende rol.

Veilig mailen

In 2019 onderzoeken we hoe we beveiligd mailen mogelijk kunnen maken. We zoeken naar een oplossing die gebruiksvriendelijk is en geen (financiële) verplichtingen heeft voor de ontvanger.

Vernieuwing planning, control & rapportages

Vernieuwing rapportages Planning & Control-cyclus

Sinds 2016 werken we aan een vernieuwde planning & control cyclus. De begroting is aangepast aan de regelgeving BBV, de inrichting is vernieuwd en de begroting is gedigitaliseerd. Als logisch vervolg zijn de tweemaandsrapportages en de rekening verder ontwikkeld. In 2019 vernieuwen we de kadernota.

Werken met thema's

De raad kiest thema's aan het begin van een nieuwe raadsperiode. Door thema's aan te wijzen voor de programmabegroting geeft de raad aan op welke opgaven zij tijdens de komende bestuursperiode met name wil sturen en monitoren. De thema's voor deze periode zijn:

- Samen aan de slag voor het klimaat en duurzaamheid;
- Kerngericht werken (Krachtige kernen)
- Samen sterk in de Regio (De regionale economie als versneller).

De thema's komen als rode draad terug in de rapportages van de P&C-cyclus. De thema's werken we zoveel mogelijk samen met de raad uit in visies, doelen, prestaties en gewenste effecten en indicatoren. Met behulp van de rapportages in de P&C-cyclus kan de raad op de uitvoering sturen en controleren.

Evaluatie Planning & Control-cyclus 2019

De rapportages van de planning & control cyclus zijn in ontwikkeling en we willen doorzetten richting continue verbetering. In 2019 evalueren we de huidige opzet van de begroting en de rekening. Samen met de raad bepalen we of de rapportages qua inhoud en opzet voldoen aan de (informatie)behoefte van de raad en eventuele verbeteringen brengen we in kaart.

Aanbevelingen Rekenkamerrapporten

We informeren u over de stand van zaken van het opvolgen van de aanbevelingen van de rekenkamer en de accountant. Het gaat om 4 rekenkamerrapporten en de aanbevelingen van de accountant bij de boardletter 2017.

Rapport "P&O"

De belangrijkste aanbeveling van het rekenkameronderzoek was om een strategische visie te ontwikkelen voor het personeels- en organisatiebeleid. In april 2017 stelde u het strategisch HR-beleid vast. Sindsdien werken we dit beleid uit.

Zo implementeren we begin 2019 de gesprekscyclus parallel aan het leer- en ontwikkelprogramma voor de nieuwe teammanagers (opnieuw). Daarna maken we een praktische tool voor een kwalitatieve en kwantitatieve analyse van de personele sterkte. Centraal staat: wat is aanwezig en wat is er vanuit de ambitie en realisatieopgave nodig? Het gaat dan om een Strategische Personeelsplanning. In 2019 rapporteren we de uitkomsten naar u.

De basisgegevens zoals formatie/bezetting, inhuur derden en verzuim zijn op orde. Ook monitoren we de belangrijkste indicatoren voor het P&O-beleid en rapporteren we daar over in de tweemaandsrapportage. Verder beginnen we eind 2018 met zaken rond personeelszorg die in 2019 doorlopen: een Risico-Inventarisatie- en Evaluatie (RI&E), het Periodiek Medisch Onderzoek (PMO) en het Medewerkers-onderzoek (MO). Met de informatie uit het RI&E en het MO stellen we in 2019 een vitaliteitsbeleid op.

Rapport "Informatieveiligheid"

In 2016 adviseerde de rekenkamer om de BIG in te voeren, zodat informatieveiligheid integraal en gestructureerd in de organisatie werd geborgd. Dit is opgepakt met de eerste BIG-analyse. Op basis daarvan is een traject uitgezet om alle BIG maatregelen te realiseren. Bij de realisatie-analyse eind 2017 haalden we 59%. De maatregelen voor 2018 moeten ons naar 70% brengen. Stapsgewijs realiseren we zo in de komende jaren de BIG-maatregelen.

De wereld staat echter niet stil en in 2017 is de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA) gelanceerd. Dit programma toetst de mate waarin de BIG in de organisatie is ingevoerd. De veiligheidsnormen waaraan voldaan moet worden, komen overeen met de BIG-normen. Hiermee is eigenlijk niet meer de BIG, maar ENSIA het primaire toetsingskader.

De BIG wordt in 2019 vervangen door BIO, de Baseline Informatieveiligheid Overheid (zie digitale veiligheid). Die heeft een andere opzet, maar de normen van BIO zijn vanaf januari 2020 wel verplicht. Door deze ontwikkelingen zijn de BIG-normen niet langer de norm voor onze informatieveiligheid. Wij merken ook op dat wij de BIG inmiddels vergaand intern geoperationaliseerd hebben: BIG is een onderdeel van de reguliere werkprocessen. Wij gaan die nu ombouwen naar de BIO-normering. Via de ENSIA-rapportages zullen wij daarover rapporteren.

Rapport sociaal domein "indicatoren in beeld"

Het rapport stelt 71 indicatoren voor het sociaal domein voor. Als ze beschikbaar zijn presenteren we ze met een toelichting in een integrale sociaal domein rapportage. Een groot deel van de indicatoren die in eerste instantie niet werden gebruikt, is inmiddels in het cliëntervaringsonderzoek 2018 opgenomen. Over dit onderzoek rapporteren we in de loop van 2019. Over twee indicatoren zijn we in gesprek met Welzijn Rivierstroom. In de tweemaandsrapportage rapporteren we op hoofdlijnen over de voortgang van het sociaal domein. Jaarlijks volgt er een omvangrijkere rapportage waarin alle 71 indicatoren voorbij komen. De eerste rapportage komt naar verwachting in het tweede kwartaal van 2019. Daarna evalueren we het nut van alle indicatoren en de rapportage met onder meer de Raadswerkgroep sociaal domein.

Rapport "Inkoopfunctie van de gemeente Buren"

Op 10 juli 2018 heeft uw raad het Rekenkamerrapport Inkoopfunctie van de gemeente Buren behandeld. De onderzoeksvraag was: op welke wijze is het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente Buren vormgegeven en is de uitvoering daarvan doeltreffend, doelmatig en rechtmatig?

De conclusie is, dat op bijna alle onderdelen van de inkoopfunctie verbeteringen mogelijk en noodzakelijk zijn. Dit is eerder ook in de interne Quick Scan inkoop geconstateerd. Een aantal van deze aanbevelingen hebben we opgepakt of lopen op dit moment. Zo werken we aan de positionering van de inkoopfunctie en de (her-)inrichting van het inkoopstelsel. De evaluatie van de inkoopkaders bespreken we met de raad. Afgesproken is ook dat de gemeenteraad nagaat op welke aspecten zij op het inkoopbeleid wil sturen.

Boardletter 2017

De accountant Baker, Tilly, Berk (BTB) heeft bij de interim-controle van 2017 aanbevelingen gedaan. Over de realisatie daarvan wordt periodiek aan de kwaliteitscommissie gerapporteerd. Inmiddels zijn zeven van de 17 aanbevelingen afgerond en is er één vervallen. Van de negen resterende aanbevelingen gaan er vijf over een samenhangend vraagstuk rond procesinrichting sociaal domein. Na nader onderzoek van de accountant en een overleg hebben we twee verbeterplannen opgesteld met concrete maatregelen: één voor participatie en één voor WMO-Jeugd. We werken die nu procesmatig uit en implementeren ze. Hierbij gaat het ook om systeemtechnische aanpassingen. We willen de verbeteringen dit jaar grotendeels realiseren.

Kengetallen

Sinds de begroting 2017 zijn met de BBV aanpassing bij de diverse taakvelden in totaal 38 verplichte en 12 facultatieve indicatoren opgenomen. Zo ook in deze begroting en dat geldt ook voor de 5 verplichte financiële indicatoren. Nu zijn er vanuit de bedrijfsvoering kengetallen beschikbaar die niet elders in de begroting een plaats hebben gekregen, maar wel een beeld geven over de uitvoering op een aantal onderdelen van de bedrijfsvoering. In het volgende overzicht geven we die weer:

Kengetallen bedrijfsvoeringsparagraaf 2019		Norm	Rekening 2015	Rekening 2016	Rekening 2017	Begroting 2019
Financiën	Belastingaanslag:	90%	80%	83%	85%	n.v.t.
	- geïnd op betaaldag					
	- % oninbaar	0,50%	0,9%	0,7%	0,7%	n.v.t.
	Betalen van facturen binnen de termijn van 30 dagen	90%	88%	82%	76%	n.v.t.
Juridisch	Aantal gegronde bezwaren	n.v.t.	11	4	6	n.v.t.
	Gemiddelde behandelingsduur	12 weken en 6 weken verdaging	16,5	16	14	Binnen norm
	Aantal aanbestedingsprocessen	nieuw	nieuw	nieuw	91	n.v.t.
Control	Getrouwheid en rechtmatigheid (accountant)	Aantal toleranties: 1% fouten 3% onzeker	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm
ICT	Bedrijfszekerheid	99,6%	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm	Binnen norm

Kengetallen bedrijfsvoeringsparagraaf 2019		Norm	Rekening 2015	Rekening 2016	Rekening 2017	Begroting 2019
P&O	Ziekteverzuim	Gemiddelde Nederlandse gemeenten 5,3%	3,9%	6%	7,6%	7,5%
	Instroom	n.v.t.	8	13	14	n.v.t.
	Uitstroom	n.v.t.	21	16	10	n.v.t.
	Doorstroom	n.v.t.	nieuw	nieuw	2	n.v.t.
	Fte's	n.v.t.	132,4	132,9	131,9	132,8

Paragraaf Verbonden partijen

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

Gemeenten werken vaak samen bij de uitvoering van taken. Dat doen ze met verschillende organisaties. Als gemeente een financieel belang heeft (er geld in steekt) én rechtstreeks invloed heeft op de besluiten van een organisatie, noemen we dat een "verbonden partijen". Een organisatie die alleen subsidie ontvangt, is dus geen verbonden partij.

Ontwikkelingen

1. Gemeenten voeren steeds meer taken uit. De rol van verbonden partijen wordt daarin belangrijker.
2. Met de verbonden partijen is afgesproken dat zij hun begrotingen en jaarrekeningen tijdig aanleveren. De regiocoördinator draagt zorg voor de interne advisering hierover.
3. In 2017 zijn de mogelijkheden van een regiobreed eenduidig aansturingskader onderzocht. Daaruit bleek dat het de voorkeur heeft om per gemeente maatwerk te leveren. Na de gemeenteraadsverkiezingen 2018 besloot de gemeenteraad de samenwerking tussen gemeenteraad, het college en samenwerkingsvormen nader uit te werken. De uitwerking vindt in 2019 plaats. De relatie met verbonden partijen maakt hier onderdeel van uit.
4. Ten opzichte van de begroting 2018 is de gemeenschappelijke regeling Logistieke Hotspot Rivierenland. Logistieke Hotspot Rivierenland is een gemeenschappelijke regeling die onterecht niet eerder was opgenomen.

Risico's

De gemeente blijft beleidsmatig en bestuurlijk verantwoordelijkheid houden ten aanzien van deze partijen. De middelen die de gemeente ter beschikking stelt, gaan verloren in geval van faillissement van de verbonden partij. Bij financiële problemen van de verbonden partijen is de gemeente aansprakelijk.

De verbonden partijen vormen geen direct risico. Mogelijke risico's staan in de begroting van de verbonden partijen. Hiervoor reserveren ze vaak zelf middelen. De gemeente Buren reserveert € 140.000,- voor in het weerstandsvermogen, mocht een verbonden partij een beroep doen op middelen van de gemeente.

Regio Rivierenland

Regio Rivierenland

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc

De organisatie

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Tiel
Samenstelling	Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, Geldermalsen, Maasdriel, Neerijnen, Lingewaal, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren. Vanaf 1 januari 2019 vormen de gemeenten Neerijnen, Lingewaal en Geldermalsen samen de nieuwe gemeente West-Betuwe.
Jaar van deelname	1986
Verplichte deelname	Ja, op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de gemaakte afspraken. De gemeente kan uitstappen maar dat is geen reële optie.
Bestuur en andere overlegorganen	De regeling heeft een Algemeen bestuur waarin elke gemeente een vertegenwoordiger heeft. De stemverhoudingen in het Algemeen Bestuur zijn gebaseerd op inwonersaantallen. Gemeente Buren heeft 11/100 stemmen in het algemeen bestuur. Uit het Algemeen bestuur (3 leden) wordt het Dagelijks bestuur gekozen. In 2018 is de vergaderopzet gewijzigd Het Algemeen bestuur vergadert (afhankelijk van de agenda) elke 3 tot 4 weken. Andere overlegorganen binnen de regio zijn de 3 speerpuntberaden en de portefeuillehoudersoverleggen op deelterreinen zoals wonen, ruimtelijke ordening, Wmo/Jeugd en verkeer en vervoer. De Regio Rivierenland is vooral een afstemmingsplatform. Nieuwe initiatieven worden met een startnotitie aan de gemeenteraden voorgelegd. Dit kan leiden tot een nieuwe samenwerkingsvorm. Burgemeester De Boer is lid van het Dagelijks Bestuur en plaatsvervangend voorzitter; wethouder Russchen is voorzitter van het portefeuillehoudersoverleg Wmo/Jeugd.
Ontwikkelingen	Op 25 mei 2016 is het ambitiedocument door het Algemeen bestuur vastgesteld. Daarin zijn 3 speerpunten benoemd (Agribusiness, Logistieke hotspots en Recreatie en toerisme) met 8 regionale opgaven. Het uitvoeringsprogramma 2016-2020 wordt nu gerealiseerd. Een aantal ontwikkelingen zijn: • Regionale omgevingsvisie toegespitst op de drie speerpunten; De consultatie van de gemeenteraden heeft in het najaar van 2018 plaatsgehad. In 2019 wordt de verder uitwerking gedaan. • De aanleg van een glasvezelnetwerk; In september 2018 besloot de gemeenteraad over de oprichting van een GR voor dit project. Begin 2019 wordt de businesscase helder en zal de garantstelling voor de aan te trekken gelden ter besluitvorming aan de gemeente worden aangeboden. • De doorontwikkeling van de uitvoering van de WMO-taken (inkoop cs.) in een vast organisatieonderdeel kreeg in 2018 definitief vorm. De eisen van de uitvoering zijn in een "Dienstverlenings-overeenkomst vastgelegd. • Het Kabinet werkt met zgn. regiodeals. De regio heeft ook een deal opgesteld en ingediend bij het Kabinet. Speerpunt is daarbij scholing van personeel in de Fruitbranche gericht op de doorontwikkeling van de werknemers.

De taken	
Taken	De Regio Rivierenland behartigt de (gezamenlijke) belangen van de gemeenten en voert gemeenschappelijke taken uit, o.a. van provinciaal- en rijksbeleid. Ook ondersteunt de regio de gemeenten in bestuurlijk, beleidsmatig en strategisch opzicht. Vanuit het visiedocument van 25 mei 2016 worden taken uitgevoerd. De regio voert voor de gemeente ook een aantal specifieke(contract gestuurde) taken uit: • Inkoop; • Leerplicht • Sociale recherche • WMO/Jeugdtaken
Doelen	1. speerpunt recreatie en toerisme: we bereiken een jaarlijkse omzetgroei van 5 %. 2. speerpunt economische hotspots: we komen in de top 5 logistieke hotspots van Nederland. 3. speerpunt Agribusiness: Onze tuinbouw wordt nóg meer toonaangevend in Europa. 4. inkoop: op een effectieve en doelmatige manier begeleiden en waar nodig uitvoeren van (gezamenlijke) gemeentelijke aanbestedingen. 5. leerplicht: Het voorkomen van verzuim van leerplichtige jongeren. 6. sociale recherche: het voorkomen en bestrijden van misbruik van voorzieningen binnen de Participatiewet. 7. inkoop en contractmanagement voor WMO/jeugdtaken doelmatig uitvoeren.
Indicatoren	1. recreatie en toerisme: 2. speerpunt Economische hotspots: 3. speerpunt Agribusiness; 4. de mindere uitgaven door inkoop. 5. aantallen vroegtijdige schoolverlaters. 6. het bedrag dat bespaard wordt aan uitkeringsgelden. 7. deskundige /scherpe aanbestedingstrajecten.
Taakvelden	Activiteiten van de Regio Rivierenland vinden plaats binnen de taakvelden Onderwijsbeleid en leerlingenzaken; Bestuur; Verkeer en vervoer; Economische ontwikkeling; Economische promotie; Wonen en bouwen; Inkomensregelingen
Financiën	
Vermogenspositie	01-01-2017: € 2.203.000,- 01-01-2018: € 1.981.000,- 01-01-2019: € 1.516.000,- <i>De reserves worden de komende jaren afgebouwd en ingezet voor de dekking van lasten waarvoor ze zijn gevormd. Gevolg hiervan is een geleidelijke verschuiving van financiering met eigen financieringsmiddelen (reserves) naar externe financiering. Hierdoor nemen de (externe) rentelasten toe. Zolang de marktrente op de huidige lage stand blijft, zal het effect op de gemeentelijke bijdrage beperkt blijven.</i>
Risico's	In de Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing van de begroting van Regio Rivieren zijn de risico's beschreven. De weerstandscapaciteit van de regio is voldoende om de risico's die we lopen op te vangen.

Tabel met kengetallen:

	Realisatie 2017	Raming 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Netto schuldquote	28%	32%	30%	30%	30%	30%
Solvabiliteitsratio	27%	25%	22%	22%	22%	22%
Structurele exploitatie ruimte	2%	0%	0%	0%	0%	0%

Toelichting bij de tabel met kengetallen:

Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de baten. De netto schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. In het algemeen wordt een getal tussen de 25 en 40% als een gezonde positie gezien. Regio Rivierenland heeft een gezonde solvabiliteitspositie, ondanks het feit dat de solvabiliteitsratio de komende jaren terugloopt tot onder de 25%. Dit heeft te maken met de afbouw van de reserves.

Structurele exploitatie ruimte

De structurele exploitatie ruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten en uitgedrukt in een percentage. Een ruimte van meer dan 1% geeft voldoende ruimte om structurele tegenvallers op te vangen.

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	178	171	214	214	214	214
Rekeningresultaat van de GR	-14	-10	-10	-10	-10	-10

Veiligheidsregio Gelderland-Zuid

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc

De organisatie

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Nijmegen
Samenstelling	De 16 gemeenten in de regio Rijk van Nijmegen en regio Rivierenland vormen samen de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid
Jaar van deelname	1 januari 2013
Verplichte deelname	Ja, op basis van de wet op de Veiligheidsregio's
Bestuur en andere overlegorganen	Algemeen bestuur waarin de burgemeester vertegenwoordigd is met één stem. En een dagelijks bestuur bestaande uit de eigen directie. Wethouder Russchen maakt deel uit van de stuurgroep Verwarde Personen en de stuurgroep Veiligheidshuis.
Ontwikkelingen	In 2019 gaat de VRGZ zich richten op het jaarthema 'gevaarlijke stoffen'. Binnen onze regio komen gevaarlijke stoffen voor in opslag, productie of transport. Met hulpverleners, gemeenten en bedrijven wordt bekeken welke maatregelen op gebied van preventie en incidentbestrijding actueel zijn of nog verbeterd kunnen worden.

De taken

Taken	Ambulancezorg, brandweezorg, geneeskundige hulpverlening, crisisbeheersing.
Doelen	• Leveren van acute hulpverlening in regio. • Versterken proactief handelen. • Verhogen zelfredzaamheid en burgerparticipatie. • Verbeteren risicocommunicatie.
Indicatoren	Voor bovenstaande doelen zijn nog geen indicatoren opgesteld. Wel hebben we als indicatoren de normen van opkomsttijden voor ambulance en brandweezorg.
Taakvelden	Openbare orde en veiligheid, crisisbeheersing en brandweer

Financiën

Vermogenspositie	01-01-2018: € 3.731.000,- 01-01-2019: € 3.731.000,- 01-01-2020: € 3.756.000,- 01-01-2021: € 3.796.000,-
Risico's	Ten opzichte van vorig jaar hebben zich de volgende mutaties voorgedaan: <u>Vervallen risico's</u> • Brandweezorgplan: in 2017 heeft het Algemeen Bestuur een voorgenomen besluit genomen ten aanzien van het brandweezorgplan. Het financiële effect daarvan is bekend en wordt in de begroting opgenomen. • HR21: de transitie naar het nieuwe functiewaarderingssysteem is in 2017 afgerond. De financiële gevolgen zijn bekend en verwerkt in de reguliere budgettering.

Gewijzigde risico's

- Leeftijdsopbouw en mobiliteit/flexibiliteit personeelsbestand: onder andere verdere stijging van de pensioenleeftijd geeft aanleiding voor intensieve maatregelen om de flexibiliteit van het personeelsbestand verder te verhogen.

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	1.826	1.848	1.969	1.969	1.969	1.969
Rekeningresultaat van de GR	-17	-20	-20	-20	-20	-20

Regionaal Archief Rivierenland

Portefeuillehouder J.A. de Boer MSc

De organisatie

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Tiel
Samenstelling	Deelnemers: gemeenten Tiel, Geldermalsen, Neerijnen, Neder-Betuwe, Buren, Maasdriel en Zaltbommel. Het Waterschap Rivierenland heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met het RAR
Jaar van deelname	1991
Verplichte deelname	Overeenkomstig de gemeenschappelijke regeling wel.
Bestuur en andere overlegorganen	Algemeen Bestuur: afgevaardigde gemeente Buren burgemeester J.A. de Boer MSc. Dagelijks Bestuur: gekozen vanuit het Algemeen Bestuur
Ontwikkelingen	- E-depot. Het RAR maakt in 2018 een keuze voor de aanschaf van een e-depot. - In 2019 wordt een aanvang gemaakt voor aansluiting/overbrenging gegevens naar het e-depot. - Invulling geven aan Strategisch Informatie Overleg (SIO). - Opstellen kennisprofiel toekomstig informatie medewerker.

De taken

Taken	- Het gemeenschappelijk beheer van de archiefbewaarplaatsen in het werkgebied van de naar die archiefbewaarplaatsen overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers. Uitgangspunt daarbij is de gemeenschappelijke bestuurlijke verantwoordelijkheid voor alle naar die archiefbewaarplaats overgebrachte archiefstukken. - Het verlenen van diensten aan het publiek en de deelnemers. - Het toezicht op het beheer van de niet naar de archiefbewaarplaatsen overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers.
Doelen	- De werkzaamheden voor de deelnemende gemeenten hebben een beheersmatig karakter op basis van een wettelijke verplichting (Archiefwet 1995) - In het RAR beleidsplan 2015-2018 staat Digitaal centraal. Hierbij is zowel aandacht voor het digitaal beschikbaar stellen van al aanwezige informatie als voor het beheer en digitale duurzaamheid.
Indicatoren	Niet van toepassing.
Taakvelden	Overhead.

Financiën

Vermogenspositie	01-01-2017: € 471.000,- 01-01-2020: € 191.000,- 01-01-2018: € 260.000,- 01-01-2021: € 201.000,- 01-01-2019: € 196.000,- 01-01-2022: € 211.000,-
Risico's	Het RAR hanteert de volgende uitgangspunten voor het risicomanagement: * Het RAR wil de continuïteit van de organisatiedoelen waarborgen en de vermogenspositie beschermen;

* Het RAR wil actief haar risico's beheersen en kunnen opvangen en wil voorkomen dat incidentele tegenvallende financiële resultaten verhaald moeten worden op de gemeenten.

De hoogte van de ratio van het weerstandsvermogen is door het Algemeen Bestuur in 2014 vastgesteld op minimaal 1,0. Medio 2017 heeft het Algemeen Bestuur de Update 2017 Risicomanagement & Weerstandsvermogen vastgesteld, waarbij de minimale norm van 1,0 is gehandhaafd. Op basis van de actuele cijfers bedraagt het normbedrag van de weerstandscapaciteit € 202.000.

Het ratio 2019 is voor het einde van het jaar 2019 bedraagt 0,97. Dit ratio is als volgt berekend: weerstandscapaciteit € 196.257 /risico's € 202.000

Ziekteverzuim

Gebruikelijk is een verzuimcijfer van 3 - 5%. Vanaf 2014 is er stijgende lijn in ziekteverzuim merkbaar: 3,7% in 2014, 5,9 % in 2015 en 9,05% in 2016. In 2017 is al dalende trend te zien met ziekteverzuim van 7,01%. Met doorzetten van deze trend verwachten we in 2019 onder de 5% uit te komen. In de begroting 2019 wordt evenals in de begroting 2018 uitgegaan van een verzuim van 5%.

	(x € 1.000,-)					
	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	262	263	269	278	286	294
Rekeningresultaat van de GR	0	-20	-20	-20	-20	-20

Werkzaak

Portefeuillehouder	D.J. Russchen
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Tiel
Samenstelling	De gemeenten: Buren, Culemborg, Geldermalsen, Maasdriel, Neder-Betuwe, Neerijnen, Tiel West Maas en Waal en Zaltbommel.
Jaar van deelname	2016
Verplichte deelname	Deelname is niet verplicht, maar de gemeenteraad van Buren besloot hiertoe op 28 oktober 2014. Het eerstvolgende moment waarop Buren zou kunnen uittreden is 1 januari 2021.
Bestuur en andere overlegorganen	Werkzaak wordt bestuurd door een algemeen bestuur (AB) en een dagelijks bestuur (DB). Het AB bestaat uit één lid per deelnemende gemeente. Gemeente Buren wordt vertegenwoordigd in het AB door wethouder D.J. Russchen. Elk lid heeft 1 stem. Het DB bestaat uit drie leden, waaronder de voorzitter. Gemeente Buren is niet vertegenwoordigd in het DB.
Ontwikkelingen	De Werkzaak is op 1 januari 2016 van start gegaan. Naar verwachting treedt West Betuwe op termijn toe tot de Werkzaak.
De taken	
Taken	De uitvoering van de Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) voor de Burense werkzoekenden die op 31-12-2014 een dienstverband hadden bij de gemeenschappelijke regeling LANDER conform de WSW.
Doelen	Een rechtmatige en doelmatige uitvoering van de WSW.
Indicatoren	Op dit moment maken ca. 93 inwoners van de gemeente Buren gebruik van de WSW.
Taakvelden	Begeleide participatie.
Financiën	
Vermogenspositie	Totaal eigen vermogen: 31-12-2017: € 5.241.000
Risico's	Voor de risico's bouwt Werkzaak weerstandsvermogen op. Het weerstandsvermogen per 31-12-2017 bedraagt € 0,8 miljoen . De opbouw van weerstandsvermogen is gemaximeerd tot 3% van de totale begrotingslasten (van circa 91 mln. in 2017); ofwel € 2,75 miljoen.
Gemeentelijke bijdrage	Begroot 2019: 2.077.000 Begroot 2021: 1.934.000 Begroot 2020: 1.934.000 Begroot 2022: 1.934.000 De begroting van de Werkzaak heeft gevolgen voor de begroting van Buren. De kosten van uitvoering WSW door Werkzaak worden bepaald door de ontwikkeling van de SW-bijdrage die we het Rijk ontvangen, de prestaties van de Werkzaak (bijdrage in de uitvoeringskosten) en de landelijke herverdelingen van het deelfonds Sociaal Domein.

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	-128	0	85	113	113	113

Omgevingdienst Rivierland

Portefeuillehouder S.T. Klein-de Jong

De organisatie

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Burgemeester van Lidth de Jeudelaan 3, 4001 VK Tiel
Samenstelling	Provincie Gelderland, Gemeenten Buren, Neder-Betuwe, Geldermalsen, Neerijnen, Lingewaal, Zaltbommel, Tiel, Maasdriel, West Maas en Waal en Culemborg.
Jaar van deelname	2013
Verplichte deelname	Voor vergunningverlening en handhaving op het gebied van milieu is deelname verplicht. De omgevingsdienst voert voor ons vergunningverlening en handhaving uit voor bouwtaken en de handhaving van APV taken.
Bestuur en andere overlegorganen	De Omgevingsdienst Rivierenland (ODR) heeft een dagelijks bestuur bestaande uit de directeur van de ODR en vier wethouders. Vanaf medio 2017 neemt Sietske Klein-de Jong zitting in het Dagelijks Bestuur. Daarnaast heeft een wethouder/gedeputeerde van elke deelnemer zitting in het Algemeen Bestuur. De deelnemers die alleen milieutaken hebben ingebracht hebben één stem (de gemeente Tiel), de overige deelnemers hebben twee stemmen. Vanaf 1 januari 2019 fuseren de gemeenten Lingewaal, Geldermalsen en Neerijnen. De stemverhouding van deze gemeente is nog nader te bepalen.
Ontwikkelingen	Belangrijke ontwikkelingen in het komend jaar zijn: • Per 1 januari 2018 is de ODR over gegaan op outputfinanciering. Hierbij betalen gemeenten voor het aantal producten/uren dat ze afnemen. Dit in tegenstelling tot inputfinanciering, waarbij de gemeente vooraf een vast bedrag overmaakt. 2018 gebruikten we om te monitoren hoe deze ontwikkeling verloopt. De lessen die we hieruit leren worden meegenomen in het werkprogramma 2019. • Inspelen op veranderende wetgeving. Met name de komst van de Omgevingswet. Maar ook veranderingen op het gebied van energie en sanering van asbestdaken verdienen de aandacht. • Ontwikkeling van het opdrachtgeverschap – onder voorzitterschap van de gemeenten Buren / Neerijnen.

De taken

Taken	De gemeente heeft de ODR opdracht gegeven voor ons de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) uit te voeren. Concreet betekent dit dat de ODR de volgende taken uitvoert: • Het verlenen van omgevingsvergunningen. Dat is de vergunning voor bouwen, milieu en ruimte. • Het toezicht houden op de uitvoering van deze vergunningen om ervoor te zorgen dat er bijvoorbeeld niet meer of anders wordt gebouwd dan de vergunning toestaat. • Zo nodig handhaven. Dat betekent, afdwingen dat de wet gevolgd wordt. • Het verlenen van specialistisch advies voor vergunningen en voor bestemmingsplannen.
--------------	--

Doelen	Doel 1. Wabo-taken van de gemeente Buren uitvoeren. In het werkprogramma van de ODR in 2018 staan de volgende prioriteiten genoemd: 1. Controle afgewezen/geweigerde vergunningen: Dit is een eerste stap in de aanpak naar illegale bouw in de gemeente. Heel concreet houden wij toezicht om te kijken bouwwerken die geen vergunning hebben gekregen niet gewoon toch gebouwd worden. Dit project begon al in 2017. 2. Integrale aanpak criminele activiteiten: in de praktijk blijkt het vaak heel nuttig om handhavingsszaken op te pakken in samenwerking met politie en brandweer. Het gaat hier met name om zaken op de grens tussen ruimtelijke ordening en openbare orde en veiligheid. 3. Toezicht huisvesting buitenlandse werknemers: Dit thema staat ook al langer als prioriteit bij de gemeente aangemerkt. Deze prioriteiten zullen in het werkprogramma 2019 opnieuw bekeken worden en waar nodig worden aangepast. Doel 2. Met de ODR en mede-opdrachtgevers een gezamenlijk inspelen op de wijzigingen in wet en regelgeving die er aan zitten te komen Doel 3. Toewerken naar het gezamenlijk regionaal aansturen van de ODR (<u>wat</u> de ODR doet, moet in elke gemeente hetzelfde zijn, <u>hoe</u> en <u>wanneer</u> is maatwerk). Doel 4. Op 1 januari 2018 ging de ODR over op een nieuwe manier van financieren, de outputfinanciering. In 2018 lag de nadruk op monitoring en evaluatie. De resultaten hiervan worden meegenomen in het werkprogramma 2019. Doel 5. Toewerken naar harmonisatie leges. Per 2019 hanteren alle gemeenten in Rivierenland dezelfde format in hun tarieventabel voor de bouwleges.
Indicatoren	Wij zijn tevreden als de ODR aan het einde van 2019 de opgelegde taken binnen budget en kwalitatief goed heeft uitgevoerd. Daarnaast kregen wij in 2018 betere terugkoppeling van de prestaties die de ODR levert middels een maandelijkse factuur. Wij verwachten dat dit zich doorzet in 2019. De ODR is in samenwerking met de opdrachtgevers bezig met verbetering van de kwaliteit en trekt daar 5% van haar budget voor uit. Belangrijke resultaten worden gedeeld met het college.
Taakvelden	Bouwen en Wonen.
Financiën	
Vermogenspositie	01-01-2018: € 636.786,- 01-01-2019: € 620.861,- 01-01-2020: € 604.936,- 01-01-2021: € 589.011,- 01-01-2022: € 573.086,-
Risico's	De samenvoeging van de gemeenten Neerijnen, Geldermalsen en Lingewaal tot de nieuwe gemeente West Betuwe per 1 januari 2019 heeft gevolgen voor het werk van de ODR. Medio 2018 is besloten dat de gemeente West Betuwe haar bouwtaken zelf zal gaan uitvoeren en niet meer bij de ODR zal beleggen. Welke gevolgen dit voor de ODR en overige gemeenten heeft wordt momenteel bekeken.

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	2.127	2.146	2.237	2.237	2.237	2.237
Rekeningresultaat van de GR	-60	-20	-20	-20	-20	-20

GGD Gelderland-Zuid

Portefeuillehouder D.J. Russchen

De organisatie

Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Nijmegen
Samenstelling	Gemeenten uit de regio's Rivierenland en Rijk van Nijmegen
Jaar van deelname	2013 (na fusie van twee GGD-en; Rivierenland en regio Nijmegen)
Verplichte deelname	Deelname is verplicht op basis van de Wet publieke gezondheid.
Bestuur en andere overlegorganen	Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur. Onze wethouder Volksgezondheid zit in het AB. De stemverhouding is 1 stem per 20.000 inwoners. Buren heeft twee stemmen van de 36.
Ontwikkelingen	Het doorontwikkelen van Veilig Thuis (met name de samenwerking met Stib). Daarnaast wordt Veilig Thuis halverwege 2018 volledig toegevoegd aan de GGD en daarmee onderdeel van de GR. Verder anticipeert de GGD op de komst van de Omgevingswet. Naar verwachting treedt de Omgevingswet in 2021 in werking.

De taken

Taken	De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid van iedereen, met speciale aandacht voor risicogroepen. Dit doet ze door risico's voor de gezondheid te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen. Vanaf 2015 voert de GGD ook de werkzaamheden van Veilig Thuis uit.
Doelen	1. Onze inwoners krijgen informatie over een gezonde leefstijl; 2. We zorgen ervoor dat zo veel mogelijk kinderen worden ingeënt; 3. Wij krijgen informatie hoe het met de gezondheid van onze inwoners is gesteld; 4. Kinderen kunnen zich op een gezonde manier ontwikkelen; 5. Ouderen blijven zo lang mogelijk gezond; 6. We voorkomen infectieziekten zo veel mogelijk; 7. We inspecteren de kinderdagverblijven volgens de wettelijke normen; 8. We hebben een meldpunt voor kindermishandeling en huiselijk geweld.
Indicatoren	1. De GGD informeert inwoners over een gezonde leefstijl; 2. De GGD voert de inentingen uit; 3. We verzamelen en analyseren gegevens over de gezondheid van onze inwoners. In 2018 rapporteert de GGD het onderzoek onder de bevolkingsgroep kinderen 0-12 jaar; 4. Voor dit doel willen wij: • De GGD volgt en signaleert voor onze gemeente de ontwikkelingen in de gezondheid van onze kinderen; • De GGD geeft voorlichting, advies, instructie en begeleiding aan kinderen en hun ouders; 5. Voor dit doel willen wij: • De GGD volgt en signaleert voor onze gemeente de ontwikkelingen in de gezondheid van onze ouders; • De GGD geeft voorlichting, advies en begeleiding aan ouders;

	6. Voor dit doel willen wij: • We hebben afspraken met de GGD, huisartsen en RIVM over rollen en taken als er uitbraak van een infectieziekte dreigt; • De gemeente heeft vooral een rol in de communicatie naar haar inwoners; 7. We geven de GGD opdracht om de inspecties uit te voeren. Alle kinderdagverblijven, gastouders en peuterspeelzalen krijgen regelmatig een inspectie;
	8. Veilig Thuis is het regionale advies- en meldpunt voor iedereen die(mogelijk) met huiselijk geweld en/of kindermishandeling te maken heeft. Medewerkers van Veilig Thuis geven (telefonisch) advies en doen zo nodig onderzoek.
Taakvelden	Volksgezondheid en Geëscaleerde Zorg 18+
Financiën	
Vermogenspositie	Het weerstandsvermogen is lager dan afgesproken in het AB in de Notitie Risicomanagement en Weerstandsvermogen. Eind boekjaar 2017 bedroeg het weerstandsvermogen € 341.000,- negatief. Dit komt met name door een fors tekort bij het onderdeel Veilig Thuis. De norm is in 2014 vastgesteld op € 1.157.000,-. Het AB besloot in juni 2018 om het weerstandsvermogen aan te vullen tot € 786.000,- positief.
Risico's	Weerstandsvermogen is lager dan afgesproken en daarnaast is Veilig Thuis nog volop in ontwikkeling, dat kan leiden tot hogere kosten.

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan GR	823	814	944	944	944	944

Avri

Portefeuillehouder	G.J. Keller
De organisatie	
Juridische vorm	Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats	Geldermalsen
Samenstelling	Het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, Geldermalsen, Maasdiel, Neerijnen, Lingewaal, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren.
Jaar van deelname	2015
Verplichte deelname	Nee
Bestuur en andere overlegorganen	Het bestuur van de Avri bestaat uit het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit tien leden. De gemeenteraden wijzen één lid aan per gemeente. Dat kan een raadslid, de voorzitter van de raad of een wethouder zijn. De gemeente Buren wordt op dit moment vertegenwoordigd door wethouder Keller. Ieder lid heeft één stem. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden. De gemeente Buren is niet vertegenwoordigd in het Dagelijks Bestuur.
Ontwikkelingen	• Van afvalinzameling naar grondstofinzameling. • In 2019 gaan inwoners restafval naar een ondergrondse containers brengen. Hiermee verandert het serviceniveau op het gebied van restafval en daalt het kilo restafval per persoon per jaar. • Van een pure inzamelaar naar een integraal werkende gebiedsregisseur. • Transitie naar een 'social enterprise' ofwel een organisatie die maatschappelijk verantwoord ondernemen hoog in het vaandel heeft
De taken	
Taken	De reguliere taak van de Avri is het verwijderen van huishoudelijk afval. Dit doen ze voor al de 10 gemeenten. Een plus taak is het onderhouden van de openbare ruimte. Dit voert Avri uit voor 4 van de 10 gemeenten. De Avri onderhoudt sinds 1 maart 2012 de openbare ruimte van de gemeente Buren. Deze zijn vastgelegd in een DienstverleningsOvereenkomst (DVO). De DVO wordt jaarlijks, op ambtelijk niveau, geëvalueerd en aangescherpt.
Doelen	1. Verlagen van de hoeveelheid restafval per persoon 2. Transparant en flexibel ingerichte kostentoerekening met een juiste financiële vertaling van de feitelijk geleverde dienstverlening. 3. Juiste stuur- en verantwoordingsinformatie aan bestuur en management. 4. Openbare ruimte onderhouden op het afgesproken kwaliteitsniveau, vastgelegd in de DVO. 5. Het verhogen van de efficiency en het verkleinen van de risico's
Indicatoren	1. 60 kg restafval per persoon per jaar in 2020 2. Inzicht in de kostentoerekening en uitgevoerde werkzaamheden. 3. Het tijdig en correct opleveren van stuur- en verantwoordingsinformatie aan bestuur en management rapportages. 4. Inspecties per kwartaal.
Taakvelden	Verkeer en vervoer, openbaar groen en (openlucht) recreatie, burgerzaken, riolering, begraafplaatsen en afval.

Financiën	
Vermogenspositie	Eigen vermogen: 01-01-2018: € 1.483.000,- 01-01-2019: € 1.576.000,- 01-01-2019: € 1.199.000,- 01-01-2020: € 1.103.000,- 01-01-2021: € 1.036.000,- 01-01-2022: € 1.036.000,-
Risico's	In de begroting 2019 is de ratio Weerstandsvermogen: 0,3 (ruim onvoldoende). In de meerjarenbegroting wordt wel rekening gehouden met een stijging van de ratio naar 1,1 (voldoende) in 2022. Omdat de ratio onvoldoende is in 2019, reserveren we een extra bedrag in het weerstandsvermogen van de gemeente Buren.
Gemeentelijke bijdrage	Voor het gedeelte afval betalen wij geen bijdrage aan de Avri. De meerjarenbegroting 2019-2022 is sluitend. Over de jaarlijkse omzet ontvangen wij via het BTW-CF wel de BTW terug. Dat gaat in 2019 om een bedrag van € 239.500,- Dit is een baat in onze begroting. Het budget 2019 voor het beheer van de openbare ruimte bedraagt: € 2.446.000. Dit is € 10.000 minder dan in 2018. Het budget 2019 is verwerkt in de begroting 2019.

(x € 1.000,-)

	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Bijdrage aan de GR	1.652	1.730	1.773	1.773	1.773	1.773
Teruggave van de GR	-1.874	-1.964	-2.012	-2.012	-2.012	-2.012

BV Logistieke Hotspot Rivierenland

Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
De organisatie	
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Tiel
Samenstelling	De drie O-s: Onderwijs Ondernemers Overheid: het samenwerkingsverband wordt gevormd door de gemeenten: Tiel, Culemborg, Zaltbommel, Geldermalsen, Maasdriel, Neerijnen, Lingewaal, West Maas en Waal, Neder-Betuwe en Buren. Vanaf 1 januari 2019 vormen de gemeenten Neerijnen, Lingewaal en Geldermalsen samen de nieuwe gemeente West-Betuwe.
Jaar van deelname	2014
Verplichte deelname	Ja, op basis van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de gemaakte afspraken.
Bestuur en andere overlegorganen	1. Raad van Commissarissen. 2. De regionale speerpuntvoorzitter economische zaken is afgevaardigde in het stichtingsbestuur van de Logistieke Hotspot Rivierenland (LHR). Namens bloedgroep overheid.
Ontwikkelingen	In 2016 is een tussentijdse evaluatie gehouden waaruit verschillende tekortkomingen bleek. Met name op het gebied van communicatie, governance en het verdienmodel. In 2018 is opdracht gegeven voor een transitie. Dit betekent dat de organisatiestructuur, projectfocus, verantwoording en personele bezetting aangepast moet worden om de organisatie toekomstbestendig te maken.
De taken	
Taken	Het ontwikkelen van voldoende bedrijfsterreinen voor de vestiging van logistieke bedrijven. Inzet voor betere doorstroming A2 > A15 (mobiliteit)
Doelen	Te komen in de top 3 van logistieke hotspots van Nederland.
Indicatoren	Niet van toepassing.
Taakvelden	Economische ontwikkeling
Financiën	
Vermogenspositie	LHR heeft een beperkt eigen vermogen.
Risico's	Geen.
Gemeentelijke bijdrage	Gemeente Buren verstrekt jaarlijks € 2.250,-.

BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde

Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
De organisatie	
Juridische vorm	Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats	Kerk Avezaath
Samenstelling	Gemeenten Buren, Culemborg, Druten, Maasdriel, Neder-Betuwe Neerijnen, Tiel, West Maas en Waal, Geldermalsen, Giessenlanden, Gorinchem, Leerdam, Lingewaal, Arnhem Lingewaard en Overbetuwe
Jaar van deelname	1999
Verplichte deelname	Komt voort uit het voormalige Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal
Bestuur en andere overlegorganen	1. Raad van Commissarissen. Gemeenten zijn hierin vertegenwoordigd. 2. Algemeen Bestuur Recreatieschap Nederrijn, Lek en Waal. Vertegenwoordigd door portefeuillehouder recreatie en toerisme. Stemverhouding: elk lid één stem.
Ontwikkelingen	Staat vermeld in de Strategische Verkenning 2014 - 2018 en vastgesteld in 2014 door de Algemene Vergadering van Aandeelhouders.
De taken	
Taken	Vanaf 1999 kwamen de deelnemende gemeenten, in hun nieuwe rol van aandeelhouder, meer op afstand te staan. Het onroerend goed werd overgedragen en een afkoopsom werd betaald ten behoeve van toekomstig beheer. De recreatieschappen kozen voor een model van maatschappelijk ondernemen.
Doelen	Kernactiviteit: het duurzaam in standhouden, verbeteren en uitbreiden van de openbare recreatief- toeristische infrastructuur in het werkgebied van de (Natuur- en) Recreatieschappen Lingegebied, Nederrijn, Lek en Waal en Over-Betuwe ten behoeve van een breed publiek in het Rivierengebied. BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde is een onderneming, die is gericht op het behartigen van maatschappelijke taken, zoals omschreven in de kernactiviteit.
Indicatoren	De operationele structuur is een product-georiënteerde organisatie. Hierbij is er onderscheid tussen twee bedrijfsonderdelen: 1. Dagrecreatie en terreinbeheer Dit bedrijfsonderdeel is verantwoordelijk voor het beheer van de recreatiegebieden. Verdeeld over negen recreatiegebieden is in totaal circa 860 hectare land en water in eigendom. Naast technisch beheer en onderhoud is ook exploitatiebeheer een belangrijk onderdeel van de te vervullen taak. Planontwikkelingsinitiatieven vinden plaats vanuit dit onderdeel.
	2. Routebureau Dit bedrijfsonderdeel is verantwoordelijk voor advies, projectmanagement, ontwikkeling, realisatie, beheer en onderhoud van recreatieve infrastructuur en veerverbindingen. In opdracht van overheden, organisaties en bedrijven worden nieuwe routes en veerverbindingen tot stand gebracht. In totaal heeft het Routebureau circa 2.500 km bewegwijzerde eigen routes (fietsroutenetwerk, wandel-, struin-, skeeler- en kanoroutes), een compleet netwerk aan toeristische objectbewegwijzering en tien toeristische veerverbindingen gerealiseerd en in exploitatie.
Taakvelden	Recreatie en toerisme.

Financiën	
Vermogenspositie	BV Recreatiemaatschappij Uit®waarde heeft geen eigen vermogen.
Risico's	Geen.
Gemeentelijke bijdrage	Gemeente Buren verstrekt vanaf 2009 geen financiële bijdrage meer.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
De organisatie	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Den Haag
Samenstelling	De N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is een bank die volledig in overheidsbezit is. De helft van de aandelen is van de Staat. De andere 50% is van de gemeenten en provincies.
Jaar van deelname	De BNG is opgericht in 1914.
Verplichte deelname	De gemeente is vanwege de financiële verhoudingen met het rijk verplicht een bankrekeningnummer bij de BNG te openen. Hierop worden de algemene uitkering en andere Rijksvoorschotten uitbetaald.
Bestuur en andere overlegorganen	De aandeelhouders oefenen door de vertegenwoordiging in de aandeelhoudersvergadering invloed uit. Het aantal aandelen van de BNG bedraagt 55.690.720. We bezitten 23.953 aandelen. Dit is 0,04% van het totaal aan aandelen.
Ontwikkelingen	Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank. (Hierbij is het gevolg van een eventuele gemeentelijke samenvoeging buiten beschouwing gelaten.) Daarnaast stimuleert de BNG met de uitgifte van zogenaamde Socially Responsible Investment obligaties de verduurzaming bij decentrale overheden en woningcorporaties.
De taken	
Taken	BNG is onze huisbankier. Als aandeelhouder profiteren we van het dividend van de BNG. Dit is een algemeen dekkingsmiddel.
Doelen	De BNG tracht ook komend jaar weer bij te dragen aan de algemene dekkingsmiddelen van de organisatie.
Indicatoren	Geen
Taakvelden	Treasury
Financiën	
Vermogenspositie	De BNG heeft ultimo 2017 een eigen vermogen van € 4.953 miljoen euro.
Risico's	BNG Bank is volgens ratingbureau's een van de meest kredietwaardige en duurzame banken ter wereld.
Gemeentelijke bijdrage	Geen bijdrage. Wel ontvangen we jaarlijks dividend van de BNG. In 2019 verwachten we € 60.000 aan dividend (over boekjaar 2018).

NV Vitens

Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
De organisatie	
Juridische vorm	Naamloze Vennootschap (NV)
Vestigingsplaats	Utrecht
Samenstelling	De aandelen van Vitens zijn voor 100 procent in handen van provincies en gemeenten. Het dagelijkse bestuur van het drinkwaterbedrijf is in handen van de verschillende raden en commissies.
Jaar van deelname	Historisch gegroeid vanuit WMG (Waterleiding Maatschappij Gelderland)
Verplichte deelname	Nee, maar aandelen zijn moeilijk verhandelbaar.
Bestuur en andere overlegorganen	Het aantal aandelen van Vitens bedraagt 5.777.247. De gemeente Buren bezit 24.035 aandelen. Dit is 0,416%.
Ontwikkelingen	Vitens investeert ook in 2017 weer in duurzaamheid.
De taken	
Taken	Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland. Ze voorzien de provincies Friesland, Overijssel, Flevoland, Gelderland en Utrecht en een aantal gemeenten in Noord-Holland en Drenthe van betrouwbaar drinkwater.
Doelen	Door te investeren in duurzaamheid en innovatie zorgt Vitens ervoor dat ook in de toekomst de continuïteit van betrouwbaar drinkwater in goede handen is. Duurzame waterwinning is belangrijk voor Vitens.
Indicatoren	Geen indicatoren.
Taakvelden	Treasury
Financiën	
Vermogenspositie	01-01-2016: € 471.700.000 01-01-2017: € 488.300.000 Het eigen vermogen van Vitens bedraagt ultimo 2016 € 488 miljoen euro. Dat is een stijging van € 17 miljoen ten opzichte van 2015. De solvabiliteit bedraagt 28,1%. Dat is een stijging van 0,6% ten opzichte van 2015.
Risico's	Het risico bestaat dat in de komende jaren de dividenduitkering wordt verlaagd omdat dan winsten terug wordt gegeven aan de burger in de vorm van drinkwatertariefverlagingen.
Gemeentelijke bijdrage	Er is geen gemeentelijke bijdrage aan Vitens. Als onderdeel van het taakveld Treasury verwachten we +/- € 70.000 aan dividenduitkering in 2018 (over 2017).

Paragraaf Grondbeleid

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

Met ons grondbeleid bevorderen we het maatschappelijk gewenst ruimtegebruik en zorgen we voor een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten bij locatieontwikkeling. Grondbeleid verhoogt de kwaliteit van het ruimtegebruik.

Ontwikkelingen

Grondbeleid stelt ons in staat ruimtelijke plannen te realiseren. Wij hebben een grondbedrijf-functie. Dat wil zeggen dat de resultaten van de grondexploitatie onderdeel uitmaken van het resultaat zoals in de jaarrekening van de gemeente is vermeld. De gemeente geeft op de volgende twee manieren uitvoering aan ruimtelijke plannen:

1. De gemeente is grondeigenaar en ontwikkelt voor eigen rekening en risico. Dit noemen we actief grondbeleid.
2. De gemeente is geen grondeigenaar en begeleidt ingediende plannen van particuliere eigenaren. Dit noemen we faciliterend grondbeleid.

Slechts in uitzonderlijke gevallen voeren we actief grondbeleid. Het uitgangspunt is om faciliterend grondbeleid te voeren. We streven daarbij naar kostenneutrale ontwikkeling.

Risico's

Er zijn twee vormen van risico waar we rekening mee houden:

1. Risico's die horen bij een bepaald project;
2. Risico's die voortkomen uit externe ontwikkelingen en die buiten onze invloed liggen. Deze risico's beperken zich niet tot een bepaald project.

De eerste vorm kunnen we inschatten en verwerken in de grondexploitatie. Voor de tweede vorm nemen we in de grondexploitatie geen raming op. Voor deze algemene risico's reserveren we een bedrag in het weerstandsvermogen. Voorbeelden van mogelijke risico's zijn:

- Partijen die overeenkomsten niet nakomen;
- Projecten waarin de gemeente samenwerkt met een ontwikkelaar;
- Onvoorziene kostenstijging;
- Vertraging in de verkopen.

De raad ontvangt jaarlijks de nota herziening grondexploitaties ter besluitvorming. Wij rapporteren in deze nota over de voortgang en de financiële situatie van de grondexploitaties. De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat nader in op de risico's van grondexploitaties.

Grondbeleid

Structuurvisie en de Wet ruimtelijke ordening (Wro)

Een onderdeel van de Wro is de grondexploitatiewet. Deze wet biedt een goede regeling voor het verhalen van kosten, een bijdrage te vragen voor binnenplanse verevening en locatie-eisen mogelijk te maken bij het begeleiden van een particulier initiatief.

Bij het ontwikkelen van een locatie spelen grondbezit en het voeren van een grondexploitatie een belangrijke rol. De Wro biedt de gemeente de mogelijkheid om de ruimtelijke ontwikkeling te sturen. Het biedt de gemeente instrumenten om de particuliere grondexploitatie te geleiden. De Wro verplicht elke gemeente één of meerdere structuurvisies op te stellen voor het gehele grondgebied. De structuurvisie is het strategisch document in het kader van de ruimtelijke ontwikkeling. Het vormt een toetsingskader voor de beoordeling van nieuwe plannen en initiatieven en voor nieuwe bestemmingsplannen. De structuurvisie legt de basis voor verevening van bovenplanse kosten en een te vragen bijdrage voor ruimtelijke ontwikkelingen.

De Wro gaat op in de Omgevingswet. Deze wet is in voorbereiding. De wet treedt 1 januari 2021 in werking. We informeren de raad regelmatig over de voortgang van de implementatie.

Nota grondbeleid

De kaders van het grondbeleid staan opgenomen in de Nota grondbeleid 2017 - 2020. Deze strategische nota schetst op hoofdlijnen de kaders voor een transparant grondbeleid van de gemeente. Het uitgangspunt is om een faciliterend grondbeleid te voeren. In de nota staan ook de afspraken over het verhalen van kosten.

Grondverwerving

Het uitgangspunt is dat wij gronden minnelijk verwerven (ongedwongen). Wanneer dat niet lukt zetten we het instrument van onteigening in. We maken optimaal gebruik van de mogelijkheden die de Wet voorkeursrecht ons biedt. Voordat we gronden verwerven, stellen we een verwervingsplan op.

Notitie Bouwen voor behoefte

De notitie bouwen voor behoefte wordt regelmatig door de raad vastgesteld.

Grondprijzen

Het grondprijnsbeleid is geregeld in de nota grondbeleid. Wij stellen de grondprijzen marktconform vast. Het college van burgemeester en wethouders werkt het grondprijnsbeleid jaarlijks uit in een [grondprijzenbrief](#). De raad ontvangt deze grondprijzenbrief ter kennisname.

Bouwgrondcomplexen

Risico's

Het voeren van een grondexploitatie brengt risico's met zich mee. Projectsamenlijke risico's zijn onder meer:

- Meerwerk bij de uitvoering van bouw- en woonrijp maken en sloopwerkzaamheden;
- Meerkosten voor bodemsanering;
- Tegenvallende verkopen;
- Meerkosten planbegeleiding door uitloop van het project.

Voor de projectsamenlijke risico's ramen wij in de grondexploitatie een post voor onvoorziene kosten. Voor de algemene risico's nemen wij in het weerstandsvermogen een bedrag op.

Per 1 januari 2016 moeten gemeenten in sommige gevallen vennootschapsbelasting afdragen. Belastingadviseurs overleggen landelijk met de Belastingdienst over de interpretatie van de wet. Of de gemeente Buren vennootschapsbelasting moet gaan betalen over 2019 is op dit moment (september 2018) nog niet duidelijk. Dit is afhankelijk van de verkoopontwikkelingen op het bedrijventerrein Doejenburg II.

Ontwikkelingen van de bouwgrondcomplexen

BT Doejenburg II Maurik

Het bedrijventerrein is voldoende bouwrijp gemaakt om de verkoop te kunnen starten. Er zijn nog werkzaamheden nodig om het bouw- en woonrijp maken af te ronden. Deze werkzaamheden voeren wij uit als dit noodzakelijk is voor een te verkopen kavel of als de uitvoering meerkosten in de toekomst kan voorkomen.

Tot en met 2020 is 6 ha te verkopen. Eind 2018 is hiervan 3 ha verkocht. We kunnen nog 12 bedrijfswoningen bouwen. Wij besteden veel aandacht aan de verkoopstrategie.

Teisterbant Kerk Avezaath

De gronden in het plan zijn eigendom van de gemeente en een particulier eigenaar. In 2013 stelde de raad de ruimtelijke visie vast. De raad streeft naar een woningbouwprogramma dat rekening houdt met de woonvisie en een woningbehoefteonderzoek. Op dit moment (september 2018) is een raadsvoorstel in voorbereiding.

Hooghendijck Beusichem

De raad stemde januari 2016 in met de overname van het project door Vario / Looye. De ontwikkelaar bouwt de woningen in fasen en neemt gefaseerd de gronden af. Het verlies op het project is in 2015 genomen.

Paragraaf InterBestuurlijk Programma

Inleiding, ontwikkelingen en risico's

Inleiding

In de kadernota is aangekondigd dat er in de begroting en de jaarrekening een paragraaf over het InterBestuurlijk Programma (IBP) staat. In deze paragraaf brengen we de ontwikkelingen rond het IBP in beeld. In de jaarrekening leggen we daar verantwoording over af.

Het IBP is een overeenkomst van Rijk, Provincies, Waterschappen en Gemeenten om samen een reeks maatschappelijke beleidsthema's op te pakken. De ondertitel van het IBP is dan ook: Samen meer bereiken als één overheid.

De VNG heeft namens alle gemeenten deze overeenkomst getekend en daarmee is er een inspanningsverplichting. Het IBP kent de volgende thema's:

1. Samen aan de slag voor het klimaat;
2. Toekomstbestendig wonen;
3. Regionale economie als versneller;
4. Naar een vitaal platteland;
5. Merkbaar beter in het sociaal domein;
6. Problematische schulden voorkomen en oplossen;
7. Nederland en migrant voorbereid;
8. Goed openbaar bestuur in een veranderende samenleving;
9. Passende financiële verhoudingen.

Op 27 juni 2018 heeft de algemene ledenvergadering van de VNG het programma bekrachtigd. Daarbij is door veel gemeente zorg uitgesproken over de financiële tekorten in het sociaal domein en de effecten daarvan op de gemeentelijke financiën. Wat dat betreft is het IBP voor de gemeenten niet gelijk ook de afronding van het gesprek met het Rijk over de financiële problematiek rond het sociaal domein. Het gesprek met het Rijk over de BUIG-gelden wordt dan ook voortgezet.

Bij de maartcirculaire 2018 is in het gemeentefonds budget voor de uitvoering van het IBP beschikbaar gesteld. Als Buren hadden we medio maart nog geen beeld van wat het IBP aan concrete beleidsuitvoering en realisatie zou vragen en welk budget daarbij hoorde. Omdat de (beleidsmatige) invulling van de thema's wel een claim op die extra middelen uit de maartcirculaire ging leggen, zijn in de kadernota voor het IBP de volgende middelen gereserveerd:

(x € 1.000)

	2019	2020	2021	2022
Gereserveerd vanuit de maartcirculaire 2018	0	490	1.015	1.300
Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland	-	26	26	26
Nog beschikbaar	0	464	989	1.274

Landelijk wordt aan de invulling van de thema's gewerkt. Zo is er een programmastructuur opgezet met werkgroepen en is er per thema een ontwikkelingspad. Het beeld is echter dat vooral gewerkt gaat worden met pilots, best-practices, etc. Het is nu (september 2018) daarom nog niet duidelijk wat de "verplichte uitvoering" per thema wordt. Daarmee is er ook geen beeld te schetsen van de kosten en de budgetontwikkeling rond het IBP.

Het lijkt er ook op, dat voor een aantal thema's landelijke (verplichte) doelen komen als de energietransitie. Voor het overige zouden gemeenten dan uit kunnen gaan van een eigen prioritering. Dat zou ook niet vreemd zijn, want per gemeente kan de problematiek op thema's verschillend zijn. Verder bieden de thema's voor Buren ook kansen; zoals de thema's:

- Regionale economie als versneller;
- Naar een vitaal platteland;

Het IBP geeft daarnaast ook aan, dat er nog aanvullende initiatieven of plannen op de thema's vanuit Rijk, provincie of waterschappen kunnen komen met nog aanvullende middelen buiten het huidige IBP om. Dat vraagt om alertheid van onze kant om daar tijdig op in te spelen.

Ontwikkelingen

Hoe Buren beleidsmatig en uitvoerend op de IBP-thema's aan gaat sluiten, is dus nog niet bekend. De extra-middelen in het acres van maart voor het IBP zijn ook niet geormerkt. Er is de nodige speelruimte voor het inzetten van de middelen. Daarbij vallen de thema's en doelen van het IBP en die in het coalitie akkoord "samen, proactief en kerngericht", ook voor een deel samen. Dat biedt al met al ruimte voor een Burens invulling van het IBP.

Enkele meer concrete initiatieven en plannen in Buren die onder het IBP onder te brengen zijn:

- Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland (IBP thema Regionale economie als versneller). De Regio Rivierenland heeft drie economische speerpunten: agribusiness, economie en recreatie en toerisme. Goede bereikbaarheid is een voorwaarde voor de ontwikkeling van deze speerpunten. Deze staat echter onder druk en dat zal de komende jaren niet minder worden. Samenwerking is noodzakelijk voor de aanpak van de regionale bereikbaarheid. Om die te verbeteren zetten we met de Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland in op een robuuste, duurzame en slimme bereikbaarheid van Regio Rivierenland.
- Als het IBP zich als programma verder ontwikkelt, is intern coördinatie op de uitvoering en het monitoren van de landelijke ontwikkelingen op de diverse thema's nodig. Deze tijdelijk (aanvullende) taak is bij de kadernota al binnen het IBP budget gereserveerd.
- De lokale duurzaamheidsinitiatieven als uitwerking van het begrotingsthema.

Risico's

Al met al is er dit moment geen beeld te geven hoe de opgaven uit het IBP concreet voor Buren uit gaan werken. Als er als nog "zware" landelijke realisatie verwachtingen komen, kan dat impact hebben op de noodzakelijke personele inzet en budgettaire ruimte binnen het nu gereserveerde IBP budget.

Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland

De Regio Rivierenland heeft drie economische speerpunten benoemd waarop we ons focussen: agribusiness, economie en recreatie en toerisme. Goede bereikbaarheid is een voorwaarde voor de ontwikkeling van deze economische speerpunten. Deze bereikbaarheid staat momenteel onder druk en dat zal de komende jaren niet minder worden. Samenwerking is noodzakelijk voor de aanpak van de regionale bereikbaarheid. Om die te verbeteren zetten we in op robuuste, duurzame en slimme bereikbaarheid van Regio Rivierenland. In de Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland is dit uitgewerkt in acht hoofdopgaven. Die opgaven werken we in het najaar uit in een Uitvoeringsplan Mobiliteit.

De kosten vanaf 2020 dekken we uit de gereserveerde gelden voor het InterBestuurlijk Programma (IBP). Een van de opgave van het IBP is toekomstbestendig wonen. Om deze opgave te realiseren is het van groot belang mobiliteit (weg en openbaar vervoer) te garanderen. Een andere opgave met raakvlakken is regionale economie als versneller. Binnen deze opgave is bereikbaarheid aangemerkt als een belangrijke factor.

Financiële begroting

Overzicht van baten en lasten in de begroting

Omschrijving (bedragen x 1.000)	Jaarrekening 2017			Begroting 2018			Begroting 2019		
Programma / taakveld	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo	lasten	baten	saldo
Inwonerszaken	21.211	- 4.953	16.258	21.315	- 4.831	16.484	21.631	- 5.303	16.328
Burgerzaken	930	- 543	387	663	- 468	195	982	- 464	518
Onderwijsbeleid/ leerlingenzaken	759	- 43	716	813	- 46	767	811	- 46	765
Sportbeleid en activering	4	0	4	0	0	0	0	0	0
Cultuurpres. -prod. -participatie	24	- 3	21	21	0	21	22	0	22
Media	139	0	139	189	0	189	148	0	148
Samenkracht en burgerpart.	1.404	- 7	1.397	1.310	- 70	1.240	1.410	- 35	1.375
Wijkteams	1.224	- 1	1.223	1.023	0	1.023	1.044	0	1.044
Inkomensregelingen	4.872	- 3.874	998	4.826	- 3.900	926	5.004	- 4.485	519
Begeleide participatie	2.335	0	2.335	2.575	0	2.575	2.081	0	2.081
Arbeidsparticipatie	360	0	360	461	0	461	461	0	461
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	462	- 6	456	610	0	610	625	0	625
Maatwerkdienstverlening 18+	1.968	- 288	1.680	2.995	- 347	2.648	2.460	- 273	2.187
Maatwerkdienstverlening 18-	4.826	- 188	4.638	4.048	0	4.048	4.623	0	4.623
Geëscaleerde zorg 18+	243	0	243	246	0	246	347	0	347
Geëscaleerde zorg 18-	618	0	618	439	0	439	442	0	442
Volksgezondheid	1.043	0	1.043	1.096	0	1.096	1.171	0	1.171
Ruimte	31.991	-10.497	21.494	20.553	- 7.119	13.434	22.017	- 8.814	13.203
Beheer ov.gebouwen/gronden	931	- 400	531	1.287	- 183	1.104	662	- 186	476
Crisisbeheersing en Brandweer	1.907	- 14	1.893	1.923	- 20	1.903	2.058	- 20	2.038
Openbare orde en veiligheid	223	- 51	172	271	- 29	242	264	- 29	235
Verkeer en vervoer	4.788	- 152	4.636	4.839	- 81	4.758	5.003	- 81	4.922
Parkeren	0	0	0	36	0	36	1	0	- 1
Openbaar vervoer	13	- 16	- 3	4	- 17	- 13	3	- 17	- 14
Economische ontwikkeling	147	0	147	164	0	164	194	0	194
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	11.223	- 1.364	9.859	390	- 153	237	959	- 799	160
Economische promotie	89	0	89	134	- 188	- 54	109	- 188	- 79
Onderwijshuisvesting	1.152	- 241	911	1.121	- 89	1.032	960	- 46	914
Sportaccommodaties	354	- 32	322	179	0	179	313	0	313
Musea	13	- 4	9	11	0	11	12	0	12
Cultureel erfgoed	228	- 85	143	188	- 76	112	191	- 67	124
Openb. groen/(openlucht) recr.	1.599	- 39	1.560	2.132	- 43	2.089	1.824	- 8	1.816
Riolering	2.481	- 2.601	- 120	2.247	- 2.597	- 350	2.372	- 2.720	- 348
Afval	1.652	- 1.874	- 222	1.730	- 1.964	- 234	1.788	- 2.012	- 224
Milieubeheer	105	- 62	43	215	- 55	160	191	- 55	136
Begraafplaatsen	561	- 578	- 17	342	- 377	- 35	347	- 389	- 42
Ruimtelijke Ordening	659	- 371	288	797	- 155	642	1.062	- 155	907
Grondexploitaties (niet bedrijven)	1.423	- 1.419	4	211	- 56	155	1.168	- 1.005	163
Wonen en bouwen	2.443	- 1.194	1.249	2.332	- 1.036	1.296	2.536	- 1.037	1.499
Bedrijfsvoering	2.737	- 479	2.258	2.378	- 204	2.174	2.217	- 166	2.051
Bestuur	1.643	- 292	1.351	1.691	- 167	1.524	1.666	- 136	1.530
Treasury	- 134	0	- 134	- 264	0	- 264	- 207	0	- 207
OZB Woningen	315	- 24	291	310	- 37	273	323	- 30	293
OZB niet-woningen	32	0	32	47	0	47	50	0	50
Belastingen overig	49	0	49	60	0	60	70	0	70
Algemene uitkering	5	0	5	2	0	2	3	0	3
Overige baten en lasten	827	- 163	664	532	0	532	312	0	312

Subtotaal	55.939	-15.929	40.010	44.246	-12.154	32.092	45.865	- 14.283	31.582
Algemene dekkingsmiddelen	0	-36.488	- 36.488	0	-37.552	-37.552	0	- 39.346	- 39.346
Overhead	8.022	- 1.536	6.486	8.545	- 584	7.961	8.901	- 851	8.050
Heffing VPB	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bedrag onvoorzien	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo van baten en lasten	63.961	-53.953	10.008	52.791	-50.290	2.501	54.766	-54.480	286
Mutaties reserves per programma:									
- Inwonerszaken	940	- 974	- 34	0	- 571	- 571	0	- 313	- 313
- Ruimte	94	- 9.731	- 9.637	0	- 163	- 163	0	- 1.442	- 1.442
- Bedrijfsvoering	2.403	- 4.204	- 1.801	1.507	- 3.067	- 1.560	1.267	- 274	993
Resultaat (- = batig saldo)	67.398	-68.862	- 1.464	54.298	-54.091	207	56.033	- 56.509	- 476

Overzicht nieuw beleid 2019-2022

Programma	Beheerproduct	Onderwerp	Lasten 2019 inc./str.	Lasten 2020	Lasten 2021	Lasten 2022
	Wettelijk					
Bedrijfsvoering	Overhead	E-facturering <i>Dekking reserve informatie- & automatiseringsplan 2017-2021</i>	10.000 - 10.000	10.000 - 10.000	10.000 - 10.000	10.000 - 10.000
Bedrijfsvoering	Overhead	Formatie-uitbreiding AVG	20.000	20.000	20.000	20.000
	Totaal wettelijk		20.000	20.000	20.000	20.000
	Noodzakelijk					
Ruimte	Ruimtelijke ordening	Formatie-uitbreiding Ruimtelijke Ontwikkeling	91.000	91.000	91.000	91.000
Inwonerszaken	Geëscaleerde zorg 18+	Formatie-uitbreiding Zorg en Veiligheid <i>Dekking reserve Sociaal domein t/m 2021. Structurele budget-verlaging vanaf 2022</i>	75.000 - 75.000	75.000 - 75.000	75.000 - 75.000	75.000 - 75.000
Inwonerszaken	Samenkracht en burgerparticipatie	Thema Kerngericht werken	50.000			
Inwonerszaken	Milieubeheer	Thema Klimaat en duurzaamheid	40.000			
Ruimte	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Gemeentelijk Groen -en bomenbeleidsplan	25.000			
Ruimte	Wonen en bouwen	Stimuleren asbestvrije daken	23.000	21.000		
Ruimte	Ruimtelijke ordening	Actualisatie archeologiebeleid	30.000			
Ruimte	Economische promotie	Doorontwikkeling Fietsrouten netwerk Rivierenland	33.000			
Bedrijfsvoering	Overhead	Formatie-uitbreiding (of inhuur) Inkoopadviseur	60.000	80.000		
Ruimte	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Duurzame instandhouding Klompenpaden	16.000	16.000		
Inwonerszaken	Samenkracht en burgerparticipatie	Leefbaarheidsbudget	30.000	30.000		
Inwonerszaken	Samenkracht en burgerparticipatie	Kerngerichte zorg <i>Dekking reserve Sociaal domein</i>	50.000 - 50.000	50.000 - 50.000		
Inwonerszaken	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	Uitwerkingsprogramma's Burens Visie op het Kind	40.000	40.000		
Ruimte	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Formatie-uitbreiding beleidsmedewerker groen	77.500	77.500		
	Totaal noodzakelijk		515.500	355.500	91.000	91.000

	Wenselijk					
Inwoners	Samenkracht en burgerparticipatie	Sportverenigingen ontwikkelen naar open clubs	25.000			
	Wenselijk		25.000			

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	E-facturering	Afdeling	Bedrijfsvoering
Programma	Bedrijfsvoering	Teamleider	R. Berends
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	S.T. Klein-de Jong
Soort nieuw beleid	Wettelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Onze wettelijke taak om E-facturering uiterlijk op 17 april 2019 te kunnen ontvangen en te verwerken conform de Europese Norm. Verdere digitalisering van ons factuurproces en verbetering van de dienstverlening.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

We maken een projectplan voor de implementatie van E-facturering.

We brengen ons IT-systeem, de financiële processen en de inkoopvoorwaarden op orde.

We zorgen intern voor een omslag en draagvlak en promoten bij onze leveranciers het gebruik van E-facturering.

Voorlopig is er nog sprake van een hybride systeem. Leveranciers kunnen voorlopig nog kiezen voor papieren- dan wel digitale versie.

Toelichting (Waarom?):

Europese richtlijnen

Europese richtlijnen verplichten ons om E-facturen te kunnen ontvangen. Wij anticiperen op toekomstige wetgeving om ons factuurproces volledig digitaal te maken.

De vijf voordelen van e-factureren

- Efficiënter werken door digitale verwerking van de factuur
- Minder fouten bij het overnemen en valideren van factuurgegevens
- Beter betaalgedrag door het optimaliseren van de workflow
- Minder spookfacturen door betere match met crediteuren
- Niet onbelangrijk: voldoen aan wetgeving vanaf april 2019

Wat is e-factureren?

Veel facturen worden via de post of per e-mail (bijvoorbeeld als PDF of Word-document) verzonden en ontvangen. E-factureren gaat een stap verder en maakt van een factuur een gestructureerd digitaal bestand dat elektronisch wordt aangeleverd. Doordat de gegevens gestructureerd zijn, is een e-factuur vanuit het een geautomatiseerde systeem elektronisch te verwerken in het andere systeem. Handmatige verwerking is dus niet meer nodig.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

Beperkt voor het digitaal kunnen ontvangen van E-facturering is reeds een wettelijke verplichting.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Pink heeft hiervoor een functionaliteit ontwikkeld. De kosten voor de functionaliteit bedragen tussen de € 8.000 en € 10.000. Deze kosten komen ten laste van het bestaande budget van het I&A-plan.

N.B.: op termijn worden de kosten bij e-factureren lager. Dit melden we als de kosten daadwerkelijk gaan afnemen. Dit is ook afhankelijk van hoe snel de ondernemers gebruik maken van e-factureren.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	10.000	10.000	10.000	10.000
Baten:	- 10.000	- 10.000	- 10.000	- 10.000

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Formatie-uitbreiding AVG	Afdeling	Bedrijfsvoering
Programma	Bedrijfsvoering	Teamleider	R. Berends
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	J.A. de Boer MSc
Soort nieuw beleid	Wettelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Voldoen aan de wettelijke eisen van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Uitvoering geven aan het plan van aanpak en de eerste prioriteiten in 2019 realiseren. Dit zijn:

- verwerkingsregister opstellen;
- verwerkersovereenkomsten afsluiten;
- i-Bewustzijn vergroten bij alle medewerkers;
- interne processen aanpassen op AVG eisen;
- Privacybeleid opstellen.

Toelichting (Waarom?):

Door de Functionaris Gegevensbescherming (FG) is een plan van aanpak opgesteld met de acties die de gemeente moet nemen om aan de wettelijke AVG-eisen te voldoen. De FG is een auditor/adviesfunctie aan het DT en het bestuur en voert voor de organisatie geen werkzaamheden uit. Dit vanwege de verschillende rollen (auditor-uitvoering). Met dit voorstel verwachten we per 1 april 2019 grotendeels aan de AVG te voldoen.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

De AVG is 25 mei 2018 van kracht geworden. Dit is een Europese wet die de Wet bescherming Persoonsgegevens vervangt. De eisen die de wet stelt zijn niet onderhandelbaar en zullen op termijn door de Autoriteit Persoonsgegevens worden getoetst. De werkzaamheden om aan de AVG-eisen te voldoen zijn aanvullende eisen en kunnen niet door de staande organisatie binnen de beschikbare uren worden uitgevoerd. Het afwijzen van dit nieuwe beleid betekent dat de gemeente pas op veel langere termijn aan de AVG-wetgeving zal voldoen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Structurele formatie voor 1 dag per week (8 uur schaal 10).

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	20.000	20.000	20.000	20.000
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Formatie-uitbreiding Ruimtelijke Ontwikkeling	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	B. van Dijk
Taakveld	Ruimtelijke ordening	Portefeuillehouder	S.T. Klein- De Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We willen bereiken dat de gemeente haar werk binnen gestelde en verwachte termijnen kan uitvoeren. We willen professioneel ons werk uitvoeren waarbij actueel beleid als uitgangspunt moet gelden. We willen tevreden klanten(burgers en bedrijven) door nieuwe aanvragen en complexe projecten adequaat op te pakken en afspraken over termijnen na te komen.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Door de formatie uitbreiding wordt adequaat invulling gegeven aan het toetsen van bestemmingsplannen, veegplannen, begeleiden complexe en minder complexe RO dossiers. Tevens wordt het adviesniveau naar college en de informatievoorziening naar de raad op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling verbeterd. Het RO beleid en daaraan gerelateerd beleid wordt tijdig actueel gehouden.

Toelichting (Waarom?):

Gemeente levert hierdoor tijdig producten op waardoor de kans op juridische procedures wordt voorkomen. Ook zijn wij hierdoor in staat om de afspraken met klanten en burgers effectiever na te komen. We zijn in staat om op het gebied van ruimtelijke ontwikkelingen actief te participeren binnen de regio. Hiermee geven we invulling aan het thema "Regionale Economie".

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Indien de formatie-uitbreiding niet doorgaat zal de raad keuzes moeten maken welk beleid wij niet tijdig actueel maken, er zal een prioriteit moeten worden aangebracht in de te behandelen RO dossiers. Nieuwe activiteiten zoals ruimtelijke projecten kunnen niet direct worden opgepakt.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

1 fte € 91.000 per jaar structureel, structurele dekking zoeken in declarabele uren projecten

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	91.000	91.000	91.000	91.000
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Thema kerngericht werken	Afdeling	Inwonerszaken
Programma	Inwonerszaken	Teamleider	L. Huibers
Taakveld	Samenkracht en Burgerparticipatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Inwoners moeten gehoord, gezien en erkend worden. We willen een gemeente zijn die maatwerk levert naar de verschillende kernen en actief haar inwoners benadert om samen na te denken over veranderingen en ontwikkelingen in hun directe omgeving.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

We starten in 2019 pilots in drie verschillende kernen in de gemeente om participatie en kerngericht werken in de praktijk te onderzoeken, in samenwerking met inwoners. We gaan:

- Werken met kernteams op locatie, bestaande uit tenminste een (contact)ambtenaar per kern;
- Op verschillende manieren in gesprek met inwoners, bijvoorbeeld door bijeenkomsten en gesprekken te organiseren;
- experimenteren met het op een andere manier communiceren, bijvoorbeeld via digitale apps. Hierbij kijken we ook naar hoe inwoners de toekomst van hun leefomgeving (mede) kunnen bepalen;
- datagedreven werken, zo proberen we meer inzicht te krijgen in de verschillen binnen en tussen kernen;
- de resultaten van het programma voor de leefomgeving mee als informatie meenemen.

Gemeente breed starten we in het kader van participatie en kerngericht werken ook met de volgende zaken:

- We houden een behoeftepeiling in de gemeente, waarin we inwoners vragen naar de manier waarop zij betrokken willen worden bij ontwikkelingen in de gemeente en hun directe leefomgeving.
- We ontwikkelen een participatievisie waarbij we het Kernenbeleid 2010-2013 heroverwegen en de resultaten van de pilots verwerken.

Toelichting (Waarom?):

Wij werken vraaggericht en kennen onze kernen. Elke kern heeft eigen behoeften en vragen. Wij richten ons hierop. We starten met pilots in verschillende kernen omdat het niet logisch is om vooraf een blauwdruk te maken van kerngericht werken en dit in alle kernen uit te voeren. Het kenmerk van kerngericht werken is juist het leveren van maatwerk. De resultaten kunnen meegenomen worden in de implementatie van de Omgevingswet. Gezien de overlap in doelstellingen en aanpak van de programma-aanpak voor de leefomgeving gebruiken we de pilots ook om invulling te geven aan de gebieds- en jaarprogramma's voor de leefomgeving.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Geen. Dit beleid past bij het coalitieakkoord en de doelen die de gemeenteraad stelde in de Programmabegroting 2018 en bij het thema 'Kerngericht werken' in deze programmabegroting. Het sluit ook aan bij doelen en aanpak voor het programma voor de leefomgeving dat de gemeenteraad 20 februari 2018 vaststelde.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

We schatten de kosten van de pilots voor de gemeente op ongeveer € 50.000 per jaar. Hierbij houden we rekening met mogelijke ondersteuning van de provincie, tot maximaal 50% van de totale kosten van de pilots. Deze kosten bestaan uit het houden van een burgerpeiling, onderzoek naar de effecten van de pilots, extra personele inzet en ondersteuning, overige (activiteiten)kosten. De exacte kosten kunnen we op dit moment nog niet inschatten.

Vanaf 2020 willen we het proces gaande houden en uitbreiden, op dit moment is niet te bepalen wat daarvoor het benodigde budget is. Bij de kadernota kan dit opnieuw overwogen worden.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	50.000			
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Thema klimaat en duurzaamheid	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	B. van Dijk
Taakveld	Milieubeheer	Portefeuillehouder	D.J. Russchen
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We willen een klimaatvisie opstellen. Hiermee willen we bijdragen aan een aantrekkelijke, leefbare wereld. Het Rijk heeft ons doelstellingen gegeven voor 2050. Zo wil Nederland in 2050 energie-neutraal en klimaatrobust zijn. Om deze doelstellingen in te vullen is een visie nodig. Als gemeente willen we daarbij zelf het goede voorbeeld geven en meer bewustzijn creëren bij onze inwoners.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Opstellen van een visie met een uitwerkingsplan. Hiervoor is draagvlak nodig bij bestuur en inwoners. Om dit te krijgen zullen we verschillende activiteiten organiseren.

Toelichting (Waarom?):

Er komen verschillende taken op de gemeente af waar wij een grote regierol in hebben:

- Energieneutraal in 2050
- Onze fysieke leefomgeving klaar maken voor veranderend klimaat(water, hitte en droogte)
- Van het aardgas af

Deze doelstellingen hebben niet alleen invloed op andere beleidsterreinen. Ze hebben bovendien grote invloed op inwoners.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

Het is (nog) niet wettelijk verplicht om lokaal beleid te hebben op het gebied van klimaat. Gezien de grote opgaven zal dit er wel aankomen. Zo is het opstellen van een Regionale Energie Strategie vanaf 1 juli 2019 verplicht. Hier zullen verplichtingen uit voortvloeien. Wanneer een gemeente geen inspanningen verricht op het gebied van hernieuwbare energie is de provincie in positie om locaties aan te wijzen buiten de gemeente om.

De gemeente heeft al de verplichting om in 2021 een transitieplan warmte vast te stellen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Inhuur adviesbureau en externe ondersteuning € 50.000 uitgaande van 500 uur.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel stellen we de visie op. Met de uitwerking komen we in 2019 apart bij u terug in de raad.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	40.000			
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Gemeentelijk Groen- en bomenbeleidsplan	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	I.A.N.M. van Riel
Taakveld	Openbaar Groen en (openlucht) recreatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Opstellen van een groen -en bomenbeleidsplan. Hiermee willen we bereiken dat:

- We een beleidsmatige basis hebben voor het vervangen van groen en bomen
- Duurzamer beleid opstellen voor beheer en onderhoud van groen en bomen,
- Ontwikkelen van een duurzaam en toekomstbestendig bomenbestand, in verband met het vaker voorkomen van ziektes, de klimaatverandering e.d.
- Blijven bijdragen aan een duurzame en gezonde groene leefomgeving van inwoners

We beter in kunnen spelen op behoeften in de samenleving door inwoners meer regie te geven over de invulling van het groen

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Expertise en kennis voor een groen -en bomenbeleidsplan in huis halen.

Toelichting (Waarom?):

In het beheerplan groen is niet opgenomen dat bij het einde van de levensduur, deze moet worden vervangen. Dat betekent het in stand houden van het areaal door louter onderhoud. Er is op dit moment geen sprake van een veerkrachtig, aantrekkelijk en duurzaam groenareaal.

Waarom alleen deze plannen? Met uitzondering van de groen/bomenbeleidsplannen is er voor alle plannen geld beschikbaar binnen de bestaande budgetten om deze in 2019 te actualiseren.

Door bezuinigingen in het verleden zijn investeringen in het groenareaal achter gebleven en hebben we een versoberingsslag uitgevoerd. Plantvakken werden omgevormd naar gazon en plantvakken die 'op' waren werden niet vervangen maar in stand gehouden. Deze wijze van beheer is niet duurzaam en levert geen bijdrage aan een prettige leefomgeving voor onze inwoners.

Ook moeten we constateren dat er steeds vaker landelijke ziektes zijn die onze bomen treffen. De huidige structuur van ons bomenbestand maakt dat we kwetsbaar zijn voor ziektes en de gevolgen zijn soms groot. Daarom willen we een toekomstbestendige en duurzame structuur maken, zodat ons bomenbestand minder kwetsbaar is en daardoor de gevolgen minder groot zijn.

Met dit nieuwe beleid willen we ook een betere bijdrage leveren aan een duurzame, gezonde en prettige leefomgeving voor onze inwoners. Te denken valt aan het inspelen op actuele trends en behoeften in de samenleving door bewoners meer regie te geven over de invulling van het groen.

Het groen -en bomenbeleidsplan maakt onderdeel uit van het Integrale Beleidsplan Openbare Ruimte (IBOR) dat, samen met de overige plannen zoals wegen, kunstwerken, openbare verlichting etc. aan de gemeenteraad wordt voorgelegd, zodat de raad een keuze kan maken met betrekking tot de ambitie.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

Het is niet wettelijk verplicht om de huidige bomen en het groen in stand te houden.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 25.000. voor expertise op het gebied van groenbeleid en planvorming. Beleid moet met behulp van een adviesbureau opgesteld worden.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel stellen we het beleid op. Met de uitwerking komen we in 2019 apart bij u terug in de raad.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	25.000			
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Stimuleren asbestvrije daken	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	B. van Dijk
Taakveld	Wonen en bouwen	Portefeuillehouder	S.T. Klein-de Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Doelstelling van dit beleid is asbestvrije daken per 1 januari 2024. De basis daarvoor ligt in het besluit van de Ministerraad van 1 maart 2015 om met ingang van 1 januari 2024 asbestdaken van golfplaten en leien te verbieden.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Het ligt voor de hand dat de overheid een belangrijke taak ziet weggelegd om dak-eigenaren te stimuleren en te faciliteren bij de verwijdering van hun dak.

De kernvraag op basis van deze ambitie wordt dan ook: hoe zorgen de overheden er voor dat alle daken in Rivierenland in 2024 asbestvrij zijn. Door goed over deze vraag na te denken komt er een aantal thema's boven die aandacht verdienen: 1. Bewustwording en Communicatie; 2. Beleid en Financiën; 3. Versnelling uitvoeren; 4. Monitoring; 5. Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving moeten op orde zijn.

Toelichting (Waarom?):

Er is voor 2024 gekozen, omdat het dan 30 jaar geleden is dat asbest voor het laatst had mogen worden toegepast. Bekend is dat asbest verweert en het zeker is dat er na die 30 jaar asbeststof vrijkomt.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Indien de gemeente niets doet, dan zal het een enorme uitdaging zijn om het verbod na 2024 te handhaven. Hoe meer daken er de komende jaren gesaneerd worden, hoe minder groot de inzet zal moeten zijn om het verbod te handhaven. Naast de morele taak is het ook noodzakelijk om te faciliteren en te stimuleren

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Voor de gemeente Buren is voor 2019 en 2021 voor de komende 2 jaar € 44.000 geraamd. Dit betreft een bijdrage aan de ODR aangezien deze werkzaamheden door de ODR in regionaal verband worden uitgevoerd.

2019 € 23.000 2020 € 21.000

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We informeren u of de uitwerking en de voortgang.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	23.000	21.000		
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Actualisatie archeologiebeleid	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	B. van Dijk
Taakveld	Ruimtelijke ordening	Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Actueel en volwaardig ingebed archeologiebeleid dat tevens toekomstbestendig is en kan worden opgenomen in de omgevingsvisie (in het kader van de naderende omgevingswet). Met actueel en volwaardig ingebed archeologiebeleid is inzichtelijk waar welke archeologische verwachtingswaarden zich binnen de gemeente Buren bevinden.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

- Bodemverstoringenkaart maken;
- Actualisatie van de waarden en verwachtingenkaart archeologie;
- Op basis van voorgaande kaart vrijstellingsinstrumentarium/ archeologiebeleid opstellen;
- Het geüpdatet archeologiebeleid koppelen aan een nieuwe erfgoedverordening of paraplubestemmingsplan archeologie;
- Het geactualiseerde en vastgestelde archeologisch beleid gebruiken als input voor de omgevingsvisie.

Toelichting (Waarom?):

In de periode 2007-2008 heeft de gemeente Buren een archeologiebeleid op laten stellen. Dit bestond uit een archeologische waarden en verwachtingenkaart. Deze kaart is nooit officieel vastgesteld. Dit is een kans om dit te herstellen. Daarnaast is de wet- en regelgeving veranderd en is het 'oude' archeologiebeleid door nieuwe inzichten op punten achterhaald. Daarnaast is het huidige beleid niet ingericht op de komst van de Omgevingswet. Actualiseren en herijken van het beleid betekent dat we op al deze punten een verbeteringslag kunnen doorvoeren

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Gemeenten zijn verplicht om bijvoorbeeld in bestemmingsplannen archeologie te regelen. Zonder de basis op orde te hebben is uitvoering van de archeologietaken in feite niet goed mogelijk. Het risico op toevallige vondsten neemt toe. De financiële consequenties hiervan kunnen worden afgewenteld op de gemeente. Daarnaast kan te scherp geformuleerd beleid (dat met de huidige inzichten bijvoorbeeld al lang niet meer van toepassing is) een particulier tot (achteraf) onnodige investeringen dwingen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Circa € 45.000

Uitvoering werkzaamheden (door extern bureau) dient te resulteren in:

- Actuele archeologische verwachtingen en waardenkaart;
- Actuele beleidskaart met goed onderbouwde onderzoeksplicht / vrijstellingsinstrumentarium;
- Toelichting op beide documenten (in vorm van rapport);
- Actuele Erfgoedverordening mét inbegrip van archeologie of een paraplubestemmingsplan met als thema: Archeologie;
- Optioneel: Verstoringenkaart (afhankelijk van ambitieniveau gemeente Buren en kosten).

Er doet zich nu een kans voor om in het kader van een pilot project van het Convent van Gemeentelijk Archeologen mee te liften. De inleg bedraagt €15.000. Die inleg wordt door het Convent verdubbeld naar € 30.000. Daarvoor wordt een actuele archeologische waarden- en verwachtingenkaart opgesteld gebaseerd op de laatste inzichten en onderzoeken. Indien de gemeente Buren niet wordt geselecteerd voor de pilot zou de raming van € 30.000 bijgesteld moeten worden naar € 45.000.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	30.000			
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Doorontwikkeling Fietsrouten netwerk Rivierenland	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	B. van Dijk
Taakveld	Economische promotie	Portefeuillehouder	S.T. Klein - De Jong
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Het doorontwikkelen van het fietsrouten netwerk met een gedegen beheer en onderhoud zorgt er voor dat het netwerk functioneel, actueel en netjes blijft.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Het beheer en onderhoud uitbesteden aan Uit@waarde en dit tot 1 mei 2029 af te kopen voor een eenmalig bedrag van € 33.000,-.

Toelichting (Waarom?):

In 2009 kreeg de Regio Rivierenland een fietsrouten netwerk met verbindingen naar de omliggende regio's. Het aantal recreatieve fietsers nam vanaf het begin waarneembaar toe. Ook de fiets- en voetveren in Rivierenland profiteerden van de komst van het netwerk. Het is een onmisbare schakel geworden in de toeristische, recreatieve infrastructuur. Op de kwaliteitsmonitor van het Landelijk Fietsplatform scoort de provincie Gelderland de maximale vijf sterren.

Met de komst van het netwerk werd het beheer en onderhoud voor tien jaren afgekocht door de deelnemende gemeenten. Uit@waarde kreeg na de aanleg van het netwerk de opdracht om het beheer en onderhoud voor deze periode uit te voeren.

Op 30 april 2019 loopt deze overeenkomst van beheer en onderhoud af. Uit@waarde wil de overeenkomst graag verlengen met de tien gemeenten in Rivierenland. Bij voorkeur voor een periode van tien jaar. Mede doordat Uit@waarde de werkzaamheden uitvoert in combinatie met de controle-en herstelwerkzaamheden met die van het wandelnetwerk en de bruine borden, wordt de prijs laag gehouden.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Vrije keuze. Echter, het niet actueel houden van het netwerk betekent een verslechtering van de toeristische, recreatieve infrastructuur. Vermoedelijk minder recreatieve fietsers in de regio. Doelstelling regionaal speerpunt recreatie en toerisme is juist jaarlijks 5% omzetgroei. Daar draagt een geactualiseerd fietsrouten netwerk ook aan bij.

De afgelopen tien jaar is het beheer en onderhoud door Uit@waarde naar volle tevredenheid verzorgd voor de deelnemende gemeenten. Het "in de markt" zetten van de doorontwikkeling en het beheer en onderhoud van het fietsrouten netwerk is een niet voor de hand liggende mogelijkheid. De voormalige recreatieschappen zijn opgegaan in Uit@waarde. Die organisatie heeft nu juist met hun routebureau tot taak deze routes te beheren. Per gemeente met afzonderlijke partijen een contract sluiten, is geen optie. Juist de verbindingen door eigen regio Rivierenland en naar omliggende regio's is de meerwaarde om het samen te houden.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

De investering voor het doorontwikkelen van het fietsrouten netwerk bedraagt € 172.000,--. De afkoop van het beheer en onderhoud voor de komende tien jaar bedraagt € 240.000,--. De provincie verstrekt, naar verwachting, een subsidie van € 86.000,--.

Omgerekend betekent dit een eenmalig bedrag van € 1,25 per inwoner. Totaalbedrag € 33.000,-- te betalen in 2019 als afkoop voor tien jaar.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	33.000			
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Formatie-uitbreiding (of inhuur) Inkoopadviseur	Afdeling	Bedrijfsvoering
Programma	Bedrijfsvoering	Teamleider	R. Berends
Taakveld	Overhead	Portefeuillehouder	J. de Boer
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

- Uitvoering geven aan de aanbevelingen uit het Rekenkamerrapport, de motie en het hoge ambitieniveau van de raad;
- Een professionele inkoopfunctie, betere borging van een correcte en efficiënte uitvoering;
- Voldoen aan rechtmatigheidseisen en aanbevelingen accountant
- Een verdiepingsslag maken op de kaders duurzaamheid, innovatie, social return en lokale ondernemers

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

- De inkoopadviseur zorgt voor doorontwikkeling van de inkoopfunctie; Hij adviseert de organisatie over de toepassing van het beleid en de uitwerking van de kaders van de raad. Hij neemt deel aan de werkgroep inkoop en levert een bijdrage aan de tweemaandelijksse rapportages.
- Optie 1: aantrekken van een nieuwe medewerker 0,89 fte (schaal 11) voor 2019 en 2020.
- Optie 2: extra uren inkopen (24 uur) van een inkoopadviseur bij het Team Inkoop via Regio Rivierenland voor 2019 en 2020.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

- Huidige situatie voortzetten en accepteren dat het huidige vastgestelde ambitieniveau moeilijk te realiseren is.
- Samenwerking met andere gemeenten is meer voor de langere termijn. Deze optie is niet verder uitgewerkt in afwachting van de discussie in de gemeenteraad over de kaderstelling en de normering in december 2018.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Voor 2019 is al € 20.000 beschikbaar gesteld bij de begroting 2018.

Daarnaast is er extra budget nodig in 2019 van € 60.000,--. Voor 2020 is er € 80.000,- nodig.

Deze kosten zijn nodig voor het aantrekken van een nieuwe medewerker 0,89 fte (schaal 11) voor 2019 en 2020. Als het werven van een nieuwe medewerker niet lukt, dan huren we voor 2 jaar een specialist in van team inkoop van regio Rivierenland.

We bekijken in 2020 opnieuw of er in de jaren daarna nog extra uren nodig zijn.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	60.000	80.000		
Baten:				

Onderwerp	Duurzame instandhouding Klompenpaden	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	B. van Dijk
Taakveld	Openbaar groen en (openlucht)recreatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:
Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We willen bereiken dat we in Buren 5 Klompenpaden in de gemeente Buren structureel in stand kunnen houden. In de gemeente Buren zijn 4 Klompenpaden aangelegd met subsidies vanuit de Regio Rivierenland en de Provincie Gelderland.

- Engelroderpad (omgeving Beusichem – Culemborg)
- Errekomsepad (omgeving Buren – Erichem)
- Batouwepad – Marspad (omgeving Lienden-Kesteren)
- Teisterbantpad (omgeving Kerk-Avezaath – Zoelen)

De aanleg van een vijfde klompenpad staat op de planning in 2019.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

1. Beheer en in stand houden van de klompenpaden door o.a.:
 - het faciliteren en binden van de vrijwilligers van de klompenpaden-werkgroepen (w.o. materiaalvoorziening, vrijwilligersverzekering, werving, informatie-uitwisseling, klachtenafhandeling);
 - Relatiebeheer met wandelaars, grondeigenaren, vrijwilligers, gemeente, horecaondernemers, folderverkooppunten, routenetwerkbeheerders;
 - Bemiddeling in contractverlenging recreatief medegebruik met grondeigenaren;
2. Marketing van de klompenpaden door o.a.:
 - Promotie door middel van persberichten, artikelen in tijdschriften en sociale media;
 - Onderhoud van de website;
 - Onderhoud van de klompenpad-app;
 - Onderhoud van de facebook-pagina;
3. Openstellingsvergoedingen aan eigenaren
4. Incidentele kleine herstelwerkzaamheden

Voor beheer, instandhouding en marketing van de klompenpaden werken we samen met Stichting Landschapsbeheer Gelderland.

Toelichting (Waarom?):

De klompenpaden dienen meerdere doelen: beleving mogelijk maken van het landschap, betrekken van inwoners en ondernemers bij hun directe woon- en werkomgeving, stimuleren van de lokale economie, aantrekkelijk houden van ons rivierenlandschap voor recreanten vanuit heel Nederland.

Dit voorstel sluit aan bij het coalitieakkoord, als het gaat om de kerngerichte aanpak, de actieve inzet van inwoners en ondernemers bij het vormgeven van hun leefomgeving en de betekenis van de groene en cultuurhistorische omgeving voor recreatie en toerisme. In het Landschapsontwikkelingsplan staat de doelstelling om het landschap beleefbaar te maken door ommetjes of dorpswandelingen mogelijk te maken. In het Programma voor de leefomgeving is de ambitie geuit dit soort projecten in samenwerking met inwoners en ondernemers uit te voeren.

De klompenpaden zijn resultaten die geboekt zijn in het kader van het Landschapsontwikkelingsplan en het Programma voor de Leefomgeving. Bij de (kerngerichte) gebiedsprocessen die in dat kader zijn georganiseerd, bleek dat er op verschillende plekken behoefte is aan 'ommetjes'. De klompenpaden voorzien hierin voor de lokale inwoners, maar ook voor wandelaars van buiten het gebied. Bovendien zijn er voldoende mensen enthousiast geworden om zich hier actief voor in te zetten: de vrijwilligers van de klompenpadenwerkgroepen. Onze klompenpaden krijgen lovende reacties van wandelaars, te lezen op de website klompenpaden.nl. Gemiddeld levert een klompenpad ca. € 30.000,- aan omzet op voor de lokale economie (ingeschat op basis van het aantal wandelaars, en het gemiddelde bestedingspatroon).

In de huidige situatie worden de kosten voor de klompenpaden betaald uit het jaarlijkse budget van € 30.000 voor landschapsontwikkeling. Deels is dat het gevolg van het feit dat bij de eerste klompenpaden 3 jaar beheer was inbegrepen bij de realisatiekosten. Na deze 3 jaar worden deze kosten structureel, en gaan een groot deel van het landschapsbudget in beslag nemen. Hierdoor is minder geld (slechts € 8.000 jaarlijks) beschikbaar voor nieuwe ontwikkelingen in het landschap. Dit vinden wij niet transparant, en het doet geen recht aan de afspraken in het landschapsontwikkelingsplan. Het is duidelijker om voor de klompenpaden een eigen budget in te stellen.

Welke verplichtingen heeft de gemeente met betrekking tot de klompenpaden?

- Getekende overeenkomst met Stichting Landschapsbeheer Gelderland waarbij beheer, instandhouding en marketing gedurende 5 jaar na oplevering van elk klompenpad is afgesproken. Het eerste contract loopt af op 1 juli 2019, het laatste loopt af op 1 maart 2022.
- Voor elk klompenpad zijn openstellingsovereenkomsten met grondeigenaren gesloten.
- Voor aanleg en realisatie gelden voorwaarden in het kader van subsidiebeschikkingen vanuit de Regeling Landschap van Provincie Gelderland.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief)?:

De raad kan besluiten een groter budget vrij te maken, waardoor ruimte ontstaat om meer klompenpaden in stand te houden. De inschatting is dat in het gebied nog mogelijkheden bestaan voor 2 extra klompenpaden, zowel qua financiering van de aanleg, routing als qua draagvlak. We denken dan aan klompenpaden in de oostelijke helft van de gemeente, daar is nog een 'blinde vlek'. Bijvoorbeeld in de omgeving van Rijswijk-Maurik-Eck en Wiel – Ingen. In dat geval wordt het budget per klompenpad met ca € 4.700 worden verhoogd. Bij een totaal van 7 klompenpaden komt dit neer op jaarlijks ca. € 32.900.

Het niet vrij maken van dit budget betekent dat we de klompenpaden (gefaseerd) moeten afbouwen. Hiervoor is tot en met 2022 ook budget nodig.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

Een klompenpad kost ongeveer € 4.700 per jaar. Daarbij is inbegrepen:

- Beheer, instandhouding en marketing á € 3.000
- Openstellingsvergoeding voor grondeigenaren, afhankelijk van het aantal grondeigenaren en de lengte van de paden gemiddeld € 1.500
- Budget voor herstel en onderhoud aan voorzieningen zoals loopplanken, overstapjes, bankjes e.d. € 200

Niet in begrepen zijn ingrijpende wijzigingen in de routes. Als dat aan de orde is, zal er een project worden opgestart en bijbehorend budget worden gezocht. Er zijn verschillende situaties denkbaar waarbij dat nodig kan zijn, bijvoorbeeld als één of meerdere grondeigenaren besluiten niet meer mee te werken, of als er mogelijkheden ontstaan om de route substantieel te verbeteren. Voor 2019 en 2020 €16.000 budget opnemen, bij de kadernota opnieuw overwegen of we doorgaan met de huidige klompenpaden, uitfasen of extra budget vragen / alternatieve dekking vinden.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen in 2019 niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	16.000	16.000		
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Leefbaarheidsbudget	Afdeling	Inwonerszaken
Programma	Inwonerszaken	Teamleider	L. Huibers
Taakveld	Samenkracht en burgerparticipatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Het ondersteunen van inwonersinitiatieven gericht op de leefbaarheid van de kernen.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

We stellen jaarlijks maximaal € 30.000,- subsidie ter beschikking voor inwonersinitiatieven via een leefbaarheidsbudget. Hiervoor stellen we nadere regels vast in een subsidieregeling. Enkele randvoorwaarden van dit leefbaarheidsbudget zijn:

- We verlenen kleinere subsidies, tot een maximum bedrag per kern en per initiatief
- Initiatieven moeten gericht zijn op de leefbaarheid van- en ontmoeting tussen inwoners in een kern. Dit kunnen initiatieven zijn die gericht zijn op het fysieke domein en initiatieven die gericht zijn op het sociale domein.
- Deze subsidie vervangt niet de bijdrage voor kleinschalige buurt- en straatbijeenkomsten, maar is een toevoeging op deze bijdragen en gaan over andere initiatieven.

Toelichting (Waarom?):

Er zijn veel initiatieven van inwoners in onze gemeente voor het behoud en versterking van hun directe leefomgeving. Deze initiatieven willen wij ondersteunen.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Geen. Het leefbaarheidsbudget past bij het coalitieakkoord, waarin staat onder 'Leefbaarheidsbudget': "Wij willen voor dit soort initiatieven een leefbaarheidsbudget ter beschikking stellen waarop een beroep kan worden gedaan. De omvang van het budget is beperkt. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen moeten initiatieven voldoen aan nader te bepalen spelregels. Het sluit ook aan bij doelen en aanpak voor het programma voor de leefomgeving dat de gemeenteraad 20 februari 2018 vaststelde.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 30.000 in 2019 en 2020. We rekenen met € 2.000 per kern, vermenigvuldigd met 15 kernen. Voor de kadernota maken we een inschatting of het bedrag van € 30.000 voldoende is voor de volgende jaren.

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	30.000	30.000		
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Kerngerichte zorg	Afdeling	Inwonerszaken
Programma	Inwonerszaken	Teamleider	L. Huibers
Taakveld	Samenkracht en burgerparticipatie	Portefeuillehouder	D.J. Russchen
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Laagdrempelige toegang tot zorg en ondersteuning en vrijwilligers zetten zich in voor hun dorpsgenoten die beperkingen ondervinden in gezondheid of maatschappelijke participatie.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

De geleerde lessen van het project 'het Mantelpunt' (Kerk-Avezaath) goed in kaart brengen. Binnen dit project zetten vrijwilligers in een kern zich in voor hun dorpsgenoten die beperkingen ondervinden in gezondheid of maatschappelijke participatie. Hier is ook een dorpscontactpersoon aan verbonden: iemand die vanuit de lokale gemeenschap op een laagdrempelige en kerngerichte manier een intermediair is tussen hulpvragers, vrijwilligers, de projectgroep en professionals (met name Stib). We onderzoeken in hoeverre deze manier van werken zorgt voor laagdrempelige toegang tot (vrijwillige) zorg en ondersteuning. We onderzoeken de mogelijkheden, kansen en bedreigingen voor doorontwikkeling van deze manier van werken in tenminste een andere kern vanaf 2019

Toelichting (Waarom?):

Inwoners kunnen langer zelfstandig blijven wonen en doen mee in de samenleving. (versterking eigen kracht en kerngericht werken). We ontwikkelen hiermee manieren voor meer kerngerichte zorg en laagdrempelige toegang tot zorg en ondersteuning.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Geen. Valt binnen de kaders van het vastgesteld beleid sociaal domein (versterking eigen kracht en kerngericht werken).

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 50.000 voor 2019 en 2020 totaal per jaar, 25.000 per jaar per kern/project.

Dekking uit reserve sociaal domein

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	50.000	50.000		
Baten:	- 50.000	- 50.000		

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Uitwerkingsprogramma's Burens Visie op het Kind	Afdeling	Inwonerszaken
Programma	Inwonerszaken	Teamleider	L. Huibers
Taakveld	Onderwijs en leerlingenzaken	Portefeuillehouder	D.J. Russchen
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

Een breed aanbod voor kinderen van 0 tot 18 jaar:

- Met de kern- en ketenpartners vertalen we de thema's Veilig, Gezond en Kansrijk naar een concreet aanbod
- We nemen preventieve maatregelen om kinderen veilig, gezond en kansrijk te laten opgroeien
- We maken gebruik van het bestaande aanbod op het gebied van onderwijs, kinderopvang, zorg, welzijn, sport en cultuur. Door het stimuleren van de samenwerking van de aanbieders versterken we het aanbod.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

De gemeente neemt de verantwoordelijkheid en de regie om het brede aanbod te organiseren en de samenwerking tussen de kern- en ketenpartners te stimuleren.

Toelichting (Waarom?):

De gemeenteraad besloot op 20 februari 2018 om de Burens visie op het Kind vast te stellen. Deze visie moet nu uitgewerkt worden.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Geen.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 40.000: kosten voor het co-creatietraject en ontwikkelingskosten

€ 40.000: ontwikkel-, ondersteunings- en uitvoeringskosten

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We informeren u of de uitwerking.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	40.000	40.000		
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Formatie-uitbreiding beleidsmedewerker groen	Afdeling	Ruimte
Programma	Ruimte	Teamleider	I.A.N.M. van Riel
Taakveld	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Noodzakelijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

We willen tevreden klanten(burgers en bedrijven) door te werken aan een prettige leefomgeving. Het openbaar groen is een belangrijke factor in de beleving en het gebruik van de leefomgeving. We willen bereiken dat de gemeente haar werk kan uitvoeren. We willen professioneel ons werk uitvoeren waarbij actueel beleid als uitgangspunt moet gelden.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Door de formatie uitbreiding wordt adequaat invulling gegeven aan:

- Het actualiseren van groenbeleid (bijvoorbeeld opstellen van groen- en bomenbeleid, planvorming voor verjonging en vervanging van verouderd groen)
- Het uitvoeren van groenbeleid (beleidsmatige aansturing van uitvoerders w.o. Avri, uitvoeren van verjonging en vervanging, herplant en kap essentaksterfte, doorvertaling van beleid voor landschap en leefomgeving etc.)
- In deze functie kan ook opgenomen worden het regisseren van het integraal beleid openbare Ruimte (IBOR) en de afstemming met de omgevingsvisie en het omgevingsplan

Toelichting (Waarom?):

De gemeente is hierdoor beter in staat om het groenbeleid en het kwaliteitsniveau van het groen te handhaven, en in te spelen op ontwikkelingen in de lokale gemeenschap en de fysieke leefomgeving. Hierdoor verbetert de fysieke kwaliteit van landschap en leefomgeving, de beleving van inwoners ten aanzien van de leefomgeving en de beeldvorming van inwoners over gemeente en Avri,

Deze activiteiten ondersteunen de contractmanager Avri. Hiermee kunnen we adequater beleidsmatige en inhoudelijke uitvoering geven aan beleidsontwikkeling, de begeleiding van inwonersinitiatieven voor groenbeheer en opgaven in het kader van duurzaam beheer en biodiversiteit.

Het adviesniveau naar college en de informatievoorziening naar de raad op het gebied van groenbeleid verbetert. Het groenbeleid wordt tijdig actueel gehouden.

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Indien de formatie-uitbreiding niet doorgaat zal er geen of onvoldoende begeleiding zijn van het opstellen van nieuw beleid door externen. Uitvoering van het opgestelde beleid kan niet of onvoldoende begeleid worden, initiatieven van inwoners op het gebied van groenbeheer worden niet naar tevredenheid begeleid. Er is onvoldoende capaciteit beschikbaar om de regisseurstaken IBOR in te vullen, en vanuit groenbeleid voor te sorteren op de omgevingswet.

De (bestaande) functies van contractmanagement Avri en beleid landschap en leefomgeving heeft onvoldoende capaciteit (tijd en/of kennis).

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 77.500 voor de invulling van 1 fte voor 2019 en 2020 (functie opgebouwd uit 0,5 groenbeleid, en 0,39 proces coördinator groen regisseur IBOR)

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	77.500	77.500		
Baten:				

NIEUW BELEID 2019 – 2022

Onderwerp	Sportverenigingen ontwikkelen naar open clubs	Afdeling	Inwonerszaken
Programma	Inwonerszaken	Teamleider	L. Huibers
Taakveld	Samenkracht en burgerparticipatie	Portefeuillehouder	G.J. Keller
Soort nieuw beleid	Wenselijk		

Motivatie nieuw beleid:

Doelstelling (Wat willen wij bereiken?):

De sportverenigingen ontwikkelen zich de komende jaren tot open clubs. Zij zijn een belangrijke ontmoetingsplek voor de inwoners van de kern(en). Zij ontplooiën activiteiten voor de inwoners van alle leeftijden en zijn betrokken bij het welzijn van de inwoners.

Prestaties (Wat gaan we daarvoor doen?):

Samen met de Gelderse Sportfederatie (GSF) werken we met de sportverenigingen aan de gewenste ontwikkeling. De gemeente faciliteert de komende vier jaar de ondersteuning door de GSF. Als de gemeente hierin actief is zijn er mogelijkheden voor ondersteuning vanuit de provincie.

Toelichting (Waarom?):

Sportverenigingen zijn actief voor de inwoners van alle leeftijden in de kern waar zij zijn gevestigd (en eventueel daarbuiten). Het valt binnen de ontwikkelingen van het Sociaal Domein (gezondheid, bewegen en ontmoeten).

Welke keuze heeft de raad (Wat is het alternatief?):

Het is een wenselijke ontwikkeling, dus de raad hoeft niet akkoord te gaan.

Specificatie raming (Prijs x aantal):

€ 25.000 voor 2019, bij de kadernota overwogen of dit structureel opgenomen moet worden

Vervolgtraject:

Wanneer u instemt met dit voorstel kan het college dit voorstel direct oppakken. We komen niet bij u terug met een aanvullend voorstel.

Exploitatie	2019	2020	2021	2022
Lasten:	25.000			
Baten:				

Overzicht vervangingsinvesteringen 2019-2022

Afdeling	Investering	Nadere toelichting	Afschr. termijn	Bedrag van investering
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2019				
Bedrijfsvoering	Mobiele telefoons	Vervanging	3	8.750
Bedrijfsvoering	Doorontwikkeling begroting online	Investering (I&A plan)	5	20.000
Bedrijfsvoering	Beamers	Vervanging	4	7.500
Bedrijfsvoering	Symposium	Vervanging	7	2.000
Inwonerszaken	Documentscanner balie	Vervanging	5	7.000
Ruimte	Houten brug Pippelinghof	Vervanging	40	30.000
		Totaal 2019		75.250
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2020				
Bedrijfsvoering	Noodaggregaat gemeentehuis	Vervanging	10	86.500
Bedrijfsvoering	Mixed Workload Envirement AS/400	Vervanging	5	60.685
Bedrijfsvoering	Storage Area Network	Vervanging(I&A plan)	5	187.000
Bedrijfsvoering	Beveiligingsinstallatie gemeentehuis	Vervanging	15	135.000
		Totaal 2020		469.185
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2021				
Bedrijfsvoering	Koppeling backoffice / midoffice	Vervanging	5	135.000
		Totaal 2021		135.000
VERVANGINGSINVESTERINGEN 2022				
In 2022 zijn er geen geplande vervangingsinvesteringen.				

Overzicht reserves en voorzieningen

Stand reserves per 31/12 (x € 1.000)	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Algemene reserve						
Algemene reserve	2.885	1.738	2.844	3.041	3.501	3.501
Algemene reserve (geblokkeerde gedeelte weerstandsvermogen)	2.948	2.750	2.750	2.750	2.750	2.750
Overige bestemmingsreserve						
Omgevingsgerichte uitgaven & bovenplanse verevening	893	893	893	893	893	893
Egalisatie algemene uitkering	100	0	0	0	0	0
Beheer oppervlaktewater	32	32	32	32	32	32
Overlopende posten	791	748	768	788	808	828
Maatschappelijke investeringen	110	110	110	110	110	110
Beheer en onderhoud Tollewaard	1.397	1.397	110	80	60	50
Deelfonds sociaal domein	3.152	2.581	2.269	2.065	2.065	2.065
Informatie- & auto. plan 2017-2020	417	374	271	253	238	222
Overige bestemmingsreserve besteed ¹						
Gemeentehuis	221	191	160	144	128	112
Heractivering riolering	1.160	1.043	929	817	704	592
Afbouw verplichting sport /dorpshuis	80	60	42	25	8	4
Kapitaallasten IHP 2007-2016	674	650	625	600	576	551
Totaal reserves	14.860	12.567	11.803	11.598	11.873	11.710

¹ Betreft een reserve ter dekking van afschrijvingslasten. De omvang van de reserve is gelijk aan alle toekomstige afschrijvingen.

Stand voorzieningen per 31/12 (x € 1.000)	Werkelijk 2017	Begroot 2018	Begroot 2019	Begroot 2020	Begroot 2021	Begroot 2022
Verplichtingen, verliezen en risico's						
Pensioenen wethouders	1.439	1.467	1.499	1.532	1.564	1.596
Wachtgelden wethouders	101	37	0	0	0	0
<i>Nog te maken kosten afgesloten grondexploitaties:</i>						
- Bedrijventerrein Buren III	20	20	20	20	20	20
- Lage Korn Buren	30	30	30	30	30	30
- Het Woud Ingen	70	70	70	70	70	70
- Scharenburg Zoelen	123	123	123	123	123	123
Door derden beklemde middelen						
<i>Begraafplaatsen</i>						
- Aankoopsommen onderhoud	155	126	86	47	7	- 31
- Aankoopsommen grafrechten	30	34	41	49	56	64
<i>Riolering</i>						
- Onderhoud rioolgemalen	658	343	314	242	48	29
- Vervanging riolering	600	800	1.000	1.200	1.200	1.200
- Gemeentelijke rioleringsplan	3.725	3.797	3.790	3.950	3.818	3.733
Goedkope woningbouw	249	249	249	249	249	249
Egalisatie onderhoud						
Onderhoud gebouwen	795	824	796	744	742	690
Openbare verlichting	310	422	540	644	738	812
Wegen	2.270	2.696	3.067	2.026	2.847	2.984
Civiele kunstwerken	364	349	393	381	497	532
Baggeren watergangen	184	326	280	46	187	329
Totaal voorzieningen	11.123	11.713	12.298	11.353	12.196	12.430

Financiële analyse

In dit hoofdstuk leest u hoe we van het saldo bij de Kadernota 2019 komen tot het 'structureel beeld na begrotingsvoorbereiding'. Dat doen we stapsgewijs, beginnend bij de stand na behandeling van de Kadernota. Onderaan de pagina vindt u de totaalstelling die leidt tot het totaalbedrag in de [financiële beschouwingen](#).

Verloop na Kadernota 2019

De Kadernota 2019 leverde een positief beeld op:

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Saldo Kadernota 2019	+ 336	+ 482	+549	+ 273

Effecten begrotingsvoorbereiding

Na de behandeling van de Kadernota zijn we gestart met de begrotingsvoorbereiding. De bedragen hebben betrekking op het verschil tussen het 'saldo voorafgaand aan begrotingsvoorbereiding' (de primaire begroting 2019-2022) en wat we in deze (concept) meerjarenbegroting opnemen. Dit betekent dat al deze mutaties onderdeel zijn van het nieuwe begrotingssaldo. Dit leverde een aantal grote effecten op die we in het begrotingssaldo verwerkten. We maken een onderscheid in 3 onderdelen.

- Structurele voordelen begrotingsvoorbereiding;
- Structurele nadelen begrotingsvoorbereiding;
- Incidenteel voordeel begrotingsvoorbereiding;
- Tussentijds genomen raadsbesluiten.

Structurele voordelen begrotingsvoorbereiding (x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Treasury	+ 55	+ 53	+ 50	+ 56
Erfpacht opbrengsten gronden Doejenburg II	+ 19	+ 19	+ 19	+ 19
Inkomensregelingen	+ 610	+ 608	+ 603	+ 603
Begeleide participatie (bijdrage Werkzaak)	+ 32	+ 41	+ 35	+ 66
Totaaltelling	+ 716	+ 721	+ 707	+ 744

- Treasury

We actualiseerden de liquiditeitsprognose voor de komende jaren. Vanwege het afnemende financieringstekort en de lage rentestand verwachten we minder rentekosten. De eerste jaren verwachten we nog rente-inkomsten vanwege de negatieve rentestand. Tot slot is in het laatste jaar de rentekosten over de langlopende leningen aangepast.

- Erfpacht opbrengsten gronden Doejenburg II

Van de in 2018 in erfpacht uitgegeven gronden nemen we de inkomsten op in de meerjarenbegroting.

- Inkomensregeling

De budgetten zijn gebaseerd op de voorlopige verdeling van de gebundelde uitkering over 2018 (Rijksbijdrage). De Rijksbijdrage is meer gestegen dan de toename van het aantal en de hoogte van de te verstrekken uitkeringen Participatie Wet, IOAW en IOAZ.

- Begeleide participatie (bijdrage Werkzaak)

De bijdrage aan de Werkzaak is gebaseerd op de vastgestelde begroting 2019. In de kadernota 2019 was de bijdrage gebaseerd op de voorlopige begroting. De bijdrage valt dus lager uit dan eerder aangegeven.

Structurele nadelen begrotingsvoorbereiding (x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Algemene uitkering (septembercircularre)	- 107	- 202	- 362	- 455
Watersysteemheffing	- 58	- 60	- 60	- 60
Actualisatie staat van investeringen	+ 40	- 58	- 54	- 66
Bestuur	- 33	+ 4	- 28	- 9
Burgerzaken	- 12	- 19	- 22	- 22
Opbrengst verkoop panden/ gronden	+ 3	- 19	- 19	- 19
Overhead	- 132	- 183	- 237	- 246
Samenkracht en burgerparticipatie	- 89	- 89	- 89	- 89
OZB Woningen	- 33	- 33	- 33	- 33
Mutaties sociaal domein (na onttrekking reserve)	- 60	- 60	- 60	- 60
Overige mutaties van ca. € 15.000 per taakveld (totaal 17 taakvelden)	- 83	- 100	- 89	- 123
Totaaltelling	- 564	- 819	- 1.053	- 1.182

- *Algemene uitkering (septembercircularre)*

Op 18 september 2018 verscheen de septembercircularre 2018. Ten opzicht van de meicircularre 2018 wordt de uitkering naar beneden bijgesteld. Dit komt door:

1. De lagere uitkering komt door een lager accres (omvang gemeentefonds). Het Rijk geeft minder uit met als gevolg een lagere uitkering voor gemeenten.
2. Door bijstelling van de maatstaven (aantallen inwoners, bijstandsgerechtigden, woningen enz.) ontvangen we minder. We kunnen de mutaties op landelijk niveau onvoldoende compenseren met regionale mutaties.
3. Bij de kadernota 2019 namen we een stelpost op voor de korting BTW-compensatiefonds. Later is geadviseerd door de provincie een voorzichtige inschatting te maken en maximaal 50% van de korting 2019 als inkomst te ramen. Dit houdt in dat we in 2022 een correctie maken.
4. Tot slot namen we bij de meicircularre een stelpost op voor prijsindexatie budgetten in het sociale domein. Met de overgang van het sociaal domein als doeluitkering naar het algemene gedeelte (maatstaven) van de algemene uitkering was het beeld dat het indexeren van deze budgetten pas in het jaar zelf plaats zou vinden. Dus pas bij de meicircularre 2019 in tegenstelling tot alle overige onderdelen wat al bij de meicircularre 2018 gebeurt. Een technische correctie dus. Nu blijkt dit onjuist te zijn en moeten we een correctie maken bij de septembercircularre.

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Accres	- 61	- 23	- 70	- 41
Mutatie maatstaven	- 46	- 56	- 66	- 59
Correctie korting BTW-Compensatiefonds	0	0	0	- 34
Correctie prijsindex sociaal domein	0	- 123	- 226	- 321
Mutatie ten opzichte van de meicircularre	- 107	- 202	- 362	- 455

- *Watersysteemheffing*

De watersysteemheffing voor eigenaren van verharde openbare wegen was enerzijds te laag geraamd in de begroting (ca. € 30.000,-). Anderzijds verhoogt Waterschap Rivierenland met ingang van 2019 de tarieven. Dit betekent eenzelfde stijging van ca. € 30.000,-.

- *Actualisatie staat van investeringen*

Als gevolg van de definitieve jaarstukken 2017 en andere ontwikkelingen is de staat van investeringen geactualiseerd. 2019 levert een voordeel op vanwege geen afschrijvingslasten, omdat de sporthal in Maurik naar verwachting pas eind 2019 gereed is. Het meerjarig nadeel komt hoofdzakelijk vanwege de lagere rekenrente en de gevolgen voor het taakveld riolering en begraaftplaatsen. Dit voordeel komt ten gunste van de desbetreffende voorziening en niet ten gunste van de algemene middelen.

- *Bestuur*

Het onderzoek burgerpeiling stond gepland voor 2018 en 2020. Het onderzoek is doorgeschoven naar 2019 en 2021 in verband met de reorganisatie.

Structureel zijn de kosten voor de accountantscontrole toegenomen. In 2019 volgt een nieuwe aanbesteding. We hebben het budget voor de accountantscontrole structureel verhoogd.

- *Burgerzaken*

Hoofdzakelijk komt dit doordat we de vergoeding aan de ambtenaar burgerlijke stand ten laste van dit taakveld brengen. Voor de rest betreft dit overige kleine budgetaanpassingen.

- *Opbrengst verkoop panden/ gronden*

De structureel geraamde inkomst van € 55.000,- is verlaagd. Met de verkopen van de afgelopen jaren is het aantal direct te verkopen panden/ gronden minder.

- *Overhead*

De stijging van de kosten binnen dit taakveld wordt veroorzaakt door:

1. In 2018 zijn diverse functies opnieuw gewaardeerd. De extra kosten bedragen € 85.000,- structureel;
2. Het budget inhuur derden bedraagt conform uitgangspunten uit de kadernota 2,5% van de loonsom; Doordat de loonsom stijgt, moeten we het budget voor inhuur mee ophogen. Structureel nadeel van € 30.000,-;
3. Het budget voor opleidingen groeit mee met de omvang van de loonsom. Het opleidingsbudget stijgt met € 22.000,-;
4. De bijdrage die we ontvangen voor een medewerkerstevredenheidsonderzoek en een preventief medisch onderzoek is structureel verlaagd met € 10.000,-;
5. De kosten voor salarisverwerking stijgen structureel met € 10.000,-;
6. De portokosten stijgen structureel met € 15.000,-;
7. Het Regionaal Archief Rivierenland verhoogt de bijdrage per inwoner de komende jaren. We houden in de meerjarenbegroting rekening met deze verhoging: € 5.000,- in 2020 oplopend naar € 20.000,- in 2022;
8. Overige afwijkingen van 0,4% ten opzichte van de totale loonsom van € 12.000.000,-. Variërend van € 50.000,- voordeel in 2019 naar € 50.000,- nadeel in 2021/2022.

- *Samenkracht en burgerparticipatie*

De hogere uitgaven is een gevolg van extra kosten voor de regiotaxi, omdat de tarieven zijn aangepast. De subsidiebudgetten voor het versterken van de nulde/ eerste lijn bleken te laag te zijn geraamd. In de huidige meerjarenbegroting hebben we de budgetten aangepast.

- *OZB woningen*

Betreft een hogere opbrengst OZB als gevolg van indexering en areaaluitbreiding. Bij de kadernota 2019 maakten we een schatting. In werkelijkheid blijkt de opbrengst hoger.

- *Mutaties sociaal domein (na onttrekking reserve)*

In lijn met het tekort op de jeugdzorg en een overschot op de Wmo uit de jaarrekening 2017 hebben we budgetten verschoven binnen vijf taakvelden: [volksgezondheid](#), [maatwerkdienstverlening 18+](#), [maatwerkdienstverlening 18-](#), [geëscaleerde zorg 18-](#) en [geëscaleerde zorg 18+](#).

De budgetten voor jeugdzorg en Wmo stijgen per saldo met ca. € 225.000,-. In 2019 en 2020 onttrekken we respectievelijk € 168.000,- en € 185.000,- uit de reserve sociaal domein. In de eerste helft van 2019 volgt een voorstel met maatregelen om de kosten voor jeugdzorg en Wmo te beperken. De stijging van € 60.000,- in deze meerjarenbegroting komt vanuit de septembercirculaire 2018 en is budget dat grotendeels beschikbaar is gesteld voor het rijksvaccinatieprogramma.

- *Overige mutaties*

Dit betreft een saldoregel, waarin alle andere effecten van de overige taakvelden zijn weergegeven. Het betreft hier autonome ontwikkelingen van ongeveer € 15.000,-. Het gaat hier in totaal om 18 taakvelden waar financiële mutaties plaatsvinden.

Incidenteel voordeel begrotingsvoorbereiding (x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Vrijval voorziening wachtgelden wethouders	+ 14	0	0	0
Totaaltelling structurele nadelen na correctie	+ 14	0	0	0

- *Vrijval voorziening wachtgelden wethouders*

Na de verkiezingen in 2016 is voor twee (voormalige) wethouders een voorziening wachtgelden gevormd. Halverwege 2019 wordt de laatste termijn betaald. Het restant van € 14.464,- is niet meer nodig en valt vrij ten gunste van het exploitatiesaldo.

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland	- 26	0	0	0
Totaaltelling structurele nadelen na correctie	- 26	0	0	0

- *Mobiliteitsagenda Regio Rivierenland*

Op 25 september 2018 nam u het besluit om structureel € 26.353,- beschikbaar te stellen voor het Uitvoeringsplan Mobiliteit van de Regio Rivierenland. Dit uitvoeringsplan heeft drie economische speerpunten: 1) agribusiness, 2) economie en logistiek en 3) recreatie en toerisme. De bijdrage 2019 komt ten laste van het saldo van de begroting 2019. Vanaf 2020 komen de uitgaven ten laste van de gereserveerde gelden InterBestuurlijk Programma (IBP). Voor meer informatie verwijzen we naar de paragraaf [IBP](#).

Totaalbeeld bij de begroting

(x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
Startsaldo voorafgaand aan begrotingsvoorbereiding	+ 336	+ 482	+ 549	+ 273
Structurele voordelen begrotingsvoorbereiding	+ 716	+ 721	+ 707	+ 744
Structurele nadelen begrotingsvoorbereiding	- 564	- 819	- 1.053	- 1.182
Incidentele ontwikkelingen	+ 14	0	0	0
Tussentijds genomen raadsbesluiten	- 26	0	0	0
Saldo na begrotingsvoorbereiding = begroting 2019 - 2022	+ 476	+ 384	+ 203	- 165

Balans 2019-2022

ACTIVA (bedragen x 1.000)	primitieve begroting 2018	begroot 01-01- 2019	begroot 01-01- 2020	begroot 01-01- 2021	begroot 01-01- 2022	PASSIVA	primitieve begroting 2018	begroot 01-01- 2019	begroot 01-01- 2020	begroot 01-01- 2021	begroot 01-01- 2022
VASTE ACTIVA						VASTE PASSIVA					
Immateriële vaste activa	0	0	0	0	0	Eigen vermogen:					
Materiële vaste activa	33.104	46.726	45.635	44.644	43.345	Algemene reserves	4.430	4.487	5.594	5.791	6.251
Corr. voorziening On Hold D'burg	0	- 10.112	- 10.112	- 10.112	- 10.112	Bestemmingsreserves	17.746	8.087	6.209	5.807	5.621
Corr. voorz. afwaardering gem.huis	0	-3.901	-3.901	-3.901	-3.901	Vreemd vermogen:					
Financiële vaste activa	791	661	543	419	295	Voorzieningen	10.236	11.713	12.298	11.354	12.199
						Langlopende schulden	10.532	7.816	6.100	5.000	3.900
Totaal vaste activa	33.895	33.374	32.165	31.050	29.627	Totaal vaste financieringsmiddelen	42.944	32.094	30.201	27.952	27.971
VLOTTENDE ACTIVA						VLOTTENDE PASSIVA					
Voorraden:											
Onderhanden werk	23.818	10.785	9.357	5.722	4.088						
Corr. voorz. verwachte verliezen	- 5.180	- 4.239	- 4.239	- 4.239	- 4.239						
Onderhanden werk gecorrigeerd	18.638	6.546	5.118	1.483	- 151						
Kortlopende uitzettingen	0	0	0	0	0	Kortlopende schulden	9.589	7.826	7.082	4.581	1.505
Liquide middelen (financiering overschot)	0	0	0	0	0	Liquide middelen (financiering kort)	0	0	0	0	0
Overlopende activa	0	0	0	0	0	Overlopende passiva	0	0	0	0	0
Totaal vlottende activa	18.638	6.546	5.118	1.483	- 151	Totaal vlottende passiva	9.589	7.826	7.082	4.581	1.505
TOTAAL-GENERAAL	52.533	39.920	37.283	32.533	29.476	TOTAAL-GENERAAL	52.533	39.920	37.283	32.533	29.476
						Gewaarborgde geldleningen	2.398	3.325	3.114	2.998	2.881

Emu saldo

	2018	2019	2020
Omschrijving	x € 1000,- Volgens realisatie t/m sept. 2018, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2019	x € 1000,- Volgens meerjaren-raming in begroting 2020
1 Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, art. 17c)	- 2.501	- 287	154
2 Mutatie (im)materiële vast activa	726	- 5.064	- 1.091
3 Mutaties voorzieningen	204	588	585
4 Mutaties voorraden	- 12.050	- 2.381	- 1.428
5 Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	9.027	7.746	3.258

Algemene uitkering

Opgave: Septembercirculaire 2018

Onderdeel A - Inkomensmaatstaven

Maatstaf	2019	2020	2021	2022
Waarde niet-woningen eigenaren	- 505.767	- 505.767	- 505.767	- 505.767
Waarde niet-woningen gebruikers (onder aftrek amendement De Pater)	- 361.284	- 361.284	- 361.284	- 361.284
Waarde woningen eigenaren	- 2.366.800	- 2.366.800	- 2.366.800	- 2.366.800
Subtotaal	- 3.233.851	- 3.233.851	- 3.233.851	- 3.233.851

Onderdeel B - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor van toepassing is

Maatstaf	2019	2020	2021	2022
OZB waarde niet-woningen	122.719	122.719	122.719	122.719
Inwoners	4.242.358	4.273.867	4.307.586	4.334.683
Eén-ouder-huishoudens	481.672	485.554	488.032	488.039
Huishoudens	999.270	1.006.060	1.012.850	1.019.639
Eenpersoonshuishoudens	135.166	136.344	137.282	137.678
Ouders met langdurig psychisch medicijngebruik	445.059	450.158	453.464	453.469
Een-ouder-huishoudens met 2 of meer kinderen	307.803	312.931	316.148	316.563
Medicijngebruik met drempel	1.317.584	1.328.711	1.350.188	1.348.931
Eenpersoonshuishoudens 65 t/m 74 jaar	8.430	8.623	9.105	9.045
Eenpersoonshuishoudens 75 t/m 84 jaar	27.998	29.236	31.042	33.363
Eenpersoonshuishoudens 85 jaar en ouder	21.139	21.787	23.069	23.659
Inwoners: jongeren < 18 jaar	3.496.569	3.495.226	3.488.139	3.469.298
Inwoners: ouderen > 64 jaar	530.863	551.803	572.414	592.241
Inwoners: ouderen > 74 en < 85 jaar	38.376	39.698	41.035	42.357
Inwoners < 65 jaar	82.870	83.478	86.599	86.504
Inwoners: ouderen 65 t/m 74 jaar	572	581	627	623

Inwoners: ouderen 85 jaar en ouder	73	74	80	82
Lage inkomens	81.015	81.041	81.121	81.121
Lage inkomens (drempel) (vanaf UJR 2016, m.i.v. septembercirculaire 2016)	1.050.478	1.047.364	1.044.196	1.040.672
Jeugdigen in gezinnen met armoederisico	84.500	84.887	84.987	84.528
Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens)	- 889.260	- 904.023	- 915.509	920.457
Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (huishoudens met kinderen)	- 904.978	- 918.132	- 927.025	- 928.556
Huishoudens met laag inkomen 65 t/m 74 jaar	34.593	35.394	37.425	37.176
Huishoudens met laag inkomen 75 t/m 84 jaar	69.346	72.444	77.144	82.913
Huishoudens met laag inkomen 85 jaar en ouder	33.688	34.734	36.855	37.799
Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (65 t/m 74 jaar)	82.766	84.704	89.664	89.068
Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (75 t/m 84 jaar)	162.634	169.931	181.168	194.716
Gemiddeld gestandaardiseerd inkomen (85 jaar en ouder)	79.450	81.934	87.039	89.267
Bijstandsontvangers (vanaf UJR 2016)	508.289	497.915	497.203	497.203
Bijstandshuishoudens met minderjarige kinderen	44.336	44.702	45.385	46.192
Bijstandsontvangers een-ouder-huishoudens	95.911	97.372	99.475	101.794
Uitkeringsontvangers minus bijstandsontvangers	908.824	921.214	932.714	935.617
Wajong	158.931	161.284	162.363	162.497
Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 0,3	- 150.437	- 151.192	- 151.433	- 150.617
Basisonderwijsleerlingen met leerlingengewicht 1,2	- 46.316	- 46.537	- 46.600	- 46.349
Re-integratie klassiek	45.082	42.081	42.081	42.081
Loonkostensubsidie	15.528	15.539	15.539	15.539
Uitkeringsontvangers (vanaf UJR 2016)	104.005	103.674	103.659	103.596
Minderheden	115.834	115.830	115.837	115.837
Klantenpotentieel lokaal	801.578	807.206	812.492	816.896
Klantenpotentieel regionaal	23.500	23.510	23.550	23.550
Oppervlakte land	551.071	551.071	551.071	551.071
Oppervlakte land * bodemfactor gemeente	410.220	410.220	410.220	410.220
Oppervlakte binnenwater	34.598	34.598	34.598	34.598
Oppervlakte bebouwing	164.336	166.122	167.908	169.695
Oppervlakte bebouwing woonkernen * bodemfactor woonkernen	520.475	530.527	540.537	550.547
Oppervlakte bebouwing woonkern	359.174	366.082	372.989	379.897

Oppervlakte bebouwing buitengebied * bodemfactor buitengebied	210.436	210.454	210.454	210.454
Oppervlakte bebouwing buitengebied	232.385	232.385	232.385	232.385
Woonruimten (vanaf UJR 2016, m.i.v. septembercirculaire 2016)	633.861	639.039	643.355	645.944
Woonruimten (vanaf UJR 2016, m.i.v. septembercirculaire 2016) * bodemfactor woonkernen	604.263	609.200	613.314	615.782
Oppervlak historische kernen basisbedrag	19.333	19.333	19.333	19.333
Historische waterweg	17.917	17.917	17.917	17.917
ISV (a) stadsvernieuwing	2.313	2.313	2.313	2.313
ISV (b) herstructurering	311	311	311	311
Omgevingsadressendichtheid (vanaf UJR 2016, m.i.v. septembercirculaire 2016)	179.658	182.130	184.428	186.557
Oeverlengte * bodemfactor gemeente	42.127	42.127	42.127	42.127
Oeverlengte * bodemfactor gemeente * dichtheidsfactor	53.263	53.628	54.038	54.381
Meerkernigheid	199.545	199.545	199.545	199.545
Kernen met 500 of meer adressen	480.287	480.605	480.820	480.769
Meerkernigheid * bodemfactor buitengebied	376.390	376.421	376.421	376.421
Bedrijfsvestigingen	269.594	269.594	269.594	269.594
Vast bedrag	249.399	249.489	249.931	249.931
Subtotaal	20.375.771	20.492.836	20.643.318	20.730.865

Onderdeel C - Uitkeringsfactor (uf)

Jaren	2019	2020	2021	2022
Uitkeringsfactor	1,567	1,587	1,595	1,607
Subtotaal (B x C (=uf))	31.928.834	32.522.131	32.926.091	33.314.500

Onderdeel D - Uitgavenmaatstaven waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is

Maatstaf	2019	2020	2021	2022
Suppletie-uitkering integratie sociaal domein	- 14.478	- 14.478	- 14.478	- 14.478
Cumulatieregeling gemeentefonds (SU)	- 6.405	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Suppletiergeling OZB	- 11.202	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Suppletie-uitkering WMO 2015	- 2.305	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	- 34.390	- 14.478	- 14.478	- 14.478

Onderdeel E - Integratie- en decentralisatie-uitkeringen waarop de uitkeringsfactor niet van toepassing is				
Maatstaf	2019	2020	2021	2022
Brede impuls combinatiefuncties / buurtsportcoaches (DU)	80.208	80.208	80.208	80.208
Decentralisatie prov. taken vergunningverlening, toezicht en handhaving (IU)	158.576	158.576	158.576	158.576
Voorschoolse voorziening peuters (DU)	54.791	54.791	54.791	54.791
Armoedebestrijding kinderen (DU)	91.277	91.277	91.277	91.277
Schulden en armoede (DU)	22.026	22.026	n.v.t.	n.v.t.
Subtotaal	406.878	406.878	384.852	384.852
Onderdeel F - 3 D's in het sociaal domein				
Maatstaf	2019	2020	2021	2022
Participatie (IU)	2.135.917	2.005.229	1.930.770	1.885.238
Voogdij/ 18+ (IU)	725.954	725.954	725.954	725.954
Subtotaal	2.861.871	2.731.183	2.656.724	2.611.192
Onderdeel G - Stelposten				
Maatstaf	2019	2020	2021	2022
Stelpost BTW-cf	183.000	231.000	260.000	275.000
Subtotaal	183.000	231.000	260.000	275.000
Algemene uitkering	29.250.470	29.911.680	30.322.614	30.726.023
Algemene uitkering, onderdeel sociaal domein	2.861.871	2.731.183	2.656.724	2.611.192
Totaal	32.112.341	32.642.863	32.979.338	33.337.215

Uitkomst septembercircular 2018 ten opzichte van de meicircular 2018

(bedragen x € 1.000, + = voordeel, - = nadeel)

	2019	2020	2021	2022
Uitkomst meicircular 2018	32.239	32.836	33.351	33.802
Uitkomst septembercircular 2018	32.112	32.642	32.979	33.337
Vershil	- 127	- 193	- 372	- 465

De cijfermatige specificatie is als volgt:

	2019	2020	2021	2022
Mutatie omvang gemeentefonds (accres)	- 61	- 146	- 296	- 362
- Accres 2019-2022	- 61	- 146	- 296	- 362
Ontwikkeling uitkeringsbasis	- 54	- 63	- 74	- 66
- Correctie maatstaven	- 54	- 63	- 74	- 66
Taakmutaties	4	50	50	50
- Rijksvaccinatieprogramma	50	50	50	50
- Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	- 46			
Mutatie integratie / decentralisatie-uitkering	- 18	- 37	- 55	- 55
- Voorschoolse voorziening peuters (DU)	- 18	- 37	- 55	- 55
Overige kleine mutaties	2	3	3	- 32
- Mutaties < € 10.000	2	3	3	2
- Correctie stelpost BTW-cf	0	0	0	- 34
Saldo septembercircular ten opzichte van de meicircular	- 127	- 193	- 372	- 465

	2019	2020	2021	2022
Correctie begroting				
- Rijksvaccinatieprogramma	- 50	- 50	- 50	- 50
- Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten	+ 46			
- Voorschoolse voorziening peuters	+ 18	+ 37	+ 55	+ 55
- Overig	+ 6	+ 4	+ 5	+ 5
Saldo septembercircular ten opzichte van de meicircular na correctie begroting	- 107	- 202	- 362	- 455

De beleidsmatige specificatie is als volgt:

Mutatie omvang gemeentefonds (accres)

De ontwikkeling van het gemeentefonds wordt voor een belangrijk deel bepaald door de ontwikkeling van de rijksuitgaven. Volgens het systeem van 'samen de trap op en samen de trap af' hebben wijzigingen in de rijksuitgaven direct invloed op de omvang van het gemeentefonds. De jaarlijkse toename of afname van het gemeentefonds, voortvloeiend uit de trap op trap af-methode wordt het accres genoemd.

Accres 2019-2022

Het uitkeringsjaar 2019 licht negatief. Structureel neemt het accres af. Dit komt doordat we bij de meicircular een stelpost opnamen voor prijsindexatie budgetten in het sociale domein. Met de overgang van het sociaal domein als doeluitkering naar het algemene gedeelte (maatstaven) van de algemene uitkering was het beeld dat het indexeren van deze budgetten pas in het jaar zelf plaats zou vinden. Dus pas bij de meicircular 2019 in tegenstelling tot alle overige onderdelen wat al bij de meicircular 2018 gebeurt. Een technische correctie dus. Nu blijkt dit onjuist te zijn en moeten we een correctie maken bij de septembercircular.

Ontwikkeling uitkeringsbasis

Bij het begrip ontwikkeling van de uitkeringsbasis bedoelen we de mutaties van de aantallen inwoners, woonruimten, leerlingen, uitkeringsgerechtigden, WOZ-waarden enzovoort. Door bijstelling van de maatstaven ontvangen we minder. We kunnen de mutaties op landelijk niveau onvoldoende compenseren met regionale mutaties.

Taakmutaties

Rijksvaccinatieprogramma

Dit programma wordt wettelijk verankerd in de Wet publieke gezondheid (Wpg). Met deze wetswijziging wordt een deel van de uitvoering onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van de gemeente gebracht. Om die reden worden nu de middelen hiervoor structureel overgeheveld naar het gemeentefonds. We begroten de uitgaven ter hoogte van dit bedrag in de meerjarenbegroting.

Uitvoeringskosten SVB PGB trekkingsrechten

Er wordt een bedrag uit het gemeentefonds genomen voor de uitvoeringskosten van de sociale verzekeringsbank. Omdat we geen uitgaven kunnen verlagen onttrekken we ter dekking van dit incidentele korting het bedrag uit de reserve sociaal domein.

Mutatie integratie / decentralisatie-uitkeringen (IU / DU)

Voorschoolse voorziening peuters (DU)

Het bedrag dat eerder beschikbaar is gesteld was landelijk gebaseerd op een groep van 40.000 peuters. In werkelijkheid blijkt de groep kleiner te zijn, namelijk 11.400 peuters. De bijdrage wordt daarom naar beneden bijgesteld. We corrigeren de uitgaven in de begroting met eenzelfde bedrag.

Overige kleine mutaties

Naast wat kleine bijstellingen is de correctie van de stelpost BTW-Compensatiefonds de meest opvallende. Bij de kadernota 2019 namen we een stelpost op voor de korting BTW-Compensatiefonds. Later is geadviseerd door de provincie een voorzichtige inschatting te maken en maximaal 50% van de korting 2019 als inkomst te ramen. Dit houdt in dat we in 2022 een correctie maken.

Subsidiestaat 2019-2022

Programma's / Taakvelden	2019	2020	2021	2022
	2.019.714	2.019.727	2.001.519	2.001.621
Programma Inwonerszaken	1.952.214	1.952.227	1.934.019	1.934.121
Taakveld Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	115.486	115.222	96.959	96.959
64300315 Voorschoolse voorzieningen peuters (peuteropvang)	115.486	115.222	96.959	96.959
Taakveld Cultuurpresentatie -prod. -participatie	8.000	8.000	8.000	8.000
65300105 Kunst en cultuur (stichting De Plantage)	8.000	8.000	8.000	8.000
Taakveld Samenkracht en burgerparticipatie	582.961	582.961	582.961	582.961
66100105 Versterken nulde-eerste lijn (bv STMR /Humanitas)	122.211	122.211	122.211	122.211
66100210 Sociaal Werk (St. Welzijn Rivierenstroom)	307.750	307.750	307.750	307.750
66100360 Leefbaarheid (o.a. jeugdsp.fonds/buurtver./compensatie OZB)	143.000	143.000	143.000	143.000
66100610 Wet K.O. doelgroepenbeleid (buitenschoolse kinderopvang)	10.000	10.000	10.000	10.000
Taakveld Wijkteams	744.000	744.000	744.000	744.000
66200105 Clientonderst. zorg/integr. vroeghulp (st. MEE geld. poort)	320.000	320.000	320.000	320.000
66200120 Jongerenwerk WMO (Mozaïk welzijnsdiensten)	141.000	141.000	141.000	141.000
66200125 Maatschappelijk werk (STMR)	283.000	283.000	283.000	283.000
Taakveld Geëscaleerde zorg 18+	50.000	50.000	50.000	50.000
66810510 Maatsch. Opvang&Beschermd Wonen (vnl. centr.bureau RIBW)	50.000	50.000	50.000	50.000
Taakveld Volksgezondheid	451.767	452.044	452.099	452.201
67100105 Openbare gezondheidszorg (o.a. St. Iriszorg / indigo Gld)	96.767	97.044	97.099	97.201
67100110 Algemene jeugdgezondheidszorg (STMR)	355.000	355.000	355.000	355.000
Programma Ruimte	67.500	67.500	67.500	67.500
Taakveld Openbare orde en veiligheid	3.500	3.500	3.500	3.500
61200205 Openbare orde en veiligheid (Burgernet)	3.500	3.500	3.500	3.500
Taakveld Economische promotie	27.750	27.750	27.750	27.750
63400105 Recreatie en toerisme (reg. bureau toerisme)	27.750	27.750	27.750	27.750
Taakveld Cultureel erfgoed	36.250	36.250	36.250	36.250
65500105 Overige zaken rijksmonumenten (onderhoudssubsidie)	6.250	6.250	6.250	6.250
65500205 Overige zaken gem. monumenten (onderhoudssubsidie)	30.000	30.000	30.000	30.000

Specificatie overhead

Met ingang van 2017 stelt het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV) striktere eisen aan het in beeld brengen van de overhead. Om aan die eisen te voldoen hebben we op het taakveld overhead alle lasten en baten gecentraliseerd. Wat op het taakveld echter ontbreekt, is een specificatie van de lasten van deze overhead. Voor de specificatie van het totaalbedrag aan lasten verwijzen we daarom naar onderstaande tabel. De hieronder gepresenteerde categorieën sluiten aan bij de notitie Overhead van de Commissie BBV en bevatten alle typen lasten (kapitaallasten, materiële budgetten en personeel).

Specificatie overhead (bedragen X € 1.000)		2019
1.	Leidinggevenden primair proces & bedrijfsvoering	1.131
2.	Financiën, toezicht en controle op eigen organisatie	763
3.	P&O / HRM	968
4.	Inkoop	61
5.	Interne en externe communicatie	191
6.	Juridische zaken	669
7.	Bestuurszaken en bestuursondersteuning	130
8.	Informatievoorziening en automatisering	1.708
9.	Facilitaire zaken en Huisvesting	761
10.	Documentatie en informatie voorziening DIV	981
11.	Managementondersteuning primair proces	370
12.	Diversen	316
Totaal		8.049

Overzicht economische categorieën 2019-2022

Lasten (bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
1.1 Salarissen en sociale lasten	12.033	11.857	11.732	11.734
2.1 Belastingen	460	456	456	456
3.1 Grond	0	0	0	0
3.2 Duurzame goederen	1.815	896	684	607
3.3 Pachten	21	21	21	21
3.4.1 Sociale uitkeringen in natura	2.657	2.661	2.654	2.655
3.5.1 Ingeleend personeel	997	1.075	905	620
3.8. Overige goederen en diensten	13.615	13.622	13.912	14.162
4.1.1 Sociale uitkeringen in geld	5.869	5.698	5.676	5.676
4.2 Subsidies	2.020	2.020	2.002	2.002
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	181	113	87	87
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	0	0	0	0
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	8.612	8.629	8.637	8.645
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	0	0	0	0
4.3.5 Inkomensoverdrachten - waterschappen	0	0	0	0
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	0
4.3.7 Inkomensoverdrachten - Europese Unie	0	0	0	0
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen & personen	221	221	221	221
4.3.9 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0	0	0	0
4.4.1 Kapitaaloverdrachten - Rijk	0	0	0	0
4.4.2 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	0	0	0	0
4.4.3 Kapitaaloverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0
4.4.4 Kapitaaloverdrachten - provincies	0	0	0	0
4.4.5 Kapitaaloverdrachten - waterschappen	0	0	0	0
4.4.6 Kapitaaloverdrachten - overige overheden	0	0	0	0
4.4.7 Kapitaaloverdrachten - Europese Unie	0	0	0	0
4.4.8 Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	1	1	1	1
4.4.9 Kapitaaloverdrachten - onverdeeld	0	0	0	0
5.1 Rente	56	47	38	29
6.1 Financiële transacties	0	0	0	0
7.1 Mutaties reserves	1.743	644	683	-145
7.2 Mutaties voorzieningen	4.509	4.645	4.855	4.855
7.3 Afschrijvingen	1.698	1.760	1.734	1.740
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	0	0	0	0
7.5 Overige verrekeningen	0	0	0	0
Totaal	56.508	54.366	54.298	53.366

Baten (bedragen x € 1.000,-)	2019	2020	2021	2022
2.2.1 Belastingen op producenten	- 7.440	- 7.448	- 7.455	- 6.266
2.2.2 Belastingen op huishoudens	- 2.520	- 2.571	- 2.623	- 2.674
3.1 Grond	- 3.265	- 4.524	- 2.313	- 615
3.2 Duurzame goederen	0	0	0	0
3.3 Pachten	- 59	- 59	- 59	- 59
3.4.2 Eigen bijdragen en verhaal sociale uitkeringen in natura	0	0	0	0
3.5.2 Uitgeleend personeel	0	0	0	0
3.6 Huren	- 234	- 221	- 221	- 221
3.7 Leges en andere rechten	- 1.645	- 1.495	- 1.443	- 1.443
3.8 Overige goederen en diensten	- 3.331	- 3.331	- 3.301	- 3.301
4.1.2 Verhaal sociale uitkeringen in geld	- 450	- 450	- 450	- 450
4.3.1 Inkomensoverdrachten - Rijk	-35.851	-36.382	-36.718	-37.076
4.3.2 Inkomensoverdrachten - gemeenten	- 59	- 40	- 40	- 40
4.3.3 Inkomensoverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	- 511	- 511	- 511	- 511
4.3.4 Inkomensoverdrachten - provincies	- 14	- 14	- 14	- 14
4.3.5 Inkomensoverdrachten - waterschappen	- 5	- 5	- 5	- 5
4.3.6 Inkomensoverdrachten - overige overheden	0	0	0	0
4.3.7 Inkomensoverdrachten - Europese Unie	0	0	0	0
4.3.8 Inkomensoverdrachten - overige instellingen & personen	- 47	- 33	- 19	- 19
4.3.9 Inkomensoverdrachten - onverdeeld	0	0	0	0
4.4.1 Kapitaaloverdrachten - Rijk	0	0	0	0
4.4.2 Kapitaaloverdrachten - gemeenten	0	0	0	0
4.4.3 Kapitaaloverdrachten - gemeenschappelijke regelingen	0	0	0	0
4.4.4 Kapitaaloverdrachten - provincies	0	0	0	0
4.4.5 Kapitaaloverdrachten - waterschappen	0	0	0	0
4.4.6 Kapitaaloverdrachten - overige overheden	0	0	0	0
4.4.7 Kapitaaloverdrachten - Europese Unie	0	0	0	0
4.4.8 Kapitaaloverdrachten - overige instellingen en personen	- 25	- 25	- 25	- 25
4.4.9 Kapitaaloverdrachten - onverdeeld	0	0	0	0
5.1 Rente	- 18	- 13	- 8	- 5
5.2 Dividenden en winsten	- 120	- 120	- 120	- 120
6.1 Financiële transacties	0	0	0	0
7.1 Mutaties reserves	- 2.029	- 490	- 206	- 182
7.2 Mutaties voorzieningen	+1.115	+ 3.366	+ 1.233	- 340
7.3 Afschrijvingen	0	0	0	0
7.4 Toegerekende reële en bespaarde rente	0	0	0	0
7.5 Overige verrekeningen	0	0	0	0
Totaal	-56.508	-54.366	-54.298	-53.366

Uitgangspunten begroting 2019

Begroting	2017	2018	2019
Wetgeving	Gemeentewet, Besluit Begroting & Verantwoording Provincie / Gemeente.		
Eigen besluitvorming	Financiële verordening 212 gemeente Buren		
Kengetallen per	1-1-2016	1-1-2017	1-1-2018
Aantal inwoners	26.202	26.348	26.365
Aantal woonruimten	10.766	10.846	10.915
Rentepercentages:			
Vrije algemene reserves	Percentage uit mei- / junicirculaire voorafgaand aan begrotingsjaar.		
Reserve besteed	4%	0%	0%
Voorzieningen grexen (vorming tegen NCW ')	0%	0%	0%
Renteomslag:			
• investering	1%	1%	0,5 %
• grexen (BT Doejenburg II en Hooghendijck)	0%	0%	0%
• grexen overig	1%	1%	0%
Financieringsbehoefte	tekort	tekort	tekort
Personeelslasten per	1-3-2016	1-6-2017	1-7-2018
Salarispeil (<i>stijging</i>)	3% salaris	3,25% salaris	2,5% salaris (schatting)
Functies/ vacatures	Max functionele schaal	Max functionele schaal	Max functionele schaal
Totale formatie	131,15 fte	135,75 fte	137,69 fte
waarvan N-Betuwe / ODR	- 7,95 fte	- 7,22 fte	- 7,23 fte
Formatie griffie	+ 2,34 fte	+ 2,34 fte	+ 2,38 fte
Generaal totaal	125,54 fte	130,87 fte	132,84 fte
Ziektevervanging	2,5% van de loonsom	2,5% van de loonsom	2,5% van de loonsom
Opleidingsbudget	2% van de loonsom	1,9% van de loonsom	1,9% van de loonsom
Overig:			
Prijsindex:	Percentage uit mei- / junicirculaire voorafgaand aan begrotingsjaar.		
• algemeen	0,90%	1,40%	2,40%
• GWW (voor Wegen en Grondexploitaties)	3,00% n.v.t.	3,00% n.v.t.	2,50% 2,50%
Stelpost:			
• onvoorzien	€ 0	€ 0	€ 0
• IndividueelKeuzeBudget ²	€ 0	€ 75.000	€ 75.000
• korting BTW-cf	€ 0	€ 0	€ 183.000
BTW percentage: - Laag - Hoog	6% 21%	6% 21%	9% 21%
Uitvoering btw compensatiefonds	Op de begrotingsposten waarvan we de btw geheel of gedeeltelijk terug- ontvangen v.d. belastingdienst nemen we de kosten netto op in begroting.		
BTW percentage gemengde kosten	91% compensabel 3% verrekenbaar	90% compensabel 2% verrekenbaar	90% compensabel 2% verrekenbaar
Energiekosten	Gemiddeld verbruik afgelopen jaren x tarief contract (centrale inkoop).		
Gemeenschappelijke regelingen	Zie RV/18/00845: totaal stijgen de kosten van alle Gemeenschappelijke Regelingen vanaf 2019. De opgelegde taakstelling van de GGD nemen we voorzichtigheidshalve niet mee.		

Actuele beheerplannen:			
- Wegen ³	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016
- Civiele kunstwerken ³	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016	Beheerplan 2016
- Groen ³	Beheerplan 2010	Beheerplan 2010	Beheerplan 2010
- Riolering (financiële actualisatie) ³	GRP 2017	GRP 2017	GRP 2017
- Openbare verlichting ³	Beheerplan 2013	Beheerplan 2013	Beheerplan 2013
- Begraafplaatsen ³	Beleidsplan 2008	Beleidsplan 2008	Beleidsplan 2008
- Gemeentelijk vastgoed	Beheerplan 2017	Beheerplan 2017	Beheerplan 2017
- Schoolgebouwen	Huisvestingsplan 2010	Huisvestingsplan 2010	Huisvestingsplan 2010

¹ Netto Contante Waarde

² We ramen de loonkosten inclusief het bedrag voor het IndividueelKeuzeBudget (IKB). In de praktijk nemen medewerkers verlof op uit het IKB. Het IKB keren we dan niet uit in geld. Op basis van de werkelijkheid 2016 verlagen we de salariskosten met deze stelpost.

³ In 2015 stelde u de Integrale visie openbare ruimte vast. Hiermee gaf u de opdracht voor het harmoniseren van de beleid en beheerplannen naar één integraal beleidsplan voor de openbare ruimte. In 2016 zijn alle beheerplannen met het IBOR gecombineerd.